דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

היום בדבר

- טירטורים בבסיסי הטירונים / טלי זליגנר
- מוכנים לפיחותון / חיים ביאור
- מה חשבתם שיבקשו מאלי הורביץ / ניבה לניר
- חיים רמון כבר אמרתי? / מיכאל בר־זוהר
- אמיתות / יצחק בן־נר
- בורסה (4) כלכלה (5) ספורט (7) כל הארץ (10)

מזג האויר

(ע). – הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 3־14, רמת הגולן 4־13, נהריה 7־19. צפת 3־10, חיפה 8־20, טבריה 9־18, נצרת 6־14, עפולה 4־18, השומרון 5־15, תל־אביב 8־18, נתב"ג 5־19, יריחו 5־20, עזה 8־20, באר שבע 5־20, אילת 9־24.

יום שלישי, י"ב בטבת תשמ"ז, 13 בינואר 1987 ● גליון 19015

היום 14 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

פיחות 10% עמד להתבצע הבוקר המשבר פרץ על ייקור המסובסדים

ההסתדרות הסכימה לדחייה חד־פעמית של 2.7 אחוזים מתוך תוספת־היוקר – אך המשבר פרץ על ההחלטה לייקר המוצרים המסובסדים: תחבורה ציבורית (30%), חלב ומוצריו (15%), לחם (10%) ועוף קפוא (5%) ● נבלות! רימו אותנו! – צעק קיסר בישיבה הלילית ● הקיצוץ בתקציב: 400 מיליון ש"ח ●

ישראל קיסר

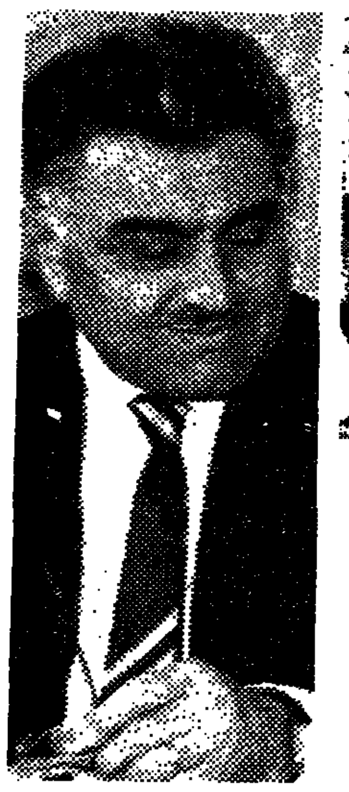

משה נסים

דב לאוטמן

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

פיחות השקל לעומת הדולאר ב־10 אחוזים עמד להתבצע הבוקר על־פי החלטת הממשלה, כמרכיב מרכזי בתוכנית הכלכלית, שנדונה אמש עד שעה מאוחרת בלילה.

לא ברור אם היום יתנהל המסחר בבורסה.

הממשלה החליטה אמש לייקר מהבוקר את המוצרים המסובסדים: התחבורה הציבורית (30 אחוז), חלב ומוצריו (15 אחוז), לחם (10 אחוזים) ועוף קפוא (5 אחוזים). על רקע זה פרץ המשבר ועיסקת החבילה עדיין לא נחתמה. בשעת מסירת הידיעה המשיכה הממשלה בדיוניה.

במו"מ דרמאטי שהתנהל אמש לאחר חצות בחדרו של סגן שר האוצר עדי אמוראי ניסו שמעון פרס ואמוראי לשכנע את מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר להצטרף לעיסקת החבילה.

קיסר שנזעק לקריאת הממשלה לאחר ששמע בכלי התקשורת על הכוונה להעלות את מחירי המוצרים המסובסדים נשמע צועק: „איך הם עושים לנו את זה בארשון לילה? נבלות, נבלות, רימו אותנו" בצהריים סיכמתי ובלילה רימו אותי. מה זה כבר משנה כמה פיחות תעשו? 10, 20, 30 או 40 אחוזים. הכל רמאות גדולה!"

נודע כי קודם לכן נוסח הסכם בין הממשלה לבין ראשי ההסתדרות

(המשך בעמ' 2)

חייל אירי מכוח יוניפי"ל בוחן את הנזקים שנגרמו לעמדתם ליד ברעשית שבדרום־לבנון בתקרית שבה נהרג אחד מחיילי הכוח. אתמול זומן שגריר ישראל בבריטניה יהודה אבנר לפגישה בנושא זה עם שר החוץ האירי פיטר ברי, המתעתד להגיש לו מחאה נמרצת (ראה ידיעה בעמ' 3) (צילום: א.פ.)

בוועדת הכספים ידרשו לפתוח הסכמי הבכירים בכל הבנקים

דירקטוריון בל"ל מתכנס לישיבה מכרעת ● הורביץ נקרא לא להתפטר

מאת יואב יצחק,
סופר הכלכלי של „דבר"

מועצת המנהלים של בנק לאומי לישראל תתכנס הערב לישיבה מכרעת בשאלת ההתפטרות על רקע פרשת יפת.

עד כתיבת שורות אלה מופעלים על חברי מועצת המנהלים של בל"ל, ובראשם על יו"ר מועצת המנהלים אלי הורביץ, לחצים כבדים כדי שיחזרו בהם מכוונתם להתפטר. גם נשיא המדינה, חיים הרצוג, קרא אתמול להורביץ שלא להתפטר במגמה לשמור על יציבות הבנק.

נודע, כי בקרב חלק מחברי מועצת המנהלים של הבנק גמלה ההחלטה להתפטר. יחזקאל הרמלך, ראש עיריית רחובות, המכהן כדירקטור בבנק – יגיש כפי הנראה את התפטרותו כבר הערב, אלא אם ישוכנע, כדבריו, כי טובת הבנק דורשת הישארותו. לאחר התפטרותם של יוסף פקר, אמנון גולדנברג ומיכה אפרתי – נותרה מועצת המנהלים של הבנק מדולדלת: מתוך שבעה שנותרו במועצת המנהלים שוהים שלושה חברים בחו"ל, ולפיכך אינם משתתפים בישיבות המכריעות של מועצת המנהלים.

היום אחר־הצהריים תתכנס ועדת הכספים של הכנסת, ותדון בפרשת יפת. לדיון הוזמנו אריה דולצ'ין, אלי הורביץ, יוסף פקר, מיכה אפרתי ואמנון גולדנברג – שהיו מעורבים בקביעת הפיצויים ותנאי פרישתו של יפת. ראשי בנק לאומי דחו את הכרעתם בעניין ההתפטרות, עד לאחר ישיבת ועדת הכספים. בינתיים הולך וגובר הלחץ על בנק ישראל, לבדוק גם את תנאי הפרישה והפיצויים של הבכירים ביתר הבנקים. נודע, כי חברי ועדת הכספים של הכנסת ידרשו זאת מבנק ישראל, בישיבה היום.

מקורבי הורביץ הביעו אתמול תרעומת על עמדת נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, שלא הביע תמיכה פומבית בהורביץ. הורביץ, נמסר – זקוק עתה יותר מתמיד לתמיכת בנק ישראל והעומדים בראשו, ובהעדר תמיכה

(המשך בעמ' 2)

פועלים בווינה בירת אוסטריה מנסים להחזיר למסילה קרון של חשמלית, שסטה מהמסילה עקב השלג הכבד. מזג האוויר הקשה באוסטריה גרם לסגירת כבישים רבים ברחבי המדינה. במזרח אירופה הגיע גל הקור לשיאים חדשים והטמפרטורה במקומות מסויימים ירדה עד 50 מעלות מתחת לאפס. מברה"מ נמסר, כי עשרות בני אדם מתו כתוצאה מגל הקור, בהלסינקי נרשמו 33 מעלות מתחת לאפס ותנועת הרכבות שובשה משום שהדלק קפא במיכלי הקטרים. ברבות ממדינות אירופה נתבקשו התושבים לקצץ בצריכת החשמל כדי לא ליצור עומס יתר על מערכת החשמל. (צילום: א.פ.)

את העובדת המקצועית אבל אתי לוי היא בת השר – הסבירו לחווה ג'ינו

עובדת פרוייקט השיקום בטבריה שנושלה מתפקידה אינה מוותרת

מאת שמעון וייס, כתב „דבר" בצפון

מראה פניה של חווה ג'ינו, עובדת פרוייקט שיקום השכונות בטבריה, שנושלה לאחרונה מעבודתה כדי לפנות מקום לבתו של השר דוד לוי, אינו מותיר ספק באשר לעובר עליה בימים האחרונים. היא נראית עייפה, מפוחדת ועל סף התמוטטות. כבר לילות ארוכים שאינה ישנה ואת הטלפון בביתה ניתקה כדי להימנע מהטרדות. מעט מאוד ידידים וקרובים מתעניינים במצבה ועמיתיה במשרד השיכון בנצרת אומרים לה: „כל הכבוד למאבק שלך, אבל בשביל מה יצאת [illegible]". ג'ינו עצמה יודעת שסביבתו הקרובה של דוד לוי, סגן ראש הממשלה ושר השיכון, השיגה את מבוקשה. היא בחוץ ואילו אתי לוי, בתו של השר–בפנים, ממלאת את מקומה, אף כי לא הוכשרה לתפקיד וספק אם היא מתאימה לו. אבל היא אינה מתכוונת לוותר.

הסיפור פשוט. לפני כחמישה חודשים מונה ציון פיניאן, פעיל מחנה לוי בתנועת „חירות", כמנהל פרוייקט השיקום בטבריה לאחר שהמנהל הקודם הודח מתפקידו. כמעט מיד החל פיניאן להתנכל לחווה ג'ינו, בת 44, נשואה ואם לארבע בנות עובדת עיריית טבריה, שהושאלה לפרוייקט השיקום ומשמשת כעוזרת לענייני איכלוס מזה שמונה שנים. בצורה שיטתית ומכוונת התיש פיניאן את העובדה הוותיקה שבמחיצתו ועד מהרה התבררה המטרה שמאחורי ההתשה – להכניס לעבודה את בתו של השר, אתי לוי, תושבת שיכון ד' בעיר, שהיתה חסרת עבודה. [illegible] החלה בת השר לקבל משרד מרווח יותר ומשימות נבחרות על חשבון ג'ינו שחששה

(המשך בעמ' 2)

מסר מרגיע מרייגן לשמיר: אין כוונה להאשים ישראל

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

נשיא ארה"ב רונאלד רייגן העביר מסר הרגעה לראש הממשלה יצחק שמיר. ובו נאמר כי בפרסום המסמכים בימים האחרונים בפרשה האיראנית לא היתה כל כוונה להביך או להאשים את ישראל. בשדר שהתקבל מהבית הלבן מדגיש נשיא ארה"ב, כי אין הוא מטיל על ישראל אחריות כלשהי בקשר לפעולות שביצע הממשל באיראן. הממשל עצמו הוא אחראי לכל פעולותיה של ארה"ב.

שמיר אמר אמש, כי „מצפונה של ישראל בעניין מכירות הנשק לאיראן נקי לחלוטין".

בפגישתו עם הנהגת הוועד היהודי־האמריקאי בלשכתו בירושלים הדגיש שמיר, כי אמנם אין תועלת בוויכוח על כל פרסום בארה"ב, אבל „מה שפורסם לא היו מסקנות של דו"ח, אלא קטעים של דיונים שטרם הסתיימו".

שמיר אמר, כי אין לישראל מה לחשוש מפני האמת.

לדבריו, ישראל פעלה לבקשת ארה"ב במטרה להביא לשחרור בני־הערובה האמריקאים השבויים בלבנון, וכן היה לנו עניין ליצור קשרים עם חוגים מתונים באיראן.

לא היה לנו קשר עם ה„קונטראס" והכסף שהתקבל מאיראן נמסר לידי פקידים אמריקאים, אמר שמיר בציינו, כי „יש מי שמעוניין לטעון כי ישראל היתה מעורבת בעניין הזה יותר מכפי שהיתה באמת".

תיסוף בשלושה מטבעות במערך הכספים האירופי

בריסל, (רויטר עתי"ם – עי"צ) שרי האוצר של השוק האירופי המשותף החליטו אתמול לתסף שלושה מטבעות חזקים במערך הכספים האירופי בנסיון לייצב את שוקי הכספים בעקבות הסערות האחרונות.

תוך מסחר עצבני וסוער בשבוע שעבר ירד הפראנק הצרפתי מול המארק הגרמני.

שרי השוק החליטו על תיסוף של שלושה אחוז במארק, בגילדן ההולנדי ובפראנק של בלגיה ולוכסמבורג. כך נשאר הפרנק הצרפתי ושלושה מטבעות אחרים ללא שינוי במערך הכספי האירופי.

פקיד בכיר במערכת המשפט בדרום חשוד בפרשת שחיתות

עובדות העידו שסחט מהן טובות־הנאה מיניות

מאת [illegible], סופרי „דבר"

היחידה הארצית לחקירות פשעים חמורים במטה הארצי של משטרת ישראל חשפה באחרונה פרשת שחיתות [illegible] המערכת השיפוטית בדרום הארץ.

בעקבות זאת נעצר אתמול בחשד בפרשה פקיד בכיר במערכת השיפוטית, והוא יובא היום לפני שופט להארכת מעצרו. החשוד נעצר [illegible] בעת [illegible].

החשד שהועלה נגד האיש הוא קבלת טובות הנאה בעת מילוי תפקידו. החקירה בפרשה החלה לפני כחודש, אך התלונות בנושא קיימות זה כמה שנים.

קצינים בכירים ביחידה לחקירת פשעים חמורים גבו עדויות

(המשך בעמ' 2)

שיבושי מחאה במערכת החינוך הלימודים יתחילו היום ב־09.00

יעל פישביין,
כתבת „דבר" לענייני חינוך

שיבושים יהיו היום במערכת החינוך במחאה על הקיצוץ בתקציב החינוך, הלימודים יתחילו בשעה 9.00 בבתי ספר יסודיים, בחלק מחטיבות הביניים ובבתי ספר העל־יסודיים. גני הילדים יתחילו את הלימודים כרגיל.

מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר, אמר אתמול כי השיבושים יימשכו עד שיוסר איום הקיצוץ במערכת החינוך, שמשמעותו קיצוץ של 90,000 שעות הוראה ופיטורי אלפי מורים. „עם קיצוץ כזה יכולים לסגור את כל מערכת החינוך" אמר ולבר.

באחרונה נודע כי משרד האוצר מתכוון לקצץ 100 מיליון ש"ח בתקציב החינוך כנגד הכנסות משוערות

(המשך בעמ' 2)

„המדוכאים": הרגנו עוד יהודי מביירות

ביירות (עי"צ). – „ארגון המדוכאים עלי אדמות" הודיע אתמול כי הוציא להורג יהודי לבנוני נוסף, יהודה בנשתי, שעל חטיפתו נמסר בפברואר אשתקד.

בהודעה מודפסת במכונת כתיבה, שנתקבלה בסוכנות ידיעות מערבית בביירות בליווי תצלום שחור־לבן של איש זקן קרח, בעל זקן לבן מטופח, הודיע הארגון על „הוצאתו להורג של המרגל הישראלי יהודה בנשתי, בשל המשך מדיניות התוקפנות של מנהיגי הישות הציונית בדרום לבנון, בגולן ובפלסטין".

ארגון זה הודיע בסוף דצמבר אשתקד על הוצאתם להורג של שלושה יהודים לבנוניים אחרים: יוסף בנשתי, בן 34, בנו של יהודה בנשתי, אלי סרור והנרי מן.

חריש סירב לייצג את שריר בבג"צ על נקש

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

עימות חריף היה בסוף השבוע בין שר המשפטים אברהם שריר לבין היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש בנושא בג"צ נקש.

שריר פנה במכתב ליועץ חריש ודרש ממנו להופיע אישית ולייצג אותו בבג"צ נקש. שריר טען כי על היועץ לומר לבג"צ כי הוא יוצא נגד התערבות בג"צ בעבודת הרשות המבצעת.

משהתברר לשר כי היועץ לא יהיה מוכן להופיע, ביקש שתוכן מכתבו יוקרא בבית־המשפט, אולם חריש התנגד גם לכך בטענה כי בית־המשפט העליון לא יתיר הקראת המכתב ובכל מקרה אם יסכים לכך בית המשפט הוא ידרוש לקרוא מכתב תשובה שבו יביע חריש את תמיכתו בעמדת העותרים.

שריר יצא אתמול לאיטליה עם רעייתו ולכן לא ניתן היה להשיג את תגובתו.

שני פרקליטים בעתירה לבג"צ:

תנאי הפרישה ליפת מהווים עושק המיעוט

(ע). – שני עורכי־דין עתרו לבג"צ בבקשה לצוות על ביטול פיצויי הפרישה ותנאי הפנסיה של ארנסט יפת, ברוך יקותיאלי ויוסף ראש, שהם סמנכ"לים משותפים בבנק לאומי.

את העתירה הגישו עורכי הדין אבישי יעיש ודורון לנגפ נגד הסוכנות היהודית, בנק לאומי, אוצר התיישבות היהודים, חברי הנהלת בנק לאומי וחברי דירקטוריון הבנק, יפת, יקותיאלי וראש.

העותרים טוענים כי יש להם חשבונות בבנק לאומי שהפך להיות גוף ציבורי המבוקר על־ידי בג"צ לאחר פרשת מניות

(המשך בעמ' 2)

תרופות במאות ק"ג נפלטו בחוף אשקלון

(ע). – מאות קילוגרמים תרופות מסוגים שונים נפלטו אתמול באיזור חוף אשקלון, ובחלקם הגדול נאספו ונמסרו לתחנת המשטרה במקום.

בין היתר נמצאו תרופות נגד לחץ דם, סכרת, תרופות לחולי־לב, למניעת הריון, כדורי ווליום וכדורים אחרים להשקטת כאבים. כן נמצאו טיפות עיניים, תרופות נחלים ובקבוקים גדולים יותר, כולם ארוזים באריזה מקורית של המפעלים, בחלקם שוויצרים ובחלקם מבריטניה וגרמניה־המערבית. הכתובות שעל האריזות הן באנגלית ובערבית. רוב התרופות נמצאו במצב תקין, ולפי אומדן שוויין כ־100,000 דולאר.

המשטרה תפתח בחקירה בתום הסריקות שיתחדשו היום ובשלב זה, אין לה כל גירסה על מקור ה„מתנות" שפלט הים.

המשטרה ומשרד הבריאות יצאו בקריאה לכל מי שמצא תרופות בחוף לא להשתמש בהן, ולהביאן למשטרה או לבית־החולים.

ח"כ בני שליטא מפרסם מוצר על נייר כנסת רשמי

מאת אריה ארד, כתב „דבר"

ח"כ בני שליטא (ליכוד) עוסק באחרונה בעשיית פרסומת לחברה מסחרית על נייר רשמי של הכנסת ובמעטפות הכנסת הפטורות מבולים. על המעטפה מצויה חותמת „חבר כנסת פטור מבולים". המעטפה מוחתמת בחותמת הדאר ירושלים ביום 7.1.87

במכתב מ־5 בינואר השנה (ראה הצלום) שנשלח לסופר לענייני תחבורה, ממליץ ח"כ שליטא על מוצר של חברת „גובובונד", שמנהלה הכללי הוא אייל יהודה, תושב מנחמיה. שליטא הוא ראש המועצה המקומית מנחמיה. במכתב כלול גם מספר הטלפון של המנכ"ל יהודה. על המכתב חתום ח"כ שליטא עצמו. למכתב צורף באותה המעטפה כרטיס פרסומי של החברה ושל המוצר שלה.

בתחתית המכתב נאמר, כי „כל ענייני בנושא זה, הינו לסייע לאיש מנחמיה עבור יוזמתו החדשנית והברוכה".

הכנסת — חבר הכנסת
בני שליטא
5.1.87

שלום רב,

רצ"ב אנו מעבירים לכבודך צילום כרטיס של חב' "גובובונד" שמנהלה [illegible] תושב מנחמיה – מר אייל יהודה.

מדובר בשיטה מהפכנית [illegible] רכב, שעד היום [illegible].

[illegible] פטנט ישראלי [illegible] של בעלי הרכב בעת תאונות.

עם מר אייל ניתן להתקשר לטל' מס' 51036 – 067.

בכבוד רב,
ח"כ בני שליטא.

נ.ב.
כל ענייני בנושא זה, הינו לסייע לאיש מנחמיה עבור יוזמתו החדשנית והברוכה.

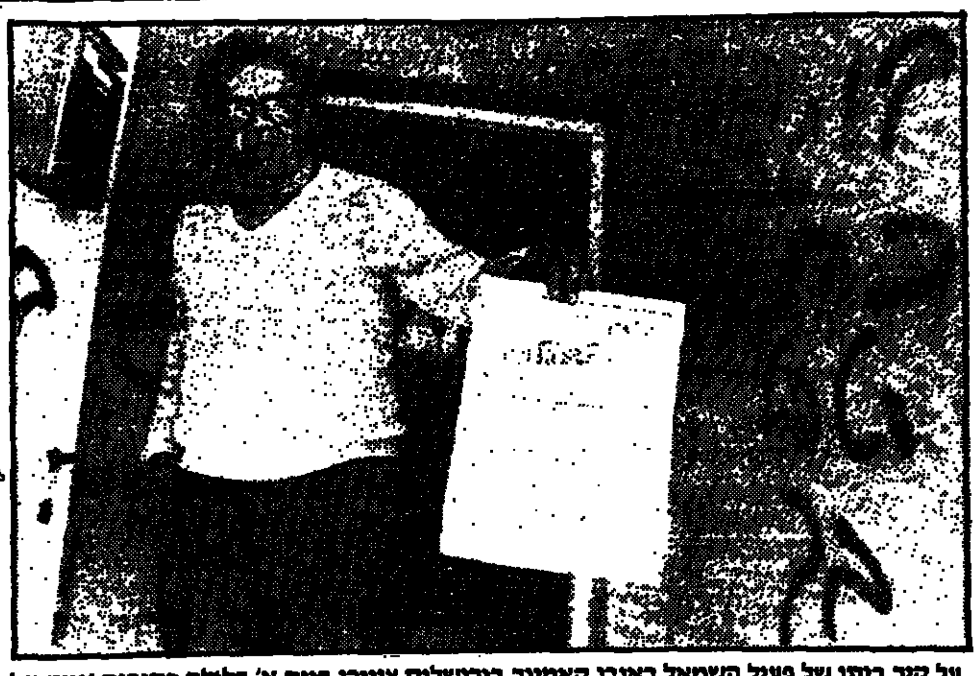

על קיר ביתו של פעיל השמאל ראובן קאמינר בירושלים צויירו ביום א' בלילה כתובות איום על רקע נסיעתו למפגש עם משלחת אש"ף ברומניה. (צילום: רחמים ישראלי)

חיל־האוויר תקף יעדי מחבלים חייל צה"ל נפצע ומחבל נהרג

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

במהלך יום של תקריות בדרום לבנון בהן היו מעורבים חיילי צה"ל, נהרג מחבל ומספר מחבלים נפצעו. חייל צה"ל נפצע באורח בינוני והועבר לבית־החולים רמב"ם בחיפה, ושני חיילים אחרים נשרטו קלות ולאחר שטופלו במקום – חזרו ליחידותיהם.

מטוסי חיל האוויר תקפו אתמול בשעות הצהריים יעדי מחבלים מדרום מזרח לצידון. כל מטוסינו חזרו בשלום. כך מסר דובר צה"ל.

הטייסים דיווחו על פגיעות טובות. הם תקפו מבנים ששימשו מפקדות של ארגונים פלשתיניים ומצבורי תחמושת.

אתמול בבוקר נתקל סיור של צה"ל בחוליית מחבלים ליד הכפר עי'שיא מצפון למרג'עיון, לא הרחק מגבול רצועת הבטחון. במהלך ההיתקלות נהרג מחבל מאש כוחות צה"ל ומספר מחבלים נפצעו. במקום התקרית נתגלתה גופתו של המחבל ולידה תת־מקלע "קלצ'ניקוב" ומוקש. נראה כי החוליה היתה בדרכה לביצוע פיגוע בתחום רצועת הבטחון.

שעה קלה לאחר מכן נפצע חייל של צה"ל, כאשר הנגמ"ש שנסעו בו עלה על מוקש בצפון־מערב לבינת־ג'בייל. כוחות צה"ל וצד"ל פתחו בסריקות נרחבות בשטח.

תקיפת חיא

סוכנויות הידיעות מלבנון מסרו כי לפחות חמישה אנשים נהרגו ו־14 נפצעו בהתקפת מטוסי חיל־האוויר על בסיסים פלשתיניים ושיעיים מזרחית לצידון.

משטרת לבנון מסרה כי שישה מטוסים השתתפו בהפצצה שבה גם גורו טילים לעבר עמדות של ארגונים פלשתיניים בסמוך לכפר מגרושה. נמסר כי הבסיסים שנפגעו שייכים לארגון "פתח", לארגון "החזית העממית לשחרור פלשתין" ולארגון "חזית המאבק העממי".

בהתקפה גם נפגעו עמדות של הארגון השיעי חיזבאללה. עדי ראיה סיפרו כי הטייסים הישראלים פיזרו במהלך ההתקפה בלונים מלאי אוויר חם כדי להסיט מנתיבם את טילי הקרקע־אוויר שנורו לעבר המטוסים מעמדות פלשתיניות במחנות הפליטים עין אל־חילווה ומיה מיה.

אלי עמר פנה לבית־המשפט לעזרה בהסרת החרם מעליו

(ע.) – אליהו עמר מגדרה, העובד כמפקח במחוז המרכז של מינהל מקרקעי ישראל, פנה בהמרצה לבית־המשפט נגד ראשי המינהל וועד העובדים במינהל המקרקעין, שיסירו את החרם שהוטל עליו, לדבריו, מאז חשף פרשיות שחיתות במחוז חיפה של המינהל.

עמר הגיש את הבקשה באמצעות עו"ד מיכי מוזר, נגד מנהל מחוז המרכז במינהל, מיכאל ודדי ונגד חמישה חברי ועד העובדים במחוז ושישה בכירים במחוז המרכז של המינהל.

בבקשה נאמר כי עמר, לאחר שחשף בשנה שעברה מעשי שחיתות במחוז חיפה של המינהל, שם עבד מאז אוקטובר 1982 – החלו ועד העובדים וכמה עובדים במחוז להתנכל לו.

הוא הועבר לעבוד במחוז המרכז ב־1.4.86, ומהיום הראשון התנכלו לו, לטענתו, ועד העובדים גם כאן. בסוף 1986 חזר המינהל על נסיונו להפסיק את עבודתו. ובקשר לכך מתנהלים עתה דיונים בבית־הדין לעבודה. בבקשה צויין, כי בעקבות חשיפת הנסיבות העניין בכלי התקשורת, (כולל בתוכנית "היה בשלו") קיימו פרקליט המדינה, נציגי המינהל ומשרד החקלאות דיון בנושא, לפי בקשת שר המשפטים, והוחלט שלא להפסיק את עבודתו של עמר במינהל.

"עובדים במינהל נאלצים להיגרר אחרי מעשים של בודדים" – נאמר בבקשה "וכדי שלא ימצאו עצמם במצבו של עמר, הם נכנעים להחלטות המתקבלות כביכול 'פה אחד', באסיפות שבהן המצביעים מוסתים נגד המבקש.

לפיכך מתבקש בית המשפט להצהיר, כי המשיבים אינם רשאים להחרים את עמר, ככל שהדבר נוגע לעבודתו, ואינם רשאים שלא לשתף פעולה עמו בקשר לעבודתו כמפקח במחוז המרכז של המינהל.

אתמול פנה עו"ד מוזר לשופט שאול אלוני, והוא קבע את הדיון ליום ה' השבוע, במעמד שני הצדדים.

טרם הוגשה הגנה או תגובה כלשהי מצד המשיבים בתיק זה.

השקל מפוחת מהבוקר

(המשך מעמ' 1)

לפיו תוותר ההסתדרות על 60 אחוז מתוספת היוקר בעקבות הפיחות. בהסכם נאמר שהחל מה־1 באפריל לא יועלו המחירים ויוטל פיקוח על המחירים במשך שנה. מזכ"ל ההסתדרות טען בלילה כי הובטח לו שההתייקרויות יבוצעו רק באפריל ולכן החליט לחזור בו מנכונותו להצטרף לעיסקת החבילה.

אחרי השעה 11.00 בלילה הגיעו לישיבת הממשלה מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד כדי לנהל מו"מ בנושאי קרנות הפנסיה ואי־תשלום תוספת־יוקר לגימלאים.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות קיימה אמש ישיבה מיוחדת בתל־אביב, כדי לבחון את הצעות הממשלה להסכם חדש לייצוב המשק. בוועדה התעוררו הסתייגויות, עקב אי השלמתה של ההסתדרות עם הכוונה שלא להכיר בכספי קרנות הפנסיה כהשקעה מוכרת משוחררת ממס והכוונה לדחות את תוספת היוקר לגימלאים.

הוועדה המרכזת קיבלה את החלטת הממשלה לעירכון מדרגות המס, כל אימת שתשולם תוספת היוקר. בהחלטת הממשלה לפקח על המחירים לשנה נוספת, החל מאפריל 87 עד אפריל 88, רואה ההסתדרות הישג.

אשר לעניין דחיית מקצת מתוספת היוקר על פי הסכם בין ההסתדרות והמעסיקים – הובהר, כי מדובר בדחייה חד־פעמית בשעור של 2.7 אחוזים – כאשר הממשלה תספוג את העלות על ידי הורדת שער הריבית, ואילו המעסיקים יספגו חלק נוסף מההתייקרויות. חוגים בהסתדרות הבהירו, כי מדובר בדחיה בתשלום של 2.7 אחוזים ולא על עיקור תוספת היוקר.

בשלב הנוכחי קיבלה הוועדה המרכזת בסיפוק את החלטת הממשלה להסיר את כוונתה לביטול כל הפטורים, וכן את החלטתה שלא להטיל כל תשלום על חולים ועל אישפוז – כפי שדרשה ההסתדרות.

התייקרויות

הממשלה דנה גם בשורה של התייקרויות: התחבורה הציבורית ב־30 אחוז, החלב ומוצריו – 15 אחוז בממוצע, הלחם – 10 אחוזים, העוף הקפוא – 5 אחוזים.

הממשלה החליטה בישיבה. שהחלה אמש ב־9.00 כי הקיצוץ בתקציב המדינה בשנה הבאה יעמוד על [illegible]

ראשי יש"ע תובעים להדיח את תא"ל סנה על שחיתויות במינהל

מאת אוריאל בן־עמי, סופר "דבר"

ראשי מועצת יש"ע עומדים להפעיל לחץ להדחת ראש המינהל האזרחי ביו"ש תא"ל אפרים סנה בטענה כי במינהל נעשים מעשי שחיתות כך נמסר אתמול לסופר "דבר".

אתמול נפגשו ראשי מועצת יש"ע עתניאל שנלר ובני קצובר עם מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן, וטענו באוזניו כי קציני מטה במינהל האזרחי אישרו רשיונות בנייה לערבים בשטחים בניגוד לחוקי הבנייה תמורת שוחד וטובות הנאה.

ראשי יש"ע טוענים כי ראש המינהל האזרחי תא"ל סנה חייב לשאת באחריות למעשי השחיתות במינהל ולעזוב את תפקידו.

לסופר "דבר" נודע כי בקרב ראשי המועצות ביש"ע קיים ויכוח באשר למסע הציבורי נגד סנה. אחדים מראשי יש"ע טוענים שאין לפעול נגד סנה באופן אישי וכי אין להסיט את הנעשה במינהל האזרחי לוויכוח פוליטי.

גזל קרקעות

ראשי מועצת יש"ע נפגשו אתמול גם עם שר הבטחון יצחק רבין, וקבלו בפניו על הרחבת הגבולות המוניציפליים של ישובים ערביים ביו"ש לעומת הגבלת ישובים יהודיים חדשים.

שר הבטחון אמר לראשי המתיישבים כי כל עוד לא יתבססו הישובים היהודים הקיימים לא יוקמו ישובים חדשים

כן טענו המתיישבים ביש"ע נגד הירדניזציה של מדיניות משרד הבטחון בשטחים, ונגד "הכרה זוחלת באש"ף".

את העובדת המקצועית

(המשך מעמ' 1)

יותר ויותר כיצד דוחקים את רגליה ממקום עבודתה. ג'ינו, אגב, היא פעילת "חירות" ותיקה והיתה מועמדת הסניף בטבריה למזכירות נעמ"ת בעיר.

"הם התחילו להציק לי ולדרוש ממני לדווח בכתב על כל יציאה שלי מהעבודה" מספרת ג'ינו "על כל דבר, אפילו המגוחך ביותר, דרש פיניאן אישורים בכתב". אפילו מרישום הפרוטוקולים של הישיבות והוועדות הודחה ג'ינו ועובדת אחרת עשתה זאת. על הדו"חות כתב פיניאן משום מה: "ערכה: אתי לוי", אף כי לא היתה מעורבת כלל בנושא. המטרה היתה ברורה. "הוא לקח ממני את כל העבודות והשאיר לי רק לקפל מכתבים עד שאמר לי יום אחד: עופי מפה ותחזרי לעיירה. אני אעשה אותך פקידה קטנה חוזרה ולאן שתלכי – ארדוף אותך. שאלתי אותו, למה הוא מתנהג כך והוא השיב: זו הוראה מלמעלה" מספרת ג'ינו, שלומדת כיום לתואר ראשון במדעי החברה בשלוחת "בר אילן" שבצמח.

את "מסע הצלב" נגד ג'ינו ניהלו, למעשה, שניים מפעילי מחנה לוי בטבריה, ציון פיניאן וצבי סלוצקי המשמש כעוזרו האישי של מנכ"ל משרד השיכון, שילה ששון. "את העובדת המקצועית, אבל אתי לוי היא בתו של השר" ניסה סלוצקי להסביר לג'ינו ולסלקה בשקט מעבודתה בטבריה.

בחודש נובמבר קצה נפשה של ג'ינו במתרחש והיא שלחה מכתב אישי לשר לוי ובו סיפרה לו על המתרחש, תוך איזכור שם בתו שהכנסתה לעבודה כמעט בכוח גורמת לכל המהומה. עוזרו של השר, יצחק רגב, השיב למתלוננת והפנה אותה לאברהם אלזון, מנהל פרוייקט השיקום במשרד השיכון. "הם עבדו אפילו על הבריאות שלי" מספרת ג'ינו "היו מתקשרים בלילה ומטרידים אותי בעבודות שלא ביצעתי, כביכול". במו אוזניה שמעה ג'ינו את פיניאן מסביר לאתי לוי באחד הבקרים לפני מספר שבועות: "התחלנו טוב, את לא רואה אותה, היא לקראת התמוטטות עצבים. בואי נגמור איתה".

נסיונה של העובדת המנושלת להתקבל לשיחה אצל מנכ"ל משרד השיכון נתקל בסירוב אף שנסעה לירושלים במיוחד לשם כך. אחרי, שבה מחופשה באמצע החודש שעבר, התברר לה כי אפילו את הטלפון העבירו משולחנה לשולחנה של אתי לוי.

לפני כשבוע הציעו לה לעבוד בנצרת והיא קנתה את הרעיון ובלבד שיניחו לה לעבוד בשקט, אך עד מהרה התברר לה: כי זהו פתרון זמני וחלקי, שכן איש אינו מתכוון להעסיקה שם. בשבת האחרונה, בשעות הבוקר, התייצב סלוצקי בביתה של ג'ינו והציע לה שלוש אלטרנטיבות לעבודה שבכל אחת מהן תופסת אתי לוי את מקומה ולה מוצעים תפקידים זוטרים תוך שהיא כפופה לפיניאן המתנכל לה. שלשום זומנה ללשכתו של מנכ"ל משרד השיכון ושם, לפני המנכ"ל, הדוברת ויועצים ועוזרים למיניהם, הוסבר לה כי נאסר עליה לדבר עם העיתונות.

בינתיים פורסם הסיפור על־ידי כתבי "ידיעות אחרונות", ועשרות מתושבי שיכון ד' בטבריה חתמו לא מכבר על עצומה הקוראת להחזיר את ג'ינו לעבודתה בפרוייקט השיקום ומאשימים את אתי לוי במתרחש.

בתגובה אמרה אתמול דוברת משרד השיכון כי השר ל

מרפי בריאד

ריאד (רויטר א.פ.) – השליח האמריקאי המיוחד ריצ'רד מרפי הגיע אתמול לערב הסעודית והוסיף בכך תחנה בלתי־מתוכננת למסעו במזרח התיכון. מרפי הגיע לריאד לאחר תום ביקור קצר במצרים.

מקורות דיפלומטיים ערביים מסרו, כי מטרתו העיקרית של מרפי בביקור בריאד תהיה לנסות לשפר את תדמית הממשל האמריקאי בעיני שלטונות סעודיה לאחר פרשת הנשק האיראנית.

חריש סגר את התיק נגד משנהו בר־סלע

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש סגר את תיקו של סגנו יורם בר־סלע, שנאשם בקבלת טובות הנאה מקרן פריטית של מרי קלק.

כדי לא להכריע לבדו בתיק מסר חריש את התיק לחוות דעתו האישית של פרקליט המדינה יונה בלטמן, והוא קבע שאין מקום לבדיקה פלילית. בהסתמכו על דברים אלה אמר חריש בסגרו את התיק, כי זהו מקרה ברור שאין בו עבירה פלילית, משמעתית או מינהלית.

המועמדים למבקר המדינה יוצגו היום בוועדת הכנסת

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

ועדת הכנסת מתכנסת היום לישיבה ראשונה בסידרת דיונים לקראת בחירת מבקר המדינה החדש לתקופת כהונה של חמש שנים. סיעת "רצ" הודיעה אמש כי בכוונתה להעלות היום בוועדת הכנסת את שמותיהם של שלושה מועמדים: עו"ד חיים צדוק, פרופ' שמעון שיטרית והשופטת הדסה בן־עתו.

צדוק הודיע אמש בתגובה כי הוא לא נתן לאיש רשות להציג את מועמדותו לכהונת מבקר המדינה ואין הוא רואה עצמו כמועמד. עוד הוסיף כי ישקול הצעה לכהן בתפקיד זה רק אם יציעו לו זאת סיעות שיש להן רוב בוועדת הכנסת. נראה כי המפד"ל תעלה היום בוועדת הכנסת את מועמדותו של חיים קוברסקי, מי שכיהן בעבר כמנכ"ל משרד הפנים. הליכוד נוטה בשלב זה לתמוך במועמדותו של קוברסקי, ומכל מקום עד אמש לא היה בכוונת הליכוד להציג מועמד משלו.

המערך נוטה להציג היום את מועמדותו של יעקב ניצן, מי שכיהן בעבר כנציב שירות המדינה. מפ"ם, "רצ" ו"שינוי", (ששקולות נציגיהן דרושים למערך כדי לזכות ברוב בוועדת הכנסת) מסתייגות בתוקף ממועמדותו של ניצן. בסיעת המערך עצמה עדיין היו הדעות חלוקות אמש. אולם גם בסיעת הליכוד אין תמימות דעים באשר למועמדותו של קוברסקי.

יועץ משפטי לכנסת

יו"ר הכנסת שלמה הלל והיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הביעו אתמול את התנגדותם להצעה למנות יועץ משפטי נפרד לכנסת. ועדת הכנסת דנה אתמול בהצעתו של ח"כ מרדכי וירשובסקי ("שינוי") הטוען שהכנסת היא גוף עצמאי והיא זקוקה ליועץ משפטי משלה. גם עקרון הפרדת הרשויות מחייב זאת, לדעת וירשובסקי.

היועץ חריש אמר בתגובה כי היועץ המשפטי בישראל הוא למעשה "התובע הכללי" המייצג את המשפט במדינה, והוא מטפל בכל בעיה בדרך משפטית שהורה אם היא מוצגת על־ידי הממשלה ואם היא מוצגת על־ידי הכנסת.

יפורסמו תנאי הפרישה

הוועדה לענייני ביקורת המדינה אישרה אתמול פה אחד את הצעת יו"ר הוועדה ח"כ דוד ליבאי, להגיש לשר האוצר הצעה שתחייב בתקנות בנקים וחברות המנפיקות מניות לציבור לפרסם את השכר והתשלומים הנלווים וכן את תנאי הפרישה של בכירים ובעלי העניין. הכוונה לתקנות שיתקין שר האוצר במסגרת חוק ניירות ערך באישור ועדת הכספים של הכנסת. בהצעה מדובר על חמשת העובדים בעלי המשכורות הגבוהות ביותר וכן על פירסום כל משכורת העולה על 66,000 ש"ח בשנה ולגבי דירקטורים פירסום כל משכורות ותנאים לווים העולים על 30,000 ש"ח בשנה. ח"כ עוזי לנדאו (ליכוד) וח"כ חיים רמון (מערך) פנו אל יו"ר הוועדה ח"כ דוד ליבאי שיברר אצל היועץ המשפטי לממשלה אם חברי מועצת המנהלים של בנק לאומי, אשר החליטו על תנאי הפרישה של ארנסט יפת, נושאים באחריות פלילית.

בוועדת הכספים

(המשך מעמ' 1)

גלויה מראשי הבנק הבכירים, קלושים הסיכויים שיחזור בו מכוונתו להתפטר.

בתוך כך נמסר, כי שני עורכי דין הגישו תביעה נגד בנק לאומי, מועצת המנהלים של בל"ל ונגד הסוכנות היהודית – על הסכם הפיצויים והפרישה של יפת. בעתירה הם טוענים, כי התנאים המופלגים פוגעים בהם כלקוחות הבנק – הואיל ועלותם משולמת בסופו של דבר מכיסם.

ועד עובדי בנק לאומי הודיע כי יקפיא את העיצומים שתכנן להיום, וזאת עד לאחר ישיבת מועצת המנהלים. גם הפגנות המחאה שהיו בימים האחרונים – לא יתקיימו היום.

המועמדים החדשים

סופר "דבר" יקיר צור, מוסר:

ביקורת קשה צפויה היום בוועדת הכספים של הכנסת על יו"ר ההנהלה הציונית ונגיד "אוצר התיישבות היהודים" אריה דולצין ועל יו"ר מועצת המנהלים של בל"ל אלי הורביץ.

השניים, בלווית היועץ המשפטי של בנק לאומי זאב שר, אמורים לדווח היום לוועדת הכספים על השתלשלות האירועים בפרשת הסכמי השכר והפנסיה של ארנסט יפת.

דולצין מנסה בימים האחרונים לגבש רשימה מוסכמת של חברי דירקטוריון חדשים לבל"ל. בין השמות שהוזכרו: מנכ"ל כלל, אהרון דברת, מנכ"ל בתי הזיקוק, אלוף (מיל') צבי זמיר, מנכ"ל מפעלי ים־המלח אריה שחר, וראש עיריית דימונה ופעיל במפלגת המרכז הליברלי אלי הללי. הרשימה המלאה אמורה להיות מוצגת בישיבת מועצת "אוצר התיישבות היהודים" שתתכנס ביום ה' השבוע.

רבים מחברי מועצת "אוצר התיישבות היהודים" ידרשו בישיבה לערוך שינוי מקיף בכל המבנה הארגוני וסדרי הפיקוח של "אוצר התיישבות היהודים" על דירקטוריון בנק לאומי.

להדיח את דולצין

ביקורת חריפה נמתחה אתמול על יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצין, בפרשת בל"ל. ח"כ חיים קופמן קרא לראש הממשלה, לשר האוצר ולוועדת הכספים לעשות הכל שדולצין "שגילה אוזלת יד לגבי הנעשה בבל"ל, לא יהיה הגורם המכריע בבחירת מועצת המנהלים החדשה של הבנק". הח"כים יהושע מצא ואוריאל לין אמרו כי על דולצין להסתלק מכל תפקידיו הציבוריים. מצא אף אמר כי יפעל בעניין זה בוועדת הכספים של הכנסת.

פקיד

(המשך מעמ' 1)

מעובדות המערכת הטיפוסית בדרום על טובות הנאה מיניות, שאולצו לטענתו לתת לחשוד. החקירה התנהלה בחשאיות רבה, והעובדות התבקשו לא לדבר עם עתונאים.

עם היוודע דבר מעצרו של האיש הופסקה אתמול העבודה במוסד שבו הוא עובד, והנושא נהפך לשיחת היום.

עם היוודע דבר מעצרו של האיש הופסקה אתמול העבודה במוסד שבו הוא עובד, והנושא נהפך לשיחת היום.

עובדות שהועסקו על־ידו בעבר סיפרו אתמול, כי מי ש"התייחסה אליו יפה", קיבלה ממנו תנאים מועדפים.

שיבושי

(המשך מעמ' 1)

מאגרת החינוך, שכידוע לא אושרה עדיין בכנסת. נציגי משרד החינוך ועמו על צעד זה.

לטענת יו"ר ועד ההורים הארצי יצחק עפרון, מנוגדת אגרת החינוך לחוק חינוך חינם ומבטלת את הישגיו. במשרד החינוך נמנעו מלהכין תוכנית לביצוע הקיצוץ הנוסף מתוך כוונה לא לממש אותה. מדובר בקיצוץ של 30 מיליון ש"ח נוספים. בתכנית האוצר לא לכמן קליטת 200,000 תלמידים חדשים בנוסף למחיקת 100 מיליון ש"ח כנגד אגרת חינוך. שר החינוך יצחק נבון הודיע אתמול כי לא יתמוך בהצעת התקציב בגלל הקיצוץ בתקציב החינוך, המהווה חריגה מההסכם החתום בין משרד החינוך והאוצר, לפיו לא יבוצעו קיצוצים נוספים השנה ובשנת הלימודים הבאה.

הח"כים דנו על שכרם עסקיהם והדימוי שלהם

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בכנסת

חברי הכנסת ניצלו אתמול דיון בתיקון לחוק שכר חברי־הכנסת הנוגע לתשלומים עבור נסיעותיהם ודמי הבראה כדי לדון בנושא שכרם, עיסוקיהם הנוספים ודימויים הציבורי. הצעת החוק עברה בקריאה ראשונה לוועדת הכנסת.

יו"ר ועדת הכנסת מיכה רייסר (ליכוד), שענה לחברי הכנסת, אמר כי נושא העיסוקים הנוספים של הח"כים נמצא על סדר היום של ועדת הכנסת. הוועדה אינה מתנגדת לעיסוק נוסף, אלא תומכת בצמצום הניגודים העלולים להיווצר במגעים שבין הח"כים לרשויות הממשלתיות. רייסר הודיע על תמיכתו בהצעת ח"כ וירשובסקי ("שינוי") הגורס איסור יצוג חברי כנסת ברשויות ממשלתיות.

ח"כ יוסי שריד ("רצ") אמר בדיון כי יש להביא תקנה לעניין הכנסותיהם הנוספות של חברי הכנסת: "זה לא מקרה שבמשך עשרות שנים מנסים ח"כים להביא לעניין זה תקנה ולא עלה בידם. יש משהו רקוב ביסוד". לדבריו, יותר מדי ח"כים נאבקים בתיקון ובהצלחה.

ח"כ שבח וייס (מערך) אמר כי יש לדאוג לכך שחברי כנסת יהיו נוכחים בישיבות המליאה, אבל יש גם לחשוף את העובדה שהכנסות חברי הכנסת אינן גדולות כל־כך כפי שחושבים בציבור.

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) קראה להקים ועדה ציבורית שתנסה לפתור את בעיית העיסוק הנוסף של חברי הכנסת: "ח"כ צריך לתפקד כח"כ ולא כמייצג האינטרסים של לקוחותיו".

ח"כ תופיק טובי (חד"ש) דיבר על הנמכת קומתה של הכנסת ועל שחיקת מעמדה כאשר הממשלה מתעלמת ומזלזלת בה. הוא דיבר נגד ניצול מעמדם של חברי הכנסת לעיסוקים נוספים שיש בהם הכנסה נוספת, הנובעת מניצול מעמדם.

ח"כ בני שליטא (ליכוד) אמר כי תוקפים את שכר הח"כים מבלי לדעת עובדות.

ח"כ וירשובסקי אמר כי יש לקבוע ועדה ציבורית שתבדוק את מכלול ההכנסות הנוספות, השכר והמעמד של חברי הכנסת.

ח"כ דוד מגן (ליכוד) אמר כי הדרך היחידה להתייחס לבעיית שכר הח"כים היא על־ידי תיקון רדיקלי של חוק השכר.

תנאי הפרישה ליפת

(המשך מעמ' 1)

הבנקים. "המדינה ערבה לכספי ציבור הלקוחות במסגרת הסדר מניות הבנקים, ומכאן המסקנה כי גם לציבור אינטרס לעקוב ולאכוף מינהל תקין בבנק", נטען בעתירה.

לטענת העותרים, הסכמי הפרישה של שלושה בכירי הבנק נוגדים את תקנת הציבור, הם בלתי סבירים ועל כן הם בטלים. "הסכם פיצויי הפרישה והסכם הפנסיה שנחתם בין הבנק לבין מר יפת, מר יקותיאלי ומר ראש, פוגע בציבור, כיוון שלקוחות הבנק נהנים מפחות שרותים ומשלמים עמלות וריביות גבוהות יותר מהמקובל בבנקים מתחרים. כל אלה מהווים עושק המיעוט", נטען בעתירה.

זאב שמים ז"ל

ביום שני שעבר הבאנו למנוחת עולמים את אחרון אבות המייסדים של שיכון עובדים ומפעל השיכון ההסתדרותי בארץ. יחד עם זליג לבון והרב שפריר ז"ל, היה זאב שמים בקבוצת השלושה, אשר הגתה והגשימה הלכה למעשה את רעיון השיכון הסתדרותי. הוא היה המוח הכלכלי והכספי של מפעל מפואר זה.

על־פני הארץ כולה, פזורים מושבות, שכונות פועלים, שכונות עירוניות, משקי עזר, שיכונים עממיים וגם מפוארים, שבכולם טבועים עקבות מעשיו של זאב שמים. התהילה אשר קוצרים עתה ממשיכי דרכו, היא פועל יוצא של עוצמת היצירה אשר אפיינה את האיש.

אנחנו אשר עבדנו במחיצתו של שמים יום יום, למדנו להכיר את שרשיותו היהודית, אמונתו הציונית הלוהטת ונאמנותו לתנועת העבודה. היתה בו מזיגה נדירה ומופלאה של איש ספר ותרבות וכישרון מבריק בתחום הכלכלה והכספים. בתקופות גיאות ושפל כאחד, הוא ניווט בכשרון כה רבה את משק הכספים של שיכון עובדים עד כי איש לא היה יכול להצביע על בעיה אחת שלא נפתרה לשביעות רצונם של כל הצדדים. גם לאחר פרישתו הפורמלית ב־1972 והוא בגיל 70, לא נדלה מעיין חריצותו הוא המשיך לנהל מפעלי בניה גדולי ממדים. המפעל המפואר האחרון שלו הוא מגדלי דוד המלך בליבה של תל־אביב.

אלו שעבדו אתו, חבריו וידידיו, היו נוהגים להתכנס מדי יום שישי במשרדו ולסקור את השבוע שעבר. היינו שומעים אז מפיו אמרי שפר, חידודי לשון, סיפורים וזכרונות מרתקים מתקופת בחרותו, מאבקו ברוסיה על אמונתו הציונית, והשנים הרבות שבהן היה אסיר פוליטי, נע ונד בחלקיה הרחוקים של ברית־המועצות.

זאב שמים הלך לעולמו שבע ימים וגם שבע מעשים. אחרוני תלמידיו במשק ההסתדרותי יוצאים בימים אלו לגימלאות. גם אנו וגם משפחתו, נזכור אותו בגאווה ובגעגועים. מורה ואיש גדול הלך מאתנו, חבל.

צבי שטרסברג

מכרז

א. מפעל פועלי פ"ת – מועצת פועלי פ"ת, מציעה בזה מכרז להשכרת מחסנים בגודל של כ־90 מ"ר בבנין מועצת פועלי פ"ת בצד הפונה לקולנוע היכל פ"ת.
ב. פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדו של עו"ד עמנואל שפטן, רח' הרצל 21 פ"ת (ת.ד. 753 מיקוד 49107) טל: 902690.
ג. את ההצעות יש למסור במשרדו של עו"ד עמנואל שפטן עד ליום 1.2.87 ועד בכלל.
ד. אין התחייבות לקבל הצעה כלשהי.

מפעל פועלי פ"ת – מועצת פועלי פ"ת
ההסתדרות 19 פתח תקוה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו
חוה לפיד
ההלויה תתקיים היום יום שלישי י"ב בטבת תשמ"ז 13.1.87 בשעה 14.00
יוצאים מהמרכז התרבותי
המשפחה וקיבוץ אפיקים

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
אביידוב גרגורי
במות
אביו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

לחברתנו רבקה רחמים
אתך באבלך במות
אחיך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף טבריה
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב
לעבודה וב
פולישו
תנחומינו למש

למשפחת הרלינג
ולקיבוץ שדות ים
משתתפים בצערכם במות יקירכם
שבתאי ז"ל
ארגון עובדי הפלחה

למשפחה,
לקיבוץ שדות־ים
ולמנפטת "סיבן"
אתכם באבלכם על מות
שבתאי הרלינג ז"ל
מפעל מתכת רמת־דוד

למרים ולמשפחה
הקיבוץ משתתף באבלכם
על מות האם
חוה לפיד
ההלויה תתקיים היום, יום ג' י"ב בטבת תשמ"ז 13.1.87
בשעה 14.00 בבית העלמין בקיבוץ אפיקים.
קיבוץ נירים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אחינו היקר
יעקב אירגה בן ר' עוזר ז"ל
ההלויה תתקיים היום, יום שלישי 13.1.87 י"ב טבת תשמ"ז בשעה 1.15 אחה"צ בבית העלמין בחולון
נפגשים ליד השער החדש
אבלים משפחות:
צרק, דקל ואירגה
השבעה בבית אירגה יהושע
רח' רוטשילד 13 פתח־תקוה, טל. 03-906174

אזכרה וגילוי מצבה
במלאת שלושים לפטירתו של
יצחק גולדברג ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו היום, יום שלישי 13.1.87 י"ב בטבת תשמ"ז ב־15.30 בבית העלמין בקיבוץ גבעת השלושה
המשפחה
ובית גבעת השלושה

עם **המשפחה ובית כבירן**
אתכם באבלכם במות
מיכאל מרכוס
איש יקר ומסור
בית תבניות רגבה קל.

דבר DAVAR
מאוחד עם לפרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזה קומה ג' טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 642111-2-3 מ. 33104

קוהל מזהיר שרי מפלגתו לא לבקר עיסקת הצוללות עם ישראל ב־70־76

מאת סופר „דבר"

הקנצלר המערב־גרמני הלמוט קוהל הזהיר את חברי ממשלתו מקרב המפלגה הנוצרית־דמוקראטית, שלא למתוח ביקורת על עיסקת הצוללות הגרמנית־בריטית־ישראלית, ושבה החל ב־1970 הקאנצלר וילי בראנדט ואשר הושלמה בימי הלמוט שמידט ב־1976, מחשש שהדבר יזיק ליחסים בין מערב־גרמניה וישראל.

קוהל, שהשמיע אזהרה זו בשבוע שעבר, התייחס בכך לניצול פרשת הצוללות על־ידי פוליטיקאים דמו־נוצרים, שביקשו להגן על עיסקות הנשק המערב־גרמניות עם דרום אפריקה.

שר הפנים צימרמן, האיש מספר 2 במפלגה הנוצרית־סוציאלית הבוואריה הימנית בראשותו של פראנץ יוזף שטראוס, קבל על המוסר הכפול של הסוציאל־דמוקראטים, המוקיעים את עיסקת הצוללות עם דרום־אפריקה ומתעלמים מעיסקת הצוללות עם ישראל, שהם היו אחראים לה.

ההתבטאויות הללו נשמעות על רקע דרישות חוזרות ונשנות של פראנץ יוזף שטראוס להגביר את יצוא הנשק המערב־גרמני למדינות שונות, ובהן מדינות ערב, דרום־אפריקה ומדינות אחרות, הן מתוך שיקולים כלכליים והן מתוך שיקולים פוליטיים.

שתי החברות, המעורבות לדברי השבועון במכירת הצוללות לישראל, נחקרות בימים אלה על־ידי ועדת חקירה פרלמנטארית בקשר למכירת צוללות מתוכננות לדרום־אפריקה.

כזכור, פרסם השבועון „ולט אם זונטאג" בגליונו האחרון, כי בשנות ה־70 מכרה ממשלת גרמניה לישראל צוללות מדגם „יד־209", בתיווך בריטי, תוך עקיפת החוק האוסר זאת.

חיילי צבא איראן נראים כאן בצעידתם לתוך שטח עיראק בסמוך לעיר בצרה. אתמול החריפה קרבות הקרקע בין איראן לעיראק ונראה, כי מספר האבידות עולה אף על הדיווחים הרשמיים. עם זאת כנראה אין שינוי מכריע במצב הכוחות, אף כי שני הצדדים טוענים להישגים קרקעיים מסויימים. (צילום: א.פ.)

השופט החזיר לועננו את ה„ווקמן" והספרים – אבל לא את העתונים

(עו) – בית־המשפט המחוזי בירושלים פסק אתמול, כי על שלטונות בית־הסוהר שבו כלוא מרדכי ועננו להחזיר לו את ספריו ואת מכשיר ה„ווקמן" שלו. עם זאת פסק בית־המשפט, כי בסמכות שלטונות הכלא לשלול ממנו את העתון היומי.

בעקבות החלטת השופט כבר קיבל ועננו אתמול את המכשיר והספרים, אך עם זאת נודע, כי הוא ממשיך בשביתת הרעב שלו.

הדיון בבית־המשפט המחוזי בירושלים התקיים בשתי עתירות־אסיר שהגיש ועננו. בעתירה הראשונה קבל על שלילת העתון היומי, ספריו ומכשיר ה„ווקמן" שלו לאחר האירוע שבו הציג לפני עתונאים והתקשורת את כף־ידו ועליה רשום כיצד הובא לארץ. העתירה השנייה נגעת לשני מכתבים שכתב ועננו, אחד לאחיו בארה"ב והאחר למכותב שעל זהותו הטיל בית־המשפט חיסיון. לאחר שקטעים ממכתביו צונזרו הגיש עתירת־אסיר נגד השמטת הקטעים.

בעניין המכתבים דחה השופט את עתירתו, בנימוק שהקטעים שצונזרו מכילים דברים שנאמרו „בבית־המשפט מאחורי דלתיים סגורות, ולפיכך הם אסורים בפרסום. באי־כוחו של ועננו, עו"ד דני אסן ממשרדו של עו"ד אמנון זכרוני, טען, כי מנהל הכלא שלל את זכויותיו של ועננו ל־30 יום לאחר אירוע הצגת כף־היד. הוא טען, כי שלילת זכות זו היתה שלא כדין.

הפרקליט תיאר בבית־המשפט את תנאי כליאתו של ועננו: „לא מאפשרים לו לבוא במגע עם נפש חיה. אין לו עם מי לדבר, כל החברה שלו זה אולי חיות ועידות, פעם בשבועיים נותנים לו לדבר עם בני משפחתו, כאשר אנשים שיושבים לצידו מוכנים לסתום לו את פיו אם יפלוט סוד בטחוני".

עוד טען, כי לקיחת ה„ווקמן", הספרים והעתונים מועננו כמוהם כמו „לחתוך לו את ציבור החמצן הבסיסי שלו". „אחרי שהוא ישתגע יבואו ויאמרו: האיש מעורער בנפשו", הוסיף הפרקליט.

באי־כוחו של ועננו הגישו לבית־המשפט חוות־דעת פסיכיאטרית של הפסיכיאטרית ד"ר רוחמה מרטון. בחוות־הדעת נאמר, כי לא ניתן לפסיכיאטרית לבדוק את ועננו, אך חוות־הדעת ניתנה על סמך נתונים שהציגו לה באי־כוחו. הפסיכיאטרית קובעת, כי אם לא יהיו לוועננו גירויים חיצוניים כגון רדיו, וספרים, הוא עלול לפגוע בעצמו.

לאחר הפסקה קצרה בדיון קבע השופט ד"ר צבי כהן, כי מנהל הכלא שלל שלא בסמכות את הספרים ואת ה„ווקמן". „משהותר בתקנות לאסיר שטרם נגזר דינו להחזיק ברשותו חפצים, למעט כאלה שפגיעתם עלולה להיות רעה, שוב אין מכשיר ה„ווקמן" וספרי הקריאה בגדר סובות הנאה מעבר לאלו הקבועות בחוק", קבע השופט, והורה להחזיר לועננו את הספרים וה„ווקמן". עם זאת קבע, כי העתון היומי נלקח ממנו בסמכות.

יועמד לדין על הצגת כף־היד

במהלך הדיון בעתירות ועננו התברר, כי הוא נחקר על הצגת כף־ידו לעיני העיתונאים בעת שהובא לדיון בהארכת מעצרו בבית־המשפט המחוזי בירושלים, וחוקריו המליצו בפני פרקליטות המדינה להעמידו לדין על מעשה זה.

בהודעה החתומה על־ידי עו"ד עוזי חסון מפרקליטות המדינה נאמר, כי ביום 21.12.86 הציג ועננו לעתונאים את כף־ידו, שעליה נכתב כי נחטף ברומא ב־30.9.86. במעשיו אלה עבר לכאורה עבירה, לפי פרק ז' לחוק העונשין, שעניינו עבירות על בטחון המדינה, סודות רשמיים ויחסי החוץ של ישראל, לכן, נאמר, נפתחה בזמנו חקירה נגדו.

ממצאי החקירה הועברו באחרונה לפרקליטות המדינה והם המלצה להעמיד את מרדכי ועננו לדין.

הרצוג: לא לשפוך התינוק עם המים

(עו). – נשיא המדינה חיים הרצוג אמר, כי אסור לפגוע בבנק לאומי יותר ממה שפגעו בו עד כה, משום שזהו מכשיר חשוב בכלכלת המדינה. „אני מקווה שלא ישפכו את התינוק עם המים" אמר.

הנשיא הרצוג השיב אתמול לשאלות חניכי תנועת הנוער של הדסה – „יהודה הצעיר".

בעקבות תקרית הריגת החייל האירי

שר החוץ האירי יעביר מחאה נמרצת לשגריר בלונדון אבנר

מאת דוד שרביט,
סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – שגריר ישראל בבריטניה יהודה אבנר הוזמן לפגישה עם שר החוץ האירי פיטר באריי. נראה כי הרקע לפגישה הלא־מתוכננת הוא מות החייל האירי שנהרג בדרום־לבנון מירי של כוח ישראלי.

אמצעי התקשורת האירים כביעים עמדה עויינת כלפי ישראל בעקבות התקרית. במשרד החוץ האירי דחה את הגירסה כי התקרית אירעה בשל פרובוקציה מצד החיילים בעמדה בה נהרג החייל.

דאבלין (א.פ.). – שר ההגנה האירי פאדי אוטול טען אתמול, כי העמדה האירית בדרום לבנון „הופגזה בכוונה תחילה" בידי הישראלים וכינה את המעשה „נסיון רצח". השר לא הסביר על סמך מה אמר את הדברים האלה.

שר החוץ בארי אמר אתמול לרדיו האירי: „אנ"ם מחאה נמרצת וברורה לשגריר אבנר. אני מרגיש פגוע ומאוכזב והמאג מאוד מתוצאות המעשה על כל המדינות המשתתפות בכוח יוניפי"ל".

בכיר עתוני אירלאנד, „איריש טיימס", יצא אתמול בכותרת ראשית – „התוקפנות הישראלית". במאמר מערכת שלו טוען העתון, כי הנושא העיקרי במבחן הוא אמינותה של ישראל. „ההפגזה שבאה ללא כל התגרות והסבה מות סגן מקלפלין ניתנת להבנה רק במונחים של תוקפנות מכוונת. אין כאן דבר שבאקראי", אמר העתון.

בכתב „דבר" בצפון שמעון וייס מוסר:

אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, מינה אתמול קצין בודק לבדיקת פגיעת הירי של כוח צה"ל לעבר עמדה של יוניפי"ל באיזור מראכית בצפון לבינת־ג'ביל במהלך היתקלות עם חוליית מחבלים במוצאי שבת. כתוצאה מירי זה נהרג חייל או"ם מאירלנד והדבר גרם מתיחות בין יוניפי"ל לצה"ל וצד"ל בדרום לבנון. אלוף פלד גם הוציא הנחיות חדשות ומפורשות יותר להתנהגות.

מקורות בדרום לבנון אמרו אתמול כי במהלך ההיתקלות עם חוליית המחבלים במוצאי שבת התפתח ויכוח בין חיילי הכוח של צה"ל, כאשר חלקם זיהו את המוצב של יוניפי"ל והחיילים שבו כחוליית מחבלים, ואילו האחרים טענו כי מדובר באנשי או"ם במוצב שלהם. תוך כדי חילוקי הדעות פתחו חיילי צה"ל באש לעבר העמדה וכך נהרג החייל האירי. גם אלוף פיקוד הצפון התנצל אתמול בפני מפקדי יוניפי"ל על התקרית והביע צער על מותו של החייל.

● כמוהו יהיה תרגיל הג"א במרחב ירושלים. ישמעו קולות ירי ופיצוצים וישמעו צפירות. אם תהיה אזעקת־אמת, ישמעו צפירות עולות ויורדות.

החל מיום חמישי, י"ד בטבת תשמ"ז, 15.1.1987

04־548 548

הוא המספר החדש של מרכזות הטלפונים של
**יחידות המשרד הראשי של
חברת החשמל לישראל
בבנין התחנה המרכזית בחיפה**

והוא מחליף את המספר הקודם: 04־523231.

המרכזות פועלת בשיטת חיוג ישיר פנימה, והיא מאפשרת להתקשר עם כל מנוי של המרכזות ע"י חיוג הספרות 548 בתוספת 3 הספרות של השלוחה המבוקשת.

יחידות המשרד הראשי, הנמצאות בבנין התחנה המרכזית בחיפה הן:

המנהל הכללי
המבקר הפנימי
מזכיר החברה
המחי לקשרי ציבור
המחי המשפטית
אגף כח־אדם
אגף החשב הכללי
אגף הצרכנות
המחי לסטטיסטיקה וחקר שווקים

חברת החשמל לישראל בע"מ

כתב־אישום שהוגש נגדו מגלה:

מפקד כוח־17 בביירות נעצר על־ידי חיל־הים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

חיל הים הישראלי עצר ב־10 בספטמבר את המפקד הכללי של איזור ביירות מטעם „כוח 17" פייצל אבו־שרח, שהיה בדרכו מלבנון לקפריסין על האוניה „אופורטיוניטי" מחוץ למים הטריטוריאליים של מדינת ישראל. כך עולה מכתב האישום שהוגש באחרונה לבית־המשפט־הצבאי בלוד. ב־5 בפברואר יובא אבו־שרח לבית־המשפט, שם יתבקש לומר אם הוא מודה באשמות.

דבר מעצרו של אבו־שרח נשמר בסוד. מספר פעמים הובא העצור לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב לדיון בצו המנהלי שהוצא נגדו. „כתב האישום מגלה פרטים על פעילותו של אבו שרח ועל מעצרו בידי חיל הים הישראלי, וכן מתפרסם בו האישום נגד חברו, מוחמד מחמור דרוויש, שכשמש עתה עד תביעה נגד אבו־שרח.

אבו־שרה מואשם בחברות בהתאגדות אסורה, על־פי כתב האישום, החל משנת 1969, עת שהה בירדן והצטרף למיליציות של ארגון ה„פתח".

בסוף שנת 1982, עם פינוי המחבלים מלבנון, עבר הנאשם לסוריה ומונה אחראי מנהלתי על „כוח 17" באיזור ברוזי, ג'בל טורק ובעל בק. בחודש מאי 1983, לאחר פילוג ב„פתח", חזר הנאשם לטריפולי שבלבנון, שם מונה למפקד „כוח 17" בטריפולי. באוגוסט 1985 מונה הנאשם למפקד הכללי של איזור ביירות מטעם „כוח 17", ותפקיד זה כלל בין היתר פיקוד על מחנה הפליטים שתילה וברג' אל־ברג'נה.

משלחת צבאית אמריקאית דנה בפרישת חוב מצרים

קאהיר (רויטר). – משלחת צבאית אמריקאית בראשותו של גנראל פיליפ גאסט עזבה אתמול את קאהיר לאחר שיחות עם המארחים המצרים על בעיות הבטחון של מצרים ועל פרישת תובותיה הצבאיים של מצרים לארה"ב, חובות העומדים על 5.4 מיליארד דולאר.

על דבר הפגישות מסרו מקורות במשרד ההגנה המצרי. שגרירות ארה"ב בקאהיר אישרה, כי גאסט העומד, בראש סוכנות הסיוע הבטחוני האמריקאי, ביקר בבירת מצרים, אולם סירבה למסור פרטים על הביקור.

המקורות המצריים אמרו, כי גאסט נועד לשיחות עם שר ההגנה עבד אל חלים אבו־גזאלה ועם ראש הממשלה עטף צדקי. הביקור בא חודש לאחר שארה"ב הכריזה על כוונתה להקל את חובה הצבאי של מצרים באמצעות הפחתת שערי הריבית על החוב.

הנשיא מובארק דחה בזמנו את ההצעות האמריקאיות וטען כי אינן מספקות.

סאמיחה עבדל חאמיד, בת 30, שהורשעה ברצח בעלה, בחדר ההוצאה להורג בבית־הכלא בקאהיר, שם כורך אחד התליינים את החבל סביב צווארה. לאחר שרצחה סאמיחה את בעלה, היא חתכה את גופו לפיסות קטנות, הניחה אותן בתוך שקיות פלאסטיק ופיזרה את השקיות ברחבי העיר סואץ. המניע לרצח לא נמסר. (צילום: א.פ.)

חאשוגי מציע 300 מיליארד לתוכנית לפיתוח המזה"ת

מאת מרים פוקס, ניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד לדבר). – המיליארדר הסעודי עדנאן חאשוגי הציע 300 מיליארד דולאר לפיתוח המזרח־התיכון במסגרת תוכנית „דמויית־תוכנית מארשל", אשר הגה והציע כתמריץ לשיחות שלום באיזור. זאת מוסר השבועון „טיים" בגליונו מאתמול.

בשנת 1985 הגה חאשוגי, לדברי השבועון, תוכנית, שלפיה הישראלים והפלשתינים ייפגשו לשיחות שלום במסגרת ועדה המורכבת מנציגים רשמיים מארצות־הברית, מצרים וירדן.

במחצית השנייה של 1985 הצטרף חאשוגי למסעם של נשיא מצרים חוסני מובארק והוסיין מלך ירדן לארה"ב, ובמסגרת זו הציע את תרומתו לסימוש תוכניתו. כנסיון נוסף לממש את התוכנית פגש חאשוגי שמונה ראשי מדינות, אך עד כה לא נראה שלתוכנית יש סיכוי לצאת אל הפועל.

יועצים צבאיים מישראל באיזור מורדי ה„קונטרה"

מאת אמנון דנקנר סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – יותר ויותר יועצים צבאיים ישראליים נראים באחרונה בהונדוראס באיזורים שבהם ממוקמים מורדי ה„קונטראה" שהונדוראס משמשת להם בסיס. ה„לוס אנג'לס טיימס" מסר אתמול, כי הישראלים סירבו לענות לשאלות העתון האם הם מאמנים את צבא הונדוראס או את מורדי ה„קונטראה". הישראלים נראו ליד הבסיסים האמריקאיים בערים טגוס־גאלפה ופאלמה רולה והיו לבושי מדים.

באחרונה התרבו ידיעות על סיוע פעיל של ישראל ל„קונטראס". מקורות בהונדוראס אישרו, אתמול כי ב־16 בנובמבר בשנה שעברה נחת בנמל התעופה פוארטו קורטאז בהונדוראס מטוס שהביא מישראל מטען של רובי קלצ'ניקוב ותחמושת. אחד ממנהיגי ה„קונטראה" אמר כי אכן ארגונו ביקש לרכוש נשק מישראל, וכי ישראל הציעה ל„ארגון" נשק, אולם טען כי העיסקה לא יצאה אל הפועל מכיוון שהישראלים, לדבריו, דרשו מחירים גבוהים מדי.

אנשים • אנשים

האמבטיה והתינוק

נשיא המדינה (בתמונה) בפגישה עם חניכי תנועת הנוער של הדסה „יהודה הצעיר" אמר בהתייחסו לפרשת בנק לאומי כי הוא „מקווה שהתינוק לא יישפך עם המים. בנק לאומי הוא אחד משמונים ושמונה הבנקים הגדולים בעולם. הוא מגלגל בשנה שווה ערך לתקציב הלאומי של ישראל, ולפיכך הוא מכשיר חשוב למדינה ואסור לפגוע בבנק יותר ממה שקרה עד כה". הוא הוסיף שכתוצאה מחקירת פרשת הבנקים וועדת בייסקי, תצא המדינה חזקה ומחוסנת יותר. „זאת אחרת הסגולות של הדמוקרטיה שהיא יכולה להתמודד עם פרשיות מסוג זה", אמר הרצוג.

★

באותו אירוע נשאל נשיא המדינה, אם בדעתו להמשיך ולכהן תקופת כהונה נוספת. תשובתו של הרצוג הייתה „עדיין לא החלטתי. יש לי עוד שנה וחצי להרהר בדבר".

השר והאתר

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון (בתמונה) יזום את הכרזת אתר העתיקות ההולך ונחשף בבית שאן כפרוייקט ארכיאולוגי־תיירותי לאומי. השר מגבש הצעת החלטה בנדון ויניחה בקרוב על שולחן הממשלה. השר החליט על כך בעקבות ביקור באתר שבו הביע התרשמות מהממצאים הנחשפים, מתוך רצון להביא לשיתוף פעולה בין משרדי הממשלה הנוגעים בדבר כדי לנצל את הפוטנציאל הרב הטמון בפיתוח המקום ותרומתו לשיגשוג בית שאן והאיזור. מנהל אגף העתיקות במשרד החינוך, אבי איתן, יזם לפני חמש שנים את הפרוייקט, שבו החל רק השנה, כשבעיקר המימון נושאת החברה הממשלתית לתיירות. ועדת השרים לכלכלה החליטה בנובמבר 1985 להקים צוות היגוי לתיאום הפעולות לפיתוח המקום כגן לאומי. אנשי בית שאן קבלו באוזני נבון כי מאז לא התקדם הטיפול בעניין וכי הם מצפים שהתערבותו תביא לזירוז הפיתוח במקום.

צבי אילן

אורחים

בארץ מתארחת כעת משלחת של 13 איש מווירג'יניה שבארה"ב. הביקור אורגן מטעם פרויקט וירג'יניה־ישראל לשיתוף כלכלי וחברתי בין שתי המדינות וקיבל את חסותו של מושל וירג'יניה. בפרויקט זה פועלים כ־120 אנשי ציבור, ממשל וכלכלה בווירג'יניה. מטעם ממשלת ישראל מופקד על הפעילות השר גד יעקובי (בתמונה). ניל נובמבר שהוא ראש המשלחת ונציגו של מושל וירג'יניה מסר לשר יעקובי כי משלחת רבת משתתפים בת מאות אנשי עסקים בתחומים שונים תבוא לארץ לחגיגות ה־40 של המדינה. בראש המשלחת יעמוד המושל ששמו ג'רלד באליל. חברי המשלחת הנוכחית הגישו בארוחת בוקר שי לשר יעקובי, ספר תמונות על ההיסטוריה של וירג'יניה וכן ספל כסף שעיצב תומאס ג'פרסון, שהיה נשיאה השלישי של ארה"ב, וכמובן איש וירג'יניה.

דואג היטב

סגן השר רוני מילוא (בתמונה) המופקד על משרד הפנים, משתדל לדאוג היטב לאינטרסים של המשרד. אתמול לפני ישיבת הממשלה הלך אל שר האוצר וביקש ממנו שלא יקצץ בתקציב. „אני לא רוצה שמפספ את העדרותו של הרב יצחק פרץ ייפגע המשרד. אילו הוא היה כאן הוא היה פועל במלוא המרץ ועל כן אני משמש לו לפה". חבר הכנסת מילוא יחד עם אריה מקל עוזרו המדיני של ראש הממשלה מגלים אגב התעניינות רבה בנעשה במשרד הפנים ומנהלים ישיבות שוטפות עם בכירי המשרד.

„אינטגרציה" בישראל

בהופעה בפני חברי המשמרת הצעירה תקף עמנואל זיסמן, מזכיר מפלגת העבודה במחוז ירושלים, בחריפות את תכניתו של משרד העבודה, להגיש תיקון לחוק שרות התעסוקה, לפיו תותר הפעלת לשכות עבודה פרטיות. „מחזירים אותנו שנות דור לאחור" אמר זיסמן. „מחלקים שוב את דורשי העבודה לשני מחנות, קבוצה אחת יחסנית של מומחים, מבוקשים לשעה, בעלי ייחוד מקצועי תפנה אל הלשכות הפרטיות. וכל השאר, עמך, בעלי מקצועות „עממיים", אנשי שירותים, פקידים, בעלי מלאכה – כל אלה ימשיכו להזדקק ללשכות הממלכתיות. אם כך יקרה תהיה זו פגיעה חמורה בערך העליון של תנועתנו, אחדותו של ציבור העובדים, ואנו נאלץ לבקש הפעלה מחדש של לשכות העבודה של ההסתדרות ושל משק העובדים. אולי בדרך זו נמחיש את תמיכתנו הבלתי מתפשרת באינטגרציה של ציבור העובדים בישראל".

משלחת

משלחת צעירי ההסתדרות בראשות עדי קידר (בתמונה) חזרה בימים אלה מביקור בארה"ב. חברי המשלחת – דוד מסיקה, מרים בלפון, סאלם מג'ילה, יעל ארן ושמעון דוריאלי – שעשו בוואשינגטון, ניו־יורק ואודלנדו – נפגשו עם מנהיגי תנועת העבודה בארה"ב, ביניהם נורמן היל, מכון פיליפ רנדולף ודר' ברט פלצ'ר, מנהל מכון ג'ורג' מני. זהו ביקור גומלין לביקור שערכה בישראל משלחת צעירי האיגודים המקצועיים בארה"ב, ביוני 1986. עדי קידר שהכין בזמנו את ביקור המשלחת האמריקאית, הפתיע את מארחיו כשהגיש להם כרך עב־כרס ובו סיכום הדיונים בעברית ובאנגלית שהתקיימו בסמינר בישראל. האמריקאים התעניינו במיוחד בהתמודדותה של ההסתדרות עם אבטלה בקרב צעירים.

מירי פז

כשלון מתמשך

כשלון בקריאה ובכתיבה הוא תופעה בולטת שאובחנה במתמכרים לסמים. המתמכרים מוכנים להודות לאחר טיפול ממושך ביותר שהם אנאלפביתים, שנכשלו בלימודיהם כבר בכתה אלף. „הכשלון הזה הוא אחד הסודות הכואבים ביותר של המתמכרים", טען אתמול ד"ר מיכאל רייסר מהמרכז לגמילה ביפו, בסמינר שנערך במחלקה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת תל־אביב. רייסר הוסיף שדעות קדומות ומיתוסים שהצלחה בגמילה כמעט אינה אפשרית גורמים לכך שאנשי מקצוע ממעטים לעסוק בגמילה מסמים. מנתונים שהביא רייסר בפני משתתפי הסמינר עולה כי במרכז הגמילה ביפו מתוך ארבעים שפנו לגמילה התמידו עשרים וחמישה בטיפול שבונה נגמלו לחלוטין וחזרו לחיים רגילים, והשעה בתהליכי גמילה שונים.

„רבים מאתנו מזדמנים לכאן מדי פעם שלא מרצון, אבל אז כל אחד רואה את הדברים מנקודת המבט האישית של בעיותיו. טוב לבוא לכאן פעם מרצון ולראות הכל מרצון". דברים אלה אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר במהלך ביקור בן שעתיים שקיים במרכז הרפואי הדסה עין כרם בירושלים. במהלך סיורו קיבל ראש הממשלה הסברים על השתלות מוח עצם מפי פרופ' שמעון סלבין שביצע במיכאל שירמן חולה הלוקמיה השתלת מוח עצם של אחותו. שמיר נכנס לדקות ספורות לחדרו של שירמן והביע תקוה כי יחלים בקרוב. שירמן הנתון בבידוד סיפר לראש הממשלה כי הוא עדיין חלש מאוד. רופאיו אמרו לשמיר כי עדיין מוקדם לקבוע מה מצבו. שמיר ביקר בחדר ניתוח בעת שנתבצע בו ניתוח לב פתוח ושוחח עם מנכ"ל הדסה פרופ' שמואל פנחס על מצב השתלות הלב בארץ. פרופ' פנחס אמר כי קיים מחסור בתורמי איברים וזאת בשל חוסר מודעות של הציבור לנושא ההשתלות. כן נפגש ראש הממשלה עם רופאים משתלמים מארצות מתפתחות המתמחים במחלקת העיניים של בית החולים. הוא שיבח את תרומת הדסה לפיתוח קשרים עם מדינות מתפתחות ובכללן את הקמת בית החולים בזאיר. בין המשתלמים במחלקת העיניים ישנם רופאים גם ממדינות שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל.
יעל אדמוני

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

הצעים וירידות שערים בעמודות המתנה

מאת שמואל רוזנבלום

לאחר עליות שערים חדות שלשום תוך מעבר בולט לאמצעי מיגננה מפני פיחות אפשרי חזרה הבורסה לשפיות ולהמתנה לבאות. הרגיעה באפיקי ההשקעה השונים שבאה לאחר עליות חדות מצאה ביטויה בהצעים לכל אפיקי ההשקעה השונים בבורסה תוך ירידות שערים. נפח ההצעים בלט לדוגמא במניות הבנקאיות שבהדרך להן נרשמו עודפי היצע בשווי כספי של כ־10 מיליון דולר לערך. הבנקאיות ירדו כ־1.8% בממוצע, וחלקן ירדו אף מעט יותר. עמדות ההמתנה וחוסר ההחלטות נבעו ביסודן מהערכות בלתי ברורות בנוגע לביצועו או אי ביצועו של פיחות בפעם, תוך חוסר בהירות שלווה בניחושים לגבי גודל הפיחות. במצב שנוצר עשוי האוצר להגרר אחרי הדרישות ומערך הציפיות הקיים במשק ולבצע פיחות ע"מ לעצור את הסוף בתחום זה בהקדם. כזכור מהעבר הלא רחוק הכתיבו ציפיות הציבור במשק את מדיניות הפיחותים ונראה שגם הפעם יהיה המצב דומה. הכחשותיו של שר האוצר בנושא הפיחות מעלות בדרו"כ ליגלוג גמור אצל ציבור המשקיעים. ככל שהאוצר יכחיש ידמה הציבור לעצמו שהפיחות דווקא קרב ומגיע. ראוי לציין שמערך הציפיות הכללי בנושא הפיחות עוסק בשינוי שער המטבע בסדר"ג עד 10% לערך, ונראה שבמוקדם או במאוחר יתבצע פיחות שכזה. זעקות המלונאים והתעשיינים בנושא הפיחות תורמות אף הן לתחושה כללית שיבוצע שינוי מוניטרי כזה. יש לקוות שהפיחות הפעם לא יבוזבז כבעבר, אלא ינוצל באורח אפקטיבי, דהיינו באמצעות הרעיון לעיקור תוספת היוקר או חלקה לפחות.

המשך זרימת כספים לקרנות הנאמנות

קרנות הנאמנות שבניהול בל"ל ופועלים המשיכו אתמול לקבל יצירות כספיות של מיליוני דולרים בהמשך לתהליך הצבירה באחרונה. המעבר הכספי לקרנות גם הפעם יותר לכיוון הקרנות הסולידיות. תהליך זרימת הכספים לקרנות הינו המשך למגמת ההתבצרות באחרונה מפני שינויים מוניטריים במשק כפיחות. אין ספק שנזילות הכספים בקרנות הגיעה בימים האחרונים לשיעורים ניכרים. אתמול, רכשו הקרנות הצעים באג"ח, בבנקאיות ובמניות הכבדות ע"מ להגדיל פוזיציות בתיקי ההשקעות, תוך ניצול מחירים נוחים מעט יותר.

רגיעה יחסית בשוק השחור

לאחר פעילות „סוערת" יחסית בשוק השחור שלשום חלה אתמול רגיעה קלה תוך נפח עיסקאות קטן יחסית. סוחרים שהעריכו שהפיחות עשוי להיות נמוך יחסית, נטו למכור דולרים בשערים שנעו סביב כ־1.65 עד 1.70. מרבית סוחרי השוק השחור סברו אתמול ששיעור הפיחות יהיה גבוה מהמתוכנן ולפיכך העדיפו שלא לסחור. ראוי לציין שקיימים כיום שני שווקים שחורים גדולים נוספים מחוץ לליליינבלום המוכר הידוע. הראשון הינו השוק בירושלים באיזור מאה שערים והשני בבני ברק. המחירים בשלושת השווקים אינם זהים, כאשר ההבדלים הינם מהותיים ונעים סביב כ־3% לערך בין ת"א לירושלים.

ירידות קלות במניות הכבדות

למרבית המניות הכבדות נרשמו עודפי היצע שנקלטו בחלקם בירידות קלות של שני אחוזים בממוצע. ההצעים נרשמו לאחר עליות שערים חדות יחסית בכבדות שלשום ונפח ההצעים אתמול לא היה רב יחסית. מניות פולגת 4 שעלו שלשום ב־7.5% ירדו אתמול ב־0.4% בלבד. מניות קופמאות פז 1 שעלו שלשום ב־6.2% ירדו אתמול בשיעור 3.2%. מניות הבינלאומי שעלו שלשום ב־9% ירדו אתמול ב־2.9% בלבד. עודפי היצע בפ.יב.י. של כ־1100 ע.נ. נקלטו ללא שינוי במחזור מלא בסך 9437 ע.נ. תופעה דומה למדי נרשמה במניות כבדות מסוג: אי.די.בי. פיתוח, דיסקונט השקעות, נכסים, סופרסל ושורה ארוכה של מניות כבדות נוספות.

ממתינים ל„סיבוב" במניות הקלילות ובפרוייקטים

במהלך השבועות האחרונים ניטשו חלק מהמניות הקלילות ומניות הפרוייקטים לאנחות וזאת עקב בעיות המיסוי הבורסאי, ולאחר מכן הפיחות ויתר הגזרות. שלב הפעילות הבורסאי מלמד שבתחילה מתמקדת הפעילות בכבדות ולאחר מכן מתחילים לחפש ני"ע קלילים וכדומה. נראה שהפעילות בסוג מניות זה עשויה להתחיל בפרק הזמן הקרוב.

הודעות הבורסה

הדר – הבורסה 15.5% ממניות חברת הביטוח הדר שיוקצו לבעלי חברת הביטוח לה נסיונל תהפוך הדר לבעלת השליטה בלה נסיונל. העיסקה טעונה אישור של הרשויות הנוגעות בדבר.

בריטן – ההפסד המתואם של החברה באפריל־ספטמבר 1986 הסתכם ב־243 אלפי ש"ח בהשוואה לרווח של 58 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ישפרו – הפסד מתואם של 1.3 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד דומה אשתקד.

יעצ"א – רווח בסך 63 אלפי ש"ח בהשוואה לרווח בשיעור כ־49 אלפי ש"ח אשתקד.

ישרס – החברה מנהלת מו"מ למכירת חלקה בראס־קר העוסקת ביבוא רכב.

אילון מלונות – החברה תצא בהנפקה פרטית של 11% מהשליכה בשווי כספי שינוע סביב כמיליון דולר לערך. הרוכשים הינם קבוצת משקיעים בראשות איש העסקים איז'ד טני.

קרנות הנאמנות – עליה ממוצעת של 3.6%

יום המסחר שלשום, שבו הורמו סכומי עתק לקרנות הנאמנות, „איפשר" עליות שערים נאות בקרנות. מדד המניות הכללי ללא הבנקאיות עלה אתמול ב־4.18%, כולל הבנקאיות עלה המדד ב־3.11%. מעניין לפיכך למדוד את עליית השערים הממוצעת בקבוצת קרנות נאמנות נבחרת: 1. אורם 3.60% בל"ל. 2. ארז 4.01% (פועלים) 3. דקל (דיסקונט) 3.71% .4 סביון (כשוחה) 2.54% .5 כוכב 3.90% (פועלים) .6 יהלום 3.26% (בל"ל) .7 אבוקה 3.32% (ויזינטרסט) .8 גילי 3.16% (אמבן) .9 בור (הבינלאומי) 4.49% .10 נסיך 3.80% (מזרחי). נתונים אלה מלמדים שעליית הקרנות הייתה נמוכה רק במעט מעליית המדד הכללי של המניות, והנתנה רווחי הון נאים שלשום למשקיעים.

* הכותב הינו יועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

אג.ה.ת. ש	20700	50.0	+400	+2.0	+34.0
הספנות 0.1	1350	8609			+218
הספנות א 0.5	850	3286			-1345
הספנות אפ 2	1000	5696			-1287
כללי לא בהסדר	21700	131	-500	-2.3	-96.0
בנק צפ' אמרק 1.	--- הפסקת מסחר ---				
בנק צפ' אמרק 5.	--- הפסקת מסחר ---				
הבינלאומי 5.0	3980	3834	-120	-2.9	-12458
פ.יב.י. 0.5	4980	9437			-1165

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	85400	777	-2230	-2.5	-7192
אידיבי ב 100.0	85900	9.0	-2200	-2.5	-359
אידיבי בכ א 2.0	530110	2.0	-5400	-1.0	-32.0
אגוד 1שח	64060	4182	[illegible]	[illegible]	[illegible]
דיסקונט ב	109500	53.0	-2900	-2.6	-290
דיסקונט א	109600	695	-600	-.5	-557
דיסקונט שה ב	13100	193	+300	+1.6	+125
המזרחי ש	35250	1600	-570	-1.6	-6104
המזרחי מ	35200	209	-850	-2.4	-517
המזרחי שה 9	16060	95.0	-300	-1.8	-211
הפועלים מבב	104800	6.5	+2285	+2.2	+6.5
הפועלים ש	58380	2691	-1150	-1.9	-13050
הפועלים מ	58326	365	-294	-.5	-795
כללי א 1.0	149700	88.0			+29.0
כללי שה 5	115000	2.0			-3.0
כללי שה 7	7350	100	-80	-1.1	-409
בלל מסחק 100.0	36937	2309	-563	-1.5	-15294
בלל שה 11	14000	467			+337
מימון ומסר 1.0	50550		-1100	-2.1	-283
מימון ומסר 5.0	25989	21.0	-850	-3.2	-494

בנקים למשכנתאות

ארצים 0.1	28800	77.0	-1000	-3.4	-88.0
לאומי משכנתאי ש	7732	582	-158	-2.0	-1536
לאומי משכנתאי מ	7925	200			-134
כרמל ש	--- הפסקת מסחר ---				
כרמל שה 1	--- הפסקת מסחר ---				
בנין ב 5.0	8241	83.4	+319	+4.0	+145
פת משכ ש	2660	1321	-5	-.2	-131
משכן ב ש	2620	1477			+220
עצמאות 0.1	10770		-250	-2.1	-28.0
טפחות מבוב ש	17500	19.0	-700	-3.9	-39.0
טפחות רג ש	17300	260			-193
טפחות שה 1	9055	56.0	+180	+2.0	+76.0
טפחות שה 2	4702	185			-65.0
יעסור 1.0	2600	424	+40	+1.6	+301
יעסור 5.0	1398	1629	-2	-.1	-1355
מיהב 1.0	6550	146			+26.0

מוסדות מימון

שלטון א ש	561	14882			-5198
הזקלאות מבוב א	— לא נסחר —				
הזקלאות מבוב ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	9930	340	-70	-.7	-390
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1619	3583	-11	-.7	-6444
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	19099	54.0			-14.0
כלל ליסינג 0.5ב	14280	116	-210	-1.5	-360
כלל לסינג אג"ח1	12800	58.0	-200	-1.5	-150

ביטוח

איתן ביטוח 1שח	271	11666	-6	-2.2	-11990
אדרם 0.1	1438	1713			+1649
אדרם א 0.5	725	4562			+2496
בטוח משנה 0.1	541				
בטוח משנה 0.5	179.0	2575	-6.0	-3.2	-6744
הדר 1שח	374	2190	+14	+3.9	+1179
הדר 5שח	212	6338			+3986
הסנה ש	346	43723	-8	-2.3	-99387
הפניקס 0.1	790	12529	-55	-4.2	-42155
הפניקס 0.5	660	3324	-35	-5.0	-3091
המשמר-הדאל 1.0	6810	27.0			+18.0
המשמר-הדאל 5.0	3690	312	+40	+1.1	+493
מנורה 1.0	2101	227	+1	+.1	+416
מנורה 5.0	1120 תב	495	+67	+6.4	+608
סהר פיתוח ב	5255	251			-42.0
סקורייס 1שח	878	2966	-15	-1.7	-4232
צור ש	333	5236			-1799
ציון החזקות 1.0	9550				
ציון החזקות 5.0	2400 תב	77.0	-207	-7.9	-170

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרקאמא 1.0	6300	365	-15	-.2	-255
אינטרקאמא 5.0	3399	1540			+16.0
מאיר עזרא 1.0	1309 תב	5135	-146	-10.0	-8319
כלל סחר 1שח	249	25834	-11	-4.2	-52117
כלל סחר אפ ד	177.0	85730	-3.0	-1.7	-123875
כלל סחר אג"ח 2	100.5	51717	-1.5	-1.5	-68317
קריסטל 1.0	825	2943	-12	-1.4	-2800
רסק 0.1	31310				
רסק 0.5	9000	8.0			-8.0
שופרסל א 2.0	8040	918	-320	-3.8	-1564
שופרסל ב 10.0	6750	2199	-100	-1.5	-2980

שרותים

דלק ג 0.1שח	3699	3891	-101	-2.7	-14630
הדאל 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
הדאל 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
סנפות הספקה 0.1	15700	296	+200	+1.3	+296
סנפות הספ' 0.5א	6210	281			-373
קרור 0.1	1344	938			+1091
קרור 1.0	206 תב	48394	-12	-5.5	-96852
חברת החשמל 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
מוסכי ערוכה 0.1	3159	95.0	-31	-1.0	-8.0
מוסכי ערוכה 0.5	1327	2505	-30	-2.2	-6044
קנמורסים 0.1	4199	251	-101	-2.4	-328
קנמורסים 0.5	3130	1931	+10	+.3	+3800
קופל 1.0	* 2800	69.0	+200	+7.7	+687
* ביצוע חלקי 77.50%					
קופל אפ 1	1450	76.0	+45	+3.2	+557

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
גלי זוהר 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
מלונות דן 1.0	* 1560	100	-50	-3.1	-378
* ביצוע חלקי 81.70%					
מלונות דן 5.0	1040	150	-20	-1.9	-250
חוף האלמוג 0.1	5301	107			-21.0
כנס 1.0	2081 תב	42.3	-129	-5.8	-42.4
מלונות ירדן 1.0	2650	100			-283

מחשבים ושרותי מחשוב

איכות 1שח	1710	1500			-636
דטה מימון 1.0	8400	396	-100	-1.2	-161
ת.י.ל.ג. 1.0	23650	44.0			+9.0
יעבא 1.0	10500	200	-30	-.3	-105
כלל מחשבים 1.0	13400	125	+400	+3.1	+283
מ.ל.ל. 1.0	27610	47.0	+1000	+3.8	+12.0
מ.ל.ל. 5.0	9000	441	-270	-2.9	-727
משוב 1.0	697 תב	3505	-77	-10.0	-3752
משוב אפ 1	* 595	256	-35	-5.6	-4266
* ביצוע חלקי 81.80%					
ניקוב 1שח	16000	176			-29.0
ניקוב 5שח	7450	247			-87.0
תים מחשבים 1.0	951 תב	2911	-79	-7.7	-4830

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
אברהם גינדי 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
ארזן מבנים 1.0	876	1976			-177
ארזן מבנים 5.0	400	3027	-15	-3.6	-5446
אזורים 1שח	912	10156	-13	-1.4	-22122
אזורים אפ 1	569	7787	-26	-4.4	-14272
אזורים אגח 3	114.0	16290	-3.5	-3.0	-62426
אילון 1.0	600	10687	-10	-1.6	-11744
אל-רוב 1.0	1370	1748	-20	-1.4	-1405
אמבנים 1.0	3590	639	-149	-4.0	-675
אפריקה 0.1שח	41100	453	-400	-1.0	-440
אפריקה 1שח	35600	431	-400	-1.1	-604
אפריקה אפ 5	19600	356	-400	-2.0	-467
אדים 1.0	2400	525	+50	+2.1	+122
אירלין 1שח	2550	807			-93.0
אירלין 5שח	3495	1611			-586
בן-יקר בת 1.0	5440	226	-10	-.2	-320
ברנוביץ 1שח	3210	333			-200
ברנוביץ 5שח	2385	236			-304
דנקנר 1.0	4800	295	-49	-1.0	-271
דודקר 1.0	398	1240	-12	-2.9	-1399
דודקר 5.0	340	376	-1	-.3	-376
הדעד 0.1	8700	46.0			-15.0
הדעד 0.5	6290	767	-160	-2.5	-868
המסלול 1.0	1649 תב	446	-100	-5.7	-850
המסלול 5	1325	914	-45	-3.3	-1104
ת.ל.ב. 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
ת.ל.ב. 0.5	--- הפסקת מסחר ---				
נכסים ובנין 1.0	3825	5019	-45	-1.2	-4306
גב-ים 0.1	5340	1931	-60	-1.1	-1272
גב-ים 0.5	4208	3023	-42	-1.0	-2223
הכשרת הישוב 1.0	66200	410	-800	-1.2	-554
ישפרו 1שח	3182 תב	1020	-250	-7.3	-3594
ישראלום 1.0	1590	1489	+40	+2.6	+221
ישרם 10.0	14700	210			+139
כהן פיתוח 1.0	9405	206			-42.0
כלל נדלן 0.1	506	18957	-12	-2.3	-31905
לומיר 1.0	5516	334	-20	-.4	-175
לומיר 5.0	2010	1413			-1600
מ.ת.ב. 1.0	420	9143	-20	-4.6	-10284
מ.ת.ב. אפ 2	283	13490			+9696
מ.ת.ב. אגח א	100.0	66071	-2.5	-2.4	-66051

(המשך)

מאגרי בזיה 1.0	782 תב	7772	-58	-6.9	-16240
מישכאל 5 ש"ח	385	5913	-7	-1.8	-8238
מרגן 5.0	1620	1237			+24.0
מר-לנ 1.0	822 תב	6724	-91	-10.0	-12377
ליבשטין 1.0	440 תב	3763	+39	+9.7	+3292
ליבשטין 5.0	148.0	19457			-9110
ליפשיץ 1.0	1848	450	-44	-2.3	-3527
ליפשיץ 5.0	960	5230			+1469
נאות אביב 0.5	8565	358	-235	-2.7	-771
נכסי אזורים 1.0	913	661	-2	-.2	-462
סהר החזקות 1.0	15450	15.0	+300	+2.0	+15.0
סהר החזקות 5.0	11758	88.0	-200	-1.7	-116
סוף 1.0	6405				
סוף 5.0	3385				
עפר וסלע 1.0	752	7489	-17	-2.2	-2570
עיד 3.0	--- הפסקת מסחר ---				
קיסריה 0.1	2901	1038	+1		+1505
קיסריה 0.5	1600	965	-20	-1.2	-695
רובנין 1שח בנה	365 תב	7038	-35	-8.8	-12846
רובנין 5שח בנה	180.0	15650			+11503
רובנין אפ 2	1009	435			-925
רובנין אגח א	99.5	16522	-3.5	-3.4	-28539
רסקו מבוב	7970 תב	89.0	+600	+8.1	+308
רסקו רג	6887	192	+56	+.8	+145

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2950	641			+455
מטעי הדר 0.5	1980 תב	506	-220	-10.0	-796
מהדרין 0.1	8270	361			-235
נכסי הדרים 1.0	1485	2097			-1788
פריאור 5 ש"ח	3150	390			-29.0
שבור 0.1 ש"ח	11500	289			+51.0

תעשייה

מזון וטבק

אסאס 1.0	1400	200	+30	+2.2	+345
גולדפרוסט 1.0	3100	95.0	-10	-3	-183
גולדפרוסט 5.0	2000	126	-45	-2.2	-275
גולדפרוסט אפ 1	* 1350	236	+50	+3.9	+250
* ביצוע חלקי 94.40%					
דובק מב ש	4600	1237	-130	-2.8	-2660
דובק מב מ	4600	2390	-110	-2.3	-2637
זגלכל 1.0	1220	1199	-20	-1.6	-1599
זגלכל 5.0	930	1920			-379
פרי-הז 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
פרי-הז 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
טמפו בירה 1.0	20000	84.0			-46.0
טמפו בירה 5.0	17400	82.0			-15.0
יצהר 1שח	1250	2115			+504
יצהר א 5שח	746	2944	-4	-.5	-1445
מן 1שח	940 תב	3351	+80	+9.3	+3813
מן 5שח	425	3208			-3286
סנפרוסט 1.0	12800	60.0	-400	-3.0	-304
עלית 0.1	18450	137	-150	-.8	-246
עסיס ב 0.5	358	5917	-5	-1.4	-5628
שלמה אגבל 1.0	2725	259	+25	+.9	+41.0
שמן מבוב ש	5050	447	+30	+.6	+69.0

טקסטיל והלבשה

אדגר 1.0	610	13023	+15	+2.5	+12802
אופים 1.0	1490	1428			-10.0
אופנת ברוך 1 שח	* 609	2398	-68	-10.0	-1465
* ביצוע חלקי 85.90%					
אופנת ברוך 5 שח	399	2178	-11	-2.7	-1961
אופנת ברוך אפ'	374	7796	-7	-1.8	-14504
ארגמן רג ש	18500	72.0	-100	-.5	-45.0
דלתא-גליל 1.0	3485	6720	-46	-1.3	-9253
דלתא-גליל א 3.0	2565	1743	-30	-1.2	-1425
מסורות מאוחד 1.	1780	21.6	+80	+4.7	+169
מסורות מאוחד 5.	924 תב	272	+51	+5.8	+1002
וישלגו 1.0	1550	317	-19	-1.2	-489
וישלגו 5.0	1010	490	+3	+.3	+404
ורדינון 1.0	8743	388	-2		-465
זיקית 1.0	2000	341	-60	-2.9	-972
זיקית 5.0	1410	1375	-30	-2.1	-782
לודזיה 0.1	2890	770			-242
לודזיה 0.4	1599	2808	-31	-1.9	-2485
ליגת 1.0	765	2711	-15	-1.9	-5176
מיס גליקו 1.0	555 תב	547	-44	-7.4	-707
מקס 0.1	5160	546	-90	-1.7	-180
מקס 0.5	2725	1515	-55	-2.0	-1130
עיט 1.0	21400	99.0	-50	-.2	-234
עיט 5.0	10800	369	-300	-2.7	-576
עמק 1.0	1510	1787	-70	-4.4	-2475
פולגת א 0.1	3830	893			+210
פולגת ב 0.4	2844	2850	-11	-.4	-3416
פולינן א 0.5	8901	282	+1		+134
פרגוד 1.0	3790	245	-15	-.4	-160
[illegible]	14700	150			-2.0
[illegible] 1.0	2600	472	-50	-1.9	-633

מתכת ומוצריה

אוקטגון 5.0	3500	1212	-120	-3.5	-1492
אורדן 10.0	7280	245	-287	-2.8	-1125
אורדן 50.0	6490	109			+80.0
אלומית 1.0	6640		-10	-.2	-43.0
אלומית 5.0	4500	100			-100
בכלים ש	26400	11.0	+200	+.8	+10.0
התכוף 1.0	* 6900	120	-401	-5.5	-128
* ביצוע חלקי 70.00%					
התכוף 5.0	4808	214	+46	+1.0	+39.0
התכוף אופציה	3840	69.0			+49.0
זיקה 1.0	5510	76.9	+157	+2.9	+75.6
זיקה 5.0	2103	293	-97	-4.4	-81.2
קופמאות פז 1.0	3155	4002	-105	-3.2	-9541
קופמאות פז 5.0	3150	841			-935
מתכת סדום 1.0	3300 תב	3019	-180	-5.2	-3380
כבלי ציון 1.0	2501	847			+193
כבלי ציון 5.0	1260	3148	-35	-2.7	-7353
כבלי ציון אפ 3	585	1028	-45	-7.1	-1887
מרגן 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
מרגן אפ א	--- הפסקת מסחר ---				
מתכת קרמני 1 שח	212 תב	21754	-20	-8.6	-18613
מתכת קרמני 5 שח	131.0 תב	34894	-9.0	-6.4	-45578
נחושתן 0.1	36605	41.0	+300	+.8	+51.0
נחושתן 0.5	12400	258			-71.0
פקר פלדה 1.0	14800	415	-200	-1.3	-351
קינג 1.0	950 תב	645	-91	-8.7	-652
קינג 5.0	580	785	-30	-4.9	-1035
קליל 1.0	7986	157			-245
קליל 5.0	4630	200			+46.0
שלדות 5.0	6480	483	-120	-1.8	-425
תעשיות לכיש 1.0	1075	1000	-15	-1.4	-284
תעשיות לכיש 5.0	651	1436			-134

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלבים 3.0	429000	36.0			+9.0
אלקו 0.1	7000 תב	185	-700	-9.1	-209
אלקו 0.25 ש	3980	580	-60	-1.5	-601
אלקו 0.25 מ	3998	305			+148
אלקטרה 0.1שח	2165	845	-50	-2.3	-1228
אלקטרה א 0.5שח	1110	2646	+10	+.9	+1769
אלרון 3.0	320100	36.0			+11.0
אריית 0.02שח	33000	92.0	-300	-.9	-100
כלל תעש אלקטרו	2050	2026	-60	-2.8	-6148
ספקטרוניקס 1.0	2270	1709			-33.0
ספקטרוניקס 5.0	1655	7935			+4750
פריכטנגר 1שח	527	1462	-5	-.9	-862
פריכטנגר 5שח	362	3857	-8	-2.2	-2057
ציקלון 1שח	* 2267	91.0	-23	-1.0	-43.0
* ביצוע חלקי 85.00%					
ציקלון 5שח	930 תב	924	-60	-6.1	-2494
קנגשטין אילד 1.	* 4747	15.0	+47	+1.0	+5.0
* ביצוע חלקי 75.00%					
קנגשטין אילד 5.	3501		+67	+2.0	+20.0
ת.א.ת. 1.0	4399 תב	496	-400	-8.3	-576
ת.א.ת. 5.0	2099	2427	-66	-3.1	-5177
ת.א.ת. אפ 1	18458	19.0			-2.0
תדאה 1.0	8942	245	-78	-.8	-235

מוצרי בניה

א.פ.בלל בנין 1.	1000	893			+688
א.פ.בנין אפ א	500	3796	-11	-2.2	-4229
א.פ.בנין אגח א	108.5	53070	-2.5	-2.3	-97315
אלקול 5.0	6850	261	-200	-2.8	-404
אקרשטיין 1שח	940	2623			-627
אקרשטיין 5שח	688	1450	-3	-.4	-120
אקרשטיין אפ א	358	3198	-7	-1.9	-1094
אקרשטיין אג"ח 1	104.0	109015			-38883
בטון תדיר 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
בטון תדיר 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
בר-סון 1.0	1700	761			+264
בר-סון 5.0	720	7259			-5789
פרומאבבטס 1.0	6600	19.0	+48	+.7	+205
פרומאבבטס 5.0	2652	1084	+2	+.1	+205
מ.ל.ב. 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
מ.ל.ב. 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
מדול השק בתעש	* 7105	1068	+927	+15.0	+3329
* ביצוע חלקי 59.30%					
מתאיקה ולמבן 1	— לא נסחר —				
מתאיקה ולמבן 5	13700				

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	16850	124			-22.0
אליאנס ב 200.0	2280	441	-20	-.9	-561
גל תעשיות 1.0	12600	27.0	+100	+.8	+25.0
גל תעשיות 5.0	7950	45.0	-120	-1.5	-85.0
דקסטר 1.0	2745	113			+84.0
דשנים 0.1	4880	125	+80	+1.7	+62.0
דשנים 0.5	1330	2549	+5	+.4	+1775
חישה כמיקל 10.0	500	19266	-1	-.2	-17865
טבע 0.01 ש"ח	9600	1933	-200	-2.0	-2149
ליטסקי 1.0	2205 תב	1261	-170	-7.2	-1571
ים המלח 0.1	4380	5635	-100	-2.3	-16272
פטרוכימיים 10.0	554	14980	-10	-1.8	-32478
מקסימה 1.0	7400	24.0	-150	-2.0	-124
מקסימה 5.0	3710	476	-20	-.5	-444
נקה 1שח	7120	222			+36.0
סנו 1.0	20100	309	-550	-2.7	-391
סנו 5.0	14950	214	-250	-1.6	-482
פריקלאס 1 ש"ח	543	14989	-12	-2.2	-40979
פריקלאס אפ 1	222	25058	-10	-4.3	-53948
קים כימיקל 1.0	9600	228	-300	-3.0	-431
ת.ג.ל. 1.0	3528	103	-150	-4.1	-59.0
ת.ג.ל. 5.0	2900	86.0	+31	+1.1	+191
תיא 5.0	10700	60.0			
פרוטארום 10.0	14600	20.0	-100	-.7	-34.0
תרז א 5.0	10400	106	-10	-.1	-43.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	7100	50.0			-7.0
דפרון 5.0	4260	52.0	+80	+1.9	+58.0
תמג 1.0	* 7720	253	+120	+1.6	+212
* ביצוע חלקי 95.70%					
יאה 1.0	4700 תב	231	-250	-5.1	-337
לבידי אשקלון 1.	493 תב	397	-28	-5.4	-5903
לבידאשקלון אפ1	820 תב	350	-58	-6.6	-187
מולט ב 0.5	45300 תב	56.0	+3500	+8.4	+99.0
מפעלי ניר 10.0	305500	177	-7000	-2.2	-361
סקאבריה 1.0	3420 תב	874	-200	-5.5	-1146
רים 0.1	2400	242			-227
רים 0.4	1465	776			-461
תעל ב 0.2	14950	65.0	-250	-1.6	-93.0

תעשיות שונות

אגרין 1.0	8020	75.0	+120	+1.5	+58.0
אגרין 5.0	3690	1815	+20	+.5	+2218
תמישה יזר 1.0	10849	156	-151	-1.4	-180
ה.ב.פולק 1שח	1835	369	-25	-1.3	-569
ה.ב.פולק 5שח	1220	1354			-226

השקעות תעשיה

מרכזית כ 0.1	8580	970			-482
כור בכ 1.0	7660001תב				
		1.5	+70001	+5.1	+1.2
כלל תעשיות 1.0	1788	15913	-8	-5	-27916
מאגרי טכנולוגיה	568	5654	-30	-5.0	-18961

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוליקו ש	6150	463	-80	-1.3	-322
אידיבי פתוח 2.0	5914	10095	-1		-3538
ארנקבה 1שח	117.0	138371			
			-5.0	-4.1	-295252
אלגר ש	12350	8.0			+8.0
אלגר מ	12201	10.0			+10.0
אלרן ש	4220	8350			-7003
אלרן מ	4145	481			-335
אמפגר בכ 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
אפיק 1.0	241	7603	-13	-5.1	-8388
אמפק 5.0	178.0	6035	-3.0	[illegible]	[illegible]
גולת השקעות 1שח	1489	864	-1	-.1	-371
חברה לישראל 1שח	14240	937	-160	-1.1	-1949
חברה לישראל 5שח	11600	585	-385	-3.2	-1268
חלפטון 0.1	123200 תב	.9	+11200	+10.0	+4.8
חלפטון 1.0 ש	25350	104	-50	-.2	-72.0
אמפא א 0.5	17199	63.0	-352	-2.0	-105
פועלים השק ש	7420	1447			-1897
דיסקונט השק ש	3790	17726			-15789
מזרחי השק ש	22540	52.0			-20.0
מזר השק אגח 124	11200				
חירון 1.0	2931	51.0	+1		+7.0
חירון 5.0	1340	1977	-39	-2.8	-1456
ישום החזקות 1שח	248	8133			+1728
יצוא ש	10500	125	+150	+1.5	+148
ירדן א 0.1	3150 תב	454	-250	-7.4	-874
כלל ישראל 10.0	1010	11107	-35	-3.4	-33534
כלל ישראל 50.0	917	807			-677
לנדקו 1שח	3600 תב	134	-250	-6.5	-208
לנדקו 5שח	1095	882			-172
מגור 1שח	680	2222	-15	-2.2	-3276
מגור א 5שח	440	2102	-7	-1.6	-5678
מגור אפ ב	320	978			-550
מגור אג"ח 1	104.5	5400	+1.0	+1.0	+23000
עזי השק ב 0.1	3520	176			+118
עזי השק ב 0.5	2000	290			+18.0
פו השק ש	7191	1422			-1252
פבה א 0.1	* 11620	132	+120	+1.0	+122
* ביצוע חלקי 90.00%					
פבה 0.5	6920	664	-100	-1.4	-1224
פריון ב 0.2שח	6200 תב	1833	-350	-5.3	-2179
צור אמר נפט 1.	347	1150	-8	-2.3	-1992
צון אמר נפט	2685.	3898	+2	+.8	+195
קידן 1שח	861	3627	-18	-2.1	-2339
קידן 5שח	740	10785	-5	-.7	-12802

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	--- הפסקת מסחר ---

דלק ונפט

דלק חיפשינפט1.	3631	1458	-18	-.5	-939
דלק חיפשינפט5.	2279	1398	+27	+1.2	+337
דלק נפט אפ 2	1411	3222	-10	-.7	-3047
מז חיפושי נפט	22700	88.0			-37.0
י.ג.א.ל. 5.0	4120	731			+218
מ.ג.ו. 1.0	7200	233			-163
מ.ג.ו. 5.0	2525	1668			-381
מראויל ב 0.05שח	7405	132	+105	+1.4	+72.0
נפטא ש	1740000	2.0			-1.0

נסחרות במט"ח

גזית מ	* 242	65.0	+12	+5.2	+1000

שערי מטבע חוץ ביום 12.01.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.009	1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4852	1.5038	1.4852	1.5038	1.4857	1.5044	1.4946
1 מארק גרמני	+0.011	0.76	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7000	0.7896	0.7601	0.7898	0.7603	0.7901	0.7832
1 לישט"ג	+0.027	2.15	2.25	2.17	2.27	2.16	2.27	2.2033	2.2309	2.2042	2.2317	2.2055	2.2333	2.2150
1 פרנק צרפתי	+0.004	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2344	0.2374	0.2349	0.2378	0.2349	0.2378	0.2361
100 יינים יפאניים	+0.012	0.92	0.97	0.93	0.97	1.08	1.15	0.9433	0.9551	0.9442	0.9560	1.1038	1.1176	0.9493
1 גולדן הולנדי	+0.012	0.67	0.71	0.68	0.71	0.68	0.71	0.6911	0.6988	0.6910	0.6997	0.6918	0.7005	0.6953
1 פרנק שווייצרי	+0.020	0.91	0.96	0.92	0.96	0.91	0.96	0.9347	0.9464	0.9347	0.9464	0.9350	0.9467	0.9404
1 כתר שוודי	+0.003	0.22	0.23	0.22	0.23	0.21	0.23	0.2208	0.2236	0.2209	0.2237	0.2209	0.2237	0.2222
1 כתר נורבגי	+0.002	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2030	0.2055	0.2029	0.2054	0.2031	0.2057	0.2043
1 כתר דני	+0.003	0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2053	0.2079	0.2040	0.2065	0.2055	0.2081	0.2067
1 מארק פיני	+0.004	0.31	0.32	0.30	0.32	0.31	0.32	0.3148	0.3189	0.3149	0.3189	0.3151	0.3191	0.3171
1 דולר קנדי	+0.007	1.04	1.11	1.07	1.12	1.06	1.12	1.0653	1.0989	1.0843	1.0978	1.0868	1.1005	1.0919
1 דולר אוסטרלי	+0.007	0.93	1.02	0.96	1.03	0.96	1.03	0.9891	1.0015	0.9888	1.0022	0.9899	1.0023	0.9962
1 ראנד דרא"פ	+0.013	0.46	0.55	0.48	0.71	0.44	0.62	0.7025	0.7113	0.7029	0.7117	0.7031	0.7120	0.7067
10 פרנקים בלגיים	+0.007	0.36	0.38	0.36	0.38	0.36	0.38	0.3711	0.3758	0.3758	0.3805	0.3759	0.3806	0.3778
10 שילינגים אוסטריים	+0.019	1.08	1.13	1.09	1.14	1.09	1.14	1.1067	1.1206	1.1063	1.0201	1.1083	1.1222	1.1148
1000 לירטות איטלקיות	-0.021	1.07	1.13	1.08	1.15	1.08	1.15	1.1016	1.1153	1.1032	1.1170	1.1038	1.1176	1.1092
1 סל"י (ECU)	+0.026	—	—	—	—	—	—	1.6114	1.6316	1.6131	1.6332	—	—	1.6232
1 דינר ירדני	-0.005	4.10	4.36	4.05	4.31	4.01	4.25	—	—	—	—	—	—	4.2148
10 לירות לבנוניות	-0.016	—	—	0.15	0.16	0.14	0.20	—	—	—	—	—	—	0.1698
1 לירה מצרית	-0.025	0.76	0.81	0.72	0.77	0.74	0.79	—	—	—	—	—	—	0.7703

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	הפדיון
אב	4591.62	4526.50
אבוקה	417.55	409.71
אגוד	218.34	214.09
אדיר		
אדם	2171.97	2150.53
אופיר	1736.18	1715.35
אור	403.85	395.59
אודין	150.18	147.22
אורלי	236.32	234.59
אורן	695.36	681.91
אייל	3490.37	3421.73
איילת	4426.71	4327.77
אירים	4504.09	4481.54
איתן	646.28	635.23
אלה	547.17	535.84
אלמוג	633.51	621.18
ארז	571.54	560.55
אס	136.36	135.68
אשל	177.11	175.66
אתרוג	211.08	209.06
בדולח	2152.60	2111.27
בורס	464.72	455.97
ברק	462.46	453.31
ברקת	798.06	794.51
גביש	1298.20	1275.01
גבע	951.61	937.50
גורן	664.56	651.82
גיא	8647.63	8519.35
גיל	2768.95	2717.16
גלית	554.81	548.04

הקרן	מחיר היחידה	הפדיון
דורבן	352.62	349.37
דוכיפת	619.59	607.52
דולב	205.18	200.94
דורון	1341.90	1316.25
דוגן	234.09	229.61
דליה	464.24	455.92
דרור	389.60	382.56
דקל	359.99	353.14
הדס	343.85	340.60
הוד	457.88	449.44
הבית	2708.37	2651.95
זהר	18154.75	17885.30
זיו	16903.62	16652.83
זמיר	854.04	837.75
חוחית	138.23	135.24
חליפין		
חלמיש	596.77	593.82
חן	124.40	123.90
טופז	1268.94	1232.86
טל	4669.34	4614.88
יובל	747.95	733.74
יהלום	1979.80	1941.28
יעלות	374.00	370.66
ישיר	617.28	604.48
כוכב	1005.31	986.31
כחל	123.17	120.78
כלנית	515.62	506.56
כספית	665.53	662.30
כרמל	131.11	128.49
כתר	1018.81	998.29
לחם	4011.99	3935.95

הקרן	מחיר היחידה	הפדיון
לשסקיע	106596.5	104395.84
לפיד	340.31	333.80
לקם	1622.12	1589.33
לשם	906.17	901.40
מבור	1115.26	1093.48
מבטח	3224.10	3193.16
מגד	216.18	213.04
מגן	3032.88	3003.78
מגל	695.79	682.98
מור	1568.46	1546.06
מורן	801.69	794.09
מטה	26021.59	25530.36
מימד	851.27	815.08
מעוף	3705.91	3633.95
מעין	704.76	691.14
מקשה	940.87	936.56
מרגלית	1183.89	1160.87
מרווה	104.54	104.10
מרום	1091.54	1070.01
נגה	24215.72	23856.35
נסיך	804.94	801.61
נטע	447.65	438.54
נילי	5373.78	5297.20
סביון	525.21	515.62
סגולה		
סלע	918.65	914.27
סגנית	652.90	640.18
ספר	714.46	701.02
ספיר	514.92	514.92
עירית	779.98	771.03
עדית	2078.78	2068.65

הקרן	מחיר היחידה	הפדיון
עידן	1158.52	1135.86
ענבר	2211.12	2188.18
עגת	603.65	595.75
עפרוני	139.02	136.36
פיא	1413.51	1386.11
צבר	526.66	516.33
צופית	600.44	593.16
צוק	110.12	110.12
צמיד	934.11	921.57
צמרה	7280.04	7175.64
צפרת	1633.49	1601.86
קלע		
רובית	16270.75	16112.59
רימון	112.53	112.31
רקפת	626.59	615.59
רשף	698.84	684.37
שביט	727.21	718.42
שהם	873.53	866.90
שירה	366.98	364.35
שמיר	339.11	334.95
שנהב	750.95	740.28
שסק	743.63	725.55
שקד	173.44	170.03
תאנה	219.14	217.18
תדהר	474.35	471.99
תירוש	466.73	461.15
תמוז	205.99	202.06
תפוח	188.87	187.62
תרשיש	1350.30	1334.18
תשרי	436.92	430.79

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	651807.0	+18985
ש4002	פ576800.0	+16800
ש4003	552200.0	
ש4004	561350.0	
4.25% מלוה מדינה (שניות)		
ק-301 תשואה 2.83%		
4101	337.9	-.7
ק-302 תשואה 3.00%		
4102	135.8	+.1
4103	130.5	+.1
ק-303 תשואה 3.21%		
4104	125.4	-.1
4301	125.4	-.1
4302	119.5	-.1
4303	118.7	
4304	116.8	-.1
ק-304 תשואה 3.47%		
4105	103.5	-.1
4106	100.8	-.1
4107	97.8	
ק-321 תשואה 3.62%		
4201	115.3	-1.4
4202	116.5	-1.2
4203	114.3	-1.2
4204	110.3	-1.3
4205	106.2	-1.3
4206	106.2	-1.2
4207	105.8	-1.3
4208	104.4	-1.3
4209	102.1	-1.3
4210	99.4	-1.3
ק-322 תשואה 3.55%		
4211	96.8	-.1
ק-342 תשואה 3.30%		
4305	106.6	+.1
7%		
ק-201א' תשואה 1.43%		
ש3601	* 38414.0	+1141.0
ק-201ב' תשואה 2.46%		
ש3602	34198.0	+419.0
ק-202א' תשואה 2.84%		
ש3603	31403.0	-415.0
ק-202ב' תשואה 2.96%		
3604	28074.0	-683.0
ק-203א' תשואה 3.00%		
ש3605	25582.0	+261.0
ק-203ב' תשואה 3.00%		
ש3606	24094.0	-705.0
ק-203 ג' תשואה 2.21%		
ש3607	* 23058.0	+688.0
ק-203ד' תשואה 2.70%		
ש3608	19420.0	+11.0
ק-204 א' תשואה 2.18%		
ש3609	21227.0	-203.0
ק-204 ב' תשואה 2.43%		
ש3610	18947.0	+11.0
ק-204 ג' תשואה 2.40%		
ש3611	18341.0	+11.0
ק-204ד' תשואה 1.93%		
ש3612	18156.0	-178.0
ק-205 תשואה 1.86%		
ש3613	17142.0	-222.0
ש3614	16463.0	-218.0
ש3615	15208.0	-206.0
ש3616	13929.0	-195.0
ק-206 תשואה 1.92%		
ש3617	13109.0	-202.0
ש3618	12446.0	-196.0
ש3619	11458.0	-184.0
ק-207 תשואה 1.76%		
ש3620	10919.0	-126.0
ש3621	10579.0	-121.0
ש3622	9546.0	-112.0
ק-208 תשואה 1.87%		
ש3623	8920.0	-93.0
ש3624	8405.0	-88.0
ק-209 תשואה 2.15%		
ש3625	7576.0	-73.0
ש3626	7010.0	-69.0
ש3627	6504.0	-65.0
ק-210 תשואה 2.50%		
ש3628	5879.0	+3.0
ש3629	5509.0	+3.0
ש3630	5209.0	+3.0
ק-211 תשואה 2.60%		
ש3631	4760.0	+3.0
ש3632	4483.0	+2.0
ש3633	4521.0	+3.0
ק-212 תשואה 2.61%		
3634	3804.0	+2.0
ש3635	3598.0	+3.0
ש3636	3465.0	+2.0
ק-213 תשואה 2.49%		
ש3637	3277.0	-49.0
ש3638	3052.0	-46.0
ש3639	2794.0	-43.0
ק-214 תשואה 2.55%		
ש3640	2294.0	-7.0
ש3641	1988.0	-7.0
ק-215 תשואה 2.68%		
3642	1765.0	+1.0
ש3643	1530.0	+1.0
ק-216 תשואה 2.10%		
3644	1417.0	-24.0
3645	1303.0	-23.0
4.25% מלוה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 4.13%		
3701	1007.0	-28.0
ק-232 תשואה 4.03%		
3702	775.1	+.4
ק-233 תשואה 4.13%		
3703	681.9	+.4
3704	583.8	+.3
ק-251 תשואה 4.14%		
3751	307.4	+.2
ק-252 תשואה 3.97%		
3752	125.2	+2.6
3753	120.2	+2.5
ק-253 תשואה 4.22%		
3754	107.0	
3755	106.2	+.1
3756	102.5	+.1
3757	100.5	+.1
3758	98.5	
3759	98.2	+.1
3760	96.8	+.1
3761	94.6	
3762	92.1	
3763	89.2	
ק-261 תשואה 3.90%		
3791	92.4	-.1
ק-271 תשואה 4.21%		
3826	110.8	+.1
3827	108.6	
3828	104.8	+.1
3829	103.8	+.1
3830	100.8	+.1
3831	100.4	
3832	99.0	+.1
3833	96.8	+.1
3834	94.2	
ק-290 תשואה 4.17%		
3901	114.6	+.7
3902	109.1	+.7
3903	108.3	+.7
3904	106.5	+.7
ק-281 תשואה 3.63%		
3661	98.7	-.6
7%-6%-4% מלוה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3203	207580.0	-6420.0
ש3204	205000.0	-3000.0
ש3205	204000.0	-3000.0
ש3206	201000.0	-5000.0
ש3210	198650.0	-6150.0
ש3211	ת195500.0	-1000.0
ש3212	192000.0	-5760.0
ש3213	ת182900.0	-8000.0
ש3214	185667.0	
6%		
ש3501	183237.0	
ש3502	172000.0	
ש3503	181416.0	

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ש3504	149600.0	-4630.0
ש3505	154500.0	
7%		
ש3521	154500.0	+4500.0
ש3522	142820.0	+2000.0
ש3523	138329.0	+4029.0
ש3524	138000.0	+4000.0
ש3525	135445.0	+3945.0
ש3526	133501.0	
ש3527	128350.0	
ש3528	124310.0	+60.0
ש3529	125900.0	
ק-704 תשואה 1.90%		
ש3530	124945.0	+69.0
ש3531	124752.0	+70.0
ש3532	121104.0	+68.0
ש3533	121054.0	+68.0
ש3534	114154.0	+64.0
ק-705 תשואה 2.10%		
ש3535	114041.0	+64.0
ש3539	107529.0	+61.0
ק-706 תשואה 2.08%		
ש3536	113949.0	+65.0
ש3537	113818.0	+64.0
ש3538	107134.0	+61.0
ש3540	107014.0	+60.0
ש3541	103399.0	+58.0
ש3542	103342.0	+58.0
ש3543	98301.0	+56.0
ק-707 תשואה 2.10%		
ש3544	98490.0	+50.0
ש3546	100323.0	+56.0
ש3547	100093.0	+56.0
ש3548	99979.0	+57.0
ש3550	94837.0	+54.0
ש3551	94457.0	+53.0
ק-708 תשואה 2.13%		
ש3545	95758.0	+48.0
ש3549	94455.0	+54.0
ש3552	86762.0	+49.0
ש3554	86661.0	+49.0
ש3555	86661.0	+49.0
ק-709 תשואה 2.22%		
ש3553	86104.0	+49.0
ש3571	74822.0	+42.0
ק-710 תשואה 2.30%		
ש3556	82281.0	-93.0
ש3558	82222.0	-99.0
ש3559	79313.0	-95.0
ש3560	75117.0	-95.0
ש3561	74900.0	-95.0
ק-711 תשואה 2.30%		
ש3557	82892.0	-313.0
ש3572	75455.0	-312.0
ק-712 תשואה 2.30%		
ש3573	75020.0	-133.0
ש3574	69176.0	-125.0
ש3577	69167.0	-129.0
ש3578	63894.0	-121.0
ק-713 תשואה 2.30%		
ש3575	68936.0	-159.0
ש3576	68737.0	-159.0
ש3579	63488.0	-154.0
ק-714 תשואה 2.25%		
ש3580	59234.0	+109.0
ש3581	53901.0	+101.0
ש3582	49741.0	+95.0
ש3583	46260.0	+90.0
ק-715 תשואה 2.40%		
ש3584	43840.0	-598.0
ש3585	43369.0	-582.0
ש3586	39298.0	-543.0
ש3588	39267.0	-557.0
ק-716 תשואה 2.35%		
ש3587	39486.0	+360.0
ש3591	36003.0	+336.0
ש3592	35961.0	+336.0
ש3593	35899.0	+337.0
ק-717 תשואה 2.57%		
ש3589	35670.0	+20.0
ש3594	34022.0	+19.0
ש3596	32528.0	+19.0
ש3597	32414.0	+19.0
ק-718 תשואה 2.33%		
ש3590	35781.0	+42.0
ש3595	34115.0	+41.0
מ 2	112.0	
3 .	120.0	+2.9
מדרה 4 ק	113.3	+3.3
מימון 157	124.7	-.6
מימון 160	116.0	+2.5
מימון 162	104.1	+2.4
ת דן 2	114.0	
ים סוף 169	101.8	+.6
מ 82	112.0	-1.0
מ 85	117.1	
בנין סר א	108.8	
ן 1	109.4	+1.4
ן מדרה 2	108.3	
5% מלוה פיתוח ומדינה (בדירה כמלוה צמודה)		
ש2001	148000.0	
ש2002	144400.0	-1200.0
ש2003	140000.0	
ש2004	141000.0	
ש2005	135000.0	
ש2006	132000.0	
ש2007	129500.0	
ש2008	127700.0	+200.0
ש2009	129220.0	
ש2010	129150.0	+1000.0
ש2011	126200.0	
ש2012	124000.0	-1000.0
ש2013	127500.0	
ש2014	122500.0	
ש2015	121400.0	
ש2016	125150.0	
ק-108 תשואה 2.00%		
ש2017	121760.0	+68.0
ש2019	121562.0	+69.0
ש2020	118007.0	+67.0
ק-109 תשואה 2.00%		
ש2018	122608.0	-6.0
ש2021	118768.0	-10.0
ק-110 תשואה 0.79%		
ש2022	113498.0	-35.0
ק-111 תשואה 2.30%		
ש2023	111559.0	-887.0
ק-112 תשואה 1.06%		
ש2024	106433.0	+57.0
ש2027	102808.0	+55.0
ש2031	95467.0	+48.0
ק-113 תשואה 2.45%		
ש2025	104592.0	-1250.0
ש2026	104227.0	-1257.0
ק-114 תשואה 0.44%		
ש2028	*104722.0	+2981.0
ש2030	* 99805.0	+2954.0
ק-115 תשואה 0.40%		
ש2029	* 99077.0	+2682.0
ש2033	* 94386.0	+2681.0
ש2035	* 86825.0	+2566.0
ק-116 תשואה 0.50%		
ש2032	100277.0	+1243.0
ש2034	94908.0	+1219.0
ש2036	87297.0	+1165.0
ק-117 תשואה 0.50%		
ש2037	* 82581.0	+1658.0
ש2052	* 69733.0	+1550.0
ק-118 תשואה 1.80%		
ש2038	80922.0	-494.0
ש2040	77991.0	-496.0
2051	73851.0	-488.0
ק-119 תשואה 0.89%		
ש2039	79016.0	+402.0
ש2041	74915.0	+391.0
ק-120 תשואה 0.56%		
ש2053	* 70156.0	+210.0
ק-121 תשואה -1.86%		
ש2054	ק 68539.0	+1851.0
ש2056	ק 63666.0	+1773.0
ש2058	ק 58140.0	+1669.0
ש2060	ק 53840.0	+1591.0
ק-122 תשואה 0.60%		

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ש2055	64864.0	+33.0
ש2057	60130.0	+31.0
ש2059	54770.0	+29.0
ק-123א תשואה 0.93%		
ש2061	39214.0	+20.0
ק-123ב תשואה -0.07%		
ש2062	36997.0	-724.0
ק-123ג תשואה 0.19%		
ש2063	35045.0	-190.0
הלים		
מ 18	104.6	-.5
מ 19	* 105.3	+3.1
מ 20	104.5	+2.7
מ 21	* 105.1	+3.1
מ 22	103.1	
מ 23	91.5	
ש24	91.0	+1.0
ש25	90.0	
ש26	90.3	+.8
ש27	95.7	+2.6
ש28	93.0	+.9
ש29	88.9	+.1
ש30	97.9	+.1
ש31	ם 96.7	-3.0
חית 15	89.5	11/12/86
32	93.0	+1.2
33	95.8	05/01/87
מימון 12	93.0	
2	89.6	05/01/87
מרג 34	* 103.1	+1.6
מרג 35	105.0	+.2
מרש 36	110.2	
אגרות חוב בלתי מתנבלות במס		
אמפל ב	98.0	11/12/86
ישראל 11	98.4	11/12/86
ישראל 12	98.4	11/12/86
ישראל 13	96.3	11/12/86
ישראל 14	95.8	28/12/86
מניב 24 ש	86.1	28/12/86
מניב 25 ש	88.0	11/12/86
מניב 26 ש	88.0	11/12/86
מניב 28 ש	88.8	+2.6
מניב 30 ש	86.4	11/12/86
ה מימון 1	91.4	+1.9
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סד' 2501	* 165.0	-4.3
סד' 2502	159.0	-.8
סד' 2503	155.5	-2.4
סד' 2504	* 154.5	-3.2
סד' 2505	148.2	-.8
סד' 2506	143.2	-4.0
סד' 2507	147.7	
ק-604 תשואה -10.79%		
סד' 2808	115.5	+3.9
מימון צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 6.23%		
7001	245.8	+10.8
7002	238.3	+9.7
ק-902 תשואה 6.80%		
7003	224.6	-2.9
7004	214.1	-2.8
ק-903 תשואה 6.95%		
7005	* 199.3	-4.7
ק-904 תשואה 6.70%		
7006	189.3	-.4
ק-905 תשואה 6.85%		
7007	175.8	-3.3
7008	167.1	-3.2
ק-906 תשואה 6.20%		
7009	164.8	+.5
ק-907 תשואה 7.00%		
7010	152.7	-1.3
ק-908 תשואה 7.35%		
7011	143.0	+.7
7012	138.0	+.6
ק-909 תשואה 6.15%		
7013	135.0	+7.5
ק-910 תשואה 7.10%		
7014	114.4	+.7
ק-911 תשואה 7.55%		
7015	96.9	-1.1
7016	96.3	-1.1
7017	95.6	-1.2
7018	95.4	-1.2
7019	95.8	-1.2
7020	95.6	-1.2
7021	94.7	-1.2
7022	94.4	-1.2
ק-951 תשואה 7.65%		
7201	93.3	+2.3
7202	94.8	+2.4
7203	94.6	+2.4
7204	95.0	+2.4
7205	95.1	+2.4
"ילבדעי" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 1.74%		
ש6101	12703.0	-57.0
ק-802 תשואה 3.01%		
ש6102	7335.0	+4.0
ק-803 תשואה 3.20%		
ש6103	6528.0	-28.0
ק-804 תשואה 3.55%		
ש6104	5909.0	-132.0
ש6105	5598.0	-126.0
ק-805 תשואה 3.40%		
ש6106	5471.0	-95.0
ש6107	5270.0	-92.0
ק-806 תשואה 3.33%		
ש6108	3803.0	-15.0
ש6109	3616.0	-15.0
ש6110	3581.0	-16.0
ק-807 תשואה 3.40%		
ש6111	2969.0	+28.0
ש6112	2878.0	+27.0
ק-808 תשואה 3.25%		
ש6113	1977.0	+30.0
ק-821 תשואה 3.78%		
ש6151	782.3	+4.6
ש6152	749.2	+4.4
ק-822 תשואה 4.00%		
ש6153	642.0	-7.5
ש6154	630.3	-7.5
ק-823 תשואה 3.53%		
ש6155	ק 420.2	+14.8
ק-824 תשואה 3.70%		
ש6156	538.8	+5.5
ק-825 תשואה 4.05%		
ש6157	245.9	-2.1
ש6158	232.9	-2.0
ק-826 תשואה 4.18%		
6159	196.8	-4.6
ק-827 תשואה 4.25%		
6160	181.9	+1.0
6161	175.3	+1.0
ק-828 תשואה 4.14%		
6162	161.0	-3.8
ק-829 תשואה 4.05%		
6163	150.6	-1.4
6164	144.8	-1.3
ק-830 תשואה 4.10%		
6165	135.6	-2.8
ק-831 תשואה 4.15%		
6166	127.8	-1.7
6167	125.0	-1.7
6168	123.1	-1.6
ק-832 תשואה 4.12%		
סד' 6169	* 116.0	-2.6
ק-833 תשואה 3.90%		
6170	111.0	+3.8
ק-834 תשואה 3.91%		
6171	79.1	+2.6
6172	78.0	+2.6
ק-851 תשואה 3.45%		
6801	87.2	
אל-אופ 86	1073.0	+.6
אלביט 85	198.8	
אלתא 85	1200.0	+31.0
אלביט 83	--- הפסקת מסחר ---	
מאיקס 85	708.0	-10.0
תדידאן 64	120.5	
תדידאן 85	468.0	-2.0

פרק עצוב בתהליך בלתי נמנע

מאת מוריה אבימלך

ימים אחדים של ביקורת ציבורית עשו ליו"ר בנק לאומי, אלי הורביץ, מה שלא עשו חקירות ממושכות בוועדת בייסקי וחודשים ארוכים של הכפשה בפי כל, לקודמו בתפקיד, ארנסט יפת.

אלי הורביץ, שרצה לפתוח דף חדש בבנק לאומי, ושיותר מכל נושא תפקיד אחר מסמל את העידן החדש במערכת הבנקאית, קשור, מסתבר, בעבותות חוקים ליִמים ולמעשים שהביאו את הבנק למשבר המניות, לתוצאות העיסקות הלא־[illegible], לעימות קשה עם עובדיו ולפתיחות עם הציבור.

כדירקטור לא שאל אלי הורביץ את השאלות שדירקטור חייב לשאול. ואולי שאל ונענה, כדרך שנענה כל מי שהעז להקשות על מעשיו ומחדליו של המנכ"ל־היו"ר הכל יכול לשעבר של בנק לאומי. יפת. הרי חשב עצמו ל„אחד הבנקאים הגדולים בעולם", שיכבע אחרים להאמין בכך ואישש הערכה זו ברווחים אינפלציוניים מרומים וערך שוק „מנופח" של הבנק עליו הופקד.

כדירקטור אישר הורביץ שני הסכמי פרישה חריגים עם ארנסט יפת, ואחריותו לעניין זה זהה כאשר ישב. כחבר בוועדה המרכזת המצומצמת וכאשר לא ישב בה – ואינה עולה או נופלת מאחריותו של כל דירקטור אחר.

הורביץ שגה כאשר לא מילא את תפקידו כדירקטור, הכיר באחריותו והסיק מסקנות אישיות.

ביום ראשון האחרון נענה אומנם הורביץ לפניית של ראש הממשלה ושל ממלא מקומו ודחה התפטרותו „מפאת כבוד המבקשים". נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, נמנע – ולא משכונה – להצטרף לפנייה. יש להניח כי הורביץ ילך בעקבות „משאלת לבו" ויממש בזמן הקרוב, ואולי אפילו היום, את התפטרותו.

התפטרות זו, מחויבת המציאות מבחינה ציבורית, ועם זאת עצובה מבחינה האישית. קשה להצביע על אישים רבים אחרים שגילו אכפתיות ומחויבות בתפקידיהם הציבוריים כמו אלי הורביץ, ולא רבים היו מצליחים לבצע, בנועם הליכות בחכמה וברגישות את המהפך הפרסונלי בהנהלת בנק לאומי, כמו את המהפך ביחס הציבור לבנק, ולנתב דרך וסגנון חדשים בבנקאות, כשטראומות העבר ובעיות ההווה תלויים כמשקולות לרגליו.

יושר אישי, מנהיגות וכישורים אחרים, אינם, מסתבר, תעודת ביטוח מפני טעויות, וכשהטעות – של הורביץ ושל הדירקטורים האחרים – מביאה לתוצאות שהביאה, אין מנוס אלא להתפטר, ולקדם בכך בצעד נוסף את התהליך שאמור להכניס נורמות ציבוריות חדשות בבנקאות כבמערכות אחרות.

לאחר שישלים אלי הורביץ את הצעד הבלתי נמנע של ההתפטרות מדירקטוריון בל"ל, נותר לקוות כי נשוב לראותו תורם בתפקידים ציבוריים וממלכתיים בכירים בעתיד.

הנפקת „כור" קיבלה דירוג „BB" של „סטנדרד אנד פור"

החברה הישראלית הראשונה שקיבלה דירוג לסיכוני אשראי

מאת מוריה אבימלך

הנפקת אגרות חוב בסך 102 מיליון דולר של קונצרן „כור" בארה"ב זכתה לדירוג „BB" של חברת „סטנדרד אנד פור" – דירוג ראשון של חברה ישראלית. כך סיפר אתמול שבח אופיר, מנהל אגף כספים ב„כור". הדירוג בו זכה „כור" נחשב טוב, ומדורגות בו חברות כמו קרייזלר פיננסיאל, אוקסידנטל פטרוליום, ביאטריס פוד פיינס ופירסט סיטי בנק של טקסאס.

דירוג חברות המגייסות כספים באמצעות הנפקת אגרות חוב בבורסות העיקריות בעולם מתייחס לסיכוני האשראי, ונקבע ע"י סקר מצבה הכלכלי והפיננסי של החברה המגייסת ושל המדינה בה היא פועלת.

כור נסקרה לאחרונה על ידי סטנדרד אנד פור בעקבות ההנפקה של אגרות חוב בסך 105 מיליון דולר בניו יורק ביולי 1986. לצורך ביצוע הסקר ביקרה בארץ בחודש נובמבר אשתקד משלחת שקיימה שורה ארוכה של פגישות ודיונים עם אנשי כור והחברות הבנות שלה ועם נציגי משרד האוצר ובנק ישראל. בסיום הניתוח נקבע לכור, כאמור, דירוג „BB".

טבלת הדרוג המקובלת מתחילה ברמות הגבוהות ביותר מבחינת מעמדן הפיננסי של חברות והן AAA, AA, A, ו־BBB. דרוגים אלה באים להצביע על העדר מוחלט כמעט של סיכון באשר ליכולתה של החברה לפרוע את תשלומי הקרן והריבית של אגרות החוב שהונפקו על ידיה. הדרוגים BB ולמטה ממנו B, CCC, CC, ו־C נחשבים בבעלי מידה ידועה של סיכון למכה מצבים של אי־ודאות או הרעה בתנאים כלכליים פיננסים ועסקיים.

הדרוג שנקבע לכור עתה הוא ראשון ממנו לגבי חברה ישראלית. הדירוג משקף את עמדה המרכזי של כור כקונצרן התעשייתי הגדול ביותר בישראל – כ־12% מהתעשיה הישראלית – ומשקלה הרב ביצוא במיוחד. הניתוח של עסקיה של כור ושליטתה בפלחי שוק חשובים ביותר כגון אלקטרוניקה, טלקומוניקציה וציוד צבאי מקנות לה מידה של יציבות ברווחיות. מאידך הורידו את דירוג כור מדיניות הממשלה, ובעיקר קיבוע שער החליפין, הקפאת המחירים, הקיצוצים בתקציב הממשלה והמצוק הפיננסי הגבוה – יחס של 26:74 בין מאזן ההון עצמי ויחס של 1:3 בין התחייבויות להון עצמי.

„כור" ל„סטנדרד אנד פור":

צפוי פיחות בקרוב

מנתחי „סטנדרד אנד פור" פנו לבנק ישראל בשאלה אם צפוי פיחות במשק ונענו בשלילה. פיחות, כידוע, עשוי לשפר את ריווחיות הייצוא של קונצרן „כור", כמו גם את ריווחיות רוב התעשייה המייצאת.

לכלכלני „כור" היתה הערכה שונה. כבר בנובמבר סברו, וחילקו הערכה זו עם מומחי „סטנדרד אנד פור", כי פיחות אכן יתבצע עד סוף פברואר, בעקבות ציפיות ולחצים שיוחרפו עד תאריך זה ויאלצו את בנק ישראל לקבוע שער חדש לדולר.

תכניות העבודה של „כור" מבוססות על שער חליפין לא מפוחת. אם הפיחות אכן יהיה, תשתפר ריווחיות הקונצרן בהשוואה לתחזיות – אומר שבח אופיר, מנהל הכספים ב„כור".

„כור" יגייס 30 מיליון דולר – באגרות חוב

„כור" יגייס 30 מיליון דולר באג"ח „חופשיות" בבורסה בתל־אביב, לאחר שאישור על כך ניתן ע"י הממונה על שוק ההון. ההנפקה תצא לפועל תוך שבועיים־שלושה, אם אומנם תאריך ועדת הכספים של הכנסת את פרק הזמן מהמאזן האחרון ועד לתשקיף – מ־12 ל־14 חודש (ופרק הזמן מהדוח החצי שנתי האחרון מ־6 ל־8 חודשים).

המפקחת על הבנקים בבנק ישראל, גליה מאור:

להקדים הוראה למכה

גם חברי הכנסת ביקורתיים ביותר לא מצאו פגם בעבודתה ★ המפקחת על הבנקים הוציאה עוד בספטמבר 1985 הוראות חדשות בענין הכשירות לכהן כחברי דירקטוריון ★ בספטמבר 1986 הונחתה על הבנקים הוראה נוספת המחייבת הקמת ועדת עיסקאות עם בעלי ענין ★ פעולות חריגות שנעשו מתוך ניגודי אינטרסים מובהקים נבדקות עתה בבנק ישראל

מאת יואב יצחק

המשבר הנוכחי בבנק לאומי, והחשש מפני סיכון היציבות במערכת הבנקאית כולה – הוציאו את בכירי בנק ישראל משתיקתם.

נגיד הבנק, פרופ' מיכאל ברונו אמר דברים נחרצים בגנות הסכם הפיצויים הסכם הפרישה עם יפת, ואף הרגיע את המערכת־הפוליטית־תקשורתית־ציבורית, מפני הסכנות האורבות כביטול לבנק לאומי אם יו"ר הדירקטוריון, אלי הורוביץ, יתפטר מתפקידו. הוא הטעים במסיבת עיתונאים שערך ביום א', כי בנק ישראל כבר נערך לאפשרות כי כל חברי דירקטוריון בל"ל יעזבו תפקידם.

בעיצומה של הסערה התקשורתית בענין יפת, החלה להישמע ביקורת כנגד הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, ובראש וראשונה כנגד המפקחת גליה מאור. אך דומה, כי הטענות שהיו ועודם מתחת לפני השטח, נדחקו לקרן זוית, זאת בזכות הסבריה של גליה מאור באותה מסיבת עיתונאים, ובזכות פעולה בשנים האחרונות.

גליה מאור, נזכיר, יצאה „יבשה" מענין ויסות מניות הבנקים: ועדת בייסקי, שהפכה בקרביהם של הבנקים, האוצר, הבורסה, הרשות לניירות ערך ובנק ישראל – דרשה כזכור גם את התפטרותו המיידית של נגיד בנק ישראל לשעבר, ד"ר משה מנדלבאום, אולם כלפי גליה מאור – שהיתה המפקחת על הבנקים בסוף תקופת הוויסות – הסתפקו חברי הוועדה בביקורת פושרת בלבד. כבר אז נתברר, כי בגליה מאור טמון כושר הישרדות מופלה ביותר, הקשור בראש וראשונה עם פעילותה האקטיווית שנועדה להקדים תרופה למכה: לדברי פקידים בכירים בבנק ישראל, במשרד האוצר ואף במערכת הבנקאית – מאור מנחיתה על הבנקים מידי זמן הנחיות חדשות ומהותיות, שאמורות להגן על המערכת ולהסדיר עיוותים המצויים בה כבר שנים רבות, אך גם להגן עליה מכל צרה שתבוא תבוא.

כך נוהגת מאור גם בתוך הבנק המרכזי, כאשר היא מתריעה – בכתב – כפני הממונים עליה אודות ליקויים המאפיינים את המערכת.

כושר העמידה של מאור, התבהר גם בפרשת יפת. גם חברי הכנסת הביקורתיים ביותר, לא מצאו עד כה פגם ממשי בעבודתה, והביעו פליאה על הצלחתה ללכת „בין הטיפות". כבר בספטמבר 1985 „הנחיתה" המפקחת הוראות חדשות על הבנקים המסחריים, שענינם, ההרכב הדרכי פעולותיו של דירקטוריון בתאגיד בנקאי, מינויים ודרכי פעולתם של גופי הביקורת הפנימית ורואי החשבון של תאגיד בנקאי. הנחיות אלה אומנם לא מנעו פעילותם של דירקטורים מתוך ניגודי אינטרסים, אולם הם מאפשרים עתה לבנק ישראל בכלל ולפיקוח על הבנקים בפרט, לעמוד בפרץ, ולסעון כי נעשה רבות כדי למנוע חריגות מהנוהל התקין – ואם נמצאו אי אלו חריגות, הן יבדקו ויטופלו. בבנק ישראל מטעימים כי בבנק לאומי נוצלו פרצות בחוק ובהנחיות הפיקוח: כבר עתה מטפל הבנק במספר חריגות (פקר פלדה – יוסף פקר, משפחת קליר – ארגמן) אשר בסיומה יתברר מי האחראים וכמה לפעילות שהודרכה מניגודי אינטרסים.

„ההנחיה" החדשה נוגעת דווקא לבעלי ענין, נושא שעלה על סדר היום הציבורי בפיקוחת השטח שהועלו כי יוסי פקר (שהיה דירקטור בבל"ל עד לפני כשנתיים) – פעל בבנק מתוך ניגודי אינטרסים. חששות הועלו גם כנגד דירקטורים אחרים בבנק לאומי ובבנקים אחרים. ההנחיות החדשות, שיצאו ב־21 בדצמבר 1986, הורו לבנקים למנות ועדת עסקאות עם בעלי ענין, שרוב חבריה יהיו דירקטורים חיצוניים, וזאת כדי להבטיח „מילוי תפקידו של הדירקטוריון בפיקוח ובבקרה על עיסקאות עם בעלי ענין". הטיפול בכך, יש הדגיש, נעשה על בסיס התוספות הנוצצות שמסרונם בלט במהלך הזמן עוד לפני גילגולה הנוכחי של פרשת יפת.

אנשי משק בעד ונגד פיחות:

מנכ"ל רשות רשת מלונות „דן": פיחות הכרחי

מאת סופר „דבר" בירושלים

על מצב חמור בענף המלונאות התריע בשבוע שעבר מנכ"ל רשת מלונות „דן", עמי פדרמן בפגישה עם עתונאים במלון „דן־פנורמה" בחיפה. פדרמן קבל על כי ריווחיות בתי מלון התדרדרה לשפל שלא היה כמותו, הן מחמת מיעוט התיירים שפקדו השנה את ישראל והן מחמת הגידול בהוצאות המקומיות. שער הדולר של השקל שלא שונה מאז יולי 1985, אינו מותיר בידי המלונאים רווח גם אם התפוסה מגיעה לסדרי גודל של 60 אחוז. פדרמן הדגיש שללא פיחות גדול אשר יגדיל את ההכנסות השיקליות של המלונות לא יוכל הענף להמשיך ולהתקיים. מאז הפעלת התכנית הכלכלית לפני כשנה ומחצה גדלו ההוצאות המקומיות של בתי המלון ביותר מ־30 אחוז, אמר פדרמן.

מנכל „נילית": אין טעם בפיחות

מאת סופר „דבר" בירושלים

על אף שחיקה בריווחיות במיפעל „נילית" שיותר מ־80 אחוז מתוצרתו מיועדת ליצוא, סבור מנהל המפעל, מיכאל לוי, כי אין טעם בפיחות. בפגישה עם כתבים שנערכה במפעל במגדל העמק, אמר לוי כי פיחות יגדיל אמנם את ריווחיות היצוא שנפגעה, אך התייקרות היבוא והעליה בשכר העבודה אשר יחולו בעקבות שינוי שער המטבע יעניקו לתעשיה יתרון זמני בלבד, אשר יישחק תוך חודשים מעטים. המשק כולו יטולטל שוב למערבולת של עליות מחירים ושכר, כך שהפיחות שבוצע יצא בהפסד.

במפעל אשר החל בייצור ב־1974, השקעו כ־80 מיליון דולר ועוד 25 מיליון יושקעו בו במסגרת תכנית חומש שבביצועה הוחל לפני כשנתיים. החברה מעסיקה כיום כ־660 עובדים כשהתפוקה לעובד מגיעה ל־75,000 דולר לשנה, מן הגבוהות בתעשיה הישראלית.

„נשיונל סמי־קונדקטורס" תייצר מעגלים משולבים עפ"י דרישת הלקוח

מאת סופר „דבר" בירושלים

חברת „נשיונל סמי־קונדקטורס" מתחילה בימים אלה בייצור מעגלים משולבים בהתאם לדרישת הלקוח, במקום בייצור סטנדרטי של שבבים, על כך מסר בשבוע שעבר ד"ר גיורא ירון, מנכ"ל החברה בישראל, וסגן המנכ"ל לשיווק יורם זהבי. ד"ר ירון הסביר כי מדובר במעגלים המיועדים על פי המזמין במקום „ייצור המוני" ברזולוציה לקונפקציה. על פי המירשם החדש יותאמו המעגלים המיוצרים למי המזמין הלקוח („פונדרי") לצרכי הייצור והפיקוח וכל מעגל יותאם מראש לתכניות העבודה במפעלו של המזמין. בשיטה החדשה יקוצר במידה ניכרת מועד ההמתנה למעגלים המוזמנים, והמפעלים יוכלו לעבור תוך פרק זמן קצר יחסית מתיכנון לייצור.

המעגלים המשולבים ש„נשיונל" תפיק בארץ יפותחו במרכז לתיכנון של החברה בהרצליה וייוצרו במפעל החרושתי שבמגדל העמק. החברה התחילה את פעילותה בישראל בשנת 1978, ומעסיקה כיום למעלה מ־500 עובדים, 150 מהם במגדל העמק. כ־65 מתוכם הם אקדמאים, 40 טכנאים והנדסאים ועוד 35 בעלי השכלה של 12 כיתות לימוד. 95 אחוז מהעובדים גרים סביב למפעל ובמגדל העמק, דבר בעל חשיבות עליונה למפעל העוסק סביב השעון

וכל תקלה בו מחייבת הזעקה מהירה של המומחים המסוגלים להחזיר את הייצור למסלולו. כשני שלישים מהעובדים גרו במגדל העמק מלכתחילה, וכשליש עברו לעיירה אחר שנתקבלו לעבודה ב„נשיונל". עד כה הושקעו במפעל כ־50 מיליון דולר, מהם 40 מיליון בציוד, שני מיליון בהכשרת עובדים, חלקם במפעלי חברת האם בארצות הברית, ועוד שמונה מיליון בסעיפים אחרים. עד מאי השנה מתכוונים להשקיע עוד 21 מיליון דולר, כמחצית מזה בציוד. היקף המכירות של המפעל יגיע בשנה המסתיימת במאי 1987 ל־20 מיליון דולר ועם ביצוע ההשקעה הנוספת, יעלו המכירות ל־40 מיליון דולר.

ביוזמת המוסד המאוחד לענף הבניה:

חברות הבניה יכינו מאגרי מידע למשקיעים בנדל"ן מארה"ב

הנתונים יופצו במסגרת פרוייקט „כוח המשימה"

חברות הבניה הישראליות יכינו מאגרי נתונים למשקיעים בנדל"ן בארה"ב – כך סוכם באחרונה בין ראשי המוסד המאוחד לענף הבניה ומנהלי פרוייקט „כוח המשימה". מטרת הפרוייקט הזה לגייס משקיעים אמריקאים להשקעות בישראל בתחומי הנדל"ן השונים, ובדרך זו להרים מימון לענף הבניה והתשתית.

ראשי המוסד המאוחד לענף הבניה, יצחק בךדב ואבי ארנסון, נפגשו באחרונה עם אלן וויצל המשמש כמנכ"ל פרוייקט „כוח המשימה" בארה"ב, ועם אהוד ברא מנכ"ל „כוח המשימה" בישראל, והבעו לשלב חברות בניה ישראליות בפרוייקטים שונים, אשר ימומנו על ידי משקיעים אמריקאים, על בסיס כלכלי.

חברות בניה ישראליות, אשר ירצו להשתלב בפרוייקט זה, יכינו מאגרי נתונים מקיפים ומפורטים למשקיעים האמריקאים, כאשר הדגש יושם על הקמת מרכזי מסחר, בתי־מלון, מבני תעשיה ובתי אבות. הנתונים יועברו באמצעות המשרד הישראלי של „כוח המשימה" לארה"ב ויופצו שם למשקיעים פוטנציאליים. ההתקשרות בין המשקיע האמריקאי לבין החברה הישראלית תיעשה במישרין על בסיס עסקי.

פולגת ייצאה ב־1987 ביותר מ־100 מיליון דולר

מפעלי תשלובת פולגת ייצאו בשנת 1986 בלמעלה מ־100 מיליון דולר – 90% מזה לבריטניה ולארה"ב. בשנת 1985 היה יצוא פולגת כ־82 מיליון דולר. זוהי עליה של 23% לעומת אשתקד.

למרות הגידול ביצוא התריעה מועצת המנהלים על השחיקה הגוברת ברווחיות היצוא, ועל מגמות העלויות. לסכן את ההישגים שהושגו בשנה החולפת. עיקר הסכנה טמון בפער בין התייקרות התשומות המקומיות, ובעיקר שכר העבודה, לבין ההקפאה של התמורות מהיצוא. המשך המצב הנוכחי, ציינה הנהלת „פולגת", מסכן את הייצוא ואת התעסוקה גם יחד.

מיסוי קצבאות – מס שפתיים:

האוצר לא יצליח לגבות אף מחצית מיסוי קצבות ילדים

מאת מוריה אבימלך

גורמים כלכליים במשרדי הממשלה ובמינהל הכנסות המדינה עצמו מפקפקים אם יצליח האוצר לגבות אפילו מחצית ההכנסות המתוכננות ממיסוי קצבאות הילדים.

כידוע הוטל עד ספטמבר 1986 מס על קצבת ילד שני ושלישי. בפועל נמצא כי למעלה מ־50 אחוז מהחייבים במס זה רימו את שלטונות המס.

מאחר שקצבת הילדים משולמת לאם ואילו המס מוטל על הכנסות האב אם הוא מדווח על מספר הילדים, קל להתחמק מתשלום המס. מאז בוטלו הניכויים עבור ילדים, לאחר הרפורמה במיסוי מ־1975, אין תמריץ לעובד לדווח על מספר ילדיו ולפיכך אין למעסיקים דיווח עדכני על מספר הילדים של העובד. במשרדי הממשלה מיהרו אומנם להעביר טפסי דיווח מעודכנים, אך פקידי ממשלה – ובהם פקידים בכירים במס־הכנסה – שידעו במה מדובר, נמנעו מלמלא את הטפסים וכך פטרו עצמם ממיסוי הקצבאות.

פקידים באוצר מפקפקים אם יוכל מעסיק לנכות מס מהכנסה שלא הוא שילם, ואם מעסיקים רבים אכן „יתגרבו" לנכות מס זה מעובדיהם. המהומה הרבה היא, איפוא, על סכום קטן בהרבה מ־35 מיליון שקל שבהם דובר.

משרד האנרגיה יבחן מסחר עתידי (פיוצ'רס) בנפט ומוצריו

אם משרד האנרגיה לא יאשר הפעלת סחר כזה תיכנס לזה חברת פז לבדה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

משרד האנרגיה אמור לבחון אפשרות להנהיג מסחר עתידי (פיוצ'רס) בנפט ומוצריו. מסחר עתידי הוא למעשה סחר (קניה ומכירה) במוצר מסוים שמחירו נקבע ביום המסחר אך מסירתו הפיזית אמורה להתבצע בעתיד, בזמן מוגדר.

עוד באפריל שעבר יצאה משלחת שחבריה היו בכירי משרד האנרגיה, מנהל הדלק ושלושת חברות הדלק, לניו יורק לבדיקת הנושא. במסע זה נערכו פגישות עם חברי הנהלת הבורסה שם וכן עם משתמשים שונים ונבחנו דרכי הפעלה להכנס לשוק זה בצורה נסיונית ומבוקרת.

הגורמים הממשלתיים טרם אישרו הפעלת סחר שכזה והם עדיין בוחנים את הנושא.

חברת פז, כך נודע, שומרת לעצמה אופציה, במידה שלא תתקבל בזמן הקרוב החלטה חיובית ברוח זו במשרד האנרגיה, לנסות לקבל אישור להכנס באופן נפרד למסחר זה, כאשר הסיכוי או הסיכון יהיו על אחריותה בלבד.

חברות נוספות בארץ, שהינן צרכניות גדולות של אנרגיה ודלקים, בודקות אף הן את האפשרויות להשתלב במסחר העתידי ולהבטיח לעצמן בכך הקטנת סיכונים.

תחנת כוח סולרית תוקם בנגב

משרד האנרגיה וחברת לוז החלו לבצע סקר אתרים בנגב עבור התחנה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

משרד האנרגיה וחברת לוז אינטרנשיונל החלו בביצוע סקר אתרים בנגב בכוונה למצוא אתר שיתאים להקמת תחנת כוח סולרית ברותם. שני הצדדים, החברה והמשרד יממנו את עלות הסקר בחלקים שווים.

משך הסקר כשישה חודשים ובמהלכו ייבדקו מספר אתרים עד שימצא זה שיתאים ביותר לבנייתה של תחנת כוח סולרית לייצור חשמל. הקמת התחנה היא חלק ממדיניות משרד האנרגיה להגדיל את מקורות האנרגיה שמהם ניזון משק האנרגיה המקומי. אחד הפרויקטים הוא ניצול התנאים האקלימיים המצויינים השוררים בנגב, לצורך הקמת תחנת כוח סולרית להפקת חשמל.

רובוט ישראלי ראשון בעולם למיון פרי פותח במפעלי גרנות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

רובוט למיון פרי, ראשון מסוגו בעולם, פותח באחרונה במפעלי גרנות. באחרונה הוחל המפעל לשווק את הרובוט המצויד במערכת ראייה והמסוגל להרים משקל של עד ק"ג אחד. הרובוט מסוגל, בעזרת מערכת הראייה, לזהות פריט בכל צורה שהיא, לנתח את ממדיו והאוריינטציה שלו ובעזרת מחשב לקחת את החלק ולהניחו במקום הדרוש.

במפעל אומרים כי ככל הידוע אין בעולם רובוט דומה לאריזת פירות, שאינם סימטריים ושיש לארוז בצורה מיוחדת.

עד כה נמכר הרובוט לחברת שיווק קנדית, קרן אינטרנשיונל.

כיום מפתחים בגרנות יישום מיוחד לרובוט של הרכבת גופים על אבזרי הסקה. כן שוקדים עתה במפעל על בניית מערכי יישום לרובוט והכוונה למכור אותו כמפעל מוכן שבו ישולב הרובוט בתחנת עבודה. במקביל עוסקים במפעל בפיתוח הדור הבא של מערכות הראייה המשולבות ברובוט.

מפעלי גרנות הם מפעלים אזוריים קיבוציים המאגדים כ־40 קיבוצים באזור כפר סבא ועד עפולה.

הקיבוצניקים יחזרו לגדל ירקות ליצוא

המרה של מאמה דונם כותנה לגידולי ירקות ופירות בקיבוצים

מאת רודי משיוב

תכנית משולבת של סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ עוז ומשרד החקלאות להמיר מאה אלף דונם משטחי הכותנה לגידולי ירקות ופירות אינטנסיביים, כדי להגדיל את התוצרת החקלאית לייצוא וכן לספק מקורות פרנסה נוספים וחליפיים לתנועה הקיבוצית בגלל צמצום שטחי הכותנה מעובדת עתה במשרד החקלאות.

סגן שר החקלאות כץ עוז אמר בשיחה עם סופר "דבר", כי בקיבוצי התק"ם הגיעו השנה להיקף של 18,500 דונם גידולי שדה אינטנסיביים. הכוונה היא להגיע למאה אלף דונם תוך חמש שנים. המדובר הוא בגידולים כמהכרוב ניצנים, סלרי, פלפל, קלחי תירס, אספרגוס, תבלינים, מילונים ואבטיחים. הכוונה היא שכל איזור ואיזור בארץ יתמחה בגידול מסויים. במקביל יערך מחקר לפתח מיכון שיאפשר צמצום כוח העבודה באסיף היבולים, דוגמת המיכון שפותח לאסיף גזר, בצל ותפוחי אדמה. עד לפיתוח המיכון המתאים תאלץ התנועה הקיבוצית להזדקק לסיוע של ידיים עובדים באמצעות מתנדבים, תנועות נוער וכן הגדלה של מספר שעות העבודה של חברות הילדים בקיבוצים.

משק עולמי / ביל כספי

תנודות חריפות בשערי הריבית המשניים

שערי הריבית הדולרית „התעלמו" מהסערות בשוקי הכספים

שערי הריבית העיקריים בעולם, הריבית הדולרית והריבית על הלירות שטרלינג היו רגועים ביותר וכאילו התעלמו מהסערות המתרחשות בשוקי הכספים. הריבית על הפקדות ביאנים אומנם ירדה במקצת הריבית על הפקדות בפרנקים שוויצריים עלתה אך ביבשת אירופה, בעיקר במדינות אשר באגודות במסגרת ההסדר המוניטרי, חלו תנודות חריפות בשערי הריבית בניסיון לבלום את הלחצים בהסדר המוניטרי האירופי, ואת פריצת מסגרות השערים הקבועים והמוסכמים בקרב מטבעות ההסדר.

כך, לדוגמה, בניסיון להחליש את המרק הורים הבנק המרכזי של מערב גרמניה כסף למערכת המוניטרית בפרנקפורט ודיסלדורף ושערי הריבית של המרק ירדו בממוצע של יותר מעשרים אחוזים בתקופה קצרה יקשן את כדאיות ההשקעות במרקים.

לעומת זאת, הריבית על הפקדות במטבעות אירופיים חלשים כמו הפרנק הצרפתי והפרנק הבלגי עלתה ביותר משלושים אחוזים כשהריבית על הפקדות יורו בפרנקים צרפתיים עלתה ל־13.06 אחוזים ועל הפקדות ביורו בפרנקים בלגיים ל־11.5 אחוזים וזה בניסיון לבלום את ירידת ערכם של המטבעות הללו.

העליה בשערי הריבית הניירים האירופיים שנגעת בכל כי שחייב לשלם ביבים אלה חובות במטבעות אירופיים ובשערי ריבית ניידים. עם זאת, מצפים להרגעת המצב הכבוע תוך כדי חזרת שערי הריבית לרמה של לפני שבוע. ביחס לריבית הדולרית שהיא החשובה ביותר לכמשק הישראלי צפויה יציבות בשבועות הבאים תוך ירידות קלות בשערים שכן הירידה בהיקפי הפעילות הכלכלית של ארה"ב יוצרת לחץ מצד הבימשל להוזלת האשראי הצרכני וההשקעתי כדי לדרבן את הפעילות הכלכלית.

השינויים בשערי הריבית

	2/1/87	9/1/87	שינוי שבועי (%)
ריבית הדולרית בסיסית (פריים)	7.50	7.50	0
ריבית הדולרית מועדפת (הבנק המרכזי של ארה"ב)	5.50	5.50	0
הריבית הדולרית לקרנות פדרליות	5.88	5.88	0
ריבית יורו דולרית (חצי שנתית)	6.25	6.19	−0.96
ריבית יורו־לי"ש (חצי שנתית)	11.19	11.06	−1.16
ריבית יורו־מרק (חצי שנתית)	4.94	3.94	−20.24
ריבית יורו־פר"ש (חצי שנתית)	4	4.18	4.5
ריבית היורו־ין (חצי שנתית)	4.44	4.13	−6.98

משבר מאיים על השוק האירופי

בריטניה וגרמניה יסרבו להמשיך בסובסידיות לחקלאים

מנהיגי 12 מדינות אירופה שהתכנסו בלונדון לפני שבועיים לדון בבעיות השוק האירופי המשותף, העדיפו להתעלם מהבעיה הבוערת של השוק – המדיניות החקלאית המשותפת.

השוק האירופי המשותף הוקם, כזכור, סביב המדיניות החקלאית המשותפת, ה־C.A.P. שכיסודה סובסידיות לחקלאות וקביעת מחיר אחיד לתוצרת חקלאית בכל מדינות הארגון.

מנהגי האמנה האירופים שבחו לקבוע במסגרת גג לסובסידיות, והעדרה הביא לפוריות מדהימה ולהצטברות עודפי מזון עצומים. מדינות השוק שילמו סובסידיות ואחזקתן שילכו ביוקר עבור מוצרים חקלאיים.

כיום בתקציב השוק האירופי המשותף שני שלישים מתקציבו השנתי, בסך כולל של 36 ביליארדי דולרים, למימון הסובסידיות לחקלאים. הנושא עומד לפני התפוצצות: לשוק האירופי המשותף אין יותר כסף והוא יתקשה בעתיד לממן את תקציבו. מדינות כמו בריטניה מתנגדות בתוקף למדיניות החקלאית של השוק, ודורשות לשנותה מעולם צרפת, עם לובי חקלאי חזק, מתנגדת. עד כה ויתרו הבריטים אולם כנראה לא יסכימו לוותר. עד לסוף השנה לא ייספאו למוסדות השוק די כסף כדי לשלם משכורות לביורוקראטיה שלה בבריסל, ובעוד כשישה חודשים ייאלצו מדינות השוק לשלם מתקציבן את הסובסידיות הארציות של החקלאים המקומיים.

בריטניה, אירלנד וגרמניה עשויים לנצל את ההזדמנות להכריח את צרפת להסכים לשינויים במדיניות החקלאית שלה.

צרפת, בכל הנראה, הכינה תשובה ותציע להגדיל את מס ערך מוסף שכבעבר לקופת השוק מ־1.4 אחוזים ל־1.6 אחוזים.

חלקו של הסינדיקט באספקת יהלומי גלם לישראל – לשפל בעשור האחרון

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חלקו של סינדיקט היהלומים הלונדוני באספקת יהלומי גלם לתעשיית היהלומים הישראלית ירד באחרונה לשפל שלא היה כדוגמתו בעשור האחרון. בעשרת החודשים הראשונים של 1986 הגיעו הקצבות יהלומי הגלם הישירות מהסינדיקט לישראל ל־27% מיבוא יהלומי הגלם. למרות שהסינדיקט מספק לישראל במונחים אבסולוטיים סחורה בשיעור גבוה ב־30% לעומת אשתקד, הרי חלקו היחסי של הסינדיקט באספקת גלם לתעשייה הישראלית ירד לשפל שלא היה כדוגמתו בעשור האחרון.

בתגובה לטענות יצרנים בישראל אמר באחרונה הסינדיקט כי יש להשוות את היבוא מהסינדיקט עם היבוא נטו ולא עם נתונים ברוטו. כלומר בשנים הטובות ביותר לא קיבלה ישראל למעלה מ־50% מכלל דרישות הגלם שלה ישירות מהסינדיקט. אין לסינדיקט כוונה לספק יהלומים במחירי הפסד ובישראל ישנן תקופות של עלויות עבודה משתנות והגורמים אלה אינם בשליטת הסינדיקט.

עם זאת מוסר הסינדיקט כי בדעתו ללכת לקראת ישראל ככל האפשר אך עם זאת יגן הסינדיקט על לקוחותיו במרכזי הליטוש האחרים. סיבה נוספת לדברי הסינדיקט לאי הגדלת האספקה לישראל היא בעובדה שהענף בארץ התאושש בקצב מהיר יותר מכל המרכזים האחרים בעולם.

יצוין כי שעור המכירות של הסינדיקט לישראל הוא הנמוך ביותר מכל שאר המרכזים למרות עלייה ביצוא כ־1.23 מיליארד ל־1.7 מיליארד דולר.

מערכת עמידות בפני הלם אלקטרו־מגנטי של „אל־גל" – מופיעה בתקן צי ארה"ב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מערכת ישראלית לבחינת עמידות מערכות בפני הלם של פיצוץ גרעיני מופיעה בתקן הקבוע של הצי האמריקאי ומאפשרת בכך מגוף שיווקי משמעותי למכירות נוספות של המערכת. מדובר במערכת של חברת אל־גל, שהיא חברה־בת של רפא"ל (הרשות לפיתוח אמצעי לחימה). המערכת היא מדמה (סימולטור) לבדיקת עמידות מערכות אלקטרוניות בפני הלם אלקטרו־מגנטי במקרה של פיצוץ גרעיני.

מחירה של מערכת כזו הוא בין 20 ל־50 אלף דולר והיא מופיעה כאמור בתקן הצי האמריקאי. אל־גל מיישמת את הפיתוחים הטכנולוגיים של רפא"ל לייצור שפופרות רנטגן, רכיבי מיקרוגל למערכות תקשורת צבאיות ואזרחיות – בין השאר לתקשורת מחשבים, רדיו ולוויינים וכן את המדמה האמור לבדיקת הלם פיצוץ גרעיני.

מינויים במשק

גבאי – יו"ר הרשות לניירות־ערך

★ מאיר גבאי, כיום מנכ"ל משרד המשפטים, מונה באחרונה לתפקיד יו"ר חבר הרשות לניירות ערך. גבאי ייכנס לתפקידו החדש ב־1 באפריל 1987 במקומו של אליעזר שילוני המסיים את תפקידו. גבאי הוא מוסמך הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים ואוניברסיטת קולומביה ארה"ב.

★ שבתאי אנגל, מנכ"ל חברת הביטוח מנורה, נבחר לקדנציה שניה כסגן יו"ר איגוד חברות הביטוח. אנגל הנו רואה חשבון במקצועו ומילא שנים רבות תפקידי ניהול בכירים בענף הביטוח. כמו כן הוא משמש כנשיא מועדון ורואטי בישראל וכחבר הנהלת מכבי תל־אביב.

★ ריקי רוזנטל מונה לתפקיד מנכ"ל מלון נפטון באילת השייך לרשת מ.ג.י. מקבוצת הכשרת היישוב. רוזנטל שימש בעבר בתפקידי ניהול במלונות רשת הילטון בלונדון, פריז, מונטריאול, אתונה, באזל וירושלים. בנגר בית הספר למלונאות „תדמור", שימש בעבר כמנכ"ל רמדה רנסאנס והמלך שלמה בירושלים.

★ שלמה גרופמן נבחר ליו"ר דירקטוריון אפריקה ישראל להשקעות, מטעם הביטוח של קבוצת בנק לאומי, כרטיסי אשראי לישראל וניירות ערך והשקעות. שלמה גרופמן עומד כיום בראש החברה לשירותים פיננסיים ולהשקעות של בנק לאומי.

★ האסיפה השנתית של ארגון בתי התעשיה בהתאחדות התעשיינים בחרה בחודש שעבר בהנהלה חדשה. כיו"ר נבחר אבי זאבי, מנכ"ל מעוף וכחברי הנהלה נבחרו, אלי אל־יזאי, מנכ"ל „י.ב.ס", דוד אפיה – מנכ"ל „מכוב", אברהם אסף, מנכ"ל „א.מ.ן", אהרים הריי, מנכ"ל „ראקה מיכון", יחזקאל זעירא, מנכ"ל „סנ"ס", דני קניק, מנכ"ל „קנתאל" קמירם שור, מנכ"ל „מ.ל.ל" ואלכס שפייזר, מנכ"ל „אל־שם".

★ יורם זהבי התמנה למנכ"ל לשיווק ב„נשיונל סמיקונדקטור". בתפקידו האחרון שימש זהבי בחברת „ריינטל" כאחראי לפרוייקט הקמת המכרז למיקרואלקטרוניקה של החברה בירושלים.

★ עמיר עירון (40) מונה כמנהל אגף השיווק בחברת „יצוד תעשיות 2000".

עירון, בוגר מנהל עסקים באוניברסיטת ירושלים, שימש לאחרונה כיועץ שיווק לחברות תעשייתיות ומשרדי פירסום.

בעבר עסק בשיווק באחד ממשרדי הפירסום הגדולים בארץ וקודם לכן כמנהל שיווק של חברת רב־בריח.

ספריית מעריב

גליל־עליון שמרה הסגנות הכניעה את אליצור 93:94

מאת ברוך דגן

קבוצת הפועל גליל־עליון התבססה במקום השני בליגה הלאומית לאחר שגברה באולמה בקרב מפנין על אליצור נתניה 93:94.

שיפור מעמדו חל גם אצל הפועל חולון, שגברה במשחק חוץ על בית"ר ת"א 85:92, ואצל הפועל ת"א, שהכניעה את הפועל ר"ג 86:113.

בקרב תחתית גורלי הכיסה הפועל חיפה את הפועל ירושלים 72:106 והגדילה את סיכוייה במאבק נגד הנשירה. מכבי חיפה סייעה לבת־עירה כאשר גברה על הפועל איתן גבת 102:108.

המשחק השישי בין מכבי ת"א לבין מכבי ר"ג הוקדם ונערך כבר ביום א'.

הפועל חולון 92 בית"ר ת"א 85

ישראל אלימלך, הרכז הבינלאומי של הפועל חולון, הצעיד אותה לנצחון על בית"ר ת"א 85:92 לאחר קרב שקול ברוב שלביו.

אלימלך לא הסתפק בריכוז המשחק וביצירת עמדות קליעה לחבריו, אלא נטל על עצמו גם את מלאכת פריצת הסל הבית"רי ורשם במאזנו הפרטי 24 נקודות. החולונים ניצלו עד תום את חולשתו של רזן דייויס הבית"רי, שהסתפק במנה צנועה של 22 נקודות.

המשחק היה שקול במשך 38 דקות ורק בשתי הדקות האחרונות השכילה חולון להטות את הכף. הנצחון החולוני הושג לא מעט בעקבות יציאתו של אביגדור מוסקוביץ' בגין חמש עבירות במחצית השניה.

שפטו דוידוביץ' ושטריקס לעיני 600 צופים באולם אוסישקין בת"א.

קלעו לחולון: אלימלך (24) באניסטר (18) טרי (16) ברדמור (15) יעקובי (10) בוגין (5) ומאור (4).

קלעו לבית"ר: חוזז (26) ג'ונס (23) דייויס (22) מוסקוביץ' (6) הוואדר (4) קלאס וסלינג (2 כ"א).

י.משהדר

הפועל ת"א 113 הפועל ר"ג 86

קבוצת הפועל ת"א לא נזקקה למאמץ מיוחד כדי לגבור באולם ביזהד על סגרת הטבלה, הפועל ר"ג, 86:113.

הרמת־גנים הפתיעו, אמנם, בפתיחה כאשר הוליכו 0:4, אולם עצום פרישמן המצויין ראג לצנן את התלהבותם. פרישמן צלף מכל מצב, היתל בשומריו ורשם במאזנו 25 נקודות. השליט הבלעדי מתחת לסלים היה לאבן מרסר, שקלע אף הוא 25 נקודות.

פיליפ בארנר ניסה פה ושם לצמצם את הפער התל־אביבי, שעלה וצמח, אולם חבריו לא סייעו בידו.

שלוש דקות מהסיום נרשמה תקרית חריפה, כאשר אורי בן־ארי מר"ג ודן רובינזון התקוטטו והורחקו מן המגרש. בשתי הדקות האחרונות סיימה ר"ג עם שלושה שחקנים בהיעדר מחליפים על הספסל.

שפטו עמית ווזדינסקי לעיני 80 צופים.

קלעו לת"א: פרישמן ומרסר (25) רובינזון (22) וילים (20) פליישר (9) קאליס (6) גיזוס (4) ואמסלם (2).

קלעו לר"ג: בארנר (31) בנט (19) ג'ונס (14) זולדן (12) בן־ארי (6) ואפי כהן (4).

ש.קהדר

גליל עליון 94 אליצור נתניה 93

פרס המתח באולם בכפר־גלעדי הסתיים בהפי־אנד מבחינתה של הפועל גליל־עליון, שגברה על אליצור נתניה 93:94 ושמרה על הסגנות למכבי ת"א בצמרת הטבלה.

35 שניות מהסיום ערכה קבוצת הגליל התקפה על הסל של אליצור, אולם החטיאה והכדור עבר לידי אליצור. הנתנייתים היו זקוקים לקליעה מוצלחת כדי להטות את הכף, אולם גם הם החטיאו והותירו את הנצחון בידי המארחים.

2000 הצופים חזו במאבק מעניין ושקול בין שתי הקבוצות. מתברר שתיהן לא הצליחו ליצור לעצמן יתרון משמעותי והמטוטלת עברה מצד לצד. מתחת לשני הסלים התנהל קרב חזק בין בארי ווייס המקומיים לבין ג'ונסטון הנתנייתי. ליף, שקלע 27 נקודות, וארז חזן נתנו את הטון בגליל ואילו גברסון היה הקלע הבולט אצל נתניה עם 27 נקודות.

שפטו ולצר ובר.

קלעו לגליל־עליון: ליף (27) חזן (21) בארי (14) וויס ודיכסן (12 כ"א) הנצלר (6) וסבית (2).

קלעו לאליצור: גברסון (27) ג'ונסטון (21) סימס (16) כלוביק (12) פייר (10) גירנס (5) וברכה (2).

ת.שריבר

מכבי חיפה 108 הפועל גבת 102

יכולת מצויינת של עדי גורדון הקנתה למכבי חיפה נצחון נאה על הפועל איתן גבת 102:108.

שתי הקבוצות נתנו תמורה מלאה לצופים לאחר שהציגו משחק התקפה מדוייק ומבצעים מרהיבים. גבת פתחה בתנופה והוליכה ביתרון לאור הצטיינותו של בועז ינאי הותיק, אולם חיפה נכנסה אט אט לתמונה והשכילה להשוות ואף להטות את הכף לזכותה.

היתרון הראשון של המכבים נרשם רק בדקה ה־34 (85:87) לאחר סדרת צליפות של גורדון. גבת ניסתה להשוות בסוף, אולם כשלה במאמציה.

שפטו קמינר ווילדברג לעיני 2000 בגבת.

קלעו לחיפה: גורדון (37) רוזנברג (20) ג'ונסון (19) שפע (14) פלאוארס (9) שלכטר (5) שכ־יהאוד (4).

קלעו לגבת: מאר (28) הארדי ינאי (25 כ"א) אלון שמר (9) כוזי (6) פורת (4) אורן שמר (3).

צ.אביטל

הפועל חיפה 106 הפועל י־ם 72

קבוצת הפועל חיפה הגבירה את סיכוייה להישאר בליגה לאחר שהכניעה באולמה את הפועל ירושלים 72:106.

דלזיל ויוסטון, ששלטו מתחת לשני הסלים, לא הותירו בידי אורחיהם שום סיכוי. המאמן רמי כהנא ניסה, אמנם, לגבור על תכניות לשעבר, אולם החיפאים לא התחשבו בו, גילו עדיפות והוליכו כל העת ביתרון משכנע.

המאבק הוכרע כבר במחצית הראשונה והיתרון החיפאי תפח כעל שערים הדרות לימו קליעה מוצלחת של דלזיל, שהניב 30 נקודות.

שפטו פישר ורמות לעיני 1000 צופים בחיפה.

קלעו לחיפה: דלזיל (30) יוסטון (22) וולס (21) ברנע, אופיר ועקסי (8 כ"א) שם־טוב (5) גודס וליבר (2 כ"א).

קלעו לירושלים: בראון (15) הארדי (12) בלאס (12) מילר (10) קנז (9) בן־ארי (8) וישראל (4).

א.צייבין

הטבלה הלאומית

(לאחר 17 מחזורים)

1.	מכבי ת"א	1358:1813	34
2.	גליל־עליון	1497:1586	30
3.	הפועל חולון	1452:1562	29
4.	אלי נתניה	1554:1548	28
5.	הפועל ת"א	1471:1495	28
6.	מכבי חיפה	1545:1565	26
7.	בית"ר ת"א	1573:1464	25
8.	איתן גבת	1581:1564	22
9.	הפועל חיפה	1561:1481	22
10.	מכבי ר"ג	1665:1490	21
11.	הפועל י"ם	1681:1453	21
12.	הפועל ר"ג	1789:1490	19

כוכב המחזור

עדי גורדון

הכדורסלן הבינלאומי הצעיר של מכבי חיפה תפס בשתי. לאחר הצטיינותו במדי הנבחרת בטורניר בשוודיה, המשיך גורדון את נחת ידו לשחקני גבת. גורדון היה בלתי ניתן לחסימה וקלע במשחק 37 נקודות.

מכים פרישמן (הפועל ת"א)
בויאר ליף (גליל עליון)
ישראל אלימלך (חולון)
עדי גורדון (מכבי חיפה)
קורין מאלי (מכבי ת"א)

במחזור הבא

אליצור נתניה – הפועל חיפה
הפועל י"ם – בית"ר ת"א
הפועל חולון – מכבי ת"א
מכבי ר"ג – הפועל ר"ג
הפועל ת"א – איתן גבת
מכבי חיפה – גליל עליון

"מלך הסלים"

1. דייוויס 537
2. מאר 448
3. ג'ונסון 420
4. גורן 406

כדורגלני הפועל ת"א רודפים אחרי בית"ר ירושלים גם...למרחצאות עין־גדי. התל־אביבים עיסו את גופם בבוץ, אולי כסגולה לפתיחת דף חדש לקראת המשך המירוץ הלאומי

מונעים מזטופק הצ'כי להשתתף במירוצים לותיקים בישראל

מאת יצחק אשל

אליפות העולם ה־20 במירוצי דרכים ומירוצי שדה לציבור ותיקים תתקיים השנה בישראל בימים 15 – 18 במארס. תהיה זו הפעם הראשונה שהאליפות נערכת בארץ. על כך נמסר במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול בבית סוקולוב בת"א.

מארגני האליפות מצפים להשתתפותם של כאלף ספורטאים מבעשרים ארצות, ביניהן הונגריה וספרד. כן מצפים לנרשמים גם מיפאן ומקוריאה.

בדי שוד, יוזם האליפות ומארגנה, אמר, כי זו הפעם הראשונה שרץ מספרד ישתתף בתחרות ספורט בישראל. עוד אמר, כי לחצו על מספר מדינות קומוניסטיות, בנוסף להונגריה, לשלוח אצנים, אולם הן החרימו את ישראל. הוא סיפר, כי האצן הצ'כי המהולל אמיל זטופק כתב לו, כי הוא רוצה לבוא ולהשתתף במירוץ, אבל מונעים — ממנו.

באירוע ישתתפו רצים בני 35 עד 88, שיחולקו לפי קבוצות גיל כל 5 שנים. בין הרצים המפורסמים שישתתפו באליפות יהיה ד"ר פול ספנגלר, בן 88 מארה"ב, שישתתף בכל שלושת המירוצים. ד"ר ספנגלר היה רופא ראשי בצי ארה"ב בתקופת ההתקפה של היפאנים בפרל הארבור. הוא נדר לעצמו, שאם יצא חי מהמלחמה, יקדיש את חייו לפעילות ספורט ובריאות ואכן קיים את נדרו.

כן ישתתף במירוץ אריק סטאל בן 40 משוודיה, המשתתף במירוץ אחת לחודש, עליזה קניץ ויובל אלרואי, בן 55 ראש עיריית נתניה, שנרשם ראשון לריצת 10 ק"מ.

רזן קלארק, הרץ האוסטרלי הפופולרי שהשיג 16 שיאים עולמיים בריצה, הוזמן לאליפות כאורח כבוד.

הריצות יתקיימו בנתניה ובעמק חפר. האליפות תיכלול שלושה מירוצים בין לאומים: ב־15 במארס – ריצת 8 ק"מ מירוצי שדה באיצטדיון עמק חפר, קיבוץ גבעת חיים: ב־16 – 10 ק"מ מירוצי דרכים בכיכר העצמאות בנתניה וב־17 במארס – 25 ק"מ מירוץ דרכים בכיכר העצמאות בנתניה.

דוד אורן, חבר מועצת עיריית נתניה, אמר, כי במשך תקופת האליפות יתקיימו בנתניה אירועי פורים, קרנבל ותהלוכה, מוסיקה וריקודים. כן אמר, כי יש כוונה להפוך את החודשים פברואר–מארס לתקופה קבועה לאירועי ספורט בנתניה.

דיוני תקנון בסמים ופלילים

נשיאות ההתאחדות לספורט דנה אתמול בנושא אקטואלי: סמים ופלילים. הרקע: הצורך לעגן בתקנון המוסד הוראות ברורות כיצד להתייחס לעבירות בנושאים אלה.

הנשיאות קיבלה מהיועץ המשפטי שלה שורה ארוכה של המלצות תקנוניות, הקשורות לנטילת סמים ממריצים, האסורים ע"י גורמי הספורט, ושימוש בסמים קשים. כן נדונו שאלות של היתר השתתפות בתחרויות של ספורטאים, עסקנים ופעילים, שיואשמו בעבירות פליליות.

הדיון טרם נסתיים וההמלצות שיגובשו בשבועות הקרובים יובאו לאישור תקנוני במוסדות ההתאחדות.

שופטי ג'ודו זכו בהסמכה בינ"ל בפאריס

שני שופטי ג'ודו ישראלים זכו בהסמכה בין־לאומית בקורס, שנערך בפאריס. בעקבות זאת הוכפל מספר השופטים הבין־לאומיים של הג'ודו הישראלי.

אל השופטים הותיקים, יורם הדר ועמוס גרינשפן, הצטרפו דני ליאופולד והבה הדר, שהיא אשתו של המאמן־שופט יורם.

בעקבות ההסמכה יוכל הענף לזכות בשיפוט ברמה גבוהה בתחרויות השונות ולארח אירועים בין־לאומיים.

2000 מושבים נוספים יבנו בקרית אליעזר

ועדת הכספים של עיריית חיפה אישרה בסוף השבוע שעבר תקציב של 310.000 ש"ח להוספת 2000 מושבים ליציעי האיצטדיון העירוני בקרית־אליעזר.

הוספת היציעים תבוצע במסגרת פרויקט משותף של העיריה ורשות הספורט. פרויקט אחר הוא התקנת 10,000 מושבי פלסטיק ביציעי האיצטדיון, כאשר לפי ההערכה 6000 מהם יותקנו עד תום מחזור משחקי הליגה ועד לפתיחת העונה הבאה, בספטמבר השנה, יושלם הביצוע.

האימון בוטל – הנערים עייפים

מאת משה הריגנש, מיוחד ל"דבר"

נבחרת הנוער של ישראל הגיעה לאחר 40 שעות מסע עם עצירות בנמלי התעופה של אמסטרדם, טורונטו, והונולולו לאוקלנד, ניו־זילנד. הכדורגלנים הצעירים אך מאד עייפים מהטיסה המפרכת.

גיורא כהן, מאמן הנבחרת, ויתר על האימון שהיה אמור לערוך עם הגעתם של הכדורגלנים. רק אחר הצהריים לאחר ארוחה ומנוחה יקיים אימון.

הנבחרת הישראלית הגיעה ראשונה. היא שוכנת במלון בו שכנה הנבחרת הלאומית במשחקים הקדם־אולימפיים. ארבעה ימים נותרו למשחק עם ניו־זילנד והמאמן גיורא כהן הודיע, כי לא יערוך שינויים בהרכב הפותח ובהרכב ששיחק בטורניר האחרון בארץ. התלבטות היחידה שלו: איתי מרדכי או יאיר סגורי בחוד.

סוירי: המזכירות בשבוע הבא תכנית של המאמן 'מיחיץ'

מאת ג.אשר

המאמן הלאומי מילנקו מיחייץ' הגיש אתמול לועדת הנבחרות את תכנית העבודה של הנבחרת הלאומית עד החודש יוני שנה זו.

מיחייץ' הדגיש, כי התקופה מפברואר עד לסוף חודש יוני היא לשם גיבוש שיטה וצורת משחק לנבחרת.

לדבריו יש לגבש ולתאם את מערכי הקבוצה, להעביר אימון אישי והדרכה בצורת המשחק לכל שחקן ושחקן בנבחרת הלאומית.

בתכנית העבודה מדגיש מיחייץ' את המשחק מול צפון אירלנד ב־18 בפברואר, שאושר אתמול על־ידי מזכירות ההתאחדות, המשחק הכפול של הנבחרת הלאומית והעתודה מול הנבחרות הלאומיות והעתודה של מערב גרמניה, המשחק מול רומניה ב־8 באפריל בבוקרש והמשחק מול שוויץ ב־19 במאי בציריך.

מיחייץ' ציין, כי לפני המשחק מול מערב גרמניה תתכנס הנבחרת ב־23 למחנה אימון. לפני המשחק מול רומניה תתכנס הנבחרת ב־6 באפריל ולפני שווייץ תתכנס ב־16 במאי.

בחודש יוני צפוי לנבחרת מיפגש מול נבחרת ברזיל, אולם תאריך טרם נקבע.

שאול סוירי אמר, כי מיחייץ' הגיש את תוכנית העבודה לועדת הנבחרות של ההתאחדות לכדורגל. אישור התוכנית יהיה בשבוע הבא בישיבת המזכירות של ההתאחדות לכדורגל.

סוירי הדגיש, כי מעבר לחודש יוני מתוכננת לנבחרת מערכת משחקים בינ"ל של לפחות משחק אחד בחודש. כן מתוכנן לנצל יותר ימי אימון.

מיחייץ' ציין אתמול, כי תבוא תקופת הכרות עם השחקנים. עתה יוזמנו השחקנים על־פי מידע של המאמן ולא על־פי המלצות שיקבל. בתום חודש יוני שנה זו ייקבע הסגל הסופי שיכין את עצמו למשחקים הקדם אולימפיים.

בבירה הבלגית מצפים הבוקר לבואם של המכבים וז'לגיריס

מאת משה בוק, שליחנו בבלגיה

בריסל (מיוחד ל"דבר"). בבירה הבלגית מצפים הבוקר לבואן של שתי היריבות, מכבי ת"א וז'לגיריס קובנה הרוסית, שיתמודדו ביניהן ביום ד' הזה בגביע אירופה לאלופות בכדורסל.

על בסיס הניסיון מאירוחן של שתי הקבוצות בשנה שעברה, שיכנו המארגנים הבלגים, ובראשם ליאון ואנרל, את השחקנים מישראל ומברה"מ במלון אחד. אשתקד נקשרו יחסים טובים בין שחקני שתי הקבוצות והמפגשים בלובי המשותף של המלון עשויים לחדש ולחזק את היחסים האלה.

בריסל הקרה מאד אינה מגלה התרגשות כלשהי והמפגש הכפול אינו זוכה לתשומת־לב בעתונות המקומית. זו עסוקה בדיווחים על מזג־האוויר הסוער ומותירה את ההתמודדות הספורטיבית ל"משוגעים", שבחרו להתארח דווקא אצלם. הקור מבריח מן הרחובות אפילו את הישראלים, המלווים כצל את המכבים לכל משחק ביבשת, אולם הם יוצצו עטופים במעיליהם ליד הכניסות לאולם "אנדרלכט", בעל 2000 המושבים, בשני ערבי המשחקים.

ניתן עדיין להשיג כרטיסים לשני המשחקים והמארגנים "שוברים את הראש" כיצד למשוך את הבלגים אל המשחקים, שיערכו על סף ביתם. מי שירצה, בכל זאת, לחזות בקרב הישראלי – רוסי יוכל לראותו בטלוויזיה הבלגית מיד עם סיום ההתמודדות.

שתי הקבוצות יקיימו עוד הערב אימונים ראשונים באולם כדי להתרגל לסלים ולתנאים המיוחדים שלו.

הבריטי דסמונד מחבט אנטי־סיני

מאת ברוך דגן

המככב החדש של טניס־השולחן באירופה הוא שחקן־העבר דוגלאס דסמונד.

דסמונד, המייצג את בריטניה, ניצח באחרונה בתחרות "המאסטרס" של אירופה ונטל את התואר הלא־רשמי של אלוף־המחבט הטוב ביותר ביבשת.

מעניין, בדירוג העולמי, שפורסם באחרונה, מדורג דסמונד רק במקום ה־18. מקדימים אותו שחקנים מסין, פולין, שוודיה, הונג־קונג, קוריאה ויפאן. עם זאת, הדירוג נקבע על סמך הישגי השחקנים באליפות העולם האחרונה, שנערכה לפני שנתיים בשוודיה, ומאז עשה דסמונד זינוק אדיר אל עבר הצמרת העולמית.

אין ספק, כי הבריטי יסכן באליפות העולם הקרובה בהודו את עליונותם של הסינים, שארבעה מהם מוליכים את הדירוג העולמי וארבעה נוספים מדורגים במקומות 8־15. הלא־סיני הבכיר ברשימה הוא הפולני אנדריי גרובה, המדורג חמישי לפני השוודי יאן־אובה ואלדנר.

גם בראש הדירוג לנשים צועדות ארבע סיניות.

אגב, ברשימת מאה המדורגים הראשונים לגברים ולנשים אין שום שחקן ישראלי.

בית"ר י"ם מבקשת מהתאחדות לחייבה להשתתף בטורניר

כדי לעקוף את איסור מרכז בית"ר להתמודד נגד קבוצות מגרמניה

מאת אשר גולדשלגר

אגודת בית"ר ירושלים פנתה להתאחדות לכדורגל כדי שזו תחייב אותה ליטול חלק בטורניר הבינ"ל לקבוצות, שייערך בישראל בין ה־4 ל־9 בפברואר.

לדעת הבית"רים, אם יחויבו על־ידי ההתאחדות להשתתף בטורניר, הם יוכלו לתבוע ממרכז בית"ר ליטול חלק בטורניר. כזכור אסר מרכז בית"ר על קבוצת בית"ר ירושלים ליטול חלק בטורניר, שבו ישתתפו גם שתי קבוצות ממערב גרמניה, פ.צ. קלן ובורוסיה מינשנגלדבאך.

ההתאחדות לכדורגל הודיעה אתמול לקבוצת בית"ר ירושלים שהיא אינה יכולה לחייב אותה להשתתף בטורניר. לפיכך קבלה בית"ר ירושלים ארכה של 24 שעות להודיע להתאחדות על השתתפותה בתחרות.

אם תודיע בית"ר ירושלים שאינה משתתפת בטורניר, תופיע במקומה קבוצת מכבי תל־אביב. הקבוצה הישראלית השניה, שתשתתף בטורניר, תהיה מכבי חיפה.

כמו כן נקבע, כי המשחקים בטורניר הבינ"ל יתקיימו בקריית אליעזר בשיטת נוקאאוט. מאחר וטרם ברור כי יהיו שתי הקבוצות הישראליות, טרם נקבעו המשחקים בטורניר. עם זאת שני המשחקים הראשונים יערכו ב־4 בפברואר וב־9 יתקיימו משחקי הגמר והמאבק על המקומות 3־4 (שתי המסגרות).

ועדת הכספים של ההתאחדות לכדורגל הציעה אתמול פרס כולל של 150.000 אלף שקל לקבוצות.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל לא קיבלה את ההצעה ואישרה רק 105.000 שקל פרסים לקבוצות: 45 אלף שקל למקום הראשון; 30 אלף שקל למקום השני; 20 אלף שקל למקום השלישי ו־10 אלף שקל למקום הרביעי.

המזכירות הביעה תקוה להכנסה בסך של 210 אלף שקל מהמשחקים, באמצעות מכירת 14 אלף כרטיסים בשני ימי הטורניר.

כמו כן נקבע, כי אם יהיו מקורות כספיים נוספים ויגדלו ההכנסות, יגדלו הפרסים להצעה המקורית.

כפ"ס תשאף היום לטפס למקום השני על גבה של לוד

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל כפר־סבא תנסה היום ב־2.30 לטפס למקום השני בטבלה. אולם קודם עליה לגבור במשחק השלמה במסגרת הליגה הלאומית על קבוצת הפועל לוד.

המשחק בין שתי הקבוצות אמור היה להערך במסגרת המחזור הראשון [illegible]

שתי הקבוצות זכו בשבת האחרונה בנצחונות במסגרת גביע הטוטו. הגדילה לעשות קבוצת הפועל כפר־סבא שגברה על סגנית האלופה, קבוצת מכבי חיפה – 2:1. גם הפועל לוד הפתיעה בשרשרת הנצחונות, כשגברה על מכבי יפו 2:5.

האתגר של כפר־סבא להצמד לבית"ר ירושלים עשוי להתקל בידיה עקשנית דווקא הפועל לוד, ששכחה טעמו של תיקו, שלא לדבר על הפסד. ויקי פרץ, בחוד ההתקפה, הכניס, למרות גילו, משב רוח חדש ועתה מתפקדים כל מערכי הקבוצה הלודאית בהלכה. יעקב בנודים, שהוא גם ה"קפטן" הקבוצה הרגיש, כי גם תיקו מול כפר־סבא יספק אותו, אולם נראה, כי רק הצניעות היא שמנעת תאבון גדול של לוד.

נצחון לודאי ישווה את מספר הנקודות של לוד וכפר־סבא, אולם הניכוי של ניסים בכר אינם חושבים על־כך ומבחינתם פחות מנצחון יחזיר את הקבוצה למציאות שאין טעם בדרישה אחר בית"ר ירושלים.

אלי יאני ישמר היום ב־4 עינים על־ידי אחד האחים בנודים. גם הקשר מייקל ימה ישמר אישית. טקטיקה דומה מכין נסים בכר, כאשר ויקי פרץ ובן ממס ישמרו אישית על־ידי הגנת כפר־סבא.

האחאי הבטיח אתמול מזג אויר [illegible] לשתי הקבוצות תנאי משחק לא נוחים שיקשו במיוחד על כפר־סבא.

ישפוט במשחק שיערך במגרש העירוני בלוד השופט משה אשכנזי.

שני משחקי השלמה גם בליגה הארצית

שני משחקי השלמה יערכו היום ב־2.30 במסגרת הליגה הארצית. קבוצת הפועל ירושלים תנסה להתאושש מההפסד מול הפועל חולון, בנצחון ביתי על קבוצת מכבי שעריים. יהיה זה מבחן אמת לתכניו של יהושע פיינגבוים המתבוננים להתגבר על הבכורה בארצית. מנגד תתייצב מול ירושלים קבוצה ללא מאמן, לאחר התפטרותו של אליהו עופר.

שעריים, כמו גם ירושלים, מודעת לעובדה שפחות מנצחון ירחיקם מהמאבק על הבכורה, שכן הפועל חיפה יצרה פער משמעותי בצמרת. נצחון ירושלמי יקרב אותם עד כדי 4 נקודות מחיפה ואילו נצחון רחובותי, שיחשב לכל הדעות הפתעה, יקרב את בני שעריים ל־6 נקודות מהפסגה.

במשחק השני יפגשו קבוצות הפועל מרמורק והפועל בית־שאן. שתי הקבוצות קרובות מאוד לתחתית והן מודעות לעובדה ש־3 נקודות יעניקו מנת חמצן במאבק נגד הירידה. מרמורק עדיפה בעקר בשל הביתיות, אולם בית־שאן מסוגלת לסחוט תיקו מול מרמורק.

הסבב לטניסאים בוגרים יפתח בשבת הקרובה

סבב הטניס לגברים ולנשים, בהשתתפות בכירי הטניסאים, יפתח בשבת הקרובה ברמת־השרון.

הסבב יכלול שלוש תחרויות ובסיומן יקבעו הטניסאים, שיעפילו לתחרות המאסטרס. התחרות השניה תהיה ביפו והשלישית – בת"א. תחרות המאסטרס תתקיים במגרשי מכבי צפון.

למנצחים יוענקו כרטיסי טיסה וכן ביגוד וציוד טניס.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי נתניה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נת/32/229/א" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: איחוד חלוקה וחלוקה, הרחבת דרך קיימת, הריסת באר קיימת ובניית מבנה תת קרקעי חדש לבאר קיימת.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8260 חלקות 22, 23 שדרות בנימין.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית למשרדי הועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פרוט התמוכות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

29/12/1986

א. זהבי
מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

רז: לקיים בפסח טורניר בינ"ל נוסף לנערים

מאת אשר גולדשלגר

"יש להשתתף בטורניר נוסף בינ"ל בחג הפסח, בנוסף לטורניר הנערים המתקיים בסוף חודש דצמבר, אותו יש למסד באופן קבוע", כך כותב מאמן נבחרת הנערים, אמציה רז, בדו"ח המקצועי, אותו הגיש אתמול לועדת הנוער בהתאחדות לכדורגל.

ועדת הנוער שמעה אתמול סיכומים והערכות על נבחרת הנערים, שנטלה לראשונה בתולדותיה חלק בטורניר בינ"ל שנערך בישראל בסוף החודש שעבר. רז הדגיש בפני הועדה, כי האימונים נערכו במתוכנן.

עם זאת הדגיש מאמן הנערים, כי יש לארגן תוך תכנון מראש משחקים בינ"ל נוספים, למעט הטורניר הבינ"ל, ומפעל נוסף בחג הפסח.

רז הדגיש, כי נבחרתו נכנסה ללחץ משום שלא זכתה למנוחה מתאימה בין המשחקים. לפיכך ביקש להדאג למנוחה בהתאם.

מאמן הנערים ביקש שהאיצטדיון העירוני בהרצליה יהפוך למגרש ביתי של נבחרת הנערים.

דברים אחרים שהציע המאמן לועדת הנוער: הקמת נבחרת נערים עד גיל 14, שתשמש עתודה לנבחרת הנערים עד גיל 16 וכן הכנת צילומי וידיאו לשחקנים לקראת המשחקים.

יו"ר ועדת ההתאחדות לכדורגל אמר אמש, כי יתכן ויש מקום לבדוק מחדש את הגילאים השונים של מסגרות הנוער.

אות הנשיא למתנדב
התשמ"ז — 1987
יוענק ע"י נשיא המדינה, מר חיים הרצוג לבודדים או לקבוצות, שהצטיינו בפעולות התנדבות בתחומים כגון:
משפחה וקהילה | בריאות
קליטת עליה | בטחון
חינוך ותרבות | איכות חיים וסביבה
כן יוענק אות "להתנדבות כדרך חיים" ו"אות הנשיא לנוער מתנדב".
המעונינים להמליץ על מועמדים לאותות אלה יפנו לשם קבלת שאלון ופרטים נוספים אל:
המרכז לשירותי התנדבות
ת.ד. 52574
הקריה, תל־אביב טל. 9־03־217277
את ההמלצות יש להגיש עד ליום ל' בשבט ה' תשמ"ז, 28.2.87.

קופת תגמולים של עובדי הקואופרציה הצרכנית
אגודה שיתופית בע"מ
הזמנה
הננו מזמינים בזאת את כל חברי קופת התגמולים
לאסיפה כללית
שתתקיים ביום שלישי 27.1.87 בשעה 10.00 באולמי בני ברית רחוב קפלן 10 תל־אביב. במידה ובשעה 10.00 לא יהיה מספר נוכחים מספיק, תידחה האסיפה הכללית לאותו יום ובאותו מקום לשעה 11.00, ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
בסדר היום:
1. דו"ח על מצב הקופה
2. אישור מאזן הקופה לשנת 1985.
3. בחירת מוסדות
4. שונות

קרן השתלמות לעובדי הקואופרציה הצרכנית
אגודה שיתופית בע"מ
הזמנה
הננו מזמינים בזאת את כל חברי קרן ההשתלמות
לאסיפה כללית
שתתקיים ביום שלישי 27.1.87 בשעה 11.00 באולמי בני ברית רחוב קפלן 10 תל־אביב. במידה ובשעה 11.00 לא יהיה מספר הנוכחים מספיק, תידחה האסיפה הכללית לאותו יום ובאותו מקום לשעה 12.00, ותהיה חוקית בכל מספר המשתתפים.
בסדר היום:
1. דו"ח על מצב הקרן.
2. אישור מאזן הקרן לשנת 1985.
3. בחירת מוסדות.
4. שונות.

אגודה שיתופית לעזרה הדדית ולחסכון של עובדי הקואופרציה הצרכנית בע"מ
הזמנה
הננו מזמינים בזאת את כל חברי האגודה
לאסיפה כללית
שתתקיים ביום שלישי 27.1.87 בשעה 9.00 באולמי בני ברית רחוב קפלן 10 תל־אביב. במידה ובשעה 9.00 לא יהיה מספר הנוכחים מספיק, תידחה האסיפה הכללית לאותו יום ובאותו מקום לשעה 10.00, ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
בסדר היום:
1. דו"ח על מצב האגודה.
2. אישור מאזן האגודה לשנת 1985.
3. בחירת מוסדות.
4. שונות.

ת.ג.ל. בע"מ
הודעה בדבר אסיפה כללית שלא מן המנין
ניתנת בזה הודעה על קיום אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות בחברה ביום שלישי 27.1.1987 בשעה 10.00 במשרדי החברה איזור תעשיה מרחי בעכו.
על סדר היום:
התפטרות מתפקידם של חלק מחברי מועצת המנהלים ומינוי חברי מועצת מנהלים חדשים במקומם, עקב שינוי במבנה הארגוני בחברת תעשיות בע"מ.
מועצת הדירקטוריון
הערה:
בעל מניות הרוצה למנות שלוח להשתתף במקומו ולהצביע באסיפה הנ"ל יפקיד במשרדי החברה, לפי הכתובת: ת.ד. 128 עכו, 24100: או ע"י מסירה אישית לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לעיל את כתב המינוי של השלוח שלו ויפוי כח או העתקים מהם מאושרים ע"י נוטריון. ובהעדר הפקדה כזו לא יהא למינוי כזה תוקף.

היה מנוי על
קווים המשרד | קווים הדפוס
והבטח קבלתם לביתך
לרגל מבצע המנויים הגדול שאנו עורכים
אנו מציעים לך – גליון דוגמא בחינם!
של "קווים המשרד" או "קווים הדפוס" בהתאם לבחירתך
"קווים הדפוס" — כתב עת לאומנות הגרפית…
"קווים המשרד" — יוצא לאור אחת לחודשיים…
לכבוד
קווים המשרד, קווים הדפוס

הכל אותו דבר אבל...
איך לדעת את "פסוקו של יום" בטלוויזיה? איפה תפשה הידיעה המרעישה את הדירקטורים של בל"ל? מה פתאום חדש השיאן שריד את אימוניו? איך יודעים ששוטרות ישראל הולכות עם תחתונים?

שאלות תמוהות ששוות תשובות מפולפלות מאנשים חסרי אמינות
עם שלמה ניצן ודני קרמן ואהרל'ה שמי ויאיר גרבוז ואבנר כץ ואייזיק ברנר ושמוליק ותרזה איזנברג ויענקלה רוטבליט וזכי להב ויוסף אל־דרור (אם להזכיר רק כמה).
מחר ובכל יום ד' ב־דבר אחר
המוסף הסאטירי של
דבר

דבר היום

היזהרו בבני אירים

ריקמת יחסיה של ישראל עם היריבים השונים של האוכלוסיה הלבנונית, לעדותיה ולאמונותיה, עדינה דיה גם בלא לסבכה עם מדינות מיבשות אחרות. בתקופה תמימה יותר, לפני תשע שנים, השלתה עצמה הקהילייה הבין־לאומית כי כוח־שיטור זר יוכל לשמש חיץ בין ישראל לבין אויביה שמצפון לגבול הלבנוני. ישראל פיקפקה בכך, אך נאלצה לקבל תוצאה מדינית זו של מיבצע ליטאני ולהשלים עם נוכחות כוח האו"ם בדרום לבנון, יוניפי"ל. כצפוי, במקום מפריד בין הניצים נעשה יוניפי"ל לאחר מכן, לרוב סביל מדי – אם כי לא לגמרי – במאמציו לבלימת חדירות פלשתינאיות (ובשנים האחרונות, שיעיות), לרעת ישראל. לו עבר מהר יוניפי"ל מן העולם, או חזר אל העולם שהסמיכו לשהות בלבנון, היתה התגובה הרישמית בישראל רחוקה מהבעת צער.

אך כל עוד פרוס יוניפי"ל בתחומו, דרושה תבונה מדינית להנחיית הפעילות הצבאית של ישראל ושל באי־כוחה מצד"ל בנקודות־החיכוך עם הכוח. חובשי הכומתות הכחולות, לצורך זה, אינם רק חיילי או"ם. עם אירגון האומות המאוחדות ועם פקידי האירגון יהיו יחסי ישראל מאופיינים בחשדנות הדדית גם בלי יוניפי"ל. החיילים הם גם נציגי המדינות שיחידותיהן מצוות את הכוח. הם נושאי בשורת מיפגשיהם עם האויב, במכתביהם הביתה, בראיונותיהם לתקשורת ובמסגרות השתורות המודיעות על נפגעיהם. ממשלותיהם רגישות לגורלם ודואגות בעמדת ישראל כלפי יוניפי"ל תשומה מהותית ליחסיהן עם ירושלים. די להיזכר באמירה בוטה של שר־הבטחון כלפי היחידה הצרפתית ובתרומתה להעכרה אוירית של היחסים עם צרפת.

המלל מזיק, אך חמורה ממנו פגיעתם של כדורים. התקרית שבה נהרג שלשום חייל אירי נחקרת עתה בצה"ל. אפשר שיסתבר כי אחראי לה מפקד מקומי, אולי זוטר למדי, אך כבר עתה ברור כי התקלה נבעה מצה"ל וכי התנצלות שר־הבטחון והרמטכ"ל התבקשה. אירלנד אמנם רגילה במלחמות בין־עדתיות רבות־נפגעים, אך בשגרה חילות־משלוח ובכללם יחידת־או"ם, היא זכאית לצפות לזהירות דומה לזו שלה היתה ישראל מצפה אילו תרמה גדוד מ"גולני" לשיטור בין הרפובליקה האירית לבין אלסטר. הצורך בזהירות כזו כלפי האירים ועמיתיהם מאומות אחרות הוא נטל נוסף על חיילי צה"ל המופקדים על הגבול ועל הגיזרה שמצפון לו, אך זהו עול הכרחי. הדרג המדיני והפיקוד הבכיר מודעים לו; ראוי להדריכו ולהסבירו לכל הדרגים, כדי למנוע מלבנון לגבות מישראל גם מחיר מעבר־לים.

טירטורים בבסיסי הטירונים

מאת טלי זלינגר

מפקדים בדרגים זוטרים ובדרגי ביניים מתייחסים לחיילים כאל חפצים, יעדים להתעללות; באחרונה חל גידול מסוים במספר נסיונות ההתאבדות והפגיעה העצמית בקרב טירונים.

הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, חילק באחרונה בין משרתי הקבע בהווה ובעבר ובין ידידי מערכת הבטחון אלבום תמונות האמירות של בן־גוריון בהקשר הבטחוני. באלבום, הנאה למראה, מצאנו את האמירה הזאת: "יש הכרח מוסרי שלפקוד יהיה אמון גמור שהמפקד שלו יודע מה הוא עושה, שהוא איש אחראי המתייחס לפקוד שלו כאל בנו. עליו להיות איש לדוגמה ולא רק שיידע כל תורת הלחימה, המקצוע הצבאי. עליו לעורר בהתנהגותו ובהליכות חייו אמון בלב הפקודים". לא מצאנו שם אמירה אחרת של בן־גוריון, מפורסמת יותר: "תדע כל אם עבריה" שבנה הולך לצבא נמצא בידיים טובות. ללא ספק רק יד המקרה השמיטה את הפסוק הזה. לנגד עיני צה"ל, עקרונית ובהתאם לנהלים ולהנחיות, עומדים גם פסוק זה וגם הפסוק ההוא ועוד אחרים. אלא שעם פסוקים לא מקימים צבא, וגם אם מקימים אותו, לא הפסוקים הם אלה שישמרו עליו ויריצו אותו במסלול הנכון.

באחרונה גאה שוב גל, שמחזוריותו כמחזוריותן של תופעות אחרות ההולכות ובאות בשמי חיינו, גל של תלונות על טרטורים בצבא. גיליויו עכורים, כמו תמיד כשנוגעים גלים כאלה, ואולי אף יותר. לא כל אם עבריה יודעת היום שהבן ששלחה לצבא, אל הבלתי נודע והמאיים, אמנם נמצא בידיים טובות, מקצועיות, שיודעות לא רק לאחוז נכון בנשק אלא גם להעביר את חייליו החדשים של צה"ל ממסלול האזרחות אל מסלול הצבא במינימום פגיעה ובמקסימום תועלת. הצבא, מצידו, מבין שוב, ואולי ביתר־שאת, שחוסר המיומנות בתחום הזה הוא לרועץ לבניין הכוח, ושקשה לבנות כוח על חיילים שנתיב היקלטותם בצה"ל רצוף יסורים, שנזקם גדול מתועלתם.

מה קורה כיום בקורסי־הטירונות של היחידות הקרביות ובאחרים? האם צה"ל מגדל דור של "מפלצות קטנות", כמפקדים וכמאמנים לחיילים החדשים, ובכך פותח תגובת־שרשרת, שסופה בדורות נוספים של "מפלצות קטנות"? אבא אחד התקשר אלי בערב, אחרי מפגש ארוך ועגום עם קבוצת הורים, והוא ביניהם, ואמר כי הוא מבקש רק להוסיף, אם אפשר ואם לא מאוחר עדיין, שבכל סיפור היסורים העגום שגוללו ההורים יש בכל־זאת נקודת אור אחת והוא היה רוצה שאני אשמע אותה, לא רק לשם הכתיבה אלא כדי שאדע בעצמי שלא הכל שחור: המ"כ של בנו הוא נהדר ומבין ולא כמו האחרים.

קשורים בחבל קצר

ראשי צה"ל בוודאי לא ישבעו נחת מנקודת אור אחת כזאת. הכוונה של הצבא היתה, ועודה, להוציא משורותיו מפקדים אנושיים. היספלות, טרטורים, אבדן כבוד האדם, אלה מצטיירים מתוך תמונת מצב ביחידה אחת וביחידות דומות. הסיפורים גדלים טיפין־טיפין, עד שהם נהפכים לאשד שאין עוד לעצרו. רמה תברואתית נמוכה, ממש מסוכנת לבריאות, של השירותים בבסיס הטירונים; מניעה מביקור אצל רופא ומניעה מקבלת טיפול מקיף יותר במקרה של התייבשות, שעלול להסתיים במוות, וכבר היו דברים מעולם; טיפול כושל, שגרם שברי הליכה דלקתיים, מתוך אווירה של התמודדות ועימות בלתי־פוסק בין הטירונים למפקדיהם, כאילו היו מתגוששים ולא שותפים לאותה מטרה. הכוונה, כך נראה, היא לשבור אותם, לכופף אותם למידה הרצויה, כדי לעצבם מחדש. ההורים מדווחים על הזנחה שגובלת בזילזול בצבא – "אחרי מסע כומתה הם נראו כמו הפליטים מצבא מרכז־אמריקאי מובס" – ועל חוסר קשר ישיר ורצוף בין החיילים למפקדיהם שמעבר לסגל המיידי.

הטירונים נמצאים במצב קבוע של חוסר שינה, בניגוד מפורש להוראות. מסדרים נוספים נקבעים כעונש בשעות הלילה המאוחרות והטירונים, בכתונתם לעורם, בגלל הנחיה האוסרת לבישת דובון (למי שזכה וקיבל דובון במידתו) מעל חולצת המדים, קופאים מקור. העונשים השיגרתיים שמספרים עליהם בימי שישי בערב במפגשי חברים, כולם נועדו "לשבור אותנו", באמצעים פיסיים קשים ובשיטות מוראליות משפילות. יודעים מה זה "מצב־2"? חייל בשכיבת־סמיכה, עם כל הציוד, עד שהוא לא יכול יותר; מחלקה מסתובבת שעות, גם בזמן ארוחת הבוקר, עם אלונקה ש"פצוע" שוכב עליה והיא מוחזקת בידיים ישרות מעל הראשים; טרטורים שבהם נאלצים חיילים למלא לעצמם את התרמיל באבנים ולסחוב אותו על הגב עד שאי־אפשר יותר; שני חיילים רבים? קושרים אותם בחבל קצר זה לזה וכך עליהם ללכת לכל מקום, קשורים במשך שעות.

מתנדבים מאבדים מוטיבציה

ההורים, לא יותר מפונקים ואוהבים את בניהם מההורים בעשור הקודם אבל מודעים יותר ומעורבים יותר, בגלל השינויים הכלליים באווירה והסדר הטוב שאליו כבר אולי הורגלנו בעניינים האלה ככל שהתבגר הצבא, לא מוכנים לשתוק. הם רואים את הסבל, שומעים את שיחות ילדיהם בערבי שישי ומתרעימים – הילדים הטובים האלה, שהתנדבו גם ליחידות פחות פופולאריות, מאבדים את המוטיבאציה והצבא מזיק לעצמו.

אבל המעורבות של ההורים איננה רק פרי היוזמה שלהם. הצבא מערב אותם. טירוני "גבעתי" ביחידה מסויימת, ומשיחות עם חברים של הבנים עולה תמונה דומה ביחידות אחרות, קיבלו בשבוע הראשון של הטירונות רשימת ציוד להביא מהבית – דקר, מברג, פלאייר, סכין חיתוך יפאני, איזולירבאנד שחור ולבן, פנימי של אוטו, כיסוי מיוחד לשעון, שלושה מטרים חוט ברזל, מיתרים כמו של מצנח חוטי ניילון של דיג, סמרטוטים לניקוי הרובה ובגדי ספורט. אם הצבא צריך את הציוד הזה, שיספק; אם הוא לא צריך, יש מידה של התעללות בהרצת חייל החדש, המבוהלים מפני "המימסד הצבאי" החדש והזר להם, לאסוף את הציוד הזה בשבת הראשונה שהוא יוצא הביתה, ומגיע כמובן רק אחרי הצהריים, כשכבר אין אפילו איפה לקנות הכל.

הטירונים גם הוכרחו "לניילן" את פנקסי־השבוי ואת התחבושת האישית שלהם בניילון מהבית, שחורכים את קצותיו לאטימה, אף שהצבא מנפק את אלו כבר באריזת ניילון הרמטית. תרגיל מנהיגות? חוסר מחשבה? בכל מקרה – מקור לעצבנויות, לבהלה, לחוסר הבנה ולתחושת איום. ההורים מדווחים על אווירת טרור. המפקדים, בדרגים הזוטרים ובדרגי הביניים, מתייחסים אל החיילים כאל חפצים, שכל עניינם לאפשר להם במה להתעללות. ברשומות צה"ל ניכר באחרונה גידול מסויים במספר נסיונות ההתאבדות והפגיעה העצמית שגורמים לעצמם חיילים בבסיסי הטירונים. אמא אחת אמרה לי, שהיא לא ישנה בלילות מרוב דאגה. אמא אחרת פשוט בכתה. "אולי טעינו כשגידלנו אותו להתנדב, לתרום, ללכת ליחידה קרבית", תוהה אחד ההורים באווירת השבר שפקדה את הקבוצה הזאת.

מתכוונים לטוב • חונכו גרוע

זאת בוודאי איננה תמונת־המצב המלאה. המפקדים, בחלקם הגדול, מתכוונים לטוב ואולי רק חונכו גרוע בידי קודמיהם שגם הם התכוונו לטוב וחוזר חלילה. בנו של אחד ההורים המלינים מתכוון, כך מספר אביו, לצאת לקורס קצינים על־אף נסיונו האישי המר. לאביו אמר כי הכין כבר רשימה של דברים שלא יעשה, או שיעשה אחרת כשיהיה בעצמו קצין. חבל שצריך ללמוד איך להיות בסדר דווקא בדרך הקשה.

(רשימה ראשונה בסדרה)

מה חשבתם שיבקשו מאלי הורביץ

מאת ניבה לניר

הדרג המדיני היה מוטרד מכוונת התפטרותו של יו"ר דירקטוריון בנק לאומי. האם חששו כי מיצוי האחריות האישית תהווה תקדים גם לפוליטיקה

בתוך שלל הפרסים שהתפרסמו עד כה בעניין בל"ל, נראות שיחות הטלפון שזכה להן היו"ר אלי הורביץ מראש הממשלה וממלא־מקומו, כידיעות חשובות ומרתקות במיוחד. מן הדיווחים על השיחות שהיו, מפי אלי הורביץ עצמו, מתברר כי התפטרותו הצפויה של הורביץ מסבה דאגה רבה לאישים הפוליטיים, אפילו גדולה יותר מדאגתו של נגיד בנק ישראל, כיוון שהוא משכנת – כך אמרו – "את הבנק הגדול במדינה, ועל־כך הם – הוראים, לגדל המדינה שיש לה בנק גדול – מבקשים לצמצם את הנזק בכל האפשר. ובכלל, מצוקה ונסישה – כך עולה ממה שנאמר לו – הם מרשגים שיש להפריד ביניהם, לנתקם זה מזה.

גישתו של הדרג הפוליטי היא יפה מאד ואף נוגעת ללב ואף־על־פי־כן היא מוכירה, משום מה, את הביטוי העברי הידוע "להאכיל אותך", "להאכיל אותך בכפית".

בשנים האחרונות חולל הדרג הפוליטי מהפך חריף ומיוחד במינו. המונח אחריות אישית שוב אינו נזכר בנשימה אחת ושוב אינו עולה בקנה אחד עם הפוליטיקה הישראלית. האחריות (הא הידיעה) היא לגלות אחריות. כלומר, אתה אחראי ולכן אתה לא. לא מתפטר, לא נוטש, לא עוזב את תפקידך, לא מוותר. אתה אחראי עד כדי כך, שהאחריות האישית איננה חלה עליך. האם באיזו מלחמה לא קיבל איזה שר איזה שיחת טלפון? והאם אחרי מבצע כלשהו לא שמע ראש ממשלה כלשהו דיווח מזור כלשהו ממפקד שירותי הבטחון הכפוף לו? והאם ראש ממשלה שהוא לא שמע מבכיר שהוא על מקרה שהוא ולא התרשם שמדובר בסך־הכל בנטיון "פוטש", כאילו "פוטש" הוא עניין של יום־יום בחלקה הזיא?

אכן, הדרג הפוליטי גילה אחריות. הוא ראג לבטחון וצימצם את הנזק והורה לא לחקור ולא לשאול ובשעה הקשה ההיא לא נטש ולא עזב ולא הסיק מסקנות אישיות. היתה תקלה ואיננה עוד.

אבל כדי שהמונח אחריות אישית ייקבע כ"בטישה", יש להרחיב את החלתו גם על מגזרים שאינם פוליטיים מובהקים. הבנקים למשל. הורביץ יתפטר לדרג המדיני בין הדים, והקרב בעניין אחר שוב ישבו גם עליו בהקשר הזה, שהוא קשה כליכד.

באפריל שנה שעברה פירסמה ועדת בייסקי את הדו"ח שכתבה על פרשת הויסות ומפולת המניות הבנקאיות. ועדת בייסקי אף פירסמה המלצות לגבי מי שהיו מעורבים בעניין. ממשלת ישראל, לא משעמם להזכר, לא דנה בדו"ח ובהמלצותיו עד עצם היום הזה. גם אז לא קראו ראש הממשלה וממלא־מקומו לראשי הבנקים להתפטר, ואילולא התערב בכך פרופסור ברונו, אפשר שהתפטרותם היתה הולכת ומתמשכת תמוגה, ואפילו חוסכת את פיצויי הפרישה שהוענקו ליפת ולאחרים.

בסערת הרוחות שליוותה את פרסום ההמלצות יועד מקום צנוע למיני־שערוריה – אי־התפטרותם של דירקטורים ומנהלים שהיו מעורבים בוויסות, ומינוי אחרים מהם כמחליפי עמיתים לוויסות. מה נאמר אז למי שהעריכו (התקשורת באמת עולה על העצבים), כי הדברים אינם מתיישבים עם הדו"ח ועם המלצותיו? נאמר כי יש לצמצם את הנזק ככל האפשר וכי בשעה קשה לבנקאות אין להניח לבעלי מקצוע רבים מדי לנטוש אותה. ומה נאמר למי שפעמים רבות ביקשו הסברים לתופעות שונות ומשונות בבנקאות הישראלית (לעזאזל עם התקשורת)? נאמר כי הפרסום עלול לחשוף את הבנקים לקשיים, לזעזע את יציבותם ואז, אבוי, הבנקים בחו"ל וקרן המטבע ומפקידי כספים בארץ – בעלי פק"מ – יחלצו את פקדונותיהם או יבקשו ערבויות נוספות וכו' וכו' ובשעה קשה לכלכלה הישראלית יש לצמצם את הנזק ככל האפשר.

כמה פעמים התבקשה התקשורת לגלות אחריות בפרסום לגבי הבנקים, וכמה פעמים נעתרה לבקשות, יותר מדי. יותר מדי.

בספרו "עלילות מיקי־מהו" כותב אברהם שלונסקי על פשרה של אוריות: "אם במכנסיו של פוט/כל הכפתורים קפצו/ אך הנה כפתור אחד/על־פי נס נשאר לבד/אז עליו האחריות/ בעד מכנסיו של פוט". בנק לאומי, מה לעשות, נתפס עם "כפתורים" פרומים. אחד – הורביץ – נשאר. עכשיו מבקש הדרג הפוליטי מאלי הורביץ שלא יתפטר. מה חשבתם שיבקש, שילך הביתה? הפוליטיקאים, בניגוד להורביץ, לא רואים בעין "בית חם" לחזור אליו. ואם ייעתר להם, כל האחריות הנובעת מבקשתם – עליו.

חיים רמון כבר אמרתי?

מאת מיכאל בר־זוהר

במקומות המעטים שיתפנו ברשימת "העבודה" לכנסת הבאה יש להציב צעירים, אנשי שכונות ומנהיגי עיירות פיתוח. אך המקומות יהיו סתומים בנציגים של "יחד", שמבקשים להצניחם משוריינים

האם ידעתם מה ההוכחה הניצחת שכל חבר במפלגת העבודה שקול כנגד עשרה ליכודניקים? אומר לכם: חיים רמון. לסיעת הליכוד בכנסת יש חבורה שלמה של צעירים: יש להם מאיר שטרית ומשה קצב; מגן ולנדאו; מילוא וריבלין; אולמרט ואוריאל לין; קולס ומרידור. לנו יש חיים רמון.

כאשר שואלים את ראשי מפלגת העבודה מי במנהיגות הצעירה הצומחת בתנועתם, הם משיבים מיד: חיים רמון; וכשלוחצים אותם לנקוב בשמו של עוד צעיר מבטיח, הם שואלים בתמימות: חיים רמון כבר אמרתי?

נכון, לא כל הכוכבים הצעירים של הליכוד מועמדים ברחיפות לקבלת פרס נובל. יש ביניהם טובים יותר וטובים פחות. אך אי־אפשר להכחיש עובדה בסיסית אחת – לליכוד יש נבחרת צעירה ודינמית, שחלק מחבריה כבר מתנסה בתפקידים של שרים, סגני שרים וחברי כנסת פעילים. למפלגת העבודה אין נבחרת כזו, והמנהיגות הנוכחית איננה מתאמצת יותר על המידה להצמיחה.

יאמרו לי, ובצדק, שגיל אינו בהכרח ערובה לכשרון, ויש מנהיגים ותיקים העולים עשרת מונים על הצעירים חסרי הנסיון. זו אמת, אך גם אמת היא שבוחרים צעירים וחדשים – ועליהם ניטש עיקר המאבק – רוצים לראות במפלגות המחזרות אחריהם מנהיגים צעירים, שעמם יוכלו להזדהות. אין גם ספק שהציבור מבקש כבר עתה להכיר את הנבחרות שינהיגו את המדינה בעוד כמה שנים. בנבחרת של הליכוד יהיו ודאי שטרית, קצב, מרידור, אולמרט. ובנבחרת של העבודה – חיים רמון כבר אמרתי?

לאט לאט ובאין רואה מזדקנת מנהיגותה של מפלגת העבודה. שמעון פרס, יצחק רבין, יצחק נבון מתקרבים לאמצע שנות השישים שלהם. אני מאחל להם מקרב לב בריאות טובה וכוח נעורים עוד שנים רבות, אך מה לעשות והביולוגיה האכזרית עושה את שלה? בעוד כמה שנים יהיה על חברינו אלה לרדת מן הבמה ולפנות מקומם לדור צעיר יותר. היכן הדור הזה? קבוצה שלמה של מנהיגים בני דור הביניים של מפלגת העבודה נשחקה, אף נמחקה, בגלל האדישות של הצמרת. כאשר נבחרתי לכנסת העשירית, בגיל 43, הייתי החבר הצעיר ביותר בסיעה, אחרי "העולל" יוסי שריד. לא היה לנו אף חבר אחד בשנות השלושים שלו, לעומת שמונה (!) חברים כאלה בליכוד. למזלנו, במהלך הקאדנציה הצטרף אלינו חבר צעיר יותר – מתחת לגיל 40 – [illegible] ניחשתם – חיים רמון.

מאז שמנהיגות "העבודה" החליטה, כנראה, שקידום כוחות חדשים אינו מעניינה, הלכנו, כמה בעלי יוזמה, לסלול להם נתיב על־ידי שינוי שיטת הבחירות הפנימיות. השינוי היה אמור לאפשר גם לצעירים, אנשי שכונות, מנהיגי עיירות פיתוח, להגיע לכנסת. קיווינו כי נוכל להציב ברשימה לכנסת הבאה כמה אנשים חדשים, ובכך לפתוח את דרכם הארוכה אל מנהיגות התנועה.

כל זה היה טוב ויפה עד שקמו כמה ממנהיגינו, ומתוך התעלמות מחוקת המפלגה חתמו על ההסכם עם "יחד". במקום

(המשך בעמוד 8)

אמיתות

מאת יצחק בן־נר

● "לכשתתגלה כל האמת על פרשת איראן, יסתבר שישראל צודקת בטענתה, שלא יזמה ורק נענתה לבקשות ארה"ב". כך בערך אמר ממלא מקום ראש־הממשלה פרס, כאשר הצגנו לפניו הגילויים האחרונים מאוה"ב, המייחסים לישראל, לו ולשליחו עמירם ניר, את הכוח המניע ששיכנע את מקבלי ההחלטות ומעצבי המדיניות בוושינגטון לפעול בדרך אחרת כלפי איראן. השאלה שמציבה הצהרה שכזאת היא מדוע להמתין, מר פרס? בינתיים אתה מוצג, בעקיפין, כמי שאינו אומר אמת, או כמי ששליחיו אינם מדווחים אמת; כמי שנדחק לתחומים לאילו ודוחק בממונים עליהם לקבל את דעתו וכמי שנגיעה לו, או לאנשיו או למקורביו, בעקיפין או במישרין, לכל מיני עיסקאות־נשק [illegible] הקשורות לנושא. למה להמתין? [illegible] בכל בוקר יוצאים אמצעי־התקשורת האמריקאים [illegible] כל האמת, אולי מעוותת וחד־צדדית, על פרשת איראן, מתגלה לעיני העולם. מחד גיסא מנסים אנשי הבית הלבן ואלה שהיו קשורים בעניין לנער את האשמה מנשיאם המותש והמבולבל ומעצמם ולהשליכה לעבר ישראל – ומהצד האחר ממשיכה ישראל, בעלת־ברית נאמנה, נתמכת, מבולבלת, לשתוק בעקשנות ולהיות, אכן, שעיר־לעזאזל אידיאלי. אל תאמר "לכשתתגלה האמת", מר פרס. גלה אותה אתה, עכשיו, לכל.

● "יש בידינו קשה בגאווה היהודית והדבר מחליש את ישראל. טעה הליכוד שלא נטל לעצמו ב־1977 את תיק החינוך ולא דאג להחדיר גאווה לאומית לנוער". כך בערך, על־פי המצוטט, אמר שרון למעריציו בבני התערוכה בתל־אביב, כשעשה מפגן שרירים לשמיר, לוי וארנס. סידרת החינוך שכפה כך על מנהיגי "חירות" האחרים, אמורה ללמדם שיש להחזיר את התנועה אל מקור כוחה האמיתי, הכהניזית הנורצת. על־פי תפיסה זו, המזכירה תורות אפלות ורחוקות, עם ישראל והנוער הישראלי הוא איזו יישות לא מגובשת, חסרת צורה, שרק מחכה למנהיגה הגדול שיתנכנה בדרכו הצודקת ולאור האמת השלמה שלו. כך, אם היה משרד החינוך נתון מ־1977 בידי פדאגוגנו שרון ולא בידי המר ונבון, היו 650 פאטריוטים גאים הולכים, מן הסתם, בשמחה־והקרבה תרומפלדורית, אל מותם בלבנון ואיש לא היה פוצה פה ומצפצף. ואם גם אין הרבה סיבות אובייקטיביות לגאווה לאומית במדינה, שהעשור האחרון הגביר את מרוצתה לעבר ההנהנות, העצלות, הקיטוב, אי־הסובלנות, השחיתות הציבורית, הרמיה והקיצוניות (ולמחנך הדור שרון יש בהחלט חלק בהידרדרות זו), היינו לפחות מצטווים להתגאות בגאווה הלאומית עצמה. שרון מודיע שאינו תוקף איש ושאינו עוסק בדברי הבל ואינו מגיב על השמצות. והפאפו עשה זאת בשבילו הפנה את בני בגין לתקוף את מריד ואת אלתי, במקום את שרון, אבל הוא תקף בכל־זאת את פרס על מתן הדי־תה־דגל והשפעה לירדן בשטחים ותקף "גורמים בממשלה" שמעודדים מו"מ עם אש"ף. אז בלי להתייחס למצב העובדתי (שבו ללא ירדן וללא אש"ף, כצדדים באיזשהו הסדר עתידי בשטחים, וללא האוטונומיה נוסח קמפ־דייוויד, נותר רק הסיפוח, תרופת־הפלא, שתהפוך את כל ערביי השטחים בפלשתינאים לציונים כפאפו), צריך לשאול את שרון, מה היא האמת בקשר למו"מ עם אש"ף: מי בכלל רוצה? שישאל את ח"כ דראושה אם מישהו רוצה. שהרי אף אחד בממשלה לא מעז אפילו להגות בסתר לבו באלטרנטיבה זו, מו"מ עם אש"ף, הכל מפחדים מפני מה יגידו ומה יסיתו שרון־אנד־קומפני. ואולי זו ההזדמנות לגלות עוד אמת שרונית; הסיפור הישן מימי כרום־77, כששרון היה מוכן להיפגש עם ערפאת למען שלום ציון. את הסיפור הזה סיפרו עליו כבר אין־סוף פעמים. אבל הוא, במזומה, לא התייחס אליו מעולם. אז הגיע הזמן שיאשר, או שיכחיש, או שיגיד שטעה. שיעשה משהו לפני שיתגהה על לב הקיצונים בימין ועל ראשות תנועתו. ושלא ינסה להגד אותנו. לא הוא.

● "אני אמנה למנכ"ל ואשאל אותו, אם אין לו התנגדות להחוזק למועצת המנהלים. אם הוא יסכים – לא יהיו לך בעיות איתי", בלשון זו, בערך, הבטיח בימים אלה יו"ר מועצת מנהלים של מוסד ממלכתי־לאומי ידוע, לאישיות שהציעה את עצמה לכהן במועצה (יש עוד כאלה). כך שלא רק בבל"ל, מסתבר, אלא כמין מוסכמה רעה שהשתרשה במציאות הזאת: אמת מעוותת ההורות על עצמה. כי מה צריכה להיות מועצת מנהלים במוסד כלשהו? כלב השמירה של בעל המניות או של הציבור כלפי המנהל הכלכלי – או חותמת־גומי שלו? אם המנכ"ל הוא גם זה שבוחר, מצרף ומאשר את חברי מועצת המנהלים, האם אורח־מקורב־בא יכול להבחין בעין לא־מזויינת בניגודי אינטרסים לכאורה בין חברי המועצה לבין עיסוקיהם שמחוץ לה – ומסתבר שאין זה חזון נדיר אצלנו – אז חלם היא בדיה וישראל היא אמת חיה.

מוכנים לפיחותון

מאת חיים ביאור

ההסתדרות – אמר המזכ"ל בוועדה המרכזת – איננה מתערבת במדיניות המוניטרית של הממשלה, וכל הקשור בפיחות המטבע הוא מעניינה הבלעדי של הממשלה, מבחינת המועד ומבחינת השיעור

האם אתה בעד פיחות השקל? נשאל לפני שלושה שבועות מנכ"ל "כור" ישעיהו גביש, במהלכה של מסיבת עיתונאים שאירגנה חברת העובדים. גביש השיב ב"כך" החלטי. לדעתו זה אחד הפתרונות הנחוצים לבעיית הפער בין גידול העלויות המקומיות של התעשייה לבין התמורות הדולריות המוקפאות.

גביש, המנהל את הקונצרן ההסתדרותי הגדול ביותר, דיבר כנציג מובהק של המגזר היצרני. "התעשייה שילמה מחיר כבר בשנה הראשונה לתכנית הכלכלית והיא משלמת את המחיר זו השנה השנייה", אמר. "העצירה המלאכותית של שער המטבע גרמה לפער של 20 אחוז בין מדד המחירים לבין שער הדולר".

מנכ"ל "כור" המשיך והסביר שהייצוא לגוש הדולר התייקר, בלי שהתעשיינים קיבלו תמורה על כך. במקביל הפך הייבוא לזול מאד.

דבריו של גביש חד משמעיים גם בהשוואה להתבטאויותיהם של התעשיינים הפרטיים. נשיאם, דב לאוטמן, לחץ באחרונה אף הוא בכיוון של פיחות, אך ביתר עדינות. הוא מעוניין בביצוע פיחות, "אבל לא בשיעור שיזעזע את יציבות המשק".

בחברת העובדים – הלא היא המטה המתאם של המשק ההסתדרותי – לא נשמעה הסתייגות מתמיכתו של גביש בביצוע פיחות. מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו חבר גם בוועדה המרכזת – הגוף הביצועי העליון של ההסתדרות. בישיבות הוועדה לא התייחס רוזוליו לסוגיית הפיחות ומותר בהחלט לפרש זאת כהסכמה שבשתיקה למהלך של שינוי בשער החליפין.

גם צמרת ההסתדרות אינה יוצאת כנגד פיחות ובשיחות לא רשמיות עמה אף נשמעת הצדקה ברורה של צעד כזה. העמדה הפומבית זהירה והיא הוצגה שלשום על ידי המזכ"ל קיסר בישיבתה השבועית של הוועדה המרכזת: "ההסתדרות איננה מתערבת כלל במדיניות המוניטארית של הממשלה. כל נושא הקשור בפיחות המטבע הוא מעניינה הבלעדי של הממשלה, לגבי המועד ולגבי השיעור שלו".

עליזה תמיר, חברת הוועדה המרכזת, העומדת בראש ועדת התעסוקה ההסתדרותית, מוכנה לומר את הדברים ישירות, בתנאי שיובהר שהיא מתייחסת לעניין הפיחות כאחראית פרטית ולא כזוברת ההנהגה של ההסתדרות.

היא מגינה נחרצות על רעיון הפיחות. "אחת מבעיותינו המרכזיות היא קיפאון הייצוא", מטעימה תמיר. "זה לא בכי ומטמוני של המעסיקים הפרטיים אלא גם זעקה שלנו, של המשק ההסתדרותי, תפגע בגלל הקפאת שער המטבע. גם המכון לחקר כלכלי חברתי של ההסתדרות בדק ומצא שאי שינוי השער הסב הפסדים למפעלי התעשייה".

תמיר מציינת שכיסי האבטלה בנצרת העילית ובכמה אזורי פיתוח בצפון ובדרום נובעים מהאטה ביצוא שגרמה לירידה בתמורות ממנו ולצמצום בהזמנות לעובדים. היא מצביעה על מפעל "סולתם" לייצור כלי נשק ביוקנעם כדוגמה מובהקת למוקד של פיטורים (לפי התכנית יפרשו 600 מבין 1,500 העובדים) וגורסת שנחוץ פיחות הדרגתי, לא גדול, שיגדיל את תמורות היצואנים.

תמיר מודעת לאפקט הפסיכולוגי השלילי הטמון בהלך של פיחות, אך טוענת שעדיפה הרדה זמנית על פני העמקת האבטלה בגלל קריסתם של מפעלים. על תחליפים לפיחות, כגון תמריצים לייצוא, היא אינה מוכנה לחשוב. "אני לא מאמינה בתמריצים. העסקנים לא מעכים מנצלים את זה לרעה. התמריצים הפכו אצלנו לצינור המעביר הטבות לא תמיד כשרות, משום שאין בקרה עליהם".

שר האוצר משה ניסים מסר שלשום הצהרה שממנה עלה כי הממשלה לא תבצע פיחות. לפחות לא גדול. לנוכח לחצם של התעשיינים כחזר ותכונתה של ההסתדרות ל"פיחותון", נותר העניין בהחלט פתוח.

ואולם צעד של פיחות יחזק את עמדת הביקוח של כמה מהאיגודים המקצועיים הטוענים שעדיין לא פיצו על השחיקה שחלה בשכר חבריהם בשנה וחצי האחרונה.

הסתדרות עובדי המדינה, לכשל, הבהירה בימים האחרונים שאין בדעתה לוותר על חתימת הסכמי עבודה חדשים באפריל 87, לאחר שעובדי המדינה הסתפקו בהיסכים צנועים למדי במסגרת הסכמי העבודה האחרונים.

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן עמי, אומר שהשכר בשירות המדינה נשחק אף מתחת לרמתו משנת 1985, בניגוד לעובדי הייצור, ששכרם דווקא עלה בשיעור של 9 אחוזים בשנה שחלפה. הוא מדגיש שמחצית מעובדי המדינה משתכרים כיום לפי שתי דרגות השכר התחתונות בסולם השכר, והיינו בין 450 ל־550 שקל. החלטה על פיחות השקל, העלולה ליצור בגמה אינפלציונית בבקק, תקנה עוצמה נוספת לדבריו של בן עמי.

מאיר בעל נס חנוכה

מאת עליזה ולך

מי שהרדיו פתוח אצלו לפני הצהריים בגל ב', לא יכול היה להחמיץ את קולו של ח"כ שטרית בשבוע שעבר, בתכיפות שיכלה להותיר רושם, שקיבל פינה קבועה בתכנית.

ח"כ מאיר שטרית הודיע לפני כעשרה ימים על כוונתו לפרוש מראשות עירו, יבנה, שאותה ניהל 13 שנים. איש לא האיץ בו לפנות את הכסא, ובהעדרת הנורמות הרווחות בישראל אי־אפשר שלא להתפעל מצעדו זה של איש־ציבור. השאלה היא רק כמה להתפעל ובאיזו אינטנסיביות. הנה, גם ראש עיריית קריית־גת, ח"כ דוד מגן, פרש לפני זמן מה מראשות העיר, וצעדו שלו לא משך תשומת־לב כמו זו שזכה לה עמיתו מיבנה. ח"כ מאיר שטרית הוא איש־ציבור שאוהבים לאהוב ומכאן פינוק היתר שמרעיפים עליו.

איש מאיתנו, חוץ מאהרן פאפו, אינו מחזיק בידו כרונומטר שעה שהוא מאזין לרדיו. בעצם טבעו הרדיו הזה מלווה את פעילותנו ולכן רוב הזמן איננו קשובים למלל הבוקע ממנו, אלא אם־כן הנושא שבו מדובר מרתק אותנו. ובכל זאת, מי שהרדיו אצלו פתוח בשעות לפני הצהריים בגל ב' לא יכול היה להחמיץ את קולו של ח"כ שטרית בשבוע שעבר בתכיפות שיכלה ליצור את הרושם שקיבל פינה קבועה בתכנית, אולי כדי למלא את הזמן הפנוי שנמצא לו עם התפנותו מעיסוקיו כראש עירייה. ח"כ שטרית התראיין בתכנית "כל צבעי הרשת" פעמיים באותו שבוע, באותו עניין: התפטרותו מראשות עיריית יבנה. בפעם הראשונה רואיין בטלפון, אך כעבור כמה ימים זכה בפיצוי ורואיין שעה ארוכה באולפן.

עם כל הכבוד, ההודעה של ח"כ שטרית על התפטרותו הצפויה לא היתה האירוע המרכזי בישראל בשבוע שעבר, וגם כשתצא מגדר הודעה אל הפועל בקרוב, היא לא תהיה כזו. ואף־על־פי־כן קיבל זמן־שידור בתכנית אחת כאילו היה ארנסט יפת שהחליט לפצות את פיד סוף־סוף. כבר עלה בדעתי שמערכת "כל צבעי הרשת" לקתה בחולת שכחה קולקטיבית זמנית, וח"כ שטרית לא רצה להעליב את מזמיניו ולהזכיר להם שכבר שמעו ממנו כל מה שיש לו לומר על ההתפטרות הצפויה. אלא שבסוף השבוע שעבר קיבלתי תשובה על תהיותי.

במוסף "תל־אביב" של "ידיעות אחרונות" יש מדור שבו מתבקשת אישיות מפורסמת לשחזר את מעשיה בשבוע שקדם לשבוע הפרסום (מטעמים טכניים זה לא יכול להיות השבוע האחרון). איש־השבוע האחרון היה מי אם לא ח"כ מאיר שטרית, וזה מה שהוא סיפר: "מוצאי־שבת: זה היום שנבחר למסיבת החנוכה של עובדי עיריית יבנה, העיר שלי... זאת היתה הזדמנות טובה. כל העובדים מקובצים יחד. אז ניצלתי אותה. הודעתי להם: חברים, החלטתי לפרוש מראשות העיר... לא חשבתי לעשות מזה עניין תקשורתי, אבל במקום היו עיתונאים, ואפילו המנחה של המסיבה היה מושיק טימור מהרדיו. אז הסיפור התגלגל."

מושיק טימור, שעשה בילואים במסיבת עובדי עיריית יבנה, גילה איפוא חושים עיתונאיים בריאים גם כשלא היה בתפקיד ולמחרת יידע את מערכת התכנית שבה הוא שותף. זה מסביר את הלהיטות של עורכי התכנית לראיין את ח"כ שטרית, כדי שהמידע, שהיה נחלת העיר יבנה, יגיע לכל תושבי המדינה. עד כאן הכל תקין. אבל במה זכה ח"כ שטרית שהוזמן לראיון נוסף בהפרש של ימים מספר? איש לא ישכנע אותי שמרכזיית תחנת השידור הוצפה בתחינות לשמוע את ח"כ שטרית מנמק שוב מדוע הוא מבקש "לעלות ביתה" ולהתמסר רק לפעילות הפוליטית שלו כחבר־כנסת בדרך לחברות בממשלה.

סקירת עיתונות

מכתבים למערכת דבר

„כסאות נכבדים"!

בימים אלה נתבשרנו על־ידי היועץ המשפטי של הכנסת, צבי עינבר, כי ועדת גבנצאל שעסקה בשכר ובתנאי הפרישה של חברי הכנסת (המדובר בשכר של 3700 שקל לחודש) מצאה בחישוב הסכום שלמעשה הוא נמוך ב־380 שקל. אי לכך, נתמנתה ועדה מיוחדת שתדון בהסתייגויותיו של היועץ המשפטי בנדון. רבה תקוותנו, כי הצדק אכן לא רק ייעשה אלא גם ייראה!

עם כל הכבוד לפעולותיהן ומאמציהן של הוועדות החשובות הנ"ל בפתרונה של בעיית השכר של חברי הכנסת הנכבדים סבורני, כי הבעייה האמיתית הקשורה לתיפקודם התקין של הח"כים שלנו, בעייה שלא אחת מעוררת את זעמם ורוגזם של בוחריהם התמימים והמתוסכלים (מכל המפלגות) של נציגינו בבית המחוקקים, שגורל המדינה וחיי אזרחיה תלויים לא מעט בשיקוליהם ובהחלטותיהם במסגרת עבודתם הסדירה, היא לא גובה השכר ותנאי פרישתם של נבחרי העם – שרובם כידוע אינם נמנים חלילה עם שכבות המצוקה „המקופחות" ביותר.

לרבים מהם משמש השכר הנ"ל כתוספת זעירה של „דמי כיס" שהכנסותיהם ורווחיהם השוטפים והלא מבוטלים מעיסוקיהם הפרטיים המוכרים לצערנו עדיין על־ידי החוק וקשורים לא במעט במעמדם ובמוניטין שלהם כחברי כנסת, דבר שלמיטב הכרתי אינו תואם את כללי האתיקה וההתנהגותם של חברי כנסת שנבחרו כידוע לא נגד רצונם למילוי שליחותם המדינית ותפקידיהם הממלכתיים – להם משכבר אבותינו – בעייה שמן הראוי שתמצא בהקדם את פתרונה בקודקס ממלכתי רשמי ומחייב (או כהגדרתו של ישראל קרגמן – „שולחן ערוך" לכנסת), שמשום מה ועדת גבנצאל לא נתנה את דעתה על כך, אלא בעיית היעדרותם של רבים מחברי הכנסת מהישיבות הסדירות של בית המחוקקים – תופעה מבישה ומרגיזה ולדעתי עקרונית אשר לה השלכות חמורות לעתיד הדמוקרטיה בישראל (לא נעדר גם אספקט של מוסר עבודה), שאין להשלים עימה ולפתרה בדרך תחיקתית נאותה ובעלת שיניים, בצורה שכל אורח המתמודד על תפקיד של חבר כנסת יידע מראש, כי תפקיד או מעמד זה אינו מזכה אותו רק בהטבות ובזכויות מפליגות רבות אלא גם בחובות, שבמידה ולא יקיימן, תישלל ממנו אוטומטית הזכות לייצג את בוחריו בבית המחוקקים.

יו"ר הכנסת, שלמה הלל, שכנראה אינו מאושר מהמצב הקיים, הודיע בימים אלה לראשי הסיעות, שבדעתו להתחיל להעביר לידיהם מדי שבוע „דפי נוכחות" של הח"כים במשכן, כדי שאלה – ראשי הסיעות יחליטו בעצמם איזה שימוש לעשות בהם. אולם האפשרויות לדעתו של הלל היא לפרסם את „הדפים" ברבים בתקווה, שהח"כים ירצו למנוע מעצמם בושות, ויגבירו בשל כך את נוכחותם בבית המחוקקים.

אין לי צל של ספק, כי רק בשינוי שיטת הבחירות מיחסית לאזורית – לפיה ירגישו נבחרינו אחריות אישית כלפי בוחריהם – טמון הפתרון המעשי והאפקטיבי לבעייה חמורה ומורלית זו, שאחר הנואמים בעלי הזמר ביטא אותה בפתיחת נאומו במשכן הריק בצורה גרוטסקית במילים – „כסאות נכבדים"!

דב רוזנטל
רמת דוד

האומנם דרושה טלטלה רצינית?

קראתי את מכתבו של רזיאל צונג מחולון „אורי גורדון מגיע לו" („דבר", 5.1.87), בו הוא כותב, כי מחלקת הנוער והחלוץ זקוקה לטלטלה רצינית. האומנם?

כעובד ותיק של מחלקת הנוער והחלוץ וכאדם המכיר מקרוב הן את אורי גורדון והן את המחלקה, ברצוני להעיר ראשון ראשון ואחרון אחרון.

מחלקת הנוער והחלוץ מהווה את עמוד השדרה החשוב ביותר של הפעולה הציונית בגולה יחד עם מחלקות החינוך האחרות מהווה היא אכן שואבת לבני הנוער בגולה. עובדי המחלקה שוקדים על הרחבת הפעולה, על העמקת התכנים היהודיים והציוניים בפעולות המחלקה ועומדת בכבוד בכל האתגרים שהוצבו בפניה.

מחלקת הנוער והחלוץ הגדילה בשנים האחרונות הבאתם של אלפי בני נוער לארץ ובשנה האחרונה שברה שיא חרף המגבלות התקציביות והמשאבים העומדים לרשותה. איני מבין, כיצד יכול רזיאל לכתוב ואני מצטט: „יותר מאי פעם זקוקה עתה מחלקת הנוער והחלוץ לטלטלה רצינית בתפיסות חדשניות ולניהול נמרץ"... ובכן, המחלקה אינה זקוקה לטלטלה רצינית. אלפי בני הנוער הבאים במסגרתה הם עדות הותכת לפעולתיה.

באשר לניהול הנמרץ, מנכ"ל מחלקת הנוער והחלוץ מר מנחם רביבי הוא אדם צעיר, נמרץ, אקדמאי מוכשר וחדשני. לכן, רזיאל צונג, טול קורה מבין עיניך ובדוק היטב בטרם תשמיץ אותו מפאר מחלקות ההסתדרות הציונית. זאת ועוד: בלא מיסוד זיקת הגומלין בין המחלקה לבין האדם האמור לעמוד בראשה, על נושא משרה זו להיות בעל כישורים מיוחדים כיחומה אישית, מחשבה בהירה ומעוף, אופקים רחבים וגישה אישית לבני־אדם. עלינו למצוא את הדרך בה תצא המחלקה נשכרת מאיוש משרה זו – גם אורי גורדון מתאים לתפקיד זה.

יונה בצלאלי
ירושלים

קופ"ח וסו"ב בשירות האומה

חילוקי הדעות בממשלת האחדות הלאומית בנושא מצוקתה של קופת־חולים וסולל־בונה היו ונשארו ויכוח עקרוני נוקב ומעמיק ומגיע עד לשורש ההבדלים האידיאולוגיים שנמשכים זה עשרות בשנים עוד מלפני קום המדינה.

זכורני, כי עוד בימי פלוגות בית"ר היו תמיד מתנגדים בכוח לאירועים ההסתדרותיים כגון „אחד במאי", „בן לשבור" ועוד.

במהפך הפוליטי ב־77 הגיע הליכוד לשלטון ומיד החל ליישם הלכה למעשה את זרע הפורענות והשנאה התהומית לכוחות השמאל בכל התחומים.

הדס ענף הבניין בארץ נוצר תחת שלטון הליכוד אשר הפסיק בניית שיכונים ומוסדות ציבור. כך נוצרה תגובת שרשרת והרס של ענפים נוספים הקשורים בבניין. כלכלת המדינה נפגעה ונוצרה אבטלה חמורה. המדיניות הכלכלית של הליכוד, אשר ראתה לנגד עיניה בכלכלת בחירות או לסירוגין מנוהלת על־ידי ליברלים, הביאה את המדינה אל סף פשיטת רגל ואינפלציה גבוהה.

סולל־בונה וקופת־חולים הם לרדוף בעיניהם ומתוך מחשבה, כי פגיעה במוסדות אלה תביא להחלשת ההסתדרות פועל הליכוד בלא לאות להחלשתם. כל ניסיון להגיע להסדרים מניחים את הדעת נתקל בקשיים חדשים וכך מוסדות כאלה, המשרתים אוכלוסיה רבה ונזקקת ואשר בנו את מדינת ישראל, מוצאים עצמם נתונים לחסדי יורשי הבריונים שמלפני קום המדינה אשר מטרתם היתה הרס תנועת העבודה בכל מחיר.

מאיר פישר
עפולה

הנשיא חייב להתפטר

לדעתי, המסקנה האמיתית מדו"ח פרשת השב"כ היא, כי נשיא המדינה הרצוג חייב להתפטר מיד מתפקידו. הדו"ח מגלה, באורח חד־משמעי, כי לא היתה כל הצדקה לחנינות שנתן הרצוג לאנשי השב"כ.

החנינות יצרו מצב חמור ומסוכן, שבו בוצע רצח של שבויים, כל פרטי המעשה פורסמו, ומבצעיו הולכים חופשיים מבלי שאיש מהם נענש.

יש לומר בפירוש – המעשה שעשו אנשי השב"כ, הודו בביצועו, חנו עליו לחנינה, אינו „חיסול", או „הריגה" או „המתה" – ביטויים שנפוצו באמצעי התקשורת; זהו רצח פשוטו כמשמעו. אוייב, ולא חשוב מה המעשים שעשה – כאשר נפל בידי כוחות צה"ל תשקו בלקח ממנו הריהו שבוי לכל דבר ועל מדינת ישראל לשמור על חייו.

השמירה על עיקרון זה היא גם האינטרס של מדינת ישראל עצמה – כאשר נשיא מדינת ישראל נותן לגיטימציה לרצח שבויים, כיצד נוכל להתלונן אם סייס של חיל האוויר יפול בשבי ויירצח בידי שוביו? כשם שבישראל נמצאו אלה המצדיקים את רצח השבויים בטענה, ש„מחבלים רוצחים אורחים", כך יוכלו רוצחי טייס שבוי ישראלי לטעון, שהוא הפציץ מחנות פליטים והרג אזרחים גם הוא. אם נתחיל לדיות לפי חוקי הג'ונגל, ניפגע מהם גם אנו.

מאיה טרכטנברג
גבעת שמואל

את הפלמ"ח אי־אפשר לפרק

יש חושבים, שאת הפלמ"ח פירקו עם קום המדינה. ולמרות הכל הפליגה האוניה „פלמ"ח" עוד שנים רבות והגיעה לשיבה טובה. חברת „תרשיש" רכשה אוניה חדשה, שנבנתה במספנות ישראל, והשם „פלמ"ח 2" ניתן לה. גם שם זה לא עמד לה והאוניה שינתה את שמה ל„צים סידני" עם שינוי מסלולה לאוסטרליה. היו שחשבו, שהמסך ירד על הפלמ"ח. אך הפזמון „אנו אנו הפלמ"ח" נשאר ועומד. „צים סידני" חזרה לנתיב הישן והשם „פלמ"ח 2" מפאר את חרטומה.

את הפלמ"ח אי־אפשר לפרק. אבל הפור נפל. פירקו את ה„פלמ"ח". במספנות ישראל הפרידו את המיבנה מהמחסנים. חיברו למיבנה את מחסניה של האוניה־האחות „סיגל" (שעברה ניתוח של הוספת מחסן חמן קצר לאחר זאת שריפה פרצה ב„סיגל", המיבנה נאכל באש והאוניה גמרה את השירות בים לצמיתות).

וה„פלמ"ח 2" יצאה את המספנות כאוניה חדשה, גדולה יותר, יפה יותר, ונראית גם צעירה יותר. המיבצע עבר בהצלחה והאוניה כיום בהפלגת הבכורה בדרך לאירופה. תודה ל„צים", „תרשיש", מספנות ישראל וצוות האוניה שעבד ללא ליאות.

יגאל עשת
חיפה

לדעת ולהבין

כאזרח שאינו עומד על זכותו לדעת הכל, ולו לשם סיפוק סקרנותו, אך כן עומד על זכותו האלמנטרית לדעת שהוא מוגן ובטוח במדינתו במידת האפשר, אני תוהה ונבוך.

צא וראה: נערה בגיל הגיוס, בת חברים, מתגייסת לצה"ל לחיל המודיעין, פונה אלי לאשר את מהימנותה ונאמנותה למדינה, מידע על משפחתה, עליה, על חבריה. עד כדי כך צה"ל מרקדק בתחקיר וכמוני לפחות עוד שני אזרחים נדרשים לעשות זאת. ורק אז לאחר תחקיר מעמיק תזכה הצעירה או הנער להתקבל לחיל.

וכאן וָיַעַנוּנו מן ההגדה. „בתור שתקן צנום ומופנם" נאשם בבגידה נפשעת. לא איש מרע, שהסתיר את עמדתו הפוליטית. לתיאורו נוסיף: מתרועע עם אנשי שמאל, מפגין ברחובות, נבחר למועצת סטודנטים באוניברסיטת באר שבע, בגלוי קבל עם ועדה, וכל זאת חופף לעבודתו בכור במקומות רגישים ומלאי סוד.

משהו מריח לא.טוב בגבינה הזאת. האם מישהו יתן את הדין על זה? או הפקר, הכל פתוח, ולומדים קשות מן השגיאות ומשלמים או נשלם ביוקר. זה כן אני מעוניין לדעת כדי שאחרים ילמדו מכך.

מאיר גולדברג
חיפה

המשטרה לא הגנה

במכתבו מיום 25.12 מתהדר שלמה שטיפמן בכך, כי בפוגרום שנערך בעיר העתיקה בירושלים לא נהרג אף ערבי. אוי להתפארות הזאת. נכון – בפוגרום לא נהרג איש.

כל מה שקרה הוא, שאוכלוסיה אזרחית שלמה, שממשלת ישראל התחייבה להגן על בטחונה („ירושלים שאוחדה לה יחדיו, בירת ישראל הנצחית"), סבלה שבועיים של התקפות בלתי־פוסקות, בתים נשרפו ויושביהם נאלצו לנוס על נפשם, כשמשטרת ישראל עומדת מנגד מבלי לעשות דבר.

אכן, הפוגרום לא הגיע עד כדי הריגת ערבים. כבוד ותהילה למדינת ישראל: אנו פוגרומיסטים עדינים – רק הורסים ושורפים. עדיין לא הורגים.

בתיה אביב
גבעתיים

תעייה בארכיונים ההיסטוריים ופתרונה

בימים אלה של התעוררות העניין בדוד בן־גוריון ז"ל ובפועלו מטילים על תלמידים רבים להכין עבודות בכתב, על פי רשימת נושאים. מסיבה זו אנו עדים לתופעה חדשה: תעייה של תלמידות ותלמידים המלווים על ידי אם או אב בארכיונים ובספריות מרכזיות בחיפוש נואש אחר תעודות וספרים.

תופעה מביכה זו דורשת תיקון מיידי. בכל בית־ספר חייב אחד המורים לשמש כתובת לתלמידיו לפני צאתם לארכיונים היסטוריים. ממורה זה, שאפשר לכנותו מרכז מידע על חומר היסטורי, יוכלו התלמידים לשאוב אינפורמציה על ארכיונים, כתובתם, תכולתם, שעות הקבלה. רצוי גם שמורה־מרכז זה גם יקים מדור פרוספקטים ופרסומי־ארכיונים, צילומי תעודות חשובות – מדור שישמש מורים ותלמידים כאחד.

לדעתי, יש לעודד מורים להשתלם בתחום חשוב זה, דבר שימנע תופעה – שכבר נפוצה מאוד, לדאבוננו – שמורה אינגו מכיר את הארכיון ההיסטורי אליו הוא שולח את תלמידיו.

ברוך תור־דן
בית ברל

חיים רמון

(המשך מעמוד 7)

שלושה־ארבעה הנציגים החדשים שרצינו להציב ברשימה – ייכנסו עתה עזר וייצמן, בנימין בן־אליעזר, והצדיק הידוע, תקוות המחר – שלמה עמר. לפחות שמו של זה היה צריך להרעיד קצת את הידיים שחתמו על המסמך הלילי ההוא.

כדי לתת לעזר (לשעבר איש „חירות"), ל'פואד' בן־אליעזר (לשעבר מנכ"ל תמ"י), לשלמה עמר (הצ"ל) התחבויהם מקומות בכנסת, בסוכנות, בעיריות, במשרד החוץ, במועצות מנהלים ובכל נכס מנכסיה המדולדלים של תנועת העבודה – הוליכו מנהיגינו עכשיו לשנות את חוקת המפלגה. תנועת העבודה, במו רגליה, תבעט ההוצה מהרשימה לכבסת את הצעירים החדשים שהיא שאפה להכניס פנימה.

מה אתה מתרגש? אומר לי אחד מתומכי ההסכם. גם אם ניתן מקומות ל„יחד", ישארו די מנהיגים צעירים של מפלגת העבודה ברשימה לכנסת.

כמו מי, למשל? אני שואל, והוא משיב: חיים רמון. כבר אמרתי?

(הכותב הוא מזכיר ההסתדרות וחבר לשעבר במטעם מפלגת העבודה).

בתי קולנוע

■ תל־אביב

אסתר: עיסקה ללא רחמים 9.40, 7.15, 5
אורלי: תורה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30
סינן (אלנבי לשעבר): 11.30 פריץ החתול ואיפה העדינות... לעזאזל! 9.40, 7.30, 5
בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: אונטי פופולו 9.30, 7.15
גת: ג'ק פלש המקפץ 9.40, 7.15, 5.00
דיזנגוף 1: מכבסה יפהפיה שלי 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 2: מונה ליזה 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דקל: פרנקנשטיין הצעיר 9.15, 7.15
דרייב־אין: עוץ לי גוץ לי 7.15
זכרונות מאפריקה 9.30
סקס 12.00
הוד: הקוטב הלוהט 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין: רגשות 11.15
חן 1: חטיפה נעימה 9.45, 7.30, 5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45, 7.25, 5
חן 3: קטיפה כחולה 9.40, 7.15, 4.30
חן 4: דונה פלור נשואה לשניים 9.45, 7.30, 5, 12.30, 11
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 4.45, 12.30, 11
לימור: בלבן מאורגן 9.30, 7.15
לב 1: גבר ואשה לאחר 20 שנה 9.40, 7.30, 5, 2
לב 2: הגבל הבורמזי 9.40, 7.30, 5, 2
לב 3: מסע אל האושר 9.30, 7.30, 5, 2
לב 4: בעקבות הכרך 9.30, 7.30, 5, 2
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15
סינמה 1: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: פגישות עם אנשים מופלאים 9.30, 7.15, 4.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: קציר הזעם 9.30, 7.15, 4.30
פריז: את מכוכב אחר 9.30, 7.15, 4, 12, 2
11.30 גלגל אותה
בית ציוני אמריקה: אהבה במחתרת 9.30, 7.15, 4.30
צפון: המשימה 9.30, 6.50, 4
תמוז – רמת־אביב: בארי לינדון
8.30 חצות – מקס הלוחם בדרכים
שחף: חנה ואחיותיה 9.30, 7.00, 4.30
תבלת: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15
תל־אביב: שוטר ללא חוק 9.30, 7.15, 4.30

האולם הקטן בנייני האומה: סגור
הבירה: אונטי פופולו 9.15, 7, 4.30
אור 3: שתי אצבעות מצידון 9, 7, 4.30
אור 4: כל אהבותי 9, 7, 4.30
אור 5: הצבע ארגמן 8.30, 5.30
גיל אור: חטיפה נעימה 9.30, 7.15, 4.30
כפיר: חנה ואחיותיה 9.00, 7.00, 4.30
סמדר: דונה פלור נשואה לשניים 9.15, 7
עדן: שוטר ללא חוק 9, 7, 4.30
רון: שוברי הלבבות 9.00, 7.00, 4.30
מיטשל: משפט הנשרים 9.15, 7.00

■ חיפה

אורה: המשימה 9.00, 6.30
אורלי: הגבל הבורמזי 9.00, 6.45
אמפיתיאטרון: רעם הניגג'ה 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: תורה לנעורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: אונטי פופולו 9.30, 7.15
חן: כולם נפלו על הראש 9.00, 6.45, 4.30
פאר: חטיפה נעימה 9.15, 7.00, 4.30
קרן אור: ג'נג'ר ופרד 9.00, 6.30, 4.00
רון: משפט הנשרים 9.00, 6.45
רב גת 1: קטיפה כחולה 9.15, 6.45, 4.30
רב גת 2: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.15, 7.00, 4.30

■ קרית־ביאליק

ספיר: הרומן של אתמול בלילה 9.15, 7.00
סביון: חטיפה נעימה 9.15, 7, 4.30

■ קרית־חיים

בית העם: גבור מגזע אחר 9.15, 7.00
היובל: פולטרגייסט 2 9.15, 7.15

■ קרית־ים

ניצן: אהבה בשחקים 9.15, 7.00, 4.30

■ קרית־מוצקין

אורות: חנה ואחיותיה 9.15, 7.00, 4.30
קרית אתא מתנ"ס 8.00 סיפורה של אגנס

■ אשדוד

אסתר: אהבה בשחקים 9.30, 7.15
אשדוד: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: שבט רב המערות 9.30, 7.15
מאור: כל אהבותי 9.30, 7.00
רחל: עיסקה ללא רחמים 9.30, 7.15

■ באר־שבע

חן: שוטר ללא חוק 9.30, 7.15, 4.30

■ בת־ים

עצמאות: משפט הנשרים 9.30, 7.15

■ הרצליה

היכל: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30

■ עפולה

מוסיתרון: עקבות אדוה 8.30

■ חולון

ארמון: אהבה במחתרת 9.30, 7.15
מגדל: עסקה ללא רחמים 9.30, 7.15
מתנ"ס קרית שרת: הצבע ארגמן 9.30, 6.45
חופשה מכושפת באירופה 4.00
כפיר: שוטר ללא חוק 9.30, 7.15, 4.30
ריגה: שבט רב המערות 9.30, 7.15, 5

■ טבריה

אביב: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15

■ כפר־סבא

עמל: אהבה בשחקים 9.15, 7
חן: רכבת אל המופש 9.15, 7

■ לוד

אורלי: צבישה בלב 9.30, 7.15
נוה זית: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7.00
מתנ"ס קרית אונו: יפה בורוד 6.30 סיפורה של אגנס 9

■ נהריה

הוד: תעלול קטלני 9.30, 7.15

■ נתניה

סמדר: נשיקת אשת העכביש 9.15, 7, 5
אסתר: אהבה בשחקים 9.15, 7, 5
שרון: המשימה 9.30, 7, 5

■ פתח־תקוה

שלום: כחוד הסקים 9.30, 7.15
היכל 1: תורה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: אונטי פופולו 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30

■ ראשון־לציון

נעמן: שבט רב המערות 9.30, 7.15
ראשון: הפיראטים 9.30, 7.15

■ רחובות

בית העם: ג'ושוע אתמול והיום 9.30, 7.15
הוד: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15
חן: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.00

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: המשימה 9.40, 7
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.30, 7.15, 5
לילי: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15
הוד: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30
רב גן 1: חטיפה נעימה 9.45, 7.25, 5
רב גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40, 7.00, 4.45
רב גן 3: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.40, 7.20, 5
רב גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.40, 7.20, 5
שביט: 3 רווקים ותינוק 9.30, 7.15

■ רמת־השרון

כוכב: דאריל 4,7 / תעלול קטלני 9.30

■ רעננה

אחוזה: הטרמפיסט 9, 7, 4.30

■ רמלה

אורך: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.15

בית ליסין

„הבולשת חוקרת" בביצוע תיאטרון חיפה הערב 13.1 ב־20.30

„פנויה להצעות" עם רות סגל הערב 13.1 ב־21.00

„זוג פתוח" עם יונה אליאן ושלום גבאי הערב 13.1 מתנ"ס מגדל העמק ב־21.00, ו' 16.1 אורדע ר"ג ב־22.00, מוצ"ש 17.1 צוותא ראשל"צ ב־21.00

יפה ירקוני שרה ומארחת מחר ד' 14.1 ב־21.00

„רגשות" סרטו של וודי אלן ה' 15.1 ב־19.30, 21.30, „מלחמה ואהבה" 15.1 ב־23.15

להקת הברירה הטבעית ה' 15.1 ב־22.00

„בירה ומצב רוח" יעקב אגמון מארח אישים בחדשות ו' 16.1 ב־21.00

מרים גבריאלי ב„שש שעה רקובה" ו' 16.1 ב־21.00

ערב עם הזמרת קורין אלאל ו' 16.1 ב־23.30

„יצרים" ו' 16.1 „מופתי פתח תקוה ב־21.30, מוצ"ש 17.1 מופת כ"ית ב־21.00 (כניסת מאחורים רק בהפסקה)

„ציפור הנפש" לילדים עפ"י ספרה של מיכל סנוניק שבת 17.1 ב־11.30

יהונתן גפן „על הפנים" וגם אלון אולארצ'יק מוצ"ש 17.1 ב־20.30

„נשים" מירי אלוני שרה ומשחקת ברכט מוצ"ש 17.1 ב־21.00

פסטיבל סרטי וודי אלן „רגשות" הערב 13.1, „ישנוני" מחר ד' 14.1

ויצמן 34 כיכר המדינה (ת"א) טל. הקופה: 257966, 216653

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 243 בגוש 8244 רח' קדושי עידן מס' 18 בחריגות מבוקשות: עד 6% בניה, ויציאה לגג מרפסת ת.ב. 5892/ב/.

את התכנית מס' 448/86 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספת/ בנית מגורים לבית על חלקה 271 בגוש 7932 רח' יחזקאל מס' 20. בחריגות מבוקשות: עד 6% בניה וחזרי יציאה לגג במסגרת שיקום שכונות. ותב' 446/85 בת.ב. 5892, חריגה מבוקשת: עד 6% בניה, ויציאה לגג מרפסת. את התכנית בנויקר בבין 5961 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי
יו"ר הועדה המקומית

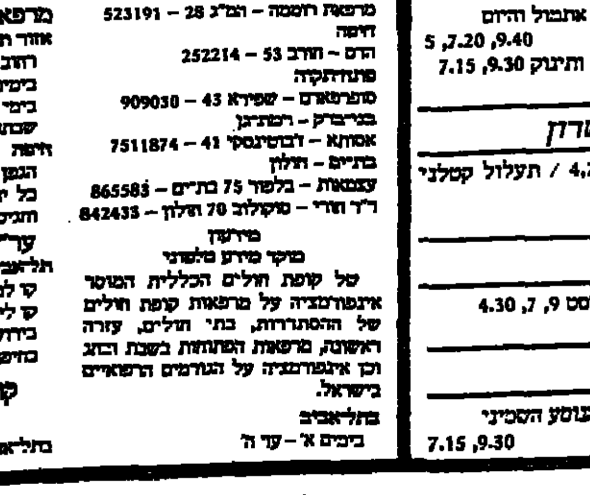

תורנות בית מרקחת

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
שחר – פינסקר 27 – 441449
ירושלים
מרקחת רוממה – הנ"ג 28 – 523191
חיפה
הדס – חורב 53 – 252214
פתח־תקוה
סופרפארם – שפירא 43 – 909030
בני־ברק – רמת־גן
אסותא – ז'בוטינסקי 41 – 7511874
בת־ים – חולון
עצמאות – בלפור 75 בת־ים – 865583
ד"ר חורי – סוקולוב 70 חולון – 842433

מידען
מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אחוד תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הנגב 26 קומה ב' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ומבחות חגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה – 04־672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת
לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

טלוויזיה

5.30 „זהב לתרשתי".
6.00 „שובה של האנטילופה" – פרק 12: „יום כביסה".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 „מקצועות מסובנים" – פרק שלישי: „דרגון". טייס מסוקי הביטחון האזרחי (תרגום עברי־ערבי).
7.30 חדשות (ערבית).
~~8.00 כותרות במבט~~
8.02 זוג או פרד – סדרת שעשועים. תכנית חמישית בסדרה, בהנחיית שמואל שי. השעשועון מצולם בנוכחות קהל ונושא פרסים.
8.30 כלבומק.
9.00 מבט לחדשות.
9.40 מבט שני.
10.20 „מקינג'ורי" – פרק שני: „משולש הזהב" מק'גייוור פולש, שלא בטובתו, למחנה של אנשי כפר מקומיים בג'ונגל של בורמה. הוא רוצה ללכוד את אנשי הצבא של שכירי החרב תאבי הבצע, המאלצים את אנשי המקום לגדל אופיום.
11.10 „בית דין לילי" – פרק שמיני: „הארי עומד למשפט". דרכיו הלא שגרתיות של השופט הארי סטון במשפט מביאות אותו עצמו. אל כס הנאשמים. השופט דווקא נוטה לטובתו, אלא שעדה – יצאנית במקצועה – מעידה, שלא מכבר בילתה לילה עם הנאשם. הארי מוליס להתפטר מתפקידו. אך השופט, בשמעו את הסיפור האנושי המסתתר מאחורי האירוע הזה, משכנעו לחזור בו מהתפטרותו.
11.45 „מסוקי של מקום" – מבט אל קדש נפתלי. חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלסקופ: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': הוויית (כ).
08.40 בלי מרחות: ביניים 4.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 בתרגום לערבית: כלכלה, כסף.
10.10 אנגלית ז'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 צרפתית.
11.15 חשבון ה': תיבת נוח.
11.30 ארץ מולדת: להיות פועל בארי (כ).
12.00 גיאוגרפיה (ו'־ט'): מרכז העיר.
12.25 ספרות: ביאליק בתל־אביב.
1.00 מוסיקה, העשרה: פעימות הלב במוסיקה.
1.30 קשת וענן: מודי מאלפ.
2.00 טלסקופ: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 שחפים על נהר הסוף: סרט קלנוע.
3.50 אלבר מרקה: דרך עבודתו של הצייר הצרפתי.
4.15 שביל באמצע שביל בצה: עמק החולה.
4.25 רובוטריקים: פרק 7.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – הנדל: „מוסיקת מים" סויטה בפה מג'ור (תז. הקונצרטים האנגלית/ס. פינוק; היידן: קונצ'רטו ברה מג'ור לאבוב ותזמורת (ר. רומן/פילהרמונית/ר. קאפא; ובר: פוטפורי לצ'לו ותזמורת, אופוס 20 (א. בילסמה/הסימפונית מהמבורג/מ. אגרון; מוצרט: סימפוניה מס' 41, ברו מג'ור, „יופיטר" (תז. ממלכתית מדרזן/סר ק. דייויס.
09.00 קונצרט בוקר
12.00 מן הפרטיה – צ'ייקובסקי: שלישיה בלה מינור, אופוס 5 (שלישיית וידום).
13.05 בהאזנה נינוחה – מוצארט: חמישייה במי במול מג'ור לפסנתר וכלי נשיפה מעץ (א. אשכנזי/סולני כלי־הנשיפה בלונדון); באך: קונצ'רטו מס' 2 במי מג'ור (תז. ע. אייסמן/תז. פילדלפיה/י. אורמנדי; בטהובן: רומנסה מס' 2 בפה־מג'ור, אופוס 50 (י. סוק/הסימפ. של פראג/ו. סמטאצ'ק; בוקריני: סימפוניה בסי במול מג'ור (תז. הקאמ. האירופית/י. פרברה); סרטנס: קרנבל החיות (מ. ברוך + ד. פיליפ קולאר – פסנתרים/אנסמבל קאמרי); פרוקופייב: סימפוניה מס' 1 ברה מג'ור, „הקלסית" (תז. סנט מרטין/נ. מרינר).
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 אתנחתא – ירון וינרמילר, בריטון/מיכאל בוגוסלבסקי, פסנתר מיכל גוזית, קריאה (ש.ח.): ברהמס: 15 רומנסות מתוך „מגלונה היפה" אופוס 33: הסיפור של לודוויג טיק.
17.30 קולות – הזמרת אליזבט סודרסטרם/בלווי הפסנתרן ולדימיר אשכנזי שירי ילדים של מוסורגסקי ורכמנינוב.
18.00 מבחר הקלסות – שרפנטייה:
ממעטקיס: שרברט: פרק רביעיה ברה מינור. ורדי: תמיד חופשיה מתוך לה טרוויאטה. גולדמרק: הפתיחה סקונטלה אופוס 13.
19.00 „פניני אופרה" – לקט מתוך האופרות „שיכור האהבה" של דוניצטי, „אותלו" מאת ורדי, „פאוסט" מאת גונו, „איגאן סוזאניך" מאת גלינקה, „ינופה" מאת יאנצ'ק, „האהבה ל־3 התפוזים" מאת פרוקופייב בהשתתפות הזמרים ל. לוצ'אנו פבארוטי, ק. ריצ'ארלי פיירו קאפוצ'ילי, ו. פירוצבה, מקהלת תאטרון בולשוי, סטייפנקה ולינקובה, בנו בלאגס ותזמורת רדיו מוסקבה בנצוח ג. רוזדייסטבנסקי.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית מנצח: זובין מהטה/סולנית: קתלין באטל, סופרן – טל: סימפוניה מס' 4 מוצרט: אריות קונצרטיות; בטהובן: סימפוניה מס' 3.
23.00 מחזור „יצירות – הסויטות לצ'לו סולו מאת בריטן: סויטה מס' 3, אופוס 87; הלידר של מבילינס: 7 שירים אופוס 13.
הפעם: שעור מס' 13.
16.05 גם אלה הם חיינו.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ־ישראל מסוף המאה הקודמת ועד ימינו" הפעם: „הגישה הרומנטית".
19.05 שעור בתלמוד – מסכת „ברכות".
22.05 שניגו יחד וכל אחד לחוד.

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק – ענייני בריאות ורפואה.
19.35 עולם חדש – ענייני האדם וסביבתו.
20.05 פרקי חזנות כבקשתך.
22.05 עוד פעם אחת – „ומאז נעלמו עקבותיו" – נעדרים איפה הם היום (ש.ח.).
23.05 קפה ראשון – חידונים מנוחים.

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת – שידור ישיר מכפר תבור.
21.05 ארום עתיק.
23.05 פניני ג'ז.

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „מבוא לתכונות ולהכרת המחשב" הפעם: „מבנה המחשב".
12.05 מצלילי המזרח כבקשתך.
14.06 תכניות לילדים. „טוב לי בקבוק" – מאת ברורית וולס הפעם: „סיפורים של זהב": „השלושים מכפר עלייה" – מאת מיכאל ריבכין: „מספורי המושב" – כאתן יצחק נוי הפעם: „מהר סוקולוף".
14.45 לילדים הגדולים – חתול בשק – ילקוט כלבוב.
15.25 השכלה ודעת לכל – „מרחבא" – ערבית מדוברת

גלי צה"ל

16.05 841 נוסע צפונה – רומנדריו מאת איתמר לוי (ש.ח.).
16.20 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
20.00 מכבבבסים F.M.
20.05 „גבול השלום" – סיור מקלט בקו הגבול עם מצרים (ש.ח.).
21.30 אוניברסיטה משודרת – העידן הגרעיני – פרק בהסטוריה כוורית – הפרוורכסים של הרתעה גרעינית.
23.00 לילה לילה F.M.
23.55 „שיחת חצות" – עם הפרסומאי אלכס בילצקי.

קופת חולים מאוחדת

דרושים לסניפנו בנתניה

1. **רופא/ת ילדים**

בעל/ת נסיון לחצי משרה בשעות הבקר

המעוניינים מתבקשים לפנות לרופא המחוזי של סניף נתניה בשעות הבוקר רח' הרב קוק 13 נתניה טלפון: 053-44655

2. **אחות מוסמכת או מעשית**

בעלת נסיון למשרה חלקית שעות העבודה אחר הצהרים

המעוניינות מתבקשות לפנות למנהל הסניף רחוב הרב קוק 13 נתניה טלפון: 053-44655

3. באזור רחובות דרושים/ות

סייעים/ות לרופא שיניים

המעוניינים/ות מתבקשים/ות לפנות למנהל הסניף רח' בנימין 23 רחובות טלפון: 08-493020 או לגב' אורלנה טלפון: 08-457993

קופת חולים מאוחדת

דרוש/ה

מנהל/ת לסניפנו בנתניה וסניפי מישנה

הכישורים הדרושים מהמועמד/ת

1. השכלה תיכונית וקורס מתקדם במינהל או השכלה אקדמאית במינהל רפואי ו/או במדעי החברה.
2. נסיון מינהלי ואירגוני של 10 שנים לפחות
3. נסיון בהפעלת צוות עובדים
4. כושר הבעה בכתב ובעל-פה.
5. יכולת לנהל משא ומתן במגע עם גורמי חוץ.
6. ידע בסיסי בניהול כספים
7. מסלול קידום יז עד יט, או דרגות מקבילות בדירוג האקדמאים.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ונסיון קודם למחלקת כח-אדם רחוב ארלוזורוב 100 ת"א.

לחברה ציבורית דרוש

מתכנן עירוני אדריכל/גיאוגרף

בעל נסיון בהכנת תכניות בנין עיר, נסיון בתכנון עירוני משולב, נסיון בקשר עם גורמי התכנון. הדרגה בהתאם לכישורי המועמד נסיון של 5 שנים לפחות.

קורות חיים יש לשלוח בכתב לת.ד. 18168 פרטים נוספים בטלפון מס' 03-254775

סודיות מובטחת

מועצה אזורית גן רוה

מושב בית חנן

ד.נ. עמק שורק 60908 טלפונים: 991211; 946457; 03-946275

דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

למשרה מלאה

עדיפות לבעל/ת ניסיון קודם וניהול עצמאי של מערכת חשבונות

משה סיקו מגב ראש המועצה

למוסד ציבורי

דרוש

כלכלן

בעוזר למנהל אגף

★ מקום העבודה בירושלים

לפנות בכתב לת.ד. 20175 תל-אביב.

דווקא כן לביטוח !!!

לגוף מהמובילים בענף, דרוש להכשרה

איש מכירות

שיוכשר בהמשך כמנהל מכירות

★ גיל 24 ומעלה
★ השכלה תיכונית
★ רצוי נסיון במכירות

למתאים הכנסה קבועה + תמריצים, מסלול קידום מהיר בהתאם לכישורים (מתאים גם לסוכני ביטוח מתחילים)

לפנות לטל. 03-7520166 ביום שישי בלבד!!!

מיום א' ואילך 03-7518060 שלוחה 30

רשות שדות התעופה בישראל

דרושים

עובדים לעבודות פריקת וטעינת מטוסים

הכישורים הנדרשים:

★ בריאות תקינה;
★ מגורים באיזור גוש דן;
★ נכונות לעבודה במשמרות.

מועמדים מתאימים יפנו לאגף כח אדם בבנין הטרמינל קומה ג' חדר 321.

בין השעות 09.00 – 13.00

יש להביא פנקס מילואים, תעודת זהות.

למשרד פרסום הרצאה לאור הדרושים/ות

2 רוכשי/ות מודעות

למדריכים עיסקיים

★ כושר ביטוי ובטחון עצמי ★ יוזמה

לפרטים נוספים – 03-332004

לודזיה רוטקס

דרושים

1) מנהל תפ"י

2) ראש צוות תפ"י

★ נסיון מוכח בתפקיד דומה
★ עדיפות לבוגר טכני

לפנות בכתב (בציון מספר טלפון) אל ת.ד. 34 חולון 58100

בוא תרגיש לודזיה

לודקה

דרושים

1. **פקידת קבלת קהל**

ליום עבודה מלאה

2. **קבלני משנה**

להרכבת ארונות קיר סטנדרטים

★ רכב חובה.

נא לפנות לודקה רח' היוזמים 5 אזור התעשיה אור-יהודה – לפיני.

מלונות **מוריה** אילת

דרוש/ה

אקדמאי/ת

בעל/ת נסיון מוכח בניהול ישיר של צוות עובדים, המעוניין/ת לעבור הסבה לתפקיד ניהולי במלונאות.

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 135 אילת עבור מנכ"ל המלון

למפעל תעשייתי בבית-שמש

דרושים

1. **מנהל/ת חשבונות ראשי/ת**

דרוג מדופלמים, נסיון קודם של 4 שנים לפחות כמנהל/ת עצמאי/ת וכן נסיון בעבודה עם מערכת הנהלת חשבונות ממוחשבת.

2. **מזכירת מפעל**

נסיון של 3 שנים לפחות כמזכירה בכירה, קורספונדנציה והדפסה עברית ואנגלית.

נא לפנות בכתב יד בלבד, בצרוף קורות חיים וכן פרוט השכלה ונסיון קודם ל"פרידלנדר-קרויטורו ושות' רח' מקווה ישראל 14 ת"א 65115

לפרוייקט תיירותי

דרוש/ה

מקדם/ת מכירות

למפעלים ובתי ספר באיזור המרכז

– משרה מלאה –

לקביעת ראיון נא לפנות לטל: 03-200984

לחברת סוכני מכס ומשלחים

דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

סוג 2 – עם נסיון למשרה מלאה רצוי ידע בהתחשבנות עם חברות ספנות

לפנות: 03-375211 לרינה.

לחברה בינלאומית לכימיקלים

דרושה

מזכירה

– ידיעת אנגלית על בוריה
– בעלת שליטה בהדפסות + טלקס

שעות העבודה 08.00 – 16.00

5 ימים בשבוע 7516133 – 03.

למפעל ייצור אריזות דרוש:

אחראי אחזקה וייצור

בוגר בי"ס מקצועי

תנאים טובים למתאים

טל: 03-830062

למוסד ציבורי חקלאי בתל-אביב

דרוש

כלכלן

בעל תואר אקדמאי

רצוי רקע חקלאי ו/או נסיון בעבודה

על המעוניינים לפנות בכתב כולל תולדות חיים ונסיון מקצועי לת.ד. 40010 תל-אביב

מיקוד 61400

לעיתון מצליח

דרושים/ות

רוכשי/ות מודעות

תנאים מעולים.

(שכר + עמלה גבוהה)

לפרטים 04-571963 (בני)

למושב משואה – בקעת הירדן

דרושים עובדים

לכבשי התפרים והבננות.

תנאים טובים למתאים.

טל. בשעות 02-941472

02-941986, אבי כץ בערב בלבד.

רשת עמל

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

בית מרכז הרשת, תל-אביב, רח' קהילת קייב 15

במרכז רשת עמל – דרוש:

סגן וממלא מקום למנהל המחלקה לכח אדם

★ תואר אקדמאי – רצוי לימודי עבודה
★ נסיון מעשי בניהול כח-אדם, לפחות 5 שנים.
★ התמחות במערכות יחסי עבודה.
★ התמצאות בנושא המחשב.

המועמדים יפנו בכתב אל מרכז הרשת – מח' כח-אדם בציון קורות חיים מקומות עבודה קודמים ושמות הממליצים (לציין מס' טלפון) לפי הכתובת: רח' קהילת קייב 15 (צומת אפקה ת"א) פרטים להשיג בטלפון: 03-497444.

ב"ס עירוני מקיף "עמל" ע"ש ליידי דיויס תל-אביב

רחוב בני אפרים 226 תל-אביב – 69107

טלפון: 03-476160 ,03-479752

דרוש/ה מיד

מורה לאלקטרוניקה

משרה מלאה

תנאים מיוחדים למועמד המתאים

מועמדים בעלי הכשרה ונסיון מתבקשים לפנות להנהלת ביה"ס

מכללה טכנולוגית "עמל" א' ע"ש ליידי דיויס

בי"ס תיכון מקצועי בי"ס לטכנאים והנדסאים

קרית אלון ת.ד. 383 פתח-תקוה 49103

טלפון: 03-911732

דרוש מיד

מורה מדריך לעיבוד שבבי

– בהיקף של משרה

מועמדים בעלי הכשרה ונסיון מתבקשים לפנות להנהלת ביה"ס

בית הספר העל-יסודי שש-שנתי המקיף ע"ש גוטוירט בשיתוף רשת "עמל"

ת.ד. 36 שדרות – 80100

טלפון: 051-97081

דרושה מיד

מורה לחינוך גופני

– משרה מלאה

מילוי מקום ל-3 חודשים

מועמדות בעלות הכשרה ונסיון מתבקשות לפנות להנהלת ביה"ס

בית ספר מקיף "עמל" תל-שבע

ת.ד. 443 תל-שבע – 84103

טלפון: 057-699877 057-699875

דרוש/ה מיד

מורה לאנגלית

במשרה מלאה

מועמדים בעלי הכשרה ונסיון מתבקשים לפנות להנהלת ביה"ס

"עמל" רשת מכללות לטכנאים והנדסאים, בתי-ספר תיכוניים טכנולוגיים ומקיפים בתי-ספר לחניכים ובתי-ספר תעשייתיים נתיבים טכנולוגיים בהתיישבות ומרכזי הכשרה למבוגרים.

למשרד הפקה דרושות

1. מקדמת מכירות מנוסה
2. מזכירה + הדפסה

טל: 03-217615

03-218839

דרושה

מנהלת חשבונות

סוג 2

למשרה מלאה

טלפון: 03-835025

לפנות לשאול

לאגף כח אדם

באיזור בני ברק

דרושה

פקידה כללית

למרכזית תדקס

הכישורים הנדרשים

★ ידע בהדפסה, ידע בחשבון
★ אחרי שרות צבאי

מועמדות מתאימות תתקשרנה לטלפון: 7516518, 03-796658.

היפרכל ראשל"צ

אזור התעשיה החדש מול בית גירון.

דרושות **קופאיות**

– אין צורך בניסיון קודם
– הכשרה תינתן במקום.
– העבודה במשמרות בוקר וערב לסירוגין.
– תנאי שכר טובים.

המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל ההיפרכל, שד' לישנסקי 83 אזור התעשיה החדש ראשל"צ, מול בית גירון. אוטובוסים: 19, 73.

לחברת שיווק ארצית

גדולה דרושים

מנהל מערכת תיאומים

לריכוז ותיאום מערך הזמנות החברה.

הכישורים: יכולת ניתוח בעיות והסקת מסקנות; רצוי קצין במיל. בעל רקע מטה מרכזת חטיבה ומעלה.

מנהל משלוחים

לניהול והפעלת מערך משאיות לחלוקה.

הכישורים: רקע בארגון משלוחים ועבודה במחסן; יחסי-אנוש טובים; עדיפות לרס"ר-קצין רכב במיל.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב-יד בצירוף קורות-חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 3953, פתח-תקוה 49517, בציון המשרה המבוקשת.

סודיות מובטחת.

אורט ישראל דרושים

בת-ים

לביה"ס על יסודי מקיף "הבנים" – טל' 5512904, 5510431

★ מורה לאנגלית
★ מורה לביולוגיה

חולון

לביה"ס תיכון טכני אורט רח' פרופסור שור 2 טל' 805282

★ מורה לחינוך גופני (בנות)

הרצליה

לתיכון מקיף "יד גיורא" שד' שבעת הכוכבים 121, טל' 052-551614

★ מורה לפיסיקה
★ מורה לאנגלית (מלוי מקום 3 חודשים)
★ מורה להיסטוריה

בית-שאן

1) לתיכון מקיף דתי טל. 065-86034

לחטיבת ביניים:

★ מורה לאנגלית
★ מורה למקצועות הטבע

לחטיבה עליונה:

★ מורה לאנגלית (חצי משרה)

2) לתיכון מקיף כללי אורט טל' 065-87382 065-88522 (בבית – 065-88754)

★ מורה למקצועות אזרחות והיסטוריה

(חטיבה עליונה – כולל הכנה לבגרות) חצי משרה – מלוי מקום.

מקצוען בבטוח היתום ומחשוב

וללא תיק מעונין בשותפות עם סוכנים רציניים לסוכנות ביטוח.

03-413949

ל."לנה"

מפעלי סריגה בע"מ

אור-יהודה

דרושות

תופרות

★ לזיגזג, אוברלוק וקטל.
★ תנאי שכר הולמים למתאימות – כל התנאים הסוציאליים, הסעות והשתתפות בתשלום המעון

נא לפנות לטל. 03-349966 ולבקש מחלקת כוח אדם.

הסתדרות מדיצינית הדסה

דרוש

מנהל עבודה – אחזקה

נסיון מוכח של 5 שנים לפחות באחזקת מבנים ומתקנים. ניהול צוות עובדים.

מועמדים מתאימים יפנו לאגף כח-אדם טלפון 446226/447136 – 02 בימים א' – ה'.

לחברת נקיון

דרושים

לאיזור ת"א והמרכז

★ **מנהלי/ות עבודה איזוריים**
★ **מנהלי/ות עבודה מקומיים**

נא לשלוח קורות חיים ופירוט נסיון בעבודת נקיון (רצוי) לת.ד. 6651 תל-אביב

מיקוד 61066

שופר-סל

לסניף קרית שרת חולון

דרושות קופאיות

– אפשרי משרה חלקית.
– אין צורך בניסיון קודם – הכשרה תינתן במקום.
– תנאי שכר טובים.

המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל הסניף, רח' שדרת פינת ששת הימים, חולון.

לחברת הנהלה למכוניות

דרושה

פקידה כללית למחסן חלפים

רצוי ידע בסיסי באנגלית ונסיון

לפרטים: דרך פתח תקוה 76 ת"א

טל' 03-331037 בין השעות 14.00 – 16.00 להתקשר

סוכן

עם רכב אפשרי ללא נסיון

להתקשר בשעות העבודה 03-255980

להקמת מחלקת סוכנים לסוכנות ביטוח דינמית

דרושים

מועמדים לקורס בביטוח חיים

שייפתח בת"א ב-26.1.87

יתקבלו מועמדים:

– בעלי השכלה תיכונית ומעלה
– מעל גיל 24

לקביעת ראיון נא לפנות לטלפון 03-294771 קו פנימי 379 לפנות לדבורה

מנורה חברה לבטוח בע"מ

מץ

אנשי מכירות מנוסים ודיילות הדגמה מעולות

למכירת מוצרי חשמל ביתיים מתקדמים.

נדרשים:

כושר שכנוע, הופעה נאה ותריצות רבה.

תנאי שכר טובים.

העבודה לתקופה ארוכה.

נא לפנות לאמיר, טל: 03-799114

המלונאי בע"מ

חברה לשרותי כח אדם ותיירות

דיזנגוף 177 ת"א 03-237457

עבור לקוחותינו דרושים:

★ **שף למלון** 4 כוכבים באיזור המרכז
★ **מנהל קבלה** לאיזור הצפון ולאיזור ת"א
★ **טבחים מקצועיים** בעלי תעודה ונסיון
★ **מחסנאי מזון** בעל ניסיון במלונאות

לתאום פגישה נא להתקשר 03-237457

(24 שעות ביממה)

למוסד ציבורי

דרוש/ה

עוזר/ת לדובר

נסיון ביחסי צבור

ידע בהדפסה ונהול משרד

נא לפנות בכתב-יד לת.ד. 37502 תל-אביב, 61000 ולציין "עוזר/ת לדובר"

לחברה מסחרית גדולה בענף הרכב

דרוש:

אחראי מימון אשראי ללקוחות

* ידע בהכנת הסכמים מסחריים
★ בדיקת בטוחות
★ ידע בחשבונאות
★ פיקוח על שטרות וערבויות
★ כושר ניהול

נא לפנות לטל. 7550233

למשרד ליעוץ כלכלי בת"א

דרושה

מזכירה

• הדפסה מעולה הכרחית
• אפשרות יום עבודה מלא או חצי משרה למנה"ע / אחה"צ
• לפנות בציון נסיון קודם והמלצות לת.ד. 33663 תל-אביב מיקוד 61336

לדפוס "בבפולית"

דרוש/ה

ביצועיסט/ית לעימוד שבועונים

המשרה מלאה

03-370075,

03-380811

לאברהם

חשבים

לישיבת שירות לציבור שכר

דרוש/ה

חשב/ת שכר

עם נסיון

טלפון 03-336140

מהנדס טקסטיל

בעל נסיון רב באריגה ומוכן למלא תפקיד בעל אחריות בתחומי הניהול וההדרכה (גם בענפי טקסטיל אחרים, או הנדסים אחרים)

בבקר – 03-814719

בערב – 03-482254

דרושה

אשת יחסי-ציבור

בעלת נסיון.

בפירוט תולדות חיים, נסיון והמלצות נא לכתוב לטפר יחסי-ציבור, רח' ז'בוטינסקי 145, תל-אביב 62-150.

להנדסאי רכב בתל-אביב

דרוש

מכונאי רכב משא/כבד

למשרה מלאה.

טל. 03-423878, 03-427960

בין השעות 8.00-15.00

דרוש/ה

עובד/ת

למכון להעתקות שמש עם נסיון קודם

טלפון 6-242355, 222383

למשרד אדריכלים בת"א

דרוש

אדריכל/ית

עם נסיון בתכנון נוף ועבודות פיתוח

להתקשר 03-450882

לאופנת "יופי-דן"

דרושים למשרה מלאה

1. **גזרן**
2. **עוזר גזרן**

לפרטים טלפון 03-658193

לעסק דרוש

משקיע

+ עבודה

במגזר רצוי

ממוצא בולגרי

03-736871

לאו. אר. אס. חיפה

★ **מרכיבות**

לעבודה מיידית לתקופה ארוכה נכונות לעבוד שעות נוספות ומשמרות.

★ **מכשירנית**

רקע במכניקה עדינה – ניסיון בעבודות עדינות. רצוי בוגרת חיל האויר למשרה קבועה.

★ **דפס אופסט**

ניסיון בהפעלת מכונות אופסט הילדברג רבע גיליון.

T.O. 6 למשרה קבועה

שכר גבוה למתאים.

04-671937, 04-663703, 04-664002.

הרב הרצוג 2 ת.ד. 5346 חיפה.

לסוכנות ביטוח בתל-אביב

דרושה

מזכירה – מנהלת משרד

ידע ונסיון בטיפול בתביעות והדפסה מושלמת בעברית הכרחיים!

לפנות בכתב בציון קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 1334 ת"א ל-38485

למפעל טכסטיל ידוע

דרוש סוכן

בעל נסיון, למכירה בקיבוצים ובמושבים. רכב מסחרי – חובה.

לבקש את ברוך 03-825790

לבית ספר מקצועי בתל-אביב

דרושים

★ **קנינית – מחסנאית** (אופנה)
★ **מחסנאי** – מגמת צילום
★ **מבשלת – טבחית**
★ **פועלות מטבח**

טל. 03-429918; 03-429104

צמפיון מוטורס ישראל בע"מ

Audi

יבואנים כלליים של פולקסווגן אודי

דרוש

סגן מנהל למוסך המרכזי

הכישורים הדרושים:

1. בעל כתב הסמכה במכונאות
2. נסיון רב במקצוע
3. נסיון ניהולי במוסך
4. ידיעת השפה האנגלית.

לפנות למר מורגנשטרן

טל. 03-785111

למשרד רואה חשבון

דרושה

מזכירה

ידע בהדפסה ועבודה על מעבד תמלילים

השכלה תיכונית

03 – 453287/8

לבית הספר התיכון התישבותי "אשל הנשיא" דרושים

★ **עובד/ת מטבח** במשרה מלאה
★ **מורה לאנגלית** משרה מלאה.
★ **עובד/ת סוציאלי/ת** למשרה מלאה

בדבר פרטים נא לפנות להנהלת בית הספר אשל הנשיא ד.נ. הנגב 85310 או בטלפון 057-423847

לתיאטרון ציבורי דרוש

קופאי

לעבודה בשעות הערב

כולל ערבי שבת וחג

נא לפנות בצרוף קורות חיים בכתב-יד החתום לת.ד. 33749 ת"א

קופת חולים לעובדים לאומים

של הסתדרות העובדים הלאומית

דרושים

1. לסניף נתניה

רופא/ת שיניים

מנהל/ת מרפאה

נסיון רב בפרותטיקה

2. לסניף אשקלון

רופא/ת שיניים

להתקשר למחלקה לבריאות השן

טל' 210271 – 03

כל הארץ

להתלבט ולחזור לגולני

מאת שמעון וייס

אני עדיין בתהליך של החזרה, חי עם ההחלטה וההתלבטויות כל יום. קשה בקיבוץ להבין את ההחלטה שלי, אבל יודעים להעריך את הצעד. הקיבוץ מאוד תומך, אבל מצד שני פותחים עיניים גדולות. קשה לאנשים להבין מה גורם לבנאדם לרצות לחזור לקור, לגשם, לאוהל. סך־הכל אין כאן שום הגיון מבחינה אישית. כסף – אין, כבוד – בקושי. לא ישן בלילות. הכל בתוך בוץ וקור. אפילו תגור אין. מגיעים פעם

מעגן מיכאל

בשבועיים הביתה. בקושי רואים את החברה והמשפחה. אתה מת לישון וכשכבר מתעוררים – צריך לחזור לשטח.

גמרתי סמך־מס־פא ב"גולני" ואז התחילו הלחצים הכבדים. מח"ט, סמח"ט, מג"ד – כולם לחצו חזק מאוד. המח"ט עצר אותי פעם באמצע האימון ואמר תעלה על ה"זאגנדיר", אני מביא אותך לפלוגה החדשה שלך. אמרתי לו שאני מבין ומכיר בחשיבות תפקיד המ"פ ואני יודע שצריך לעשות אותו, אבל אין לי עכשיו את הכוח לכך. אין לי את הכוח הנפשי להתמודד. חזרתי למשק והלכתי לעבוד בתור מטפלת בכתה ו'.

אחרי חמישה חודשים של עבודה עם הילדים, הרגשתי שיש לי הכוח לחזור. הרמתי טלפון למג"ד וקבענו על תאריך חזרה. המשכתי לעבוד עוד חצי שנה בקיבוץ ואחר־כך יצאתי לארבעה חודשים לארצות־הברית. עם ההחלטה לחזור לצבא, ניגשתי לקיבוץ וביקשתי שיאשרו לי. לא כל־כך הבינו אותי. אמרו שבמציאות שלנו לא כדאי לתכנן תוכניות לטווח ארוך, אבל בסוף אישרו במזכירות וגם באסיפה. חלק מהחברים אמרו שהם לא מאמינים שיש להם הכוח לעשות את מה שאני עושה. אחד מהחבר'ה הצעירים אמר לי: אתה נמצא שם וזה פותר לי בעיה. לי

עידו שפיגר. עדות ממקום ראשון

אין כוח לחזור. היתה לי שיחה אחת עם חבר שלי, טייס. ניסיתי להסביר לו באיזה תנאים אני נמצא. לא הצלחתי. אמרתי לו שאנחנו ישנים על האדמה באוהלים בקור של גבול הצפון, אם בכלל יוצא לישון יותר משעתיים בלילה. לא הבין. הוא שאל אותי בזו הלשון: תגיד לי, אין לכם בכל האזור שם מבנה שאפשר לישון בו?! הוא הציע לי לבוא לישון על משטח האספלט בבסיס שלו. אנשים לא מצליחים להבין.

חשבתי שיהיה לי קשה במעבר הדרסטי מניו־יורק לגולן ומהטיול לקבע, אבל זה לא היה כך. בעצם, תוך כדי הטיול שהיה נהדר, חשבתי על הצבא. לא יכולתי כל הזמן רק לקבל, רציתי גם לתת מעצמי. כמו גוף שלא מסוגל כל הזמן רק לקבל. מוכרחים גם לתת משהו לאחרים.

אצלי זה פשוט עניין של סדרי עדיפות. עשיתי לעצמי חשבון. החברה הקיבוצית נוסדה כחברה של שליחות. חשבתי, מה חשוב לי ומה חשוב למדינה. הגעתי למסקנה שאם לא אפקד על פלוגה עכשיו – לא אגיע לכך יותר. התפקיד הזה חשוב מדי מכדי שנוותר עליו. נורא קל לבוא ולהגיד, פה זה הדרא ולכן אני לא נכנס לזה, אבל עלי זה לא מקובל. אני אכנס פנימה ואנסה לשנות. באתי ל"גולני" מהשיריון. שם זה לא עם ישראל. זה עם יפה. זה לא החברה הישראלית, שם זה הטופ. רציתי ללכת למקום שבו עם ישראל נמצא ולעבוד כמפקד, כמתווה דרך ואולי, אם כל אחד יעשה בחלקה הקטנה שלו, אז הפלוגה, הגדודים, החטיבות יהיו טובים יותר וכך כל הצבא יהיה טוב יותר. "גולני" זה חינוך. זה כיתה אחרונה של בית־הספר לפני אוניברסיטת החיים. בנאדם שלא יקבל את הצבא בקו הנכון שלו – הסבירות גבוהה שיהיה יורד ובלתי מועיל ותורם לחברה.

הלימודים הגבוהים יחכו. שום דבר לא בוער. רציתי להיות בחו"ל לפני שאקבל פלוגה כדי שאוכל להיות כולי שלהם בלי לחץ שאני מפסיד משהו בחו"ל. אצלנו במחזור בקיבוץ, מתוך עשרה בנים – חמישה משרתים בקבע ארוך. שלושה טייסים, חובל ואני. אנחנו נחשבים לכיתה מוצלחת במעגן מיכאל. יש אווירה חיובית בכיוון זה ולכן חותמים וחוזרים לקבע. יותר מחבר אחד ניגש אלי ואמר "כל הכבוד". חברים ותיקים מפצירים בך שתחזור לקבע. זה יותר חשוב לקיבוץ, הם אומרים והם יודעים מה שהם אומרים. זה דברים מחמיאים, אבל לא רק זה מה שגרם לי לחזור לקבע. אני רוצה שהחיילים יצאו יותר טובים לעצמם ולמדינה. אנחנו בהתמודדות יום־יומית על אופיה של המדינה. ברור לי שאם אני לא אהיה שם – יהיה שם מישהו בעל השקפות קיצוניות שיהרוס, לדעתי, את החבר'ה האלה. אני לא הולך לחנך אף אחד. אנשים מתחנכים בבית, בשכונה, בסביבה הטבעית שלהם. אני יכול לפתח אצלם כיווני ראיה ומחשבה חדשים. ההתמודדות שלי עם החיילים זה על המוטיבציה שלהם, להמשיך ביום־יום למרות כל הקשיים. יש אצלי חיילים עם בעיות שקשה להאמין ואין להם שום סיבה לרצות ולשרת ב"גולני" וכשנשבר לאחד מהם, אתה מנסה להשפיע ולהסביר ולדרבן וכנראה שהדברים עוזרים כי הוא לוקח את הנשק שזרק הצידה רק לפני כמה דקות ולמרות שכל הגוף כואב – הוא חוזר לאימונים. תמיד נפגעים באימונים, כי אנחנו לא קופצים על מיטות ומזרונים רכים, אלא על סלעים ואבנים. אם הם יהיו טובים – זה הפידבק והגאווה שלי.

בעוד כמעט שנה אני מסיים את תפקיד המ"פ. אם יציעו לי תפקיד שארצה בו והוא יתאים לי – אשאר. אני לא רוצה להיות איש צבא כדרך חיים. זה לא פסול בעיני, אבל יש שחיקה נוראית. אם אני לא יוצא פעם בשבועיים לחופשת שבת – אני גמור. גם ככה אני לא קורא עיתונים ולא שומע רדיו, שלא לדבר על טלביזיה וספר טוב. כל הזמן בשטח עם החיילים. אפילו בלילה אני חולם עליהם ובשבתות, כשאני יוצא – טלפונים לפלוגה, לשאול מה קורה.

המעשה שלי הוא לא מיוחד. אולי הוא חריג, אבל זו תעודת עניות לחברה שלנו. אולי זו בעיה של המדינה שעושים מחתימה לקבע טרום גדול. פעם לא עשו מזה עניין גדול וכתבות בעיתונים. אני אומר לכולם, אל תלחצו על החבר'ה שמשתחררים. תנו להם לצאת קצת החוצה ואחר־כך שיחזרו. הכל צריך להיות פתוח. קיבוץ, לימודים, חו"ל, קבע. גם אני לא יודע מה יהיה איתי מחר. עכשיו, תעשה לי טובה, תן לי לחזור כבר לחיילים שלי באימון.

צה"ל בחרמון. חורף 1987 (צילום: דובר צה"ל)

נמל תעלה, מסילת ברזל והמון חוף

מאת יוסף מיכלסקי

רצועת החוף באורך 4.7 קילומטרים המפרידה בין איזור בתי המלון לבין חוף האלמוגים באילת, תשנה לחלוטין את נופה: במקום מתקני הנמל הקיים – על מחסניו, מנופיו, השטחים המיועדים לריכוז מטעני ברזל, עפרות ופוספטים – ייבנו בקטע זה בתי־מלון של קבוצות דן, הילטון, הייאט ואחרים, טיילות, גנים ומקומות בילוי. וכל האיזור הזה על שטח המקיף 1,000 דונם, ישתלב ברצועת נופש ותיירות רצופה של 11 קילומטרים לאורך שפת הים של המפרץ.

הנמל החדש יוקם בסמוך לגבול ישראל־ירדן במרחק של 1,100 מטרים בקו אווירי מהמלון הקרוב ביותר לגבול הבינלאומי. מסילת הברזל שתיבנה

אילת

עד אילת תתחבר לנמל החדש, בלי לחצות את העיר, ושטחי האכסון הנוספים של הנמל ומפעלי התעשייה העתידיים יהיו במרחק שישה קילומטרים צפונית מאילת, סמוך למסילת הברזל.

לאו דווקא אוטופיה. התוכנית לבנות נמל לאורך הגבול הישראלי־ירדני ולייעד כמעט את כל רצועת החוף הישראלי של מפרץ אילת לצרכי נופש ותיירות כלולה בתוכניות המיתאר של העיר אילת ושל המדינה. אלא שעד לזמן האחרון היו תוכניות המיתאר האלה מסמכים עקרוניים, ללא פירוט.

בנובמבר 1986 הגישה החברה „נגב 2000" לועדת השרים לפיתוח הנגב תוכנית מפורטת: „פרוייקט נמל התעלה והרכבת לאילת", כיוון שמסילת הברזל והנמל החדש, צריכים להיות שלובים זה בזה.

„נגב 2,000" היא חברה שהוקמה על בסיס החלטה ממשלתית מספטמבר 1985 ומשתתפים בה אנשי אוניברסיטת באר־שבע, נציגי התעשיות, ראשי הרשויות המקומיות וההתיישבות בנגב, נציגי הסוכנות היהודית, הממשלה ועוד.

בראש החברה עומד קיבוצניק, בנימין יסעור, שטוען כי הנמל במיקומו הנוכחי הוא מכשלה לאילת כעיר נופש ותיירות. הנמל חוצץ בין שני אזורי נופש מובהקים לבין שפת המפרץ והוא כמו פצע בגופה של העיר אילת. לכן, מוצע לחפור תעלה של 700 מטרים משפת הים אל תוך היבשה, מזרחית מאיזור בתי המלון הקיימים בסמוך לגבול הירדני ולבנות רציף באורך דומה. רוחב המים של התעלה יהיה 400 מטרים, רוחב נטו בתחתיתה 200 מטרים ועומקה 22 מטרים. יהיה גם צורך לערוך חפירה אל תוך הים, באורך 500 מטרים כדי לאפשר כניסה לנמל לאוניות בנות 250,000 טון מעמס. שתי אוניות כאלה יוכלו לעגון בעת ובעונה אחת ליד הרציף או כמה אוניות קטנות יותר. בכניסה לנמל, מתחת לפני המים, יותקנו מסננים מיוחדים שימנעו מהחומרים המזוהמים והשוקעים לחדור אל מימי המפרץ.

פריקת הפוספטים ומטענים אחרים בנמל הקיים גורמת נזקים אקולוגיים לשמורת האלמוגים הקרובה לו, מה עוד שבאיזור נושבות רוחות צפוניות חזקות. מיקום נמל התעלה מבטיח תשובה הולמת לבעיות האקולוגיות של העיר. מאגר של פחם שיובל מאוסטרליה ודרום אפריקה ימוקם במרחק של שישה קילומטרים מהעיר אילת ובאזור הזה, שאין לו שימושים אחרים, אפשר יהיה להקים תעשיות כבדות, בעיקר לעיבוד חלקי של מתכות וממסרות. חומרי הגלם יובאו מהמזרח הרחוק, מדרום אפריקה ומאוסטרליה. מפעלים עתירי מדע יוקמו בעיר עצמה ותוצרת כל המפעלים באזור תהיה מיועדת בחלקה לצרכי הארץ ובחלקה ליצוא.

לדברי בנימין יסעור, חסרים כיום באילת 2000 חדרי מלון. שחרור קטע של 4.7 קילומטרים בחוף יאפשר בניית בתי מלון נוספים. החוף המשוחרר הזה יהיה בעל ערך כלכלי בשני מובנים – של ערך הקרקע ושל ההכנסה הצפויה הנוספת מענף המלונאות והנופש בסך של כ־30 מיליון דולר בשנה. אולם, בניית נמל התעלה תמומן על ידי גורמים כלכליים, זרים וישראלים, כגון חברות בניה גדולות שמעוניינות להשתלב בפרוייקט זה. בניית הנמל תימשך כ־30 חודש, פרק זמן מתאים ללוח זמנים של בניית המסילה לאילת שהוא כ־36 חודש.

למותר לציין שעם מתן אור ירוק לפרוייקטים אלה, תנתן תעסוקה מיידית ל־1,000 איש לפחות ולציוד הכבד בנגב המושבת היום בשל חוסר עבודה. מאידך, אם יחליטו לבנות רק את המסילה ולחברה לנמל הקיים, אין להעלות על הדעת שהיא תוכל לחצות את העיר בשל התנגדות העירייה וגורמים אחרים. אז יצטרכו לעקוף את העיר, דבר שיחייב „טיפוס" המסילה לגובה של 240 מטרים מעל פני הים וירידתה לאזור המישורי. פרוייקט כזה יהיה כרוך בהשקעות נוספות. חיבור המסילה לנמל התעלה יחסוך עשרות מיליוני דולרים.

בסיכום, מסביר בנימין יסעור, מנתה אוכלוסיית אילת ב־1968 19,000 תושבים ולפי תכנון שמרני תמנה העיר בשנת 1990 25,000 תושבים ובשנת 2000 45,000. לפי תכנון מורחב המספרים הם 27,000 תושבים בעוד שלוש שנים ו־60,000 תושבים בסוף המאה. אילת מבוססת כיום על ענף אחד, התיירות. רק שני אחוזים מתושביה מועסקים בתעשייה לעומת הממוצע הארצי של כ־24 אחוזים, ורק ארבעה אחוזים במלאכה. אי אפשר לבסס קיום של עיר על ענף אחד בלבד, אם רוצים להבטיח מקורות פרנסה לאוכלוסיה גדולה הרבה ממספר תושבי אילת כיום. פרוייקט מסילת הברזל לאילת שתהיה שלובה בנמל התעלה הוא המענה הנבון לפיתוח הנגב הדרומי ושיגשוגה של אילת כעיר נמל ותעשייה, מרכז תיירות ונופש ולשמירה על איכות הסביבה.

לומר זאת ביערות

מאת דוד מושיוב

בט"ו בשבט תסיע הקרן הקיימת ברכבת כאלף ילדים ובני נוער מצפון הארץ ומרכזה לנגב, כדי להכשיר שטח חדש לנטיעת יער אשר יצטרף אל עשרות אלפי דונם יערות

הר חברון

שניטעו באיזור הנגב, וכדי להביא ירק לשממה ולשנות את הנוף.

יער יתיר במורדות המערביים של הר חברון הוא כבר עתה מוקד בילוי ונופש לתושבי באר־שבע והסביבה. לדברי יו"ר דירקטוריון הקק"ל משה ריבלין לא ירחק היום כשיוכלו תושבי באר שבע לצאת ולערוך פיקניקים בקרבת מקום לעירם. הקק"ל מתכננת את הקמת פארק באר שבע, אשר ישתרע על פני 8000 דונם ויכלול חורשות עצים, אגם מים בשטח של 15 דונם, פינות פיקניק ותזיונים ועוד. הניסויים לנטיעת חורשות עצים בפארק זה הסתיימו לאחרונה ותוך 5 עד 6 שנים יושלם הפרוייקט.

פארק נוסף, שיישא את שם גולדה מאיר, יוקם בנחל רביבים וישתרע על פני 1700 דונם. כבר הוחל שם בנטיעת 100 דונם ראשונים. גם פארק זה יכלול אגם מים, חורשות מצלות, שבילי טיול ומצפורים.

בישראל כיום יותר ממיליון דונם יערות – כ־700,000 דונם נטעו בידי אדם והיתר חורש טבעי. עם הקמת המדינה היו בישראל 5 מיליון עצים בלבד. כיום מתקרב מספרם ל־200 מיליון עצים בכל רחבי הארץ, מהם יערות בני עשרות שנים.

הקק"ל, המציינת מלאות 85 שנה להיווסדה במטרה עיקרית של גאולת הקרקע ושמירתו בידי הלאום, ידעה במהלך השנים לגוון את פעולותיה ולהתאימן לתמורות הזמן. נוסף לייעור היא עוסקת בהכשרת קרקע ופיתוח קרקע לחקלאות ולהתיישבות. מדי שנה היא מכשירה כ־20,000 דונם קרקע לחקלאות בכל רחבי הארץ. בערבה, למשל, צריך „לייבא" אדמה, כדי להתגבר על המליחות בקרקע ואילו באזורי ההר צריך לסקל ואף לפוצץ סלעים, כדי להכין את הקרקע לגידולים השונים.

מרכיב נוסף בהכשרת הקרקע על־ידי הקק"ל היא פריצת דרכים באזורי התיישבות חדשים, בכללם בשטחים הרריים כמו בהר חלץ וההר גיבורים בגליל ועוד. כן מכינה הקרן הקיימת תשתית למצפים בגליל ולישובים החקלאיים בחבל שלום לאחר הפינוי מסיני, בעקבות הסכם השלום עם מצרים.

עם התפתחות החקלאות המודרנית והממוכנת התברר, כי יש צורך בפחות ידיים עובדות בחקלאות ונוצר הצורך למצוא מקורות פרנסה נוספים וחלופיים לסקטור הכפרי. כך הוחל בפיתוח אתרי תיירות ונופש. הקק"ל מתמודדת כיום עם הצורך הזה והיא מפתחת אתרי תיירות. אחד מהם הוא פארק תמנע, שבו הכינה הקק"ל, בין היתר, אגם מלאכותי. באילת הוכשר אתר מיוחד לצפרים לצרכי תצפית בציפורי הנוד הנוחתות בדרכן מאפריקה.

הקק"ל, מדגיש ריבלין, עוסקת גם בהקמת מאגרי מים ליד ישובים, ובדרך זו היא מסייעת ליישובים חקלאיים להתגבר על מצוקת המים. גם הצד הערכי אינו חסר. מערכת החינוך של הקק"ל מכינה ואף מעבירה נושאים לימודיים בקרב תלמידי בתי־הספר. במסגרת השרות הלאומי עובדים אלפי בני נוער ביערות הקרן הקיימת ומבצעים מיוחדים נערכים לפיתוח הקשרים בין ילדי הארץ לילדי התפוצות. כך מסתגלת הקק"ל לתמורות העיתים, תוך דבקות ביעודה העיקרי: שמירה על קרקע הלאום וגאולת קרקע במקומות שבהם עדיין דרוש הדבר.

כל צדי המטבע נחשפים

דווקא בשבת שלאחר חנוכה התכנסו חברי החברה הנומיסמטית בישראל לכינוסם השנתי. מעניין היה לראות צעירים וגם נערים שבאו עם הוריהם. היו שם אספני מטבעות וחוקרי מטבעות. עד תחילת הכינוס הראו זה לזה מטבעות, עסקו בהגדרת מטבעות מיוחדים שהגיעו אליהם, הפיצו ספר חדש על מטבעות הארץ. אווירה מיוחדת. הנשיא היוצא של החברה ד"ר אריה קינדלר הקדיש את הפתיחה לסקירת תולדות החברה, הקיימת כבר יותר מארבעים שנה.

חידושים הביאו שלושת החוקרים המובילים בחקר המטבעות הקדומים של הארץ. פרופ' דן בר"ג

ארץ חמדה/צבי אילן

הראה בדבריו כיצד ניתן למצוא פירוש חדש למטבעות הידועים במחקר כבר מאות שנים. מדובר במטבעות בר־כוכבא, שנראית עליהם חזית מקדש בעלת ארבעה עמודים והתקן מוזר במרכזו. חשבו שזהו ארון קודש, פתח ועוד. בר"ג חושב כי זה שולחן לחם הפנים, ביטוי לרצון בר־כוכבא לחדש את הפולחן במקדש, אחד מכלי בית המקדש, אולי החשוב שבהם, המופיעים במטבעות בר־כוכבא. אגב מחקרו, שהרחיק למוזיאון הבריטי בלונדון, ושב לריכוז המטבעות המזוייפים במוזיאון רוקפלר, התברר שיש טיפוס נדיר של מטבע ועליו נראה השולחן בצורה מיוחדת וברורה ובו יש רק שני עמודים, ולא ארבעה כרגיל, ומדרגות לפניהם. מכאן קצרה הדרך לניסיון שיחזור צורת המקדש שרצה בר־כוכבא להקים (או שמא הקים?)

ד"ר קינדלר הרצה על קופת בית הכנסת של חורבת מאורוס־מרות שבגליל העליון. נמצאה שם הקופה העשירה ביותר שנתגלתה אי־פעם בבית כנסת עתיק, עדות המעידה על אמידותו של היישוב ועל נכונות תושביו לתרום לצרכי ציבור. האוצר כולל מטבעות החל מימי אלכסנדר ינאי וכלה בתקופת אל־עותמן (שנת 1193). קינדלר סובר שהמטבעות הקדומים לריכוז הגדול הובאו על ידי עניי הקהילה לאחר שמצאו אותם בשטח היישוב, שהחל את קיומו במאה השניה לפני הספירה, וכסף בן הזמן לא היה בידם לתרום. לעומת זאת, המטבעות המאוחרים מעידים על קיום היישוב עד המאה הט' (לפי החופרים עד סוף המאה הי"ב).

מדוע נעזב האוצר המכיל מאות מטבעות זהב, שערכן היה כשמונה עשר אלף ימי עבודה בקירוב? אולי גרמה לכך התנפלות קטלנית על היישוב שבעטיה נותר האוצר במקום ואיש לא שב לקחתו, עד שבאו חופרים עבריים וגאלוהו.

פרופ' יעקב משורר דיבר על מטבעות ערים במצור, והראה שבעת מצור הוציאו בכמה מקומות מטבעות שלדזב היה להם ערך מוראלי, פוליטי ולאו דווקא ערך של אמצעי־תשלום. ראשון הוא המטבע של מתתיה אנטיגונוס שיש עליו מנורת שבעת קנים ושולחן המקדש. זהו שימוש חד־פעמי בסמלים אלה במטבעות החשמונאים. לדעתו הוצא המטבע בעת המצור שהטיל הורדוס על ירושלים, בשעה קשה, כדי לעודד את המגינים והתושבים, בהצגת הכלים החשובים ביותר לעם. המטבעות האחרים הם מגמלא, חמישה מטבעות שעליהם נכתב „לגאולת ירושלים הק(דושה)" ומופיע תיאור הגביע. הטביעה מרושלת, מקומית, העשויה כנראה בעת המלחמה ברומאים, כאשר אנשי גמלא ידעו, שהם נלחמים בגולן אמנם, אך למען ירושלים.

מטבע "נהר נעמן" בגודל כמעט טבעי

הייחוד: כתובת דו־לשונית – יוונית ולטינית

פרופ' משורר סבור שלסוג מטבעות אלה מתכוון התלמוד במושג „מעות של סכנה". היה זה מסר פוליטי ולא כלכלי. בוקי איידלין ממרחביה, החוקר את מטבעות גמלא, חמשת אלפים ומאתיים עד כה, הביע דעתו ש„גמלאית" הנזכרת בתוספתא, היא אולי מטבע זה. משורר הראה שלא רק טובעים מטבעות בעת מצור – לעתים משמידים מטבעות של האויב. במצדה נמצאו כמה מטבעות שבורים־חצויים של קסטיוס גאלוס, המדכא הראשון של המרד הגדול, כנראה מתוך נקמה באויב. הוא הציג עוד מטבעות שהוצאו בעת מצור ירושלים בתקופה הביזנטית והצלבנית.

מדליון נהר נעמן

משורר הוא שהביא קודם לכן מידע גם על מטבע חדש, יחיד בעולם, התורם לידע שלנו על העיר עכו ונהר הנעמן שלידה. בעבר היו ידועים מטבעות מטביעת עכו, מימי הקיסר אלכסנדר סברוס (סוף המאה השניה לספירה), בהם נראה אדם המחזיק את צמת הקנה בידו ולרגליו תנין. משורר סבר שמדובר בהאנשת נחל הנעמן, שהיו בו, לפי המטבע, תנינים. שמו של הנהר ביוונית הוא בלוס. והנה הדבר לאחרונה, כי באוסף פרטי בארה"ב יש מטבע שנטבע בקולוניה פטולמאיס, היא עכו, מימי קיקלה, ראשית המאה הג', ועליו תיאור דומה, אלא שמתחת לתנין כתוב בפירוש בלוס, ביוונית. שם העיר כתוב בלטינית, והרי זו כתובת דו־לשונית. המטבע גדול במיוחד, ששים וחמישה מ"מ קוטרו, מה שקרוי בפי הנומיסמטים „מדליון". כך התאמתה יפה השערה על עוד נחל תנינים קדום שיש לנו, נחל נעמן – עוד עדות לעניין ולחשיבות מחקר מטבעות עתיקים.

מה בדיוק אירע במרכזיית המשק

מאת נתן רועי

חברי קיבוץ גבעת־ברנר שמו לב, שבועז אבני (23), בנם של עליזה ויצחק, הוא בחור מיוחד מאוד שמטפח את אצבעותיו כדי שיוכל להפליא לפרוט על פסנתר. מאז השיחות שהיו לו עם מכוונן הפסנתרים שמואל הוא גילה רגישות גבוהה יותר למוסיקה ואף פיתח תאוריות־קוסמיות שהיו מוזרות בעיני רבים מחברי המשק בשיחות נדירות עימו.

גבעת ברנר

הוא לא שש להתחבר עם חברי הקיבוץ, העדיף להאזין למוסיקה קלסית עם שחר אביטן לאחר שעות העבודה במרכזיה של הקיבוץ. טיפוס מופנם מאוד, מעדיף לדבר על תהליכי־טיהור עצמיים שעניינם השאיפה להגיע ל„שלמות נפשית". חברו לעבודה אברהם גורדין היה מקניט אותו: "טלהיפלא שכמוך".

בשבועות הראשונים של אוקטובר 1986 נשמעו קולות רמים במרכזיה שבה עבד בועז אבני. חילוקי הדעות בין בועז אבני לאברהם גורדין הלכו והתכפו והקולות הפכו לצעקות רמות. "אברהם (המנוח) היה אומר לי מדי פעם שאינו סובל את בועז, כיוון שבועז לא אומר שלום ותמיד היה מנקה את אצבעותיו בנייר טואלט והיה נוגע בטלפון עם נייר ולא היה עונה לו, לאברהם", סיפר חנוך שחר, המרכזן שעבד עם השניים, בעדותו במשטרת רחובות. למרות עדות זאת לא שיער אף אחד מחברי גבעת ברנר שהסכסוכים והצעקות יסתיימו בירי של תשעה כדורי 0.22 לעבר אברהם גורדין ויהלמו בחברי הקיבוץ השלווים.

השבוע, ביום רביעי, הצליח פרקליטו של בועז אבני, עורך הדין דרור מקרין (אחד משני הפרקליטים שמגן על חוה יערי, אשר פסק הדין בעניינה יינתן ב־15 בינואר 1987) להגיע להסכם טיעון עם התביעה בראשותה של סגנית בכירה ראשונה בפרקליטות מחוז המרכז קלרה רג'יניאנו. על פי ההסכם יודה בועז אבני בהריגת אברהם גורדין וסעיף האישום נגדו יתוקן מרצח להריגה. פסק־הדין של שופטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב שולמית וולנשטיין, שקיבלה את עסקת הטיעון והטיעונים לעונשו של בועז אבני יישמעו ב־14 בינואר, בעוד פחות משבוע ימים. גירסת הסניגוריה אומרת כי הצבתו של בועז אבני ביחד עם אברהם גורדין במרכזיית הטלפונים, למרות שהיה ידוע כי אברהם גורדין איננו חדל להקניט את בועז אבני הרגיש, היא אשר גרמה ל„פיצוץ" בין השניים שהסתיים בהריגת אברהם גורדין.

התובעת, עורכת הדין קלרה רג'יניאנו, אחת הפרקליטות הוותיקות והמנוסות ביותר בפרקליטות מחוז המרכז, טוענת בכתב האישום המתוקן שהגישה לבית המשפט המחוזי, כי אברהם גורדין ובועז אבני עבדו ביחד במרכזיית הטלפונים של הקיבוץ, ומספר חודשים לפני מותו של אברהם גורדין נתגלעו בין השניים סכסוכים שהיו מלווים בחילופי דברים והתגרויות של האחד כלפי השני. ב־6 באוקטובר בשעה 12.30 הופיע בועז אבני למשמרת במרכזיה. באותה עת עבד במרכזיה אברהם גורדין. בין השניים היו חילופי דברים. בועז ניסה לסגור את הדלת אולם נתקל בהתנגדותו של גורדין שמנע ברגלו את סגירת הדלת. בועז דחף את הדלת ונעל את גורדין בחוץ. כשעזב הספיק לשמוע שגורדין צועק: „זה הפסנתרן שלכם, הוא צריך פסיכולוג ורק הוא יעזור לו... בועז, זה הימים האחרונים שלך בחיים..." בועז לא נשאר במרכזיה. הלך לבית הוריו, הוציא מהארון אקדח ברנרדלי בקליבר 0.22 ולאחר שבדק ונוכח שהאקדח טעון, דרך אותו, עטף אותו בניילון, רץ למרכזיה שבה ישב אברהם גורדין וירה לעברו תשעה כדורי־מוות. בכך, מבהירה קלרה רג'יניאנו, גרם במעשה אסור למותו של גורדין.

עורך הדין דרור מקרין הגיש לבית המשפט מיסמך ובו עדויות של חברי הקיבוץ ואחרים שמהם עולה כי הצבתו של בועז אבני למשמרת ביחד עם אברהם גורדין גרמה למות הנורא. העדויות שהוגשו לבית המשפט זורות אור על אישיותו של בועז אבני ועל אישיותו של הנפטר, אברהם גורדין. העדויות נגבו לאחר הרצח על ידי חוקרי משטרת רחובות ואליהם צורפו חוות דעת פסיכיאטריות.

חבר הקיבוץ ידמי קידר, שנחקר ב־22 באוקטובר 1986, סיפר כי בועז אבני ניסה, במהלך שיחות ביניהם, להסביר כי יש לו תיאוריה על מעגלים שנים שבהשתלבותם יוצרים קוסמוס. אף שלא הבין את התיאוריה אמר ידמי: „בועז בחור כשרוני מאד ותמהוני מאד... בחור כזה – בגילו – מוכן לעבוד תקופה ארוכה לבד, ובשעות אחר הצהריים והערב ללא חברה". לדעה כי בועז אבני הוא בחור תמהוני ורגיש מאד הצטרף שחר אביטן, חשמלאי בקיבוץ, שהיה מקשיב למוסיקה ביחד עם בועז: „בועז היה מספר על נשמה וכל מיני דברים מוזרים שאני לא הצלחתי להבינם ואמרתי לו שבעיני זה לא דבר מציאותי לגבי אדם נורמלי. אני לא הצלחתי להבין את הדברים האלה. מדי פעם בועז היה אומר לי שהוא עובד על תוכניות ולא היה מסביר לי זאת. אינני יודע מה בדיוק זה היה (התוכניות) והיה עושה תנועות עם העיניים, הופך אותן והיה מחזיק את ראשו... הוא דיבר על משהו לא מציאותי ואמר שהנשמה שלו בין הפסנתר ובין הקהל... הוא היה אומר לי שכאשר היה לוחץ על קליד פעם אחת הוא היה שומע זאת פעמיים".

שחר סיפר עוד כי בועז אבני היה בחור בודד שלא היה פונה לאנשים או משוחח איתם ותמיד היה בתוך עצמו. „הוא היה מספר שמשהו מתחולל בנגינה ושקורה משהו כשהוא מנגן". הוא הודה כי לא ראה שום סימן לכך שבועז אבני הוא בחור אלים „ולא האמנתי שיקרה מה שקרה באותו יום".

האם, עליזה אבני, סיפרה בחקירתה כי בועז עבר תהליך מסוים כמה חודשים לפני מקרה המוות בקיבוץ. היא שאלה אותו בקשר לתהליך זה והוא ענה לה: „לא תוכלי להבין זאת". האם: „שאלתי את בועז אם זה קשור למוסיקה והוא אמר שחלק קשור בתהליך הזה. הוא אומר שהוא רוצה להיות אישיות שלמה והוא חייב לסגור את המעגלים. פניתי אליו בעניין בחורות וסקס ובועז אמר שזה קשור בתהליך, ושזה גם ייגמר כשיגיעו ימות המשיח – והכוונה היתה שכל האנשים יעשו מה שצריך לעשות. אבל לבועז לא היו קשרים עם בחורות בקיבוץ".

האב יצחק אבני הוסיף כי בועז היה תמיד בחור משונה ונראה עליו שהוא במתח נפשי. „הוא לא היה ילד רגיל אלא יוצא דופן. כבר מהגן היה מתעסק במוסיקה והיה מחבר יצירות מוסיקליות. בצבא היתה לנו פגישה עם קצינת בריאות הנפש. הוא השתחרר על רקע של בעיות נפשיות. היה מאד מוזר בהתנהגותו".

הפסיכיאטר ד"ר זכריה אמר בחוות דעתו, כי אצל בועז אבני התעוררו פחדים סבירים שהוא יהיה קרבן (וזאת לאחר שאברהם גורדין לא הפסיק לאיים עליו) אבל הפרעות האופי שהיו ושבגינו לא נראים בשלב זה כהתפתחות של מחלת נפש. ד"ר זכריה ציין בחוות הדעת שלו כי "התהליך" שעליו דיבר בועז היה תהליך של שיפור נגינה על פסנתר ללא נגינה, ופיתוח רגשות טלפתיים והיפנוטיים".

המסמך שהגיש עורך הדין דרור מקרין כלל עדויות של חברי הקיבוץ על מהדורותיו של המנוח אברהם גורדין וטבעו הנוטה להתרגזות ולהסתגרות. מדובר בבן הקיבוץ שהתחתן עם בת קיבוץ גבעת חיים, עבר לגור שם ובשנת 1983 נפרד מרעייתו, אם בנו, וביקש לשוב לגבעת־ברנר.

פנחס זק, מזכיר הקיבוץ בעבר, סיפר כי גורדין היה איש ריב ומדון. „כאשר עשיתי כלוב לבעל חיים אמר לי שאם לא יהיה שקט 'אני אעשה לך כאן לבנון'..." ובאירוע נוסף: „כאשר הזזתי רהיטים בשבת בצהרים, הוא יצא ואמר לי שאני מפריע לו לישון וכי אם אעשה כך, שוב 'יהיו כאן מכות' אבל יחד עם זאת היה טיפוס מסכן ובודד מאד".

יוחנן קיתאי, המרכזן, סיפר בעדותו כי בין בועז לבין אברהם המנוח היה סכסוך חריף ובתוצאה מכך עזב בועז את העבודה. בחילופי הדברים ביניהם איים גורדין על חייו של בועז ואמר לו „שיפצח לו את הראש".

עדותו של בועז אבני עצמו ארוכה מאד. הוא מספר בה, בין היתר: „אברהם עבר ליד הדלת (של המרכזיה), צעק 'טלה־פלא' והלך. הוא נכנס דרך הדלת האחורית. שמעתי אותו שר בכוונה כדי להקניט אותי. ניגשתי לדלת וסגרתי אותה והוא עצר אותה שלא תיסגר, כנראה ברגל. דחפתי את הדלת ונעלתי אותה. שמעתי אותו צועק: זה הפסנתרן שלכם צריך פסיכולוג ורק הוא יעזור לך. רציתי לאכול ונכנסתי למטבח והכל התרוצץ אצלי ולא הייתי מסוגל לאכול. הלכתי לחדר של הורי, לקחתי את האקדח, דרכתי פעמיים, לקחתי שקית ניילון ועטפתי את האקדח והלכתי למרכזיה בכוונה לירות באברהם. חשבתי שאולי משהו יוכל למנוע את זה או אולי הוא לא יהיה שמה (במרכזיה) ...כשנכנסתי למרכזיה ונשארתי בפתח, והחזקתי את האקדח כשהשקית מסתירה אותו, הורדתי את השקית והוא בדיוק קם והתחלתי לירות על מרכז גופו עד שנגמרה המחסנית. ניגשתי ליונתן ואמרתי שאברהם איים על החיים שלי (אמר שיפצח לי את הראש) וירייתי בו. אמרתי ליונתן שאני הולך לאולם המוסיקה".

דירות

וילות ובתים

קבלנים מציעים

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

הצעות עבודה

■ את/ה, אם הנך מחפש/ת מקום עבודה מסודר ומושך בעבודה עליך להיות שאפתן/ית אהוב/ת כסף, התקשר/י לטלפון 03-914258 (#7842)

■ מתקני אנטנות וטלוויזיה מנוסים בלבד +רישיון נהיגה (#8182) 03-291051

■ קבוצת פועלים לבניית מבני תעשיה מבוקשת (#7815) 03-348681 בערב

■ לכי ומי פרדיים דרושות מקבלות קהל, ומלצרים מלוכים (#8049) 03-496117

■ מכונאי החזקה מנוסה ועוזר למכונאי החזקה, א.ג.ת.י 03-203052-3 (#8012)

■ מלגזן מנוסה, רצוי רקע במוסך, תנאים טובים, א.ג.ת.י 03-203052-3 (#7786)

■ מכונאי יוצא חיל האוויר מבוקש (#7708) 03-375161

■ להעביר למשרות אחזקה בתיקונים ובתחזוקה (#7683) 03-7512573-4

בתי מלאכה

מחסנים

מבני תעשיה

אולמות

■ להשכרה אולם תעשיה 240 מ"ר קרקע +כח +טלפון +מעלית בבני-ברק 03-456882 03-456882 (#8112)

חנויות

מגרשים

משרדים

עסקים

ביקוש דירות

דירות להשכרה 2-2½ חדרים

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

חולון-בת-ים

דירות למכירה 1-1½ חדרים

שרון

דרום

ת"א-יפו

חדרים מרוהטים

המשך לוח בעמוד 13

אברהם עופר. עשר שנים למותו

שלושה מעגלים

מאת מאיר בראלי

ישנם „חברים" וישנם „עמיתים". עזבוהו עמיתיו; חבריו לא עזבו

אברהם עופר

בשלושה מעגלים סובבת הכתיבה על אברהם עופר: הקורבן, איש הציבור והעשיה הציבורית, האדם־החבר. אלה אינם שלושה מעגלים נפרדים לגמרי זה מזה. יש קשרים ביניהם, הם משתלבים זה בזה, אולם בכל זאת נבדלים זה מזה.

וזכותו הגדולה של אברהם עופר היא שהחלק המעניין ביותר בדמותו, לפעמים המרגש, הוא השלישי. עופר כאדם טוב, כחבר טוב. הוא אהב לעזור לאנשים, ודאי שהרבה לעזור לחברים, בכל שיכול היה, אולם הרבה לעזור גם לזרים. כשנודע לו על פלוני הדואב, הסובל, הוא שמח לעזור. הוא עזר. הוא היה גם איש עצה. היו באים אליו להתייעץ, סמכו עליו – הן על חבורתו והן על שכלו הישר.

רבים־רבים באו אליו להיעזר. מי יודע אם פעילות העזרה שלו לא תרמה אף־היא להפיכתו לקורבן, כי היו פעולות שעשה למען אחרים, שאנשים ציניים אולי אמרו לעצמם שלא יתכן שהדבר נעשה ללא טובת הנאה לעצמו. אנו, חבריו, שהכרנוהו טוב יותר, ידענו כי יתכן גם יתכן. אהבתו לעזור לאנשים היתה בה גם משום תאוה. הוא עשה זאת בתיאבון רב. אכן, הוא היה איש־יצרים והיצר לעזור לזולת היה אחד הגדולים שביצריו.

אגב, הערבוב שמערבבים בישראל בין „חברים" ל„עמיתים" הוא שהביא לאמירה, כאילו חבריו עזבוהו בצרתו. עזבוהו עמיתיו; חבריו לא עזבו.

גם בחייו הציבוריים הוא האמין בחברותא. תחילה בקבוצה הקטנה שהתלכדה סביב ברל כצנלסון למען מפא"י, בתקופת הפילוג עם סיעה ב', אחר כך בקבוצה שנקראה „הצעירים", אם כי רצתה להיקרא „התנועה להתחדשות המפלגה", ובסוף היו בחלק מקבוצה זו, שתמך באשכול־ספיר מול מקימי רפ"י. פילוג שני זה הדגים יפה את ההבדל בין „חברים" ו„עמיתים". הריב החד והחריף של ימי הפילוג ב־1965 לא פגם כהוא זה בחברות של אנשים שהיו לא רק עמיתים, אלא חברים „על אמת".

פעילותו הציבורית העיקרית של עופר היתה בחיי המעשה, הוא היה ברוך כשרונות. עשיה ובכל אשר פנה הצליח. הוא היה מנהל מצליח ב„תנובה". הוא היה סגן ראש עיריה שהצליח, בשקט ובלי מאבקים מיותרים, להביא לצמצום המנגנון של עירית תל־אביב – דבר שאיש לא הצליח בו לפניו ואחריו. הוא קיבל לידיו את „שיכון עובדים" במצב איום ומסר אותו, עם התמנותו כשר – במצב שפיר. תכניותיו ופעולותיו במשרד השיכון פירנסו משרד זה שנים רבות אחרי מותו, ויש אומרים עד היום...

היו לו דעות פוליטיות משלו. בעניני חברה וכלכלה הוא היה שמאלי בהרבה מכל המנהלים ואנשי המשק בתנועתנו. בשאלות מדיניות הוא קרא לעצמו „יונה" והאמין שאפשר להידבר עם הערבים, אפילו עם אש"ף. זה לא הפריע לו להיות בונה הרובע היהודי בירושלים העתיקה, בונה ימית ובונה קצרין – כשהמפלגה ששלחה אותו לתפקידו החליטה שיש לבנות. הוא היה איש מפלגה נאמן, שהאמין כי אם מרות הרוב לא תחייב את הכל – לא תהיה אפשרית כל עשיה. הוא היה גם איש בניה נלהב, ולא קשה היה לו לקבל מרות שחייבה בניה.

לכן זכה להערכה רבה מצד מתנגדיו הפוליטיים, חסידי ההתנחלות, שהוא התנגד לה מאוד. היו שתמהו על הסתירה שבין עמדותיו המדיניות מזה והנמרצות והיעילות שגילה בבניית רובעי ירושלים והערים ימית וקצרין מזה. היו שאמרו, בתערובת של הערכה ולגלוג, שהוא יותר מדי מפא"יניק מכדי שיוכל לוותר על בניית חבלי ארץ.

סיפורו של עופר כקורבן, סיפור ההשמצה וזריקת הבוץ על אברהם עופר, אפשר היה לוותר על איזכורו. אין סיפור זה מביא כבוד לאיש, לא למפיצי העלילות, לא לאלה שנפתחו מההשמצה ואף לא לנו, שלא הצלחנו להדוף את הגל העכור בעוד רעננו בחיים. החובה לדבר על כך מקורה בחשיבותו של הדבר למען ההווה והעתיד. יש להעלות את התביעה ההגיונית והצודקת שתבע אברהם עופר בשעתו. הוא לא התנגד בשום שלב שמעשיו ייחקרו. מעולם לא טען שהוא „מעל חקירה משטרתית". כל מה שטען הוא שאסור בהחלט להתיר חקירה שאינה מוגבלת בזמן, חקירה המשאירה את הקורבן בבחינת חשוד לזמן בלתי־מוגבל. אחרי שהוכתמה תדמיתו של עופר בעשרות קבילות שהובאו נגדו, הוגשה למשטרה חבילה חדשה של קבילות. אין לדבר סוף. זו שיטה שאפשר להחזיק לפיה אדם בחזקת חשוד לנצח, גם אם לא עשה שום דבר רע.

כאשר הקבילות שהוגשו נבדקו ונפסלו נמנעה הכרזה על חפותו של עופר בגלל שורה של קבילות „סריות", של אותו קובל עצמו, שקבילותיו הקודמות נפסלו. בשלב זה התאבד אברהם עופר, כי התיאש מהפסקת מחול השדים סביבו. הוא ידע, כי אחרי אלה יוכלו לבוא עוד קבילות.

טענתו זו של אברהם עופר והתאבדותו כתוצאה מהעדר סיכוי לסוף פסוק מחייבות את המחוקק ואת האחראים לביצוע שיקבעו הליכים הוגנים. נחוץ שתהיה חקירה, נחוץ שהיא תמוצה והאדם לא יישאר תלוי באויר.

תנו לי הזדמנות להוכיח את חפותי – צעק אברהם עופר, וזעקתו זו מהדהדת מקברו עד היום. כלל לא די לנו, ידידיו ואוהביו היודעים שהיה חף מהפשעים שיוחסו לו, שהוא חף מפשע „מבחינת החוק". קיימת תביעה מוסרית אל רשויות החקירה והשיפוט דאז ואל אלה שהפיצו ברבים את ההשמצות על האיש שיקומו ויתנצלו מההשמצות ויכריזו על חפותו, לא רק „מבחינת החוק".

רב־שיח בינלאומי על העתונות היהודית*

בין חופש לאחריות

מאת יהודה גוטהלף

„עם הספר" הפך מזמן ברובו לעם העיתון, אך העיתונות היהודית בתפוצות מקדישה תשומת לב מועטת לבעיות הכלליות של העם היהודי ואינה ממלאת תפקיד כלשהו בעידוד לעליה

מה הם תפקידיה של העתונות היהודית בתפוצות ובישראל בזמננו? רב־שיח של מאות עתונאים יהודים, שהתכנסו בירושלים – ביוזמת מחלקת ההסברה של ההנהלה הציונית – הפך לכעין ועידה זוטא, ממנה אנו למדים על השאלות החיוניות המעסיקות את כלי־התקשורת היהודיים בגולה ובארץ, ומהראוי לתת הדעת עליהן.

מלאו 300 שנה ויותר לקיום העתונות היהודית בעולם. תפקידה של העתונות בעיצוב דמותן של האומות בזמנים המודרניים – ידוע גם ידוע. לעתונות היהודית נודעה שליחות נוספת, יהודית, כגורם המאחד את פזורי העם. 350 עתונים יהודיים נפוצים כיום ברחבי עולם. שלא כבעבר, כאשר היתה כמעט לכולם לשון משותפת (יידיש), הרי כיום הם מופיעים בשפות השונות של מדינות מגוריהם. מכאן חשיבות־מישנה למשותף בתוכנם.

העתון הוא נשק הבקורת על הציבור ומנהיגיו. ברם, פעם בפעם יש צורך בבקורת הנשק. המשתתפים ברב־השיח מתחו בקורת כנה על טיבם של עתוני התפוצות: הם טבועים במידה יתירה בצביון מקומי, כפופים לעסקני הקהילות, מרובים בתצלומי מסיבות, דיוקנם של נדבנים נודעים ועוד. פחות מדי עוסקים הם בבעיות היסוד של היהדות והציונות, וממילא ממעיטים להשפיע על חינוכו ודרכו של הציבור. והרי העתון איננו רק בבואה של החברה כמו שהיא, אלא שומה עליו לסייע להכוונתה בכיוון הרצוי. הרוב הגדול של יהודי העולם אינם מתעלמים ממרכזיותה של ישראל. הם מודעים לכך, כי בלא ישראל אין עתיד לעם היהודי. אך אפילו בין עורכי העתונים היהודיים יש שלא ביקרו עדיין בארץ. 80 אחוז מיהודי ארצות הברית לא באו לישראל אף כתיירים.

„עם הספר" הפך מזמן ברובו לעם העתון. אך העתונות היהודית בתפוצות מקדישה, כאמור, תשומת־לב מועטת לבעיות הכלליות של העם היהודי ומסתפקת בתיאור מצוקת הקהילות השונות. אין היא ממלאת תפקיד כלשהו בעידוד לעליה. בעוד תהליך ההתבוללות והטמיעה מכרסם את הקיבוצים היהודיים במערב ובמזרח, אין מטפחים את תודעת הקיום והיסוד של העם היהודי.

אלברט איינשטיין אמר בזמנו: „חבל שנולדתי כיהודי; הייתי מעדיף לבחור מרצוני להיות יהודי". ואחד המשתתפים בדיון הוסיף: „דה־גול היה נוהג לדבר על גדלות צרפת. יש להצטער שאין אנו מרגישים את גדלות עמנו. בני ישראל בימינו רוצים לדעת, אם עודם חלק מאומה גדולה, שומה עליה למלא תפקיד במשימות הבינלאומיות, ושיש לה דעה על העניינים המעסיקים את האנושות. מחמת אופיה צר־האופקים של העתונות היהודית בתפוצות מתרחק והולך הדור הצעיר ממנה ומעם ישראל בכלל.

תשומת־לב מיוחדת הוקדשה ברב־השיח האמור (בהשתתפות עתונאים ישראליים) ליחס בין חופש הביטוי לבין שאלות הקיום והבטחון של ישראל.

ראה זה פלא, מאורעות ומעשים אכזריים ביותר מתרחשים בלבנון, בקמבודיה, באוגנדה ועוד, אך הם תופסים מקום מזערי על דפי העתונות העולמית. עתונות זו אף הצליחה בזמנה (וודאי בעידוד הממשלות) להצניע את טבח מיליוני היהודים בשואה... אך אין היא מתעלמת מתקלה כלשהי בישראל, ומבליטה אותה במידה מופרזת. מאז מלחמת ששת הימים פוחתת והולכת האהדה לישראל. האנטישמיות מתגלגלת לאנטי־ישראליות, והאנטי ישראליות מתגלגלת לאנטיציונות ולאנטישמיות מוגברת. יחודה של האנטישמיות, שהיא מטיחה בעם היהודי אשמות שונות ומשונות, דבר והיפוכו. יש גם מגיעים להפצת הדעה, כי טבח ששת המיליונים בשואה אינו אלא „המצאה" יהודית.

★

מה תפקידה של העתונות היהודית לנוכח מצב זה? האם עליה לעסוק בלימוד סניגוריה טוטאלית על ישראל, או להצטרף למבקרים ללא סייג ולהוסיף שמן למדורה האנטי־ישראלית?

הפתרון הנאות הוא – לדבוק באמת לאמיתה, להגיש תמונה מאוזנת – על החיוב והשלילה. מה בצע בתיאור ורוד של המציאות הישראלית, אם כתוצאה ממנו העולה לישראל יתאכזב במהרה ויצטרף ליורדים? מאידך גיסא, ציין אחד המשתתפים בדיון – הסיפור על הפגנת 400 אלף היהודים הישראליים נגד המדיניות המעוותת בלבנון העלה את כבוד הדמוקרטיה הישראלית גם בתפוצות.

יש משווים את היחסים בין העתונות והממשל – בישראל ובארצות הברית. אולם אין לגלוש למסקנה פשטנית. בארצות הברית היו שלבי התפתחות שונים: העתונות האמריקאית תחילתה נעוצה במרד ואי־אמון כלפי הממסד: אחר כך באה תקופה של הזדהות וצייתנות יתירה של העתונות להמלצות השלטון, באמתלאות „הבטחון הלאומי": עתה חוזר ומתרחב הפער מחמת יחסי חשדנות ואי־אמון. ברם, עתונאים אמריקאים הצביעו ברב־שיח על הבדל מהותי שבגללו אין להיתפס להשוואה פזיזה בין תפקידי העתונות במעצמה גדולה, ששולי בטחונה נרחבים, לבין עתונות בישראל, הנתונה במצור ושולי בטחונה צרים, שפתיחות וגילוי יתירים עלולים לסכן את עתידה של ישראל.

קיצורו של דבר: הזכות לחופש הביטוי היא זכות ראשונית לכל דמוקרטיה, ואנו גאים על היות ישראל המדינה הדמוקרטית ביותר במזרח התיכון. אולם עצם הקיום, הזכות להישרדות הם יסוד־מוסד לכל הזכויות. בטחוננו לא רק שאינו מנוגד לחירותנו, אלא עשוי אף להתחזק על ידה ולהימנע ממשגים מיותרים. יש להבחין בין בקורת מוצדקת על המדיניות, או על מדיניות מסויימת של הממשלה, לבין ערעור אושיות המדינה.

עתונאים פובליציסטים יהודים (הרצל, סוקולוב ועוד) תרמו תרומה היסטורית מכרעת לטיפוח הציונות ולהקמת המדינה. משימה זו של העתונות – בארץ ובגולה – לא תמה ולא הושלמה. תפקידיה של העתונות מרובים: אינפורמציה, הרחבת הידע, פרשנות מהימנה ומוסמכת, בידור ועוד. אך עתונאות היא מקצוע שאינו נטול שליחות. בצד התפקידים הנ"ל שומה על העתונות להוסיף ולתרום לקיבוץ הגלויות, לעיצובה של החברה, ולהגנתה של המדינה מפני אויבים המתנכלים לקיומה מבית ומחוץ. יתר חופש מחייב ליתר אחריות.

* International Colloquium of the Jewish Press – The Role of the Press in Preserving the Jewish People, p. 141 (14–16 January 1986), Jerusalem.

אש"ף מנסה להפשיר את "הכפור המהפכני"

מאת דן אבידן

ח'אלד אל־חסן, אחד האידיאולוגים של אש"ף, סבור כי ארגונו איבד את השפעתו המדינית ונותרה לו רק האופציה לפעול בחסות הכוח הבין־ערבי, שכאשר ישתקם יפנה למלחמה או לכפיית הסדר

בשנים האחרונות נטוש ויכוח בקרב קהיליית המזרחנים בארץ על אופיו של אש"ף ועל מטרותיו. חלק מהמזרחנים סבורים שאש"ף שינה כליל את מדיניותו והוא הותר כיום להשתלב בהסדר מדיני שיסלול את הדרך להקמת מדינה פלשתינאית עצמאית לצידה של מדינת ישראל. לעומתם טוענת אסכולה אחרת שאש"ף אמנם סיגל לו גישות פראגמטיות יותר, אך הוא לא שינה את מטרתו – חיסול ישראל.

בימים אלה פירסם ח'אלד אל־חסן, אחד האידיאולוגים החשובים של הזרם המרכזי באש"ף, מאמר מקיף בעיתון הכוויתי „אל אנבא", שבו הוא מנתח בהרחבה את השקפותיו המדיניות של אש"ף לגבי ישראל ואת הדרכים לפתרון הסכסוך הישראלי־ערבי. אפשר היה לצפות כי אידיאולוג זה, הנמנה עם חסידיו המובהקים של הקו הפרגמאטי באש"ף, יתייחס לישראל במאמרו במושגים שונים מאלה שהשתמשו בהם הערבים כלפיה בשנות ה־50 וה־60. אולם אל־חסן מגדיר את ישראל כ„ישות ציונית", המשמשת זרוע בידי האימפריאליזם האמריקאי לקידום האינטרסים שלו במזרח־התיכון. הוא טוען – בדיוק כפי שטענו האידיאולוגים הערבים לפני עשרים ושלושים שנה – כי קיים ניגוד יסודי בין הציונות לערביות וכי ניגוד זה ייעלם רק כאשר אחת מהן תיעלם מן העולם. במקום אחר הוא כותב: „אסור להנהגה הפלשתינאית הלגיטימית (אש"ף) להכיר בזכות הקיום של היישות הציונית משום שזו היא הגושפנקה הלגיטימית היחידה בעלת הערך המשפטי לקיומה: ההכרה תבטל כל לגיטימיות של הפלשתינאים בכל פלשתין, כעם בעל זכויות לאומיות טבעיות במולדתו".

מלחמת יום הכיפורים סימלה, לדעת אל־חסן, את מפלתה של האופציה הצבאית הערבית. אחריה גבר הקיטוב בעולם הערבי עם חתימת חוזה השלום הישראלי־מצרי ופרוץ מלחמת אירן־עיראק. על אלה נוסף משבר הנפט, שנטל מהערבים את נשק הלחמה הכלכלית ועל־כן גם את יכולת השפעתם בזירה הבין־לאומית. בגלל המפלה הצבאית גובשה בוועידת הפסגה בפאס ב־1982 תכנית ההסדר הערבית, שאליבא ד'חסן גרסה הקמת מדינה פלשתינאית לצד מדינת ישראל בדרכים מדיניות. „בכך הוקפאה האופציה הצבאית הערבית לשחרור האדמות הערביות שנכבשו ב־1967 עד שלא ישתנו הנסיבות הקשות שהעולם הערבי נתון בהן כעת", מסביר אל־חסן.

אמנם אש"ף זכה במשך השנים בהכרה ערבית במעמדו כמייצג בלעדי של העניין הפלשתינאי ואף קצר הישגים מדיניים חשובים בזירה הבין־לאומית, אולם אובדן הסולידאריות בעולם הערבי והעדר אסטראטגיה ערבית משותפת למאבק נגד ישראל, נטלו ממנו את הבסיס החשוב ביותר למאבקו והפכו אותו לארגון נרדף מצד כמה משטרים ערביים. „אנו תיארנו שלב זה בשם 'הכפור המהפכני' – כלומר, המאבק הפלשתינאי מכותר, מבחינה ערבית, ועליו לבחור בדרך שתשמור על המשך המאבק עד שהמצב בעולם הערבי ישתנה", כתב אל־חסן.

המסקנה של ח'אלד אל־חסן היא, שהאופציה היחידה שנותרה לעולם הערבי להתמודד עם ישראל – לאחר שאיבד השפעתו בזירה המדינית – היא הכוח. הוא ממליץ לפני אש"ף להמתין עד שתשתקם המערכת הבין־ערבית ותגבש מחדש תכנית קולקטיבית למלחמה נגד ישראל או למו"מ מדיני להסדר, מתוך עמדת כוח ערבית ותוך השגת איזון אסטרטגי עם ישראל. עד אז מציע אל־חסן לאש"ף לנקוט כמה יוזמות, שיאפשרו לו לשמור על מעמדו כ„שומר הגחלת" של המאבק הערבי הכללי נגד ישראל ולדרבן את תהליכי הדיס־אינטגרציה בחברה הישראלית. ראשית, אש"ף צריך, לדעתו, לעודד תנועות אנטי־ציוניות בישראל, „כדי לנצל את כל גורמי ההתאבדות בתוך היישות הציונית, בכל הדרכים האפשריות".

במסגרת זו מייעד אל־חסן תפקיד חשוב לפעילות משותפת בין הציבור הערבי בישראל והציבור הפלשתינאי בשטחים לבין הקבוצות היהודיות – בעיקר מקרב יוצאי עדות המזרח – „המודעות לסכנה הציונית". הוא אף מציע הקמת מפלגה בתוך ישראל, שתקבץ תחת קורת־גג אחת פלשתינאים נאמני אש"ף וקבוצות יהודיות המזדהות עם רעיונותיו של ארגון זה. במישור אחר מציע אל־חסן שאש"ף ישמור על קשר הדוק בין מנהיגיו לבין תושבי השטחים. קשר זה נועד לחזק את הלגיטימיות של אש"ף כמייצגה של התנועה הלאומית הפלשתינאית ולסכל את תכניות ישראל וירדן להקים הנהגה אלטרנטיבית לאש"ף מקרב תושבי הגדה והרצועה.

להשגת יעדיו בשטחים מציע אל־חסן לאש"ף להקים שם „הנהגה עורפית מחתרתית", שתתאם את הפעילות בין ההנהגה לבין התושבים. לדעתו, אש"ף צריך להמשיך ולבצע פעולות טרור בשטחים ובישראל, תוך הקפדה שלא ייגרם נזק לפעילות המדינית וההסברתית של הארגון. את כל הפעולות הללו צריכה ליזום ולבצע הנהגה צעירה – להבדיל מ„ההנהגה הזקנה" החוסה בצילה של סוריה – המכירה בצורך החיוני של אש"ף לשרוד ככוח עצמאי ולשמור על ההישגים שהשיג בזירה הערבית והבין־לאומית.

אל־חסן מציין, כי גם אם כל המלצותיו יתגשמו, אין הצעה להקמת מדינה פלשתינאית דמוקראטית בכל פלשתין רלוואנטית לשלב המאבק הנוכחי או לזה שיבוא אחריו, כי שתי מעצמות־העל מתנגדות לחיסולה של מדינת ישראל. אולם את המאבק להשגת מדינה פלשתינאית בגדה המערבית וברצועת עזה אי־אפשר, לדעתו, להפריד מהמאבק לחיסול מדינת ישראל, שהוא לבדו יכול להביא לידי הכרעה בסכסוך. „אם נבין את התכנית הציונית ונפעל נגדה מתוך מודעות וכנות, אני בטוח שבזכות מאפייני הבעיה הפלשתינאית יהיה הזמן לגורם העיקרי שיפעל לטובתנו, ושהיישות הציונית, המבוססת על הפילוסופיה הציונית, תיעלם ובעתיד תוקם המדינה הפלשתינאית הדמוקראטית בכל שטחי פלשתין" – דברי אל־חסן.

חברה ישראלית לקופסאות פח בע"מ
דרושים
למפעלינו בפתח־תקוה ובכפר־סבא
מכונאי תעשיה
בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי במגמת מכונות או מכניקה עדינה
עדיפות לבעלי נסיון בתעשיה או בצה"ל
למפעלנו בפתח־תקוה בלבד
חשמלאי תעשיה
בעלי רשיון חשמלאי מוסמך לפחות.
בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי במגמת חשמל.
ידע באלקטרוניקה רצוי.
לשתי המשרות העבודה ב־3 משמרות
5 ימי עבודה בשבוע, שכר ותנאים טובים +
הכשרה מקצועית במסלולי קידום מיוחדים
נושאי שכר
לקביעת ראיון נא להתקשר מיום א' בבוקר
לטלפון 03-9225321 לאנף כ"א, או 052-25241 למר שרון

למגן מעליות בע"מ
פתח־תקוה
דרוש
מחסנאי מפ"ט
עם נסיון. תנאים טובים למתאים
לפנות לאיציק טלפון 03-9247777

1981

לבית מגורים ל־14 דיירים מפגרים בשכלם
דרושות
אם בית וסגנית
לעבודה מלאה כולל תורניות
התפקיד כולל: נהול, פקוח והדרכת צוות עובדים והדיירים וכן בשול.
התכונות הדרושות: כושר ארגוני נהולי, רצוי נסיון קודם בעבודה עם מפגרים.
נא לפנות בכתב אל: אקי"ם סניף ת"א, רח' ביאליק 16 מיקוד 65241

למשרד נסיעות חדש בחולון
2 פקידים מורשים
(עם נסיון)
תנאים טובים
טל' 03-263919
03-880011

מיכון למטע – פרדס חנה
דרושים
1. שרטט/הנדסאי מכונות
להכנת תיקי יצור ותכנון מכונות חקלאיות.
2. מזכירה/מדפיסה
– רצוי נסיון בהפעלת מעבד תמלילים.
תנאים טובים ★ 5 ימי עבודה בשבוע
נא לפנות למיכון למטע בע"מ, ת.ד. 71
פרדס חנה 37100 טל': 063-71203

המכון לפיתוח ארגוני וניהול כח אדם
עבור אחד מלקוחותינו – מפעל הלבשה גדול באיזור המרכז
אנו מחפשים
מנהל מחלקת גמר
כישורים נדרשים:
★ נסיון קודם בתחום דומה – הכרחי.
★ בעל יכולת ניהול מוכחת של צוות עובדים.
★ בעל מרץ ויזמה לשינויים והכנסת שיפורים.
נא לפנות בכתב לת.ד. 8144 רמת־גן 52181, עבור מספר 100, לצרף קורות חיים, השכלה ונסיון מפורטים.
התפקיד מיועד לגברים ונשים.

לנעמת דרושה
אקדמאית
במדעי הרוח או החברה
בעלת כושר ארגוני, לארגון סדנאות והנחייה
התפקיד כרוך בנסיעות 5 ימים בשבוע.
הדרגה 16/7 בדרוג המח"ר.
לפנות בכתב למחלקת כח־אדם, נעמת
הועד הפועל רח' ארלוזורוב 93 ת"א

למפעל גדול העוסק ביצוא
דרוש
מנהל מתפרה עצמאי
בעל נסיון מוכח בניהול צוות של כ־60 עובדים.
מקום העבודה: דלית אל כרמל
סודיות מובטחת
לפנות בכתב יד בפירוט מלא של קורות חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 53124 תל־אביב

סיגנל טורס
רמת־חן
דרושה
מנהלת חשבונות מנוסה
למשרה מלאה עם ידע בעבודת מחשב פי.סי
לפנות טלפון 03-476542 למיכל.

לחברת שקם בע"מ
דרושים
עובדי אחזקה
חשמלאי בעל תעודת הסמכה מוסמך
או ראשי לעבודה בחנויות השקם:
גבעתיים
בקניון
בקרית מוצקין
מעוניינים יפנו לקביעת ראיון בימים א'־ה' בין השעות 09.00 – 12.30.
בחנות גבעתיים טל: 319172 אל מר המר יצחק.
בחנות קניון טל: 795143 אל מר רוזיו יעקב.
בחנות קרית מוצקין טל: 709397 אל מר רדיעי דוד.

גבור סברינה
למחלקה הכלכלית
דרוש/ה
כלכלן/ית
בעל/ת נסיון בתמחיר בתעשיה ועבודה עם מחשב.
יובאו בחשבון גם מועמדים בוגרי שנקר בתעשיה ונהול.
מועמדים תושבי נתניה והסביבה הקרובה, יפנו בכתב למחלקת כח אדם ת.ד. 84 נתניה, 42100, או טלפונית 053 – 44455 למחלקת כח אדם.

למפעל טקסטיל באיזור המרכז
דרוש
עוזר מנהל ייצור
בוגר שנקר
ניהול תעשיתי – סריגה וקונפקציה
לפנות בכתב יד בפרוט מלא של קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 53124 ת"א
– סודיות מובטחת –

פטרולגז
אנשים חמים
דרוש
עובד לבית מלאכה
* לאחר שרות צבאי.
* בוגר בי"ס מקצועי (עדיפרת).
* רצוי רקע קודם בחשמל.
לפנות טלפונית לאריק 03-995995.
03-995995.7ט
ת.ד. 714 ראשון לציון 75106

לעתון מצליח
דרושים/ות
רוכשי/ות מודעות
תנאים מעולים
(שכר + עמלה גבוהה)
לפרטים 2-03-337196 (לי־אור)

נעמת
לביה"ס התיכון החקלאי פנימייתי עירון חדרה
דרוש
מדריך/מדריכה
למשרה מלאה, מגורים במקום חובה.
נסיון בעבודה עם בני נוער הכרחי.
בדבר פרטים נא לפנות
לטל' 063-26925, 063-23269

טלקוד מחשבים בע"מ
TELECODE COMPUTERS LTD
למעבדת שרות מחשבים דרוש
הנדסאי אלקטרוניקה
ידע במיקרו – פרוססורים
לטלפן מיום ראשון 03-256554 לשרה.

למשרדי חברה תעשייתית בצפון תל־אביב
דרושים
בוגרת כלכלה
למחלקת מכירות/מסחרית
רצוי נסיון בתעשיה
מזכירה עברית־אנגלית
בוגרת תיכון רצוי נסיון בטלקס
לפנות ת.ד. 21044 ת"א 61210
ולציין המשרה המבוקשת

לחברה לעמילות מכס
פקידה
עם ידע בהנהלת־חשבונות
טלפון 03-382556 אברהם.

גרפיקאי/ת ביצועיסט/ית א.א.
עם נסיון של שנתיים־שלוש בסטודיו או משרד פרסום
תנאים טובים
סודיות מלאה מובטחת
לקביעת ראיון נא להתקשר
בטל' 03-224540

למפעל מזון גדול
בגמל התעשה בדגורית דרוש
מחסנאי
בעל נסיון (עדיפות בשכה המזון)
לטלפן: מ־9.00 – 15.00 9711266/7, 9711090

תגד הנדסה בע"מ
דרוש
טכנאי מכירות
★ נסיון טכני בנושאי צנרת, ברזים ומשאבות
★ שליטה באנגלית + רשיון נהיגה הכרחיים
להתקשר טל. 03-288171/2 או בכתב ת.ד. 11577 תל־אביב מ. 61114

יום שלישי, י"ב בטבת תשמ"ז, 13 בינואר 1987

סוף לוח מעמוד 11

■ דרושים סוכנים «רכב במגזר העסקי» לכל הארץ (#4707) 03-375788

פקידים/ות

■ בישראליט מגייסים מזכירות, קלדניות, פקידות בת"א ובני-ברק 03-624144 052-444342 (#8055)

■ פקידות שיפוטיים בביטוח, בעלות נסיון (#8016) 03-203852-3

■ להברת יבוא דרושה פקידת קבלה, מרכזיה (#7792)

■ לאשקא בעיים אחר/תקרה דרוש/ה פקיד/ה למדור... 03-352141, 03-712898 (#7795)

עוזרות ומטפלות

■ ליהלומני המזרח דרושה עובדת ניקיון לעבודה בתעשיית היהלומים (#7844) 03-337725

עובדי יהלומים

■ לחברת ייבוא בה"מ מזכירה למשרה מלאה (#4713) 03-720555

■ לחברת ייבוא ברמת-גן קלדנית נסיון בהתעסקות למשרה מלאה 03-728555 (#4701)

גזירה/תפירה

■ דרוש בוחן קריטוריון לבגדים, תנאים מעולים 03-663288 (#7886)

■ למפעל ירקנים ידרשו... 03-706158, 03-706342 (055-23079) (#7943)

הנהלת חשבונות

מחסנאים

שכנאים הנדסאים

■ דרוש מהנדס/ים ראשיים נסיון בכיוון באזור תל-אביב (#4711) 03-375788

מוכרים/ות

■ למפעל לצילומי שיווק דרוש/ה מבצע/ת רנטגן (#4587) 03-221698

חשמלאים

■ חשמלאים מתמחים ועוזרי חשמלאים, מנוסים במבני ציבור... 03-203852-3 (#8089)

■ למתקנות אבוירי רכב, מתקנים... (#4690) 03-252115

פועלים/ות

■ לחברה קבלנית לעבודות חשמל דרושים חשמלאים בעלי רשיונות (#7702) 03-614776

עובדי מתכת

שומרים

שליחים

ספרים/ות

נגרים

נהגים

ביקוש עבודה

מכוניות

דייהטסו

וולבו

■ ביבוא אישי אספקה מיידית לכל סוגי הרכב... (#7800) 08-463881 08-473733

■ חברה בעיים עם נסיון... (#7828) 03-283005

סוסיתא

טלבוט

■ ביבוא אישי במחירים החדשים 1987 ... 848444 (#4671) 848729

טנדרים

■ "יארסי" החברה הגדולה בישראל ליבוא אישי... 03-225608 (#4565)

מסחריות

אאודי

אוטוביאנקי

מרצדס

אופל

סובארו

אלפא רומיאו

אמריקאיות

ב.מ.וו.

סיאט

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיאט

פיזו

רנו

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

בתי"ס לנהיגה

חילופי רכב משומשים

■ "יהשראלי" חלקים משומשים... (#7818) 03-370249

רוצים לקנות

דהיטים

מקררים

כלי נגינה

הלוואות

חקלאות

מזגני אוויר

מלגזות ושינוע

■ מבחר בלגלות הרמה חשמליות להרכבה עצמית, ממכר (#8882) 03-823165

ריפוי והרזיה

מצעים למכירה

מכונות שטיפת כלים

שרותים כלליים

פוליש ונקיון

ציפוי אמבטיות

שרותימעליות

שודכים

הכרזות

ירושלים

דירות

וילות ובתים

דירות להשכרה 4 חדרים ויותר

עסקים

משרדים

הצעות עבודה

מכוניות

ריפוי והרזיה

דירות

דירות להשכרה 2½-3 חדרים

הצעות עבודה

מכוניות

חיפה

נתניה

דירות

אשדוד

פטרוליג
אנשים חמים
דרוש
עובד לבית מלאכה
- לאחר שרות צבאי.
- בוגר בי"ס מקצועי (עדיפות).
- רצוי רקע קודם בחשמל.

לפנות טלפונית לאריק 995995 03.
03-995995.70
ת.ד. 14 ראשון לציון 75106
פטרוליג

למפעל גדול העוסק ביבוא
דרוש
מנהל מתפרה עצמאי
בעל נסיון מוכח בניהול צוות של כ-60 עובדים.
מקום העבודה: דלית אל כרמל
סודיות מובטחת
לפנות בכתב יד בפירוט מלא של קורות חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 53124 תל-אביב

אפרת-רובינשטיין-מור
סוכנות לביטוח בע"מ

חתם/ת
בוגר/ת המכון לביטוח
יכולת ארגונית
מו"מ עם חברות ביטוח
מו"מ עם לקוחות גדולים

פקיד/ת תביעות
ידע בביטוח
נסיון קודם בתביעות (לפחות שנתיים)
יכולת משא ומתן

פקיד/ת ביטוח
בעל/ת נסיון בטיפול
בביטוחי רכב ודירות
כולל גביה, החידוש וביצוע

מזכירה
נסיון מוכח בניהול משרד ביטוח
ידע בביטוח כללי
ובביצוע עבודות משרדיות
הפעלת מערכת מחשב, כולל הכנסת נתונים
על המועמד/ת להיות יוצאי צבא בגיל 25-35
עם רצון לעבוד עבודה מאומצת
משכורת בצידה
אנא פנו לדפנה טל' 20-20-752-03

לקבוצת מפעלי „גלי"
למפעל ההנעלה דרוש
טכנאי ייצור
לניהול מתפרה. נסיון בניהול צוות עובדים. עדיפות לבעלי רקע בטקסטיל
לפנות בכתב בציון קורות חיים, לת.ד. 4429 רמת-אליהו, ראשון לציון 75143. רק מועמדים מתאימים ייענו!

דרוש
עוזר
למנהל מחסן טכני
ידע בסיסי, בשפה האנגלית ובניהול מחסן ממוחשב
דייקן ומסודר.
טל. 03-836281 לחנה

לרשת „רימיני"
דרושים
מנהלי מסעדות
בעלי נסיון בלבד.
טלפון: 03-282967

היפרכל פ"ת
דרושים
- קופאים/ות
- עובדי/ות מאפית
- עובדי/ות מעדניה
- סדרן סחורות

העבודה במשמרות בוקר וערב לסירוגין.
אין צורך בניסיון קודם – הכשרה תינתן במקום.
המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל ההיפרכל במקום (מול בי"ח בלינסון)

לחברה ממוחשבת במרכז העיר דרושה
פקידה
שליטה בעברית ובאנגלית, כולל הדפסה
לקביעת ראיון 900412
5 ימי שבוע מ-9.00-17.00

(מירי פז). — הסופרת הצעירה סביון ליברכט (ראשונה מימין) והמשורר יעקב אורלנד (שני מימין) הם חתני פרס ההסתדרות לספרות יפה על שם אלתרמן. על כך החליטה ועדת השופטים ד"ר דן לאור (יו"ר), דוד פדהצור וחיים גורי. חתני פרס נחום גוטמן לאמנות הם הציירים אהרון גלעדי (שלישי מימין) ועופר ללוש, על פי בחירת ועדת השופטים אביגדור סטימצקי (יו"ר), ד"ר גילה בלס ולאה ניקל. נסים עזיקרי (ראשון משמאל) הוא חתן פרס ההסתדרות לתיאטרון על שם דובינא (ועדת השופטים: ד"ר אליקים ירון – יו"ר, חנוך ברטוב ושלמה בר־שביט), ועמנואל עמירן־פוגאצ'וב הוא חתן פרס ההסתדרות למוסיקה ע"ש יהודה שרת (ועדת השופטים: ד"ר מיכל זמורה – יו"ר, פרופ' צבי אבני וגיל אלדמע). טכס חלוקת הפרס ייערך ב־29 בחודש בבית אריאלה בנוכחות מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, נחום פסה ומרדכי גני, ראשי האגף לתרבות ולחינוך בהסתדרות וישעיהו אברך, יו"ר הנהלת פרסי ההסתדרות לאמנויות.

אי־קיום „ישיבה תקנית" גרם ביטול נסיעה של נציג עת"א ל„השתלמות" בקרניבל ריו

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

אגף התרבות והנוער בעיריית תל־אביב, בראשותו של נתן וולוך, השהה בשלב זה את שליחותו של יוסי קיסו, מנהל האגף, לקרניבל בריו דה ז'נירו ולהקציב לנסיעה זו 4000 דולר.

ראש העירייה, שלמה להט, לא הביא את האישור לנסיעה לפורום של הנהלת העירייה אלא ערך התייעצות עם חבריו ואישר את הנסיעה. חבר מועצת העירייה, אריה צוקר (מפ"ם), הודיע כי יש טעם לפגם בשליחותו של קיסו לריו בלי לקבל אישור לכך ב„ישיבה תקנית" עם פרוטוקול רשום, של הנהלת העירייה.

בעקבות הסערה במועצת העירייה החליט וולוך, כאמור, להשהות את ההחלטה לשלוח את קיסו לריו. בשיחה עם סופר „דבר" אמר אתמול: „המחשבה המקורית היתה לשלוח את מנהל אגף התרבות לחזות בקרניבל לצורך השתלמות ובעקבות כך קמה סערה גדולה לכן הורדנו זאת מסדר היום של האגף. למרות זאת אני בדעה שצריך לשלוח את קיסו לריו."

חשש מטשטוש ראיות דירבן השופט להאריך מעצר לוי עד תום ההליכים

(ע). – בית המשפט המחוזי בירושלים הורה אתמול לעצור את הממונה על מחוז ירושלים מטעם משרד הפנים, רפי לוי, עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, בנימוק שיש חשש כי ישבש הליכי משפט וינסה להשפיע על עדים.

לוי מואשם בשורה ארוכה של עבירות: קבלת שוחד, סחיטה באיומים, הפרת אמונים של עובד ציבור והחזקת מטבע חוץ ללא היתר. בהחלטתו סקר השופט שמואל פינקלמן את האישומים המיוחסים ללוי וקבע, כי חומרתם אינה מגעת עד־ הצדקת המשך מעצרו עד תום ההליכים, אך עם זאת קבע, כי „המכתב שניסה רפי לוי להבריח לבני משפחתו מבית המעצר, מעלה חשש של ממש להדחת עדים ושיבוש הליכי משפט". השופט שמואל פינקלמן מביא קטעים מתוך המכתב המצביעים, לדעתו, על ניסיון „לשבש הליכי משפט". במכתב נאמר בין השאר: „עכשיו שיהיה ברור, כי בעת המשפט או לפני כן אני לא אתמם את פי וכדאי שסדי ידע זאת ויפעיל את שר הפנים האחרים. ניתן להיעזר עם יוסי ג'חנובר וכן עם י. כהן־אורגד, היכול לדבר עם ראש הממשלה. ש. פרס כשר החוץ חייב להבין באמצעות סדי הנזק של קשרינו בנושא ירושלים".

„עינינו הרואות", כתב השופט בהחלטתו, „כי קיים חשש של ממש שהמשיב, אם יתהלך חופשי, ילך וייזום טשטוש ראיות או איום על עדים לבל יעידו נגדו במשפט. בנסיבות אלה חייב בית המשפט להעדיף את האינטרס של עשיית המשפט על פני האינטרס של חירות האדם, וחובה על בית המשפט להפעיל את סמכות המעצר שבידיו". המשפט של לוי יתחיל ב־1 בפברואר וכל יום יהיו שתי ישיבות, במשך שבועיים.

בתום הדיון אמר לוי לעיתונאים: „אני מאמין בתפוחי". עורך דינו, שלמה תוסיה כהן, אמר כי יערער בבית המשפט העליון על ההחלטה לעצור עד תום ההליכים.

חשוד בסחיטה מכומר

נתן רועי, סופר „דבר" מוסר: בית משפט השלום בתל־אביב עצר אתמול לשבעה ימים את ג'אק שיוך (26), תושב בית לחם, בחשד שניסה לסחוט כומר מהכנסיה היוונית אורתודוכסית בירושלים. תחילת הפרשה בתלונה שהוגשה ב־22 באוגוסט 1986 על ידי כומר מהכנסיה היוונית־אורתודוכסית למשטרת מרחב ירושלים. בתלונתו כתב כי החשוד איים עליו וניסה, עם אחרים, לסחוט אותו. כעבור יומיים נעצר החשוד בעבירות אלה ותיקו הועבר לפרקליטות מחוז ירושלים על רקע העבירות שיוחסו לו. בעקבות חקירה המתנהלת ביחידה הארצית לחקירות הונאה במטה הארצי נאסף חומר מודיעיני הקשר את החשוד יחד עם חשודים אחרים, שעוד לא נחקרו, הקשורים לפרשה הכוללת כאמור סחיטה באיומים וכן שיבוש הליכי חקירה.

החשוד אמר כי הוא כופר בחשדות והוסיף: „לא היה דבר כזה. כל מה שאמרתי למשטרה זה הנכון ואני נשבע בברית החדשה".

רשת „עמל" דורשת חוק חינוך שוויוני

(ע). – ראשי רשת „עמל" קוראים לחוקק חינוך שוויוני לכל התלמידים בגיל 14–18, שיבטיח לימודים גם לנערים הלומדים בבתי ספר תעשייתיים.

במסיבת עיתונאים, שנערכה אתמול בירושלים, הסביר יו"ר הרשת, אורי אגמי, כי חוק חינוך תיכון חינם אינו כולל את בתי הספר התעשייתיים, שבהם לומדים 25 אלף תלמידים.

לדבריו רשת „עמל" מתנגדת לאגרת „חינוך". הוא חושש שהקיצוצים בחינוך יפגעו בחינוך היסודי והתיכוני פגיעה לטווח ארוך. משום כך אסור לקצץ בו או להטיל אגרה אלא למצוא את הכספים החסרים ממקורות אחרים.

הטור השבועי

לא יוטל מס על קיצבאות, לא תקוצץ תוספת הוותק

לפי האינפורמציה שמסר הח' חיים הברפלד – יו"ר האגף לאיגוד מקצועי לח' א. אברהמוביץ – יו"ר הסתדרות הגימלאים, ויתר האוצר על הצעותיו להטיל מס על קיצבאות הזיקנה והשאירים, האוצר ויתר על קיצוץ בתוספת הוותק הכלולה בקיצבה. האינפורמציה נמסרה גם בכלי התקשורת. בימים הקרובים תתכנס המזכירות הפעילה של הסתדרות הגימלאים לסיכום המערכה להגנה על קיצבאות הזיקנה.

משלחת הסתדרות הגימלאים – נפגשה עם הח' טדי קאופמן מזכיר מועצת פועלי ת"א ועם חברי המועצה לתיאום דרכי הפעולה בקרב הגימלאים.

הגימלאים היציבים בסולל בונה ובחרות

קיימו מועצה ארצית ב־5 בינואר ש.ז. בהשתתפות 112 חברים נציגי 24 וועדים אזוריים. דנו באיחוד הקרנות, בזכויות הקרן, ביטוח לאומי ובגזירות האוצר על הגימלאים. השתתפו החי"ח צלח אברהם, סימן טוב יצחק, אורי אלפרט, ליבאי ישראל, קלצ'בסקי, הנחה משולם יצחק. בימים 6־4 בינואר התקיים סמינר ארצי בזכרון יעקב. הושמעו הרצאות על הסתדרות פועלי הבנין, המדיניות הכלכלית ועמדת ההסתדרות, ההסתדרות כתנועה חברתית, 100 שנה להולדת בן־גוריון.

בסניפים

כפר־סבא

ב־14 בדצמבר 1986 התקיימה באולם מועצת פועלי כפר־סבא מסיבת יום הולדת ל־5 גימלאים שהגיעו לגבורות. ראש העיר מר ולד בירך וחילק שי ספר ההגנה וכן ברכו זאב בלפר מזכיר מועצת הפועלים ואברהם ריכטר יו"ר ועד הגימלאים. הינחה הח' אלי בר־טוב יו"ר ועדת התרבות, מלכה פולזצקי קראה דברי שירה והח' ברוך אקסלרוד כתב על ימי הגבורות. מקהלת הגימלאים שרה משיריה, בני המשפחה סיפרו תולדות חיים והערב הסתיים בשירה בציבור.

תל־אביב

ב־5 בינואר ש.ז. התקיים טיול של למעלה מ־300 גימלאים לירושלים. סגן יו"ר הכנסת דב בן מאיר וח' הכנסת נאוה ארד יו"ר השדולה למען הגימלאים קיבלו את פני הבאים, הרצו לפניהם על תפקודיה של הכנסת ולאחר מכן סיירו בבנין והשתתפו באחת מישיבותיה.

חיפה

ב־30 בדצמבר 1986 קיימו גימלאי פ"ז יום גימלאי לציון 66 שנה להסתדרות ומאה שנה לבן־גוריון. גם גימלאי הביטוח הלאומי קיימו מסיבה לציון אותם תאריכים. הינחה משה מהליבר. אצל גימלאי מבטחים השתתפו חברי מזכירות מועצת פועלי חיפה, שלמה וול הינחה דב ויסבקר. גימלאי „מקפת" ציינו אותם תאריכים במסיבה בה ברכו יוסף בלושטיין, ישעיהו פלג, שלמה וול, ראובן דגן, הינחה בברובסקי, את הנאום המרכזי נשא אורי אלפרט. ב־4 בינואר ש.ז. התקיימה מועצת קג"ם בהשתתפות יוסף בלושטיין, ישעיהו פלג, שלמה וול, התקיים דיון ער בהנחיית יחיאל מוסמן יו"ר גימלאי קל"ם חיפה והצפון.

קרית מוצקין

ב־1 בינואר ש.ז. התקיים נשף ל־66 שנה להסתדרות ומאה שנה לבן־גוריון, בהשתתפות י. בלושטיין, ש. מילר ראש העיריה, פ. אלבוים מזכיר ההסתדרות, י. פלג את הנאום המרכזי, נשא דוד כוכבי. הנחתה לילית דרורי – שירה בצבור בהדרכת צפרוני.

קרית ביאליק

ב־6 בינואר ש.ז. התקיים יום הפנסיונר בהנחיית ראובן דגן יו"ר גימלאי הקריה.

מסיבות חנוכה

יציבי סולל־בונה וחרות קיימו מסיבות חנוכה בת"א, בירושלים, בפ"ת, בלוד־רמלה, ובאילת. גימלאי משרד הבטחון חגגו ב־28 בדצמבר 1986 בהשתתפות ח"כ הרב מנחם הכהן, מר שלמה חייט ומקהלת הרבנות הצבאית. הינחה חיים אשכולי. מסיבות חנוכה לוותיקות נעמ"ת, גימלאי ראשון־לציון ובכנס עולי בבל, כנס הגליל המערבי – בנהריה ובכנס גימלאי חדרה הופיע בהרצאה המרכזית לציון חג ההסתדרות ושנת בן־גוריון הח' שמעון אביזמר יו"ר המחלקה לתרבות וחינוך גימלאים.

מלווה שלום הגליל –

גימלאים בני 65 ומעלה, גימלאיות בנות 60 ומעלה – רשאים לפדות את אגרות המלווה החל מ־1 בינואר 1987.

לחברנו אהרן בקר – בהגיעו לגבורות שלוחה ברכה לבבית לבריאות טובה ואריכות ימים. למעלה מ־60 שנה נמשכה דרכו הציבורית, מעמודי התווך של פועלי ת"א, דרך יו"ר האיגוד המקצועי עד להיותו המזכיר הכללי של ההסתדרות.

מציע לפטור ממס תמורה על הגדלת הפריון בעבודה

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

מנהל המכון לפריון העבודה והייצור, יוסף דוריאל, מציע לפטור ממס את התמורה המשולמת לעובדים בעד הגברת הפריון, כך שהכנסת העובד נטו תגדל.

דבריו נאמרו בעקבות הממצאים השנתיים שמפרסם היום המכון לפריון על הרמה הירודה של התוצר לנפש בישראל. דוריאל הטעים כי פטור ממס על תמורה לפריון יעודד עליה בתפוקה.

מבדיקת המכון לפריון עולה, שישראל ניצבת במקום האחרון בין ארצות התעשייה המפותחות כתוצר המקומי הגולמי לנפש: 5,200 דולר לשנה אצלנו, לעומת 6,200 דולר באיטליה ו־16,200 דולר בארה"ב. עוד עולה מסקירת המכון כי שכר העבודה לשעה של פועל יצור בישראל הסתכם ב־1985 ב־4.34 דולר, לעומת 6.27 דולר לפועל בבריטניה, 9.82 לפועל בגרמניה, 7.74 בצרפת, 6.45 ביפאן, 10.89 בקנדה ו־12.97 דולר בארה"ב.

המוסככים עלולים להסגר עד עדכון מחיר שעת עבודה

(ע). – מזכ"ל איגוד המוסככים, צבי פיק, אמר אתמול כי מועצת האיגוד, שתתכנס ב־18 בינואר, תדון בסגירת המוסככים עד שיעודכנו מחירי שעת עבודה בהם. בינתיים דורשים המוסככים העלאה של מחיר שעת עבודה בשיעור של 30 אחוז עד שיוכן הסקר שהזמינו האיגוד ומשרד התחבורה, אשר השלמתו צפויה בעוד ששה חודשים בערך.

במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בעניין מבצע הכנת רכב לחורף אמר פיק, כי מרבית המוסככים עובדים בתנאי הפסד. בינתיים כוח האדם הטוב בורח מהמוסככים לענפים אחרים. לדבריו שכר שעת עבודה הוקפא ב־15.7.85 ועד כה הועלה ב־16.6 אחוז.

במבצע הרכב לחורף נערכו 125,250 בדיקות ובכ־35 אחוז מכלי הרכב נמצאו ליקויים בטיחותיים.

פריצה לבית עגנון

(ש). – אלמונים פרצו אתמול בלילה לביתו של ש"י עגנון בשכונת תלפיות בירושלים. הם שברו את מנעול הכניסה, וגנבו מהבית טלוויזיה צבעונית, מגבר והדיו. הבית ברחוב קלאוזנר שימש שנים רבות מקום מגוריו של הסופר ומשמש [illegible] על ידי בני המשפחה [illegible]

עקרות ופריון – ב„קו פתוח" של קופ"ח

מאת דנקה הרניש, כתבת „דבר"

הזרמת זרע בודד ישר לתוך הביצית תיתן, כנראה, תשובה להשגת הריון במקרים של עקרות הגבר. כך מסתבר מתשובות הרופאים במסגרת „קו פתוח לבריאות הציבור", שערכה אתמול לשכת הובר קופת חולים הכללית על הפריית מבחנה, פריון ועקרות. הנושא אומנם עדיין בשלב ניסויים בבעלי־חיים, אך יש גם ארצות, מעטות, שבהן נערכים ניסויים בודדים בבני אדם.

הרופאים המשיבים – ד"ר יונה תדיר, ד"ר צבי צוקרמן וד"ר בני פיש – השיבו על כ־300 פניות, רובן של נשים.

הרופאים אמרו, בהקשר לעקרות הגבר, כי נכון להיום יש פחות פתרונות לעקרות זו מאשר לעקרות אשה. גם הפריית מבחנה איננה פתרון במקרים של זרע באיכות ירודה מאוד, ואיכות הזרע הוא היסוד הדומיננטי בתחום הפריון.

בתשובה לשאלה מסר ד"ר תדיר כי היום יש טיפול מוקדם למניעת הפלה.

ארבעה „מדליונים" „נוסח בצלאל" ועליהם מופיעות דמויות ישעיהו הנביא (באמצע), אליהו (משמאל) ירמיהו ודוד המלך (מימין) עומדים לפני כליה בגלל התפוררות ועקב הזנחה של עיריית תל־אביב. ה„מדליונים" קבועים בחזית „בית אישי ישראל" (בית קדמן) ברחוב אחד העם 35, מבנה שהוקם בסגנון הרנסנס האיטלקי בידי האדריכל י. מינור ב־1926. שם האמן לא ידוע. (כתב: נתן רועי, צילם: כפיר מאיר־יפפא)

עת"א גבתה יותר מדי ממאות ברמת אביב – בלי התנצלות

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

עיריית תל־אביב גבתה תשלומי ארנונה ועסקים גבוהים מדי ממאות תושבי רמת אביב בגלל טעות במחשב הגביה של העירייה – קובע מבקר העירייה, שמואל רוביצ'ק, בדו"ח שהגיש לממונה על הכנסות המוסר.

מבקר במשרדו של רוביצ'ק, י. מגבר, העביר לו דו"ח מפורט על שינויים במדריך הרחובות בשנת 1986, שהוזן בצורה שגויה למחשב. בעקבות זה נעשו שינויים בהעברת דו"ח התשלום לתושבי הרחובות איינשטיין, סאגור, ברודצקי, ברזיל והאוזנר, ובעלי עסקים ובעלי דירות קיבלו חיובים גבוהים או נמוכים מהרגיל.

הטעות התגלתה במאי 1986 כשהיה צורך לדווח למשרד הפנים על השינויים. במועד זה נשלחו על ידי המיכון, בתיאום עם מנהל הכנסות העירייה חשבונות נוספים לכל אותם תושבים שהארנונה שלהם היתה שגויה וזאת ללא כל הסבר והתנצלות. בהתאם להערכת הביקורת נשלחו כ־1020 חשבונות לתוספת הארנונה למגורים וכ־40 הודעות על הגדלת הארנונה לעסקים.

הפרשה התבררה לעירייה בעקבות פניות נזעמות של תושבים ששילמו את המסים מראש בידיעה שלא יהיו להם תוספת מסים במשך השנה או כאלה שמסיהם משולמים דרך הוראת קבע בבנק. רק תוך כדי מהלך הביקורת נשלחו מכתבי התנצלות והסבר לתושבים אלה.

הביקורת מותחת ביקורת על גזברות ויחידת המיכון של העירייה שלא הגיבו מיד על הטעות במשלוח התנצלויות והסברים.

בת 15 התאבדה בנפילה מחלון כיתתה – כנראה אהבה נכזבת

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר"

איריס בוזגיה בת 15, תלמידה בחטיבת הביניים בבית הספר המקיף בשכונת גילה בירושלים, נהרגה אתמול בעת שנפלה מחלון כיתתה בקומה שלישית. המשטרה הודיעה כי מדובר בהתאבדות, לאחר שנמצא בין מחברותיה מכתב בו כתבה על כוונתה להתאבד, כנראה בשל רקע רומנטי.

אתמול סמוך לשעה 12.30 בצהריים שהתה איריס עם חברתה בכיתה בעת שיעור חפשי. על פי עדויות חבריה היא היתה במצב רוח טוב. שתי הנערות היו אותה שעה לבדן בכיתה. איריס ישבה על החלון שבקומה השלישית ולפתע נשמעו זעקות ברחבת בית הספר.

הבנים בכיתה המקבילה, ששיחקו אותה שעה כדורסל, שמעו חבטה והגיעו למקום בריצה. אחד התלמידים סיפר שחברתה של איריס אחזה בה בכוח, משכה בשערה וניסתה למנוע את נפילתה מן החלון, אולם איריס נפלה למטה על מעקה בטון. היא נפצעה באורח אנוש ודם רב ניגר מפניה. התלמידים המזועזעים הזעיקו את מוריה שניסו לעצור את הדם. במקביל רצו התלמידים לקופת חולים הסמוכה והזעיקו עזרה ראשונה. אמבולנס מד"א הגיע למקום לאחר כ־10 דקות, לפי עדות התלמידים. הרופאים ב„הדסה"־עין כרם לא הצליחו להציל את חייה של הנערה.

אחד מחבריה סיפר, ששלשום נפרדה מחבר שלה והיתה אומללה.

הבוקר יגיעו פסיכולוגים לבית הספר וישוחחו עם התלמידים על האסון. צוות מקצועי של משרד החינוך התבקש לסייע.

המועמדים לעורכי־דין יידרשו להיבחן גם בכתב

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

המועמדים להיעשות עורכי־דין בישראל יידרשו לעבור בחינה בכתב נוסף לבחינה בעל־פה, בסיום התמחותם. בחינה נוספת זאת אף תהיה תנאי לקבלת רשיון לעריכת דין.

הוועד המרכזי של לשכת עורכי־הדין, שהחליט לנקוט צעד זה, הגיע למסקנה, כי יש לבחון את עורכי־הדין הצעירים גם בכתב. מסקנה זאת נתקבלה לאור המלצותיה של ועדה מיוחדת שהוקמה במיוחד לבדיקת העניין.

לאחר בדיקה שנערכה לפי נוהל המקובל בארצות אחרות, ולפי הנהוג לגבי מקצועות אחרים בארץ – כמו רופאים ורואי־חשבון – המליצה הוועדה להנהיג בחינה בכתב לצד הבחינה הנהוגה בעל־פה.

הוועד המרכזי של לשכת עורכי־הדין אישר את המלצות הוועדה המיוחדת שמנתה מטעמו, ולפיכך, החל מחודש מאי 1987, ייבחנו המתמחים לפי המתכונת החדשה.

הופיע

עמוס עוז

קופסה שחורה

עם עובד

ספריה לעם סדרת מנויים 1987

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

הועד הפועל האגף לאיגוד מקצועי

הוועידה הארצית לבטיחות גיהות ואיכות חיים בעבודה

בטיחות זה חיים

יום שלישי 13.1.87 כפר המכביה – רמת־גן

סדר יום הוועידה

07:30 התכנסות, רשום וכיבוד קל

08:30 **פתיחה וברכות**

שאול בן שמחון – יו"ר המחלקה לבטיחות גיהות ואיכות החיים בעבודה

אבי ברק – נציג התאחדות התעשיינים

רפי כחלון – מפקח עבודה ראשי, נציג משרד העבודה

שאול סווירי – מזכיר מועצת פועלי רמת־גן

09:15 **מושב א' – הצגת עמדות**

א. אחריותו החוקית של המעסיק – ד"ר **סטפן אדלר** – שופט בית הדין הארצי לעבודה

ב. בריאות ואיכות חיים בעבודה – גב' **שושנה ארבלי אלמוזלינו** – שרת הבריאות

10:45 **מושב ב' – קבוצות דיון**

קבוצה א'

מנחה – אינג' **חיים יחיאל**

יוסף גטניו – שינויים בחוקי הבטיחות והפעלתם הלכה למעשה

ד"ר סטפן אדלר – האחריות החוקית של המעסיק

רפי כחלון – תקנות משרד העבודה ויישומן

יעקב סופינסקי – תאונות העבודה ובקורת הנזיקין

קבוצה ב'

מנחה – **שלמה אמיר** – בריאות ואיכות חיים בעבודה והשפעתם על בריאות האדם

ד"ר שמואל ברנר – אסונות הטניים מתומרים רעילים והשלכות על המצב בארץ

ד"ר ליאון נעים – גיהות תעסוקתית בתחיקה

גב' זוהר קרתי – תעשיה יפה בישראל יפה

ד"ר קורט למש – סיכונים תעסוקתיים ספציפיים ותקנות לגביהם

ד"ר אשר פרדו – בדיקות סביבתיות במפעל כדרך למניעת סכנות

ד"ר לידיה כהנא – מחלות מקצוע ומקומם במערך הבריאות הכללי

ד"ר שמואל מלמד – לחצים פסיכוחברתיים בעבודה ובבריאות העובד

★ הצגת אמצעי בטיחות

15:00 **מושב ג' – סיכומים**

ישראל קיסר – מזכ"ל ההסתדרות

קבלת החלטות

תצוגת אופנה של בגדי בטיחות

חלוקת תעודות מצטיין

נעילה – שאול בן שמחון

משתתפים בצערה של

משפחת הרלינג וקבוץ שדות ים

בהילקח בטרם עת

שבתאי ז"ל

„גרנות" ארגון אזורי עובדיו וחבריו

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-7	-6	בהיר
אמסטרדם	-7	-9	בהיר
בואנוס איירס	8	29	בהיר
הלסינקי	-3	-28	בהיר
הונג קונג	4	20	בהיר
וינה	-6	-8	שלג
ז'נבה	-9	-6	בהיר
טוקיו	0	4	מעונן
טורונטו	-3	-0	מעונן
יוהנסבורג	4	25	בהיר
לונדון	-9	-5	בהיר
ליסבון	5	2	מעונן
מדריד	-2	8	שלג
מונטריאול	-5	-2	שלג
ניו יורק	3	5	בהיר
סאן פאולו	9	30	מעונן
פאריס	0	-6	בהיר
פרנקפורט	-4	0	שלג
ציריך	-20	-15	שלג
ריו דה ז'נרו	22	37	בהיר
סטוקהולם	-22	-9	בהיר
שיקאגו	-3	0	בהיר

תל אביב: רחוב בן יהודה 1, טל' 243350
ירושלים: רחוב יפו 30, טל' 225233
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
באר שבע: רחוב האבות 38, טל' 35282

swissair

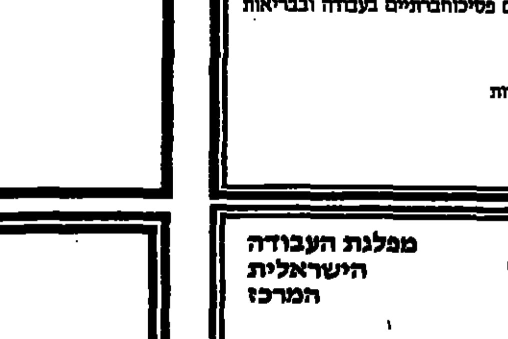

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי אבינו אחינו וסבנו היקר

יצחק נוסובסקי

ההלוויה תתקיים היום יום שלישי יב' טבת תשמ"ז 13.1.87 בשעה 1 בצהריים בבית העלמין בקרית שאול. אוטובוס יצא בשעה 12.15 מבית המנוח רח' ז'בוטינסקי 17 תל־אביב.

אבלים

משפחות: **נוסובסקי**
רוטלוי
סמרגון

הננו מודיעים בצער על פטירתה של חברתנו היקרה

חיה גרביה

ההלויה היום יום ג' 13.1.87 בשעה 15.00.

המשפחה וקבוץ גן שמואל

יקירנו

מנשה אופוזדובר

איננו

הלויה תתקיים היום, יום ג' י"ב טבת תשמ"ז (13.1.87) בשעה 2 בבית העלמין החדש ברעננה

השבעה בבית משפחת דובר רח' רמב"ם 36 רעננה

כואבים: פרידה

שלמה נורית וילדיהם

וכל בני המשפחה

הננו מודיעים בצער רב על פטירת חברנו

שבתאי הרלינג ז"ל

ההלויה נערכה אמש

המשפחה ובית שדות ים

אגף הרשות להגנת הצרכן

הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות

הרשות להגנת הצרכן

הרשות מכריזה על **חודש מארס 1987**

כחודש בטיחות המוצר.

האם נגרמו לכם נזקים?

אנא – העבירו מידע על מקרים שארעו לכם בשנים האחרונות, בהם נגרמו פגיעות גופניות או נזקים כתוצאה משימוש בחשמל, במוצרי חשמל, גז, משחקי ילדים, חמרי ניקוי, מזון ועוד.

הכתובת: הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות ארלוזורוב 93, ת"א

טלפונים: 03־263582, 03־263217.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל הועד הפועל **מפלגת העבודה הישראלית המרכז**

פגישת חברים לציון עשר שנים לפטירת השר אברהם עופר ז"ל

תערך ביום חמישי, 15 בינואר 1987 בשעה 15.00, באולם הישיבות (קומה 7) של בית הועד־הפועל, רח' ארלוזורוב 93 תל אביב.

★ דברים לזכרו של אברהם עופר
ח"כ **שלמה הלל** – יו"ר הכנסת
ח"כ **רפי אדרי** – יו"ר חברת שכון עובדים
יוסף גבע – אלוף (מיל)

★ קטעי קריאה מדבריו

★ קטעי נגינה

יו"ר – **אריה (ליובה) אליאב**